Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü
Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı

TÜRK BEŞLERİ'NİN MÜZİKLERİNDEN KESİTLERLE SOLFEJ DAĞARCIĞI

Önder ÖZKOÇ

Sanatta Yeterlik Tezi

Ankara, 2018

TÜRK BEŞLERİ'NİN MÜZİKLERİNDEN KESİTLERLE SOLFEJ DAĞARCIĞI

Önder Özkoç

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü
Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı

Sanatta Yeterlik Tezi

Ankara, 2018

KABUL VE ONAY

Önder Özkoç tarafından hazırlanan "Türk Beşleri'nin Müziklerinden Kesitlerle Solfej Dağarcığı" başlıklı bu çalışma, 14.05.2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Sanatta Yeterlik Tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Turgay ERDENER (Danışman)

Prof. Burak Tüzün

Doç. Dr. Hatıra Ahmedli Cafer

Doç. Fazlı Orhun Orhon

Yrd. Doç. Dr. Revnak Yengi

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Pelin Yıldız

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

□ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

□ Tezim/Raporum sadece Hacettepe Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

x Tezimin/Raporumun 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

14.05.2018

Önder Özkoç

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

o **Tezimin/Raporumun tamamı dünya çapında erişime açılabilir ve bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir.**
(Bu seçenekle teziniz arama motorlarında indekslenebilecek, daha sonra tezinizin erişim statüsünün değiştirilmesini talep etseniz ve kütüphane bu talebinizi yerine getirse bile, teziniz arama motorlarının önbelleklerinde kalmaya devam edebilecektir)

X **Tezimin/Raporumun 07/06/2021 tarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını (İç Kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) istemiyorum.**
(Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir)

o **Tezimin/Raporumun ..... tarihine kadar erişime açılmasını istemiyorum ancak kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisinin alınmasını onaylıyorum.**

o **Serbest Seçenek/Yazarın Seçimi**

07./06./2018

Önder Özkoç

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Yrd. Doç. Turgay Erdener danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

Önder Özkoç

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın fikri mimarı ve tez danışmanım Turgay Erdener'e, tezde yer alan parçaların stüdyo kayıtlarını büyük bir özveri ve incelikle yapan Burak Soykan'a, parçaları oluşum ve stüdyo kayıt aşamalarında bıkmadan defalarca okuyan ve görüşleriyle katkıda bulunan Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Lisesi 9. Sınıf öğrencileri Ece Ataç, Belgi Kayra Olcaytu, Özge Aksoy, Zeynep Yüce, Ece Namlı'ya, Necil Kazım Akses'in bu çalışmada kullanılan eserlerinin notalarını bana verme inceliğini gösteren Sıdıka Özdil Gardner'a ve tezimi inceleyerek yorumlarını tezimde kullanmama izin veren Sevgi Ünal, Onur Arınç Duran, Baran Doğaç Ünal ve Orhan Veli Özbayrak'a gönülden teşekkürler, onların değerli yardımları olmasaydı bu çalışma ortaya çıkamazdı.

Bu çalışmayı vakitlerinden çalarak yapabildiğim, görünmez yardımcılar eşim, oğlum ve kızıma ise özel teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

ÖZKOÇ, Önder. Türk Beşleri'nin Müziklerinden Kesitlerle Solfej Dağarcığı, Sanatta Yeterlik Tezi, Ankara, 2018

Bu çalışmada, Türkiye'de konservatuvar ve müzik okullarında eğitim alan öğrencileri Türk Beşleri'nin müzikleriyle tanıştırabilme fikrinden hareket edilerek, öğrencilerin hemen hepsinin almakta olduğu solfej dersinin bu düşünceyi hayata geçirebilme adına uygun ortam sağlayabileceği düşünülmüş ve Türk Beşleri'nin yapıtlarından oluşturulmuş 20 parça içeren piyano eşlikli solfej dağarcığı hazırlanmıştır.

Bu çalışmada 2.Bölüm'de Türk Beşleri'nden seçilen yapıtlara solfej dağarcığı açısından yaklaşım yöntemi ve 3.Bölüm'de seçilen eserlerin solfej parçası biçimine getirilme süreçleri anlatılmış, 4.Bölüm'de ise hazırlanan 20 solfej parçasının notaları piyano eşliğiyle birlikte sunulmuştur.

Hazırlanan solfej parçaları piyano eşliğiyle birlikte 5 öğrenciyle okunarak ses kayıtları yapılmış ve bu kayıtlar yapıtların orijinallerini içeren Cd ile birlikte bu çalışmaya ek olarak sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler:
Türk Beşleri, Solfej, Modern Türk Müziği

ABSTRACT

ÖZKOÇ, Önder. Solfege Repertoire with Sections of Turkish Five's Music, Proficiency in Art, Thesis, Ankara, 2018

In this study, it has been moving from the idea that introduce the students trainee at conservatories and music schools in Turkey to Turkish Five's music. It has been prepared 20 solfege pieces with piano accompaniment from Turkish Five's music with the thought that solfege lessons which almost all students take, enable backcloth to put into practice.

In this study, it has been explicated the method of approach to Turkish Five's music in terms of solfege repertoire in Chapter 2 and selected works' processes of formation to solfege pieces in Chapter 3, and it has been shewed 20 solfege pieces score with piano accompaniment in Chapter 4.

Solfege pieces have been sung by 5 students with piano accompaniment and recorded, and this recordings have been enclosed herewith with selected works' original music as a cd.

Key Words:
Turkish Five, Solfege, Modern Turkish Music

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY i
BİLDİRİM ii
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI iii
ETİK BEYAN iv
TEŞEKKÜR v
ÖZET vi
ABSTRACT vii
NOTA ÖRNEKLERİ TABLOSU xiii

1.BÖLÜM: GİRİŞ 1

1.1. ÇALIŞMANIN AMACI 2
1.2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ 2
1.3. ÇALIŞMANIN KAPSAMI 3
1.4. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ 3

2.BÖLÜM: TÜRK BEŞLERİ'NİN YAPITLARINA SOLFEJ DAĞARCIĞI AÇISINDAN YAKLAŞIM 5

2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 6
2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 6
2.1.2. UZUNLUK 7
2.1.3. DURAKLAMALAR 7
2.1.4. HIZ 8
2.1.5. CÜMLE ve NEFES BAĞLARI 8
2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 8
2.3. DAĞARCIK İÇİN SEÇİLEN YAPITLARIN İNCELENME YÖNTEMİ 9

3.BÖLÜM: TÜRK BEŞLERİ VE SEÇİLEN YAPITLARIN SOLFEJ PARÇASI BİÇİMİNE GETİRİLİŞ SÜREÇLERİ 10

3.1. CEMAL REŞİT REY 10
3.1.1. HAYATI 10
3.1.2. BEBEK EFSANESİ, III. BÖLÜM, YAKINMA 11
3.1.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 13
3.1.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 16
3.1.2.1.2. UZUNLUK 17
3.1.2.1.3. DURAKLAMALAR 18
3.1.2.1.4. HIZ 19
3.1.2.1.5. NEFES BAĞLARI 19
3.1.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 19
3.1.3. ENSTANTANELER, II. BÖLÜM, ÂMÂ DİLENCİ KADIN 23
3.1.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 24
3.1.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 27

3.1.3.1.2. UZUNLUK 27
3.1.3.1.3. DURAKLAMALAR 27
3.1.3.1.4. HIZ 27
3.1.3.1.5. NEFES BAĞLARI 27
3.1.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 28
3.1.4. ANDANTE et ALLEGRO, I. BÖLÜM 29
3.1.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 30
3.1.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 32
3.1.4.1.2. UZUNLUK 35
3.1.4.1.3. DURAKLAMALAR 35
3.1.4.1.4. HIZ 36
3.1.4.1.5. NEFES BAĞLARI 36
3.1.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 37
3.1.5. 2.SENFONİ, II. BÖLÜM 39
3.1.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 39
3.1.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 42
3.1.5.1.2. UZUNLUK 43
3.1.5.1.3. DURAKLAMALAR 44
3.1.5.1.4. HIZ 45
3.1.5.1.5. NEFES BAĞLARI 46
3.1.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 46

3.2. ULVİ CEMAL ERKİN 48
3.2.1. HAYATI 48
3.2.2. YAYLI DÖRTLÜ, I. BÖLÜM 49
3.2.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 49
3.2.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 51
3.2.2.1.2. UZUNLUK 53
3.2.2.1.3. DURAKLAMALAR 54
3.2.2.1.4. HIZ 54
3.2.2.1.5. NEFES BAĞLARI 54
3.2.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 55
3.2.3. PİYANO KONÇERTOSU, IV. BÖLÜM 56
3.2.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 56
3.2.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 56
3.2.3.1.2. UZUNLUK 60
3.2.3.1.3. DURAKLAMALAR 60
3.2.3.1.4. HIZ 61
3.2.3.1.5. NEFES BAĞLARI 61
3.2.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 62
3.2.4. BEŞİL, I. BÖLÜM 64
3.2.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 64
3.2.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 67
3.2.4.1.2. UZUNLUK 67
3.2.4.1.3. DURAKLAMALAR 67
3.2.4.1.4. HIZ 69
3.2.4.1.5. NEFES BAĞLARI 69

3.2.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 69
3.2.5. PİYANO SONATI, II. BÖLÜM 70
3.2.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 71
3.2.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 72
3.2.5.1.2. UZUNLUK 73
3.2.5.1.3. DURAKLAMALAR 73
3.2.5.1.4. HIZ 74
3.2.5.1.5. NEFES BAĞLARI 74
3.2.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 74

3.3. HASAN FERİT ALNAR 75
3.3.1. HAYATI 76
3.3.2. 8 PİYANO PARÇASI, No.VII 77
3.3.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 77
3.3.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 78
3.3.2.1.2. UZUNLUK 78
3.3.2.1.3. DURAKLAMALAR 78
3.3.2.1.4. HIZ 79
3.3.2.1.5. NEFES BAĞLARI 79
3.3.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 79
3.3.3. PRELÜD ve İKİ DANS 80
3.3.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 80
3.3.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 80
3.3.3.1.2. UZUNLUK 84
3.3.3.1.3. DURAKLAMALAR 85
3.3.3.1.4. HIZ 85
3.3.3.1.5. NEFES BAĞLARI 86
3.3.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 86
3.3.4. VİYOLONSEL KONÇERTOSU, I. BÖLÜM 88
3.3.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 89
3.3.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 92
3.3.4.1.2. UZUNLUK 93
3.3.4.1.3. DURAKLAMALAR 94
3.3.4.1.4. HIZ 94
3.3.4.1.5. NEFES BAĞLARI 94
3.3.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 94
3.3.5. KANUN KONÇERTOSU, II. BÖLÜM 97
3.3.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 97
3.3.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 99
3.3.5.1.2. UZUNLUK 99
3.3.5.1.3. DURAKLAMALAR 99
3.3.5.1.4. HIZ 99
3.3.5.1.5. NEFES BAĞLARI 100
3.3.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 100

3.4. AHMED ADNAN SAYGUN 101
3.4.1. HAYATI 102

3.4.2. YUNUS EMRE ORATORYOSU, No. 3, ARYA 103
3.4.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 103
3.4.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 103
3.4.2.1.2. UZUNLUK 105
3.4.2.1.3. DURAKLAMALAR 105
3.4.2.1.4. HIZ 105
3.4.2.1.5. NEFES BAĞLARI 105
3.4.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 105
3.4.3. 1. YAYLI DÖRTLÜ, III. BÖLÜM 107
3.4.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 107
3.4.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 108
3.4.3.1.2. UZUNLUK 109
3.4.3.1.3. DURAKLAMALAR 109
3.4.3.1.4. HIZ 109
3.4.3.1.5. NEFES BAĞLARI 110
3.4.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 110
3.4.4. 1. SENFONİ, 3. BÖLÜM 110
3.4.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 111
3.4.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 112
3.4.4.1.2. UZUNLUK 113
3.4.4.1.3. DURAKLAMALAR 113
3.4.4.1.4. HIZ 113
3.4.4.1.5. NEFES BAĞLARI 113
3.4.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 113
3.4.5. 2. SENFONİ, III. BÖLÜM 114
3.4.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 115
3.4.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 116
3.4.5.1.2. UZUNLUK 116
3.4.5.1.3. DURAKLAMALAR 117
3.4.5.1.4. HIZ 117
3.4.5.1.5. NEFES BAĞLARI 119
3.4.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 119

3.5. NECİL KAZIM AKSES 119
3.5.1. HAYATI 120
3.5.2. POEM 121
3.5.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 121
3.5.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 123
3.5.2.1.2. UZUNLUK 123
3.5.2.1.3. DURAKLAMALAR 123
3.5.2.1.4. HIZ 127
3.5.2.1.5. NEFES BAĞLARI 127
3.5.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 127
3.5.3. ESKİLERDEN İKİ DANS 127
3.5.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 129
3.5.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 129
3.5.3.1.2. UZUNLUK 129

3.5.3.1.3. DURAKLAMALAR 132
3.5.3.1.4. HIZ 132
3.5.3.1.5. NEFES BAĞLARI 132
3.5.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 132
3.5.4. KEMAN KONÇERTOSU, ADAGİO 133
3.5.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 135
3.5.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 136
3.5.4.1.2. UZUNLUK 136
3.5.4.1.3. DURAKLAMALAR 136
3.5.4.1.4. HIZ 139
3.5.4.1.5. NEFES BAĞLARI 139
3.5.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 139
3.5.5. 2. SENFONİ, II. BÖLÜM 140
3.5.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI 140
3.5.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM 140
3.5.5.1.2. UZUNLUK 141
3.5.5.1.3. DURAKLAMALAR 143
3.5.5.1.4. HIZ 144
3.5.5.1.5. NEFES BAĞLARI 144
3.5.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI 144

4.BÖLÜM: SONUÇ 145

KAYNAKÇA 224

Ek 1 Orijinallik Raporu 222

Ek 2 Cd

NOTA ÖRNEKLERİ TABLOSU

Nota 1: Solfeje Uygun Olduğu Düşünülen Ses Alanı 7
Nota 2: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-7. Ölçüler..... 12
Nota 3: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-7. Ölçüler..... 13
Nota 4: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 22-28. Ölçüler..... 13
Nota 5: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 34-38. Ölçüler..... 14
Nota 6: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 39-44. Ölçüler..... 14
Nota 7: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi... 15
Nota 8: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 16-20. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 15
Nota 9: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 39-44. Ölçüler..... 16
Nota 10: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 24-30. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 17
Nota 11: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 17
Nota 12: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 15-21. Ölçüler..... 18
Nota 13: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 22-28. Ölçüler..... 18
Nota 14: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm,16-17. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 18
Nota 15: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 31-34. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 19
Nota 16: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-7. Ölçüler..... 19
Nota 17: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi. 20
Nota 18: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 34-88. Ölçüler..... 20
Nota 19: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 22-25. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 21
Nota 20: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 51-56. Ölçüler..... 22
Nota 21: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 31-34. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 22
Nota 22: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 61-66. Ölçüler..... 23
Nota 23: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 35-39. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 23
Nota 24: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 1-12. Ölçüler 24
Nota 25: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 24-26. Ölçüler 25
Nota 26: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 18-21. Ölçüler 25
Nota 27: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 1-11. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi... 26
Nota 28: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 20-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi. 26
Nota 29: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı... 27
Nota 30: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 20-27. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi. 28
Nota 31: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 8-12. Ölçüler 28
Nota 32: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 7-15. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi... 29
Nota 33: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 1-5. Ölçüler..... 29
Nota 34: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 13-28. Ölçüler..... 30
Nota 35: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 1-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 31
Nota 36: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 72-87. Ölçüler..... 32
Nota 37: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 21-28. Ölçüler..... 33

Nota 38: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 14-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 33
Nota 39: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 29-31. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 34
Nota 40: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 44-56. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 34
Nota 41: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 35
Nota 42: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 37-44. Ölçüler 35
Nota 43: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 30-43. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 36
Nota 44: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 44-56. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 36
Nota 45: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 122-137. Ölçüler 37
Nota 46: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 81-99. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 38
Nota 47: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 37-44. Ölçüler 38
Nota 48: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 30-35. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 39
Nota 49: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-6. Ölçüler 40
Nota 50: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 25-28. Ölçüler 40
Nota 51: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 97-101. Ölçüler 41
Nota 52: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 42
Nota 53: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 42
Nota 54: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 39-42. Ölçüler 43
Nota 55: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 16-19. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 43
Nota 56: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 40-42. Ölçüler 44
Nota 57: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 33-35. Ölçüler 45
Nota 58: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 11-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 45
Nota 59: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 34-40. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 46
Nota 60: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 92-96. Ölçüler 47
Nota 61: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 20-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 48
Nota 62: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 1-9. Ölçüler 50
Nota 63: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 1-7. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 50
Nota 64: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 7-9. Ölçüler 51
Nota 65: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 7-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 51
Nota 66: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-21. Ölçüler 52
Nota 67: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 52
Nota 68: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 53
Nota 69: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 49-62. Ölçüler 53
Nota 70: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-12. Ölçüler 54
Nota 71: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-14. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 54
Nota 72: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 47-51. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 55
Nota 73: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 94-101. Ölçüler 55
Nota 74: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 42-45. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 55
Nota 75: Erkin, Piyano Konçertosu, 1-3. Ölçüler 57
Nota 76: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 39-45. Ölçüler 58

Nota 77: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 1-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 59
Nota 78: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 112-117. Ölçüler 59
Nota 79: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 51-56. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 59
Nota 80: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 60
Nota 81: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 58-63. Ölçüler 60
Nota 82: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 20-25. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 61
Nota 83: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 32-37. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 61
Nota 84: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 88-93. Ölçüler 62
Nota 85: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 33-42. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 63
Nota 86: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 285-289. Ölçüler 63
Nota 87: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 114-121. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 64
Nota 88: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler 65
Nota 89: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 94-99. Ölçüler 65
Nota 90: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 66
Nota 91: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 18-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 66
Nota 92: Erkin, Beşil, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 67
Nota 93: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 81-84. Ölçüler 68
Nota 94: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 14-15. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 68
Nota 95: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 3-4. Ölçüler 69
Nota 96: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 3-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 70
Nota 97: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 19-20. Ölçüler 70
Nota 98: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 12-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 70
Nota 99: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 1-11. Ölçüler 71
Nota 100: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 1-8. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 71
Nota 101: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 12-21. Ölçüler 72
Nota 102: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 13-16. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 72
Nota 103: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 27-29. Ölçüler 73
Nota 104: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 26-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 73
Nota 105: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 73
Nota 106: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 6-11. Ölçüler 74
Nota 107: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 5-8. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 74
Nota 108: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 17-26. Ölçüler 75
Nota 109: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 17-25. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 75
Nota 110: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 1-11. Ölçüler 77
Nota 111: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 1-9. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 77
Nota 112: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 78

Nota 113: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 28-33. Ölçüler 78
Nota 114: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 29-33. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 78
Nota 115: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 17-22. Ölçüler 79
Nota 116: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 16-20. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 79
Nota 117: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 1-5. Ölçüler 81
Nota 118: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 103-109. Ölçüler 81
Nota 119: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 1-7. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 82
Nota 120: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 28-33. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 82
Nota 121: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 164-166. Ölçüler 83
Nota 122: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 79-80. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 83
Nota 123: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 288-295. Ölçüler 84
Nota 124: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 143-149. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi .. 84
Nota 125: Alnar, Prelüd ve İki Dans, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 84
Nota 126: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 234-241. Ölçüler 85
Nota 127: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 112-118. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi .. 85
Nota 128: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 73-80. Ölçüler 86
Nota 129: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 16-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 87
Nota 130: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 124-130. Ölçüler 87
Nota 131: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 40-51. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 88
Nota 132: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler 89
Nota 133: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 90
Nota 134: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, 1. Bölüm, 13-16. Ölçüler 91
Nota 135: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, 1. Bölüm, 12-14. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 91
Nota 136: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 17-20. Ölçüler 92
Nota 137: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 17-19. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 92
Nota 138: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 21-24. Ölçüler 93
Nota 139: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 20-22. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 93
Nota 140: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 93
Nota 141: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 170-171. Ölçüler 95
Nota 142: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 42-43. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 95
Nota 143: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 9-12. Ölçüler 96
Nota 144: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 7-11. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 97
Nota 145: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 1-6. Ölçüler 98
Nota 146: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 19-24. Ölçüler 98
Nota 147: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 1-5. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 98
Nota 148: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 99

Nota 149: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 69-74. Ölçüler 100
Nota 150: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 30-33. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 100
Nota 151: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 31-36. Ölçüler 101
Nota 152: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 12-17. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 101
Nota 153: Saygun, Yunus Emre, No.3, 1-5. Ölçüler 103
Nota 154: Saygun, Yunus Emre, No.3, 6-15. Ölçüler 104
Nota 155: Saygun, Yunus Emre, No.3, 1-9. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 104
Nota 156: Saygun, Yunus Emre, No.3, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 105
Nota 157: Saygun, Yunus Emre, No.3, 31-35. Ölçüler 106
Nota 158: Saygun, Yunus Emre, No.3, 24-31. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 106
Nota 159: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 1-16. Ölçüler 107
Nota 160: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 1-12. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 108
Nota 161: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 41-48. Ölçüler 108
Nota 162: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 41-46. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 109
Nota 163: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 109
Nota 164: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 57-64. Ölçüler 110
Nota 165: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 59-64. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 110
Nota 166: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 1-5. Ölçüler 111
Nota 167: Saygun, 1. Senfoni, 3. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 111
Nota 168: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 17-22. Ölçüler 112
Nota 169: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 17-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 112
Nota 170: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 112
Nota 171: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 29-35. Ölçüler 114
Nota 172: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 34-38. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 114
Nota 173: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 1-4. Ölçüler 115
Nota 174: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 1-5. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 116
Nota 175: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 5-8. Ölçüler 117
Nota 176: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 6-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 117
Nota 177: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 95-100. Ölçüler 118
Nota 178: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 13-16. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 118
Nota 179: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 119
Nota 180: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 13-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 119
Nota 181: Akses, Poem, 1-3. Ölçüler 122
Nota 182: Akses, Poem, 1-3. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 123

Nota 183: Akses, Poem, 101-103. Ölçüler 124
Nota 184: Akses, Poem, 19-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 124
Nota 185: Akses, Poem, 109-110. Ölçüler 125
Nota 186: Akses, Poem, 29-30. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 125
Nota 187: Akses, Poem, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 126
Nota 188: Akses, Poem, 97-99. Ölçüler 126
Nota 189: Akses, Poem, 16-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 127
Nota 190: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 1-5. Ölçüler 128
Nota 191: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 129
Nota 192: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 62-68. Ölçüler 130
Nota 193: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 43-48. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 130
Nota 194: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 6-12. Ölçüler 131
Nota 195: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 5-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 131
Nota 196: Akses, Eskilerden İki Dans, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı ... 131
Nota 197: Akses, Eskilerden İki Dans, II. Bölüm, 1-5. Ölçüler 133
Nota 198: Akses, Eskilerden İki Dans, II. Bölüm, 1-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 133
Nota 199: Akses, Keman Konçertosu, 1-2. Ölçüler 134
Nota 200: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 511-512. Ölçüler 135
Nota 201: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 1-3. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 136
Nota 202: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 513-514. Ölçüler 137
Nota 203: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 4-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 137
Nota 204: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı 138
Nota 205: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 525-526. Ölçüler 138
Nota 206: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 16-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 139
Nota 207: Akses, 2. Senfoni, I. Bölüm, 1-2. Ölçüler 140
Nota 208: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-4. Ölçüler 141
Nota 209: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi ... 142
Nota 210: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 23-24. Ölçüler 142
Nota 211: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 12-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 142
Nota 212: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 35-36. Ölçüler 143
Nota 213: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 21-23. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi 143
Nota 214: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı.. 143

1. BÖLÜM: GİRİŞ

Bu çalışmada, Türkiye'de konservatuvar ve müzik okullarında eğitim alan öğrencileri, yaygın kabul ile Modern Türk Müziği'nin ilk bestecileri olarak görülerek Türk Beşleri olarak adlandırılan Cemal Reşit Rey (1904-1985), Ulvi Cemal Erkin (1906-1972), Hasan Ferit Alnar (1906-1978), Ahmet Adnan Saygun (1907-1991) ve Necil Kazım Akses (1908-1999)'in müzikleriyle tanıştırabilme fikrinden hareket edilmiş, öğrencilerin hemen hepsinin almakta olduğu solfej dersinin bu düşünceyi hayata geçirebilme adına uygun ortam sağlayabileceği, bu derste okudukları müzik dağarına Türk Beşleri'nin yapıtlarının da dahil olması halinde öğrencilerin eğitimlerinin ilk aşamalarından itibaren bu müziklere aşina olabileceği, böylelikle Türkiye'deki müzik eğitimi sistemine getireceği bilgi, bilinç, yeni soluğun ve solfej dersi dağarcığının da zenginleştirecek olmasının önemli olduğu düşünülmüş ve bu amaçla, Türk Beşleri'nin yapıtlarından piyano eşlikli solfej dağarcığı oluşturulmuştur.

Dağarcık parçalarının Türk Beşleri'nin farklı çalgı bileşimleri içeren değişik formlardaki yapıtlarından seçilmesi ve piyano eşliklerinin bu müziklerin orijinal müzikal gereçlerinden oluşturulması düşünülmüştür. Böylelikle dağarcıktaki parçaların yapıtların temsiliyetlerini bütüncül bir şekilde sağlaması hedeflenmiştir.

Türk Beşleri'nden insan sesine uygun ve solfej edilebilir kesitler içermesine dikkat edilerek dağarcık için 20 yapıt seçilmiştir. Her besteciden 4 yapıt içeren bu seçki, 14 orkestra yapıtı (4 senfoni, 3 konçerto, 1 oratoryo, 6 serbest form), 4 oda müziği yapıtı (2 yaylı dörtlü, 1 piyanolu beşli, 1 konçerto) ve 2 piyano yapıtından oluşmaktadır. Dağarcıktaki parçaların bir kısmı yapıtın tamamından veya bir bölümünden, bir kısmı da yapıtın farklı kesitlerini veya bir bölümünün farklı kesitlerini solfej edilebilir ve yapıtı temsil edebilen ezgi çizgisi oluşturabilme adına birleştirme yoluyla oluşturulmuştur.

Dağarcıktaki 2 piyano yapıtının eşlikleri ufak değişimler yapılarak orijinal haliyle kullanılırken diğer oda müziği ve orkestra yapıtlarının piyano eşlikleri ise, partisyonların piyanoya indirgemesi yapılarak oluşturulmaya çalışılmıştır.

1.1. ÇALIŞMANIN AMACI

Bu çalışma, Türkiye'de konservatuvar ve müzik okullarında yer alan solfej derslerindeki müzik dağarına, yaygın kabul ile Modern Türk Müziği'nin ilk bestecileri olarak görülen Türk Beşleri'nin yapıtlarından oluşan 20 piyano eşlikli solfej parçasının kazandırılması yoluyla katkıda bulunmayı, öğrencileri eğitimlerinin ilk yıllarından itibaren kendi topraklarında yapılan müziklerle tanıştırabilmeyi ve Türkiye'deki müzik eğitimi sistemine yeni bir soluk, bilinç ve bilgi sunabilmeyi hedeflemektedir.

1.2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

Bu çalışma, Türk Beşleri'nin müziklerini Türkiye'deki konservatuvar ve müzik okullarındaki öğrencilerle, eğitimlerinin ilk yıllarından itibaren hemen hepsinin almakta olduğu solfej dersleri aracılığıyla buluşturabilmeyi ve bu bestecilerin müziklerini öğrencilere tanıtabilmeyi amaç edinmiştir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan dağarcık için Türk Beşleri'nin çeşitli formda ve farklı çalgı bileşimlerinden oluşan 20 yapıtı piyano eşlikli solfej parçaları biçiminde hazırlanmaya çalışılmış, böylelikle dağarcığın Türk Beşleri'ne ait 20 farklı yapıtı temsil edebilmesi düşünülmüştür.

Bu dağarcığın alanında ilk olduğu göz önüne alınırsa öğrencileri Türk Beşleri'nin müzikleri aracılığıyla mod, makam, aksak ölçü ve daha birçok kavramla eğitimlerinin ilk aşamalarından itibaren tanıştırmasının Türk Müzik yaşamı için ufuk açıcı olacağı düşünülmektedir.

Seçilen kesitlerde yapıtın orijinal biçiminde yer alan çalgı veya çalgıların oluşturulan solfej partisi ve piyano eşliğinde gösterilmiş, böylelikle okuyan ve

çalanların eser hakkında daha fazla bilgi ve bilinç kazanımına katkı sağlanabilmesi düşünülmüştür.

Bu dağarcığın solfej eğitim sürecine dahil edilebilmesi halinde, eğitimlerinin ilk yıllarından itibaren Türk Beşleri'nden 20 farklı yapıtı öğrencilere tanıtabilmesinin Türk Müzik ortamı için önemli olabileceği düşünülmüştür.

1.3. ÇALIŞMANIN KAPSAMI

Türkiye'de konservatuvar ve müzik eğitimi veren okullarda okuyan öğrencilerin solfej derslerindeki müzik dağarına Türk Beşleri'nin yapıtları yoluyla katkı amacı güden bu çalışmanın kapsamını Türk Beşleri'nden seçilen 20 farklı yapıt oluşturmaktadır.

1.4. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışma için her besteciden 4 ve Türk Beşleri'nden toplam 20 yapıt seçilmiştir. Yapıtlardan solfej edilebileceği düşünülerek seçilen kesitler ses alanı, uzunluk, duraklamalar (esler), hız ve aktarım gibi ögeler göz önünde bulundurularak; piyano eşlikleri ise orkestra veya çalgı bileşimi piyanoya indirgenerek oluşturulmaya çalışılmıştır. Dağarcığın oluşum sürecinde parçalar H.Ü. Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Lisesi 9. Sınıf öğrencileri Belgi Karya Olcaytu (Viyolonsel), Ece Ataç (Piyano), Ece Namlı (Keman), Zeynep Yüce (Keman), Özge Aksoy (Keman) ile okunmuş, dağarcık onların görüşlerinden beslenerek şekillenmiş ve öğrencilerin bu çalışma üzerine görüşleri alınmıştır.

Oluşturulan dağarcık solfej dersinde bilgi ve birikimi olan 4 öğretim elemanına gösterilmiş ve dağarcık üzerine görüşleri alınmıştır. Sonuç bölümünde dağarcık parçalarını okuyan öğrencilerin ve dağarcığı inceleyerek görüş bildiren öğretim elemanlarının düşünceleri dikkat çeken noktalar belirtilerek yorumlanmıştır.

Dağarcık oluşturulduktan sonra parçaların ses kayıtları, öğrenciler ve Önder Özkoç'un çaldığı piyano ile yapılarak, yapıtların orijinal nota ve ses kayıtlarını içeren cd ile birlikte çalışmaya ek olarak sunulmuştur.

2. BÖLÜM: TÜRK BEŞLERİ'NİN YAPITLARINA SOLFEJ DAĞARCIĞI AÇISINDAN YAKLAŞIM

Bu çalışma için Türk Beşleri'nin ulaşılabilen yapıtları solfej edilebilir ezgiler içermesi yönünden incelenmiş ve her besteciden 4 olmak üzere toplam 20 yapıt seçilmiştir. Aşağıda bestecilerin doğum yılları ve yazılış tarihine göre sıralanan 20 eser içerisinde 1 oratoryo, 4 senfoni, 4 konçerto, 1 piyanolu beşli, 2 yaylı dörtlü, 2 solo piyano müziği ve 6 serbest türde müzik bulunmaktadır:

Cemal Reşit Rey

- Bebek Efsanesi (Senfonik Şiir, Orkestra için), III. Bölüm, 1928
- Enstantaneler (Senfonik İzlenimler, Orkestra için), II. Bölüm, 1931
- Andante et Allegro (Keman ve Yaylı Sazlar Orkestrası için), I. Bölüm, 1967
- 2. Senfoni (Orkestra için), II. Bölüm,1969

Ulvi Cemal Erkin

- Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 1935-1936
- Piyano Konçertosu (Piyano ve Orkestra için), IV. Bölüm, 1942
- Beşil (Piyano ve Yaylı Sazlar için), I. Bölüm, 1943
- Piyano Sonatı, II. Bölüm, 1946

Hasan Ferit Alnar

- 8 Piyano Parçası, No.VII, 1935
- Prelüd ve İki Dans (Orkestra için), 1935
- Viyolonsel Konçertosu (Viyolonsel ve Orkestra için), I. Bölüm, 1942
- Kanun Konçertosu (Kanun ve Yaylı Sazlar için), II. Bölüm, 1944-1958

Ahmed Adnan Saygun

- Yunus Emre Oratoryosu (Solistler, Koro ve Orkestra için), No. 3, Arya, 1942
- 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 1947
- 1. Senfoni (Orkestra için), III. Bölüm, 1953
- 2. Senfoni (Orkestra için), III. Bölüm, 1957

Necil Kazım Akses

- Poem (Viyolonsel ve Orkestra için), 1946
- Eskilerden İki Dans (Orkestra için), 1962
- Keman Konçertosu (Keman ve Orkestra için), Adagio, 1969
- 2. Senfoni (Yaylı Çalgılar Orkestra için), II. Bölüm, 1978

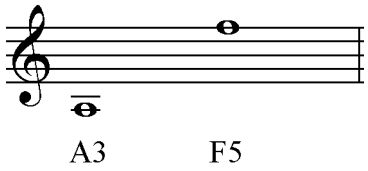
2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Solfej partisi, dağarcıktaki parçaların bir kısmı için yapıtın tamamından veya bir bölümünden, bir kısmı da yapıtın farklı kesitlerini veya bir bölümünün farklı kesitlerini birleştirme yoluyla oluşturulmuştur. Bu çalışmada yer alan 20 kesit 1'i insan sesi (Saygun, Yunus Emre Oratoryosu, 3.Bölüm, Arya), diğer 19'u çalgılar için bestelenmiş yapıtlardan seçilmiştir. Dağarcığın büyük kısmını oluşturan çalgı müziği seçkisinin, solfej edilebileceği düşünülen biçime getirilme sürecinde şu etmenler göz önünde bulundurulmuştur.

2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

Bu çalışmada sesleri dizek üzerinde gösterirken, sesleri, isim ve yer aldığı oktav sayısını beraber kullanarak gösteren Bilimsel Ses Notasyonu (Scientific Pitch Notation / SPN) yöntemi tercih edilmiştir. Bu yönteme göre A3-F5 aralığı, parçaların solfej edilebilmesi için uygun ses alanı olarak düşünülmüştür (bkz. nota 1). Seçilen kesitlerin bu aralık içerisinde olmasına dikkat edilmiş, bu alanı

alt veya üst sınırından aşan seslerin bulunduğu yerler ise ezgi seyri göz önüne alınarak oktav aşağı ya da yukarı aktarım yapılmıştır. Dağarcık içerisinde bu ses alanının kalın veya ince sınırını aşan kesitler içeren fakat solfej edilebileceği düşünülen kesitlere dağarcığın oluşturulma süreci incelenirken değinilmiştir.

Nota 1**: Solfeje Uygun Olduğu Düşünülen Ses Alanı**

2.1.2. UZUNLUK

Dağarcık için oluştulan parçaların solfej edileceği düşünülerek makul uzunlukta olmalarına özen gösterilmiştir. Piyano eşliği ile beraber parçaların ölçü sayısı ortalaması 62 olmakla birlikte bu ortalamanın üst veya altında ölçü rakamına sahip az sayıda parçaya da dağarcığın oluşturulma süreci incelenirken değinilmiştir.

2.1.3. DURAKLAMALAR

Dağarcıktaki parçaların biri dışında tamamı çalgı müziği edebiyatı seçkisi olması nedeniyle, ezgi çizgisini bozmayacak şekilde bazı yerlere esler (duraklamalar) konmasının parçaların solfej edilebilmesi ve gerekli nefeslerin alınabilmesine yardımcı olabileceği düşünülmüştür. Eklenen duraklamalar müziğin hızı ve ifadesi göz önüne alınarak uzayan seslerin bazılarını sekizlik, onaltılık veya otuzikilik değer erken kesmek suretiyle elde edilmeye çalışılmıştır. Eklenen duraklamalara dağarcığın oluşturulma süreci incelenirken değinilmiştir.

2.1.4. HIZ

Dağarcıktaki 20 parçadan biri dışında diğerleri çalgı müziği edebiyatı seçkisi olduğundan, müziklerin hızı solfej edilebilmeye uygunluğu açısından tekrar düşünülmüş; bazı parçalar için önerilen hız, orijinal hız terimi veya biriminin yanına parantez içerisinde yazılmıştır.

2.1.5. CÜMLE ve NEFES BAĞLARI

Yapıtların orijinallerinde kullanılan ifade terimleri ve cümle bağları solfej parçası biçimlerinde değişiklik yapılmadan kullanılmıştır. Fakat dağarcıktaki 19 yapıtın çalgı müziği edebiyatından seçildiği, bu yapıtlardaki cümle bağlarının çalgıların doğası ve müziğin karakterine göre yazıldığı ve bu çalışma için seçilen parçaların solfej edilebilmesi hedeflendiğinden; seçilen müziklerin ifadelerini insan sesinin daha iyi yansıtabilmesi adına bestecilerin cümlelemelerini etkilemeyeceği düşünülen bazı yerlere nefes bağı önerileri konulmuştur. Bu öneriler kesik çizgili cümle bağı biçiminde solfej partisine eklenmiştir.

2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bu çalışmanın amaçlarından birisi de Türk Beşleri'nin yapıtlarını içeren solfej dağarcığı fikrinin piyano eşlikli olmasıdır. Dağarcıkta yer alan 20 yapıttan, 14 orkestra ve 4 oda müziği yapıtının piyano eşlikleri, partisyonun indirgenerek piyano yazısına dönüştürülmesi ve gerekli görülen sadeleştirmelerin yapılması yoluyla oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda parçaların piyano ile okunduğu takdirde orijinallerine olabildiğince yakın olması hedeflenmiştir. Seçkideki 18 yapıt piyanoya indirgenirken ifade terimleri ve cümle bağları orijinal biçimleriyle kullanılmış, bazı yerlerdeki cümle bağları ise piyano yazısının doğası düşünülerek farklı şekilde kullanılmıştır.

Dağarcık için seçilen 2 piyano yapıtının eşliklerinde ise orijinal piyano yazısına sadık kalınmaya çalışılmış; bununla birlikte bazı yerlerde sadeleştirmeler, sol ve sağ el değişiklikleri düşünülmüştür. Yapılan değişikliklere dağarcığın oluşturulma süreci incelenirken değinilmiştir.

2.3. DAĞARCIK İÇİN SEÇİLEN YAPITLARIN İNCELENME YÖNTEMİ

Dağarcık için seçilen 20 yapıtın piyano eşlikli solfej parçaları biçimine getiriliş süreçleri, bestecilerin doğum tarihlerine göre sıralanan bölümlerde yaşam öykülerine kısaca değinilmesinin ardından, yapıtların yazılış sırası ve yukarıda çizilen çerçeve göz önünde bulundurularak, solfej partisi ve piyano eşliğinin oluşturulması ana başlıkları altında; solfej partisi ise, ses alanı ve aktarım, uzunluk, duraklama, hız, nefes bağları alt başlıkları şeklinde incelenmiştir.

Parçaların oluşturulma süreçleri kısmında, konusu geçen kesitlerden bazı nota örnekleri verilirken 20 yapıtın piyano eşlikli solfej parçası biçimlerinin tamamı bestecilerin doğum yılları ve eserlerin yazılış tarihleri göz önünde tutularak sonuç bölümünde sunulmuştur. Yapıtların orijinal nota ve kayıtları, öğrencilerle birlikte yapılan solfej parçası biçimlerinin ses kayıtları ile birlikte çalışmanın ek kısmında cd olarak sunulmuştur.

3. BÖLÜM: TÜRK BEŞLERİ VE SEÇİLEN YAPITLARIN SOLFEJ PARÇASI BİÇİMİNE GETİRİLİŞ SÜREÇLERİ

3.1. CEMAL REŞİT REY

Bu bölümde Rey'in yaşam öyküsüne değinildikten sonra Rey'den dağarcık için seçilen yapıtların piyano eşlikli solfej parçası biçiminde oluşturulma süreçleri yazılış tarihlerine göre incelenmiştir. Rey'den seçilen eserler şunlardır:

- Bebek Efsanesi (Senfonik Şiir, Orkestra için), III. Bölüm, 1928
- Enstantaneler (Senfonik İzlenimler, Orkestra için), II. Bölüm, 1931
- Andante et Allegro (Keman ve Yaylı Sazlar Orkestrası için), I. Bölüm, 1967
- 2. Senfoni (Orkestra için), II. Bölüm,1969

3.1.1. HAYATI (Kudüs, 25 Ekim 1904 – İstanbul, 7 Ekim 1985)

"Babası, Osmanlı hükümetinin son devlet adamlarından, diplomat ve Edebiyat-ı Cedide'nin yazarlarından, Ahmet Reşit Bey'dir. Cemal Reşit küçük yaşta müziğe yeteneğini belli etmiş, ilk piyano derslerini annesinden almış ve sekiz yaşında bir vals bestelemiştir. İlköğrenimine İstanbul Galatasaray Lisesi'nde başlamıştır. 1913'te o zamanlar dahiliye nazırı olan babası memleketi terk etmek zorunda kalınca ailesiyle Paris'e yerleşmiştir. Cemal Reşit burada öğrenimine Lycée Buffon'da devam etmiş, bu arada ünlü piyano pedagogu Marguerite Long'un öğrencisi olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla aile Cenevre'ye geçince Cemal Reşit de eğitimini oradaki St. Antoine Koleji'nde ve Cenevre Konservatuvarı'nda sürdürmüştür.1920'de Paris'e dönerek yine Marguerite Long'un piyano kurslarına katılmış, Raoul Laparra'dan kompozisyon dersleri almış; ayrıca Gabriel Fauré ile müzik estetiği ve Henri Defosse ile orkestra şefliği çalışmıştır.

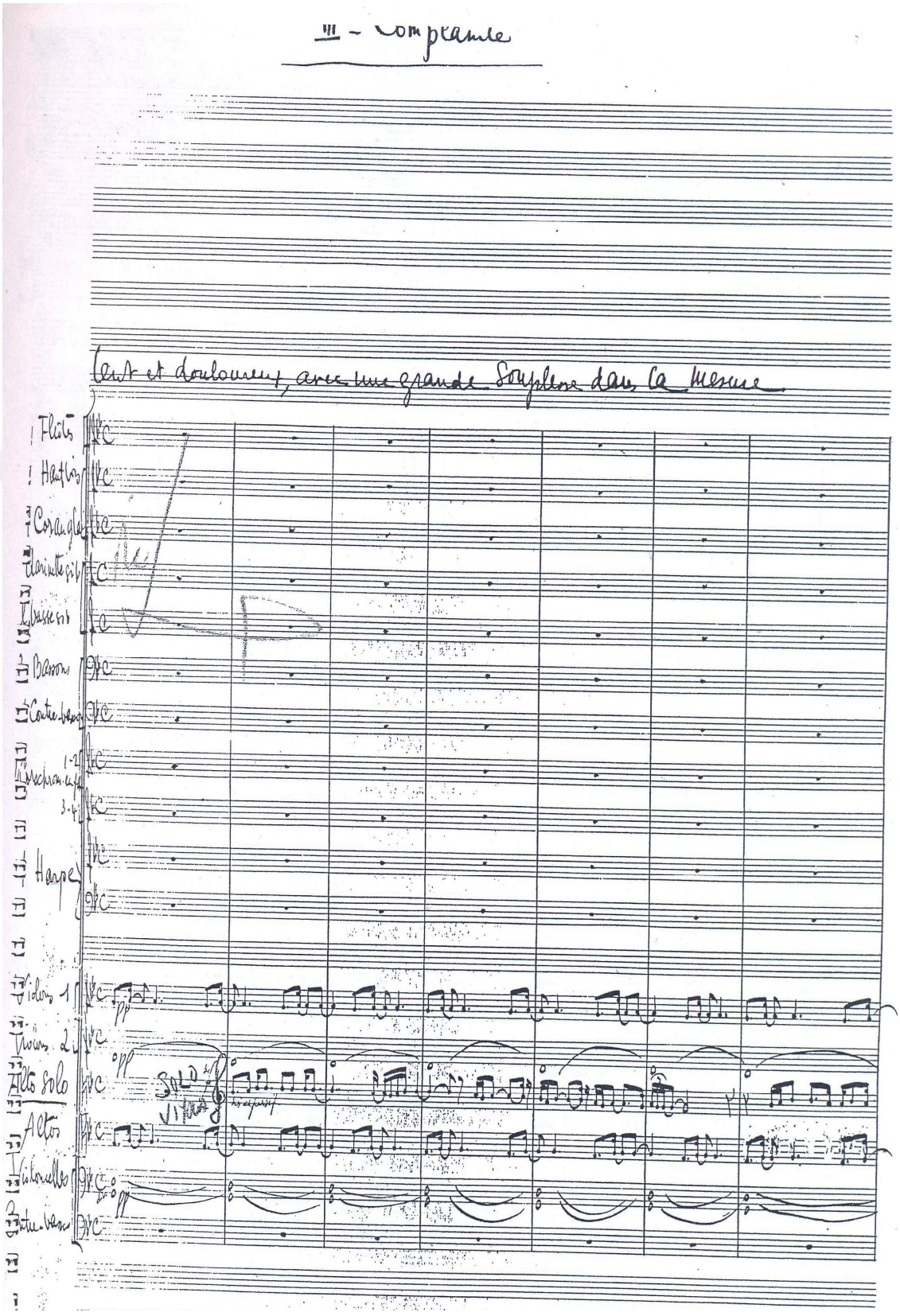
Cemal Reşit Rey 1923'te, Cumhuriyet'in kurulmasıyla Dârülelhan'da kompozisyon ve piyano dersleri vermek üzere yurda dönmüştür. 1926 yılında konservatuvarda çoksesli bir koro kuran sanatçı, 1934'te bir yaylı sazlar grubu oluşturmuş, 1945-46 yıllarında üfleme çalgıların da eklenmesiyle bir senfonik orkestra özelliğine kavuşan bu topluluk bugünkü İDSO'nun temeli olmuştur. Orkestra'nın ilk şefi olan Cemal Reşit, 1968 yılına kadar onu yönetmiştir. 1938-1940 yıllarında yeni kurulan Ankara Radyosu'nda Batı Müziği Yayınları Şefi olarak görev yapmış, uzun yıllar İstanbul Radyosu'nda hazırladığı *Piyano Dünyasından Gezintiler* başlıklı programlarında Türk ve Dünya bestecilerinin pek çok piyano yapıtını seslendirmiştir. 1945'te İstanbul'da Filarmoni Derneği'nin kuruluşuna önayak olmuş, bu dernek aracılığıyla İstanbul'a dünyanın en ünlü şef ve solistleri gelmiştir. Cemal Reşit 1949'dan 1960'a dek Avrupa'nın önemli sanat merkezlerinde konserler yönetmiştir.

Cemal Reşit, ölümüne dek MSÜDK'de profesör olarak kompozisyon öğretmenliği yapmıştır" (İlyasoğlu, 2007, s. 23-25).

3.1.2. BEBEK EFSANESİ, III. BÖLÜM, YAKINMA

Rey'in 1928 yılında yazdığı ve adını Sivas yöresine ait Bebek Ağıdı'ndan alan (İlyasoğlu, 1997, s. 123) "Bebek Efsanesi"nin (Orkestra için Senfonik Şiir) ilk seslendirilişi 1929'da Inghelbrecht yönetiminde Pasdeloup Orkestrası tarafından Paris'te gerçekleştirilmiştir (İlyasoğlu, 2007, s. 24).

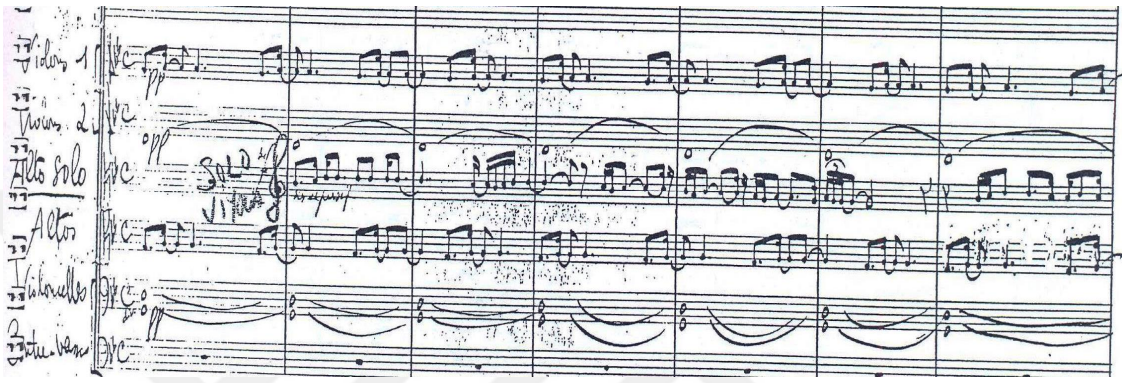
3 Bölümden oluşan eserde bu çalışma için seçilen Bebek Ağıdı'nın hakim olduğu III. Bölümün çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, Obua, Korangle, Klarinet, Bas Klarinet, 2 Fagot, Kontrafagot, 4 Korno, Arp ve Yaylılar (bkz. nota 2), (Rey, 1928).

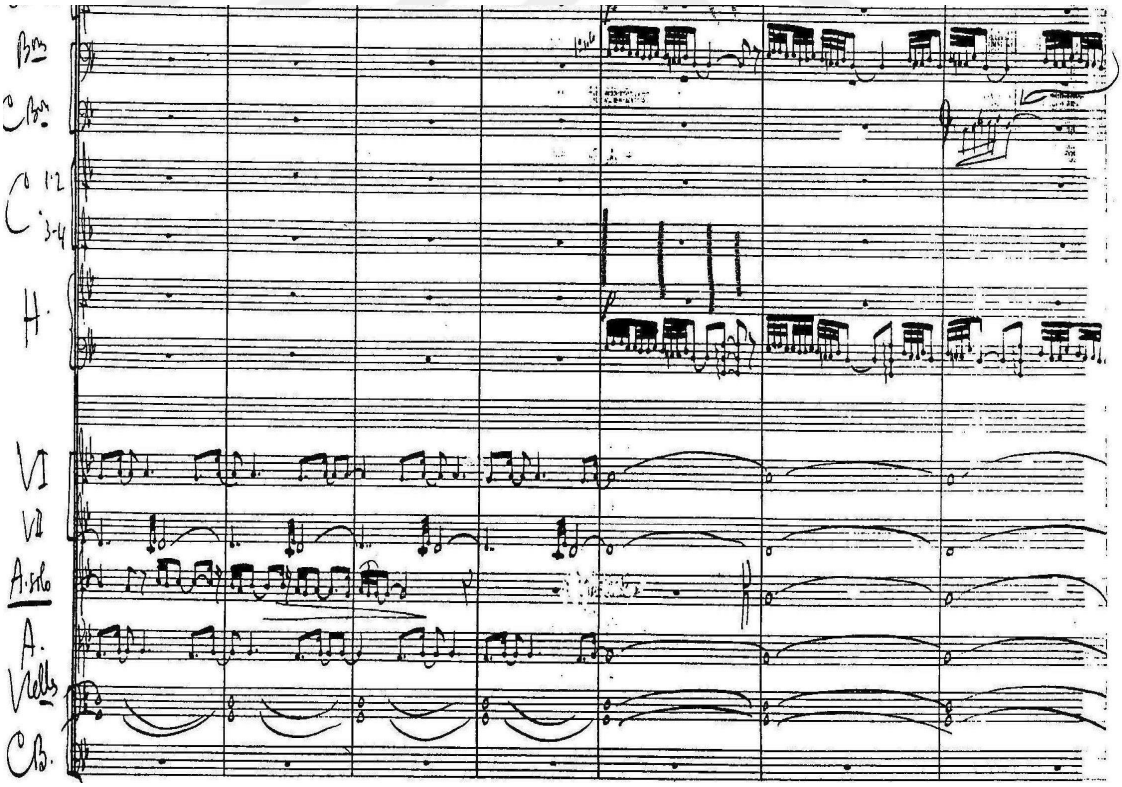
Nota 2: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-7. Ölçüler

3.1.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

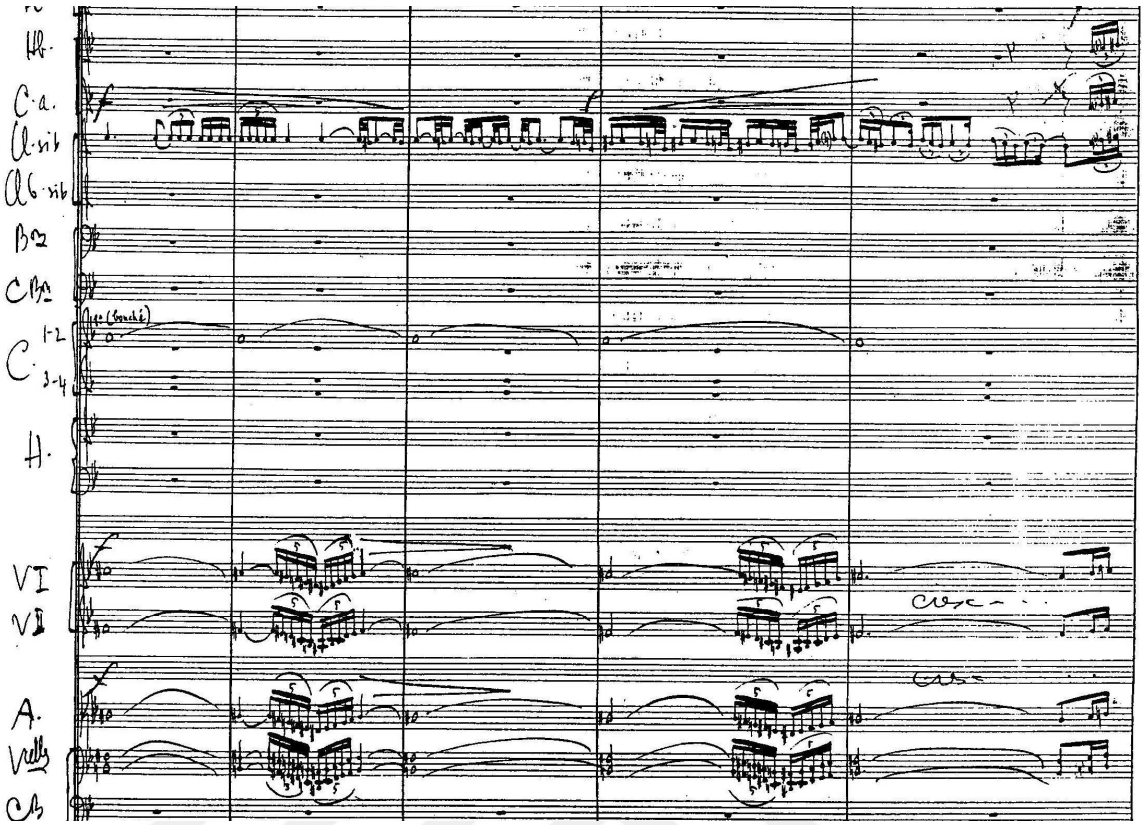
Bu bölümde Bebek Ağıdı'nın solo viyolada (bkz. nota 3), ardından fagot, arp (bkz. nota 4) ve klarinette (bkz. nota 5), sonrasında yaylılar ve tahta nefeslilerin bir kısmında (bkz. nota 6) ve son olarak yeniden solo viyolada gelen ezgisi solfej partisi olarak seçilmiştir.

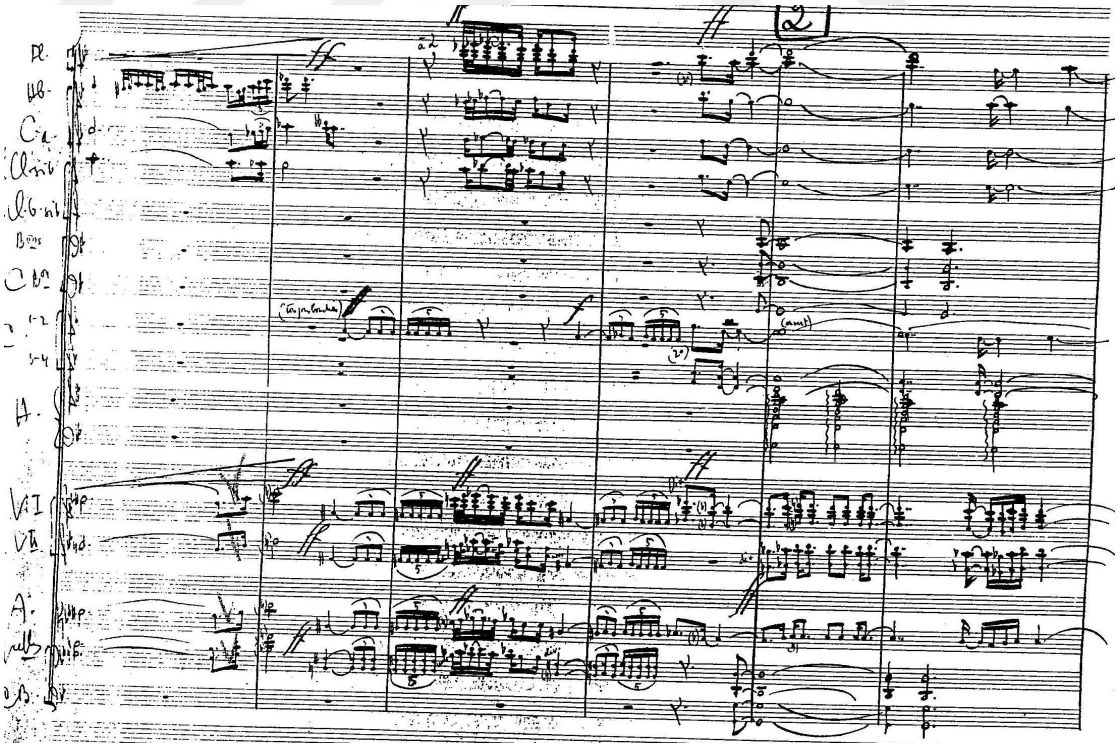
Nota 3: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-7. Ölçüler

Nota 4: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 22-28. Ölçüler

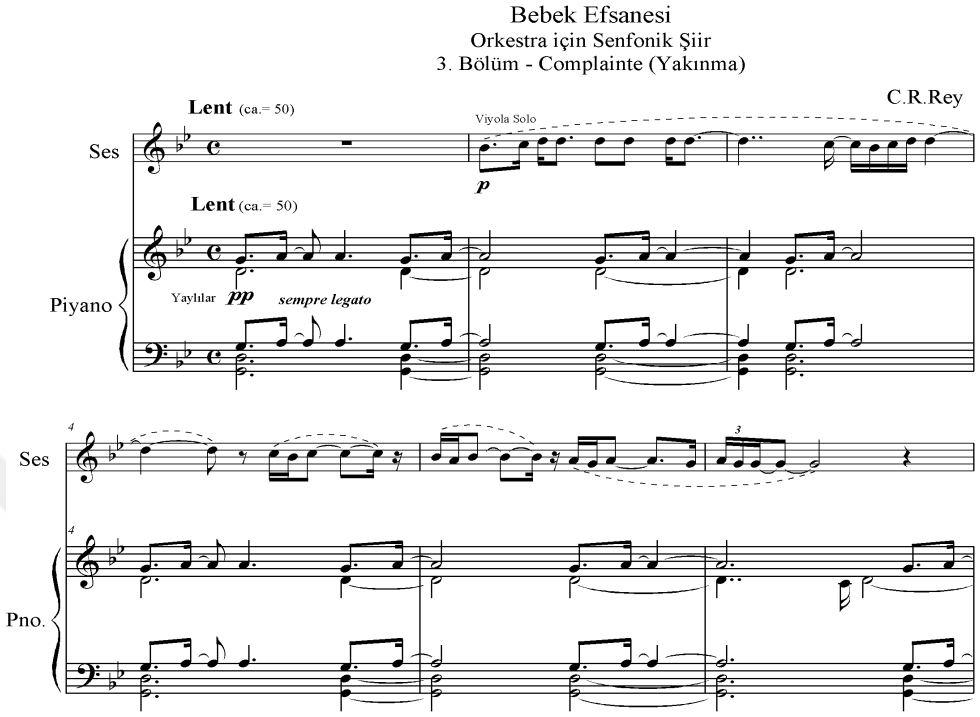

Nota 5: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 34-38. Ölçüler

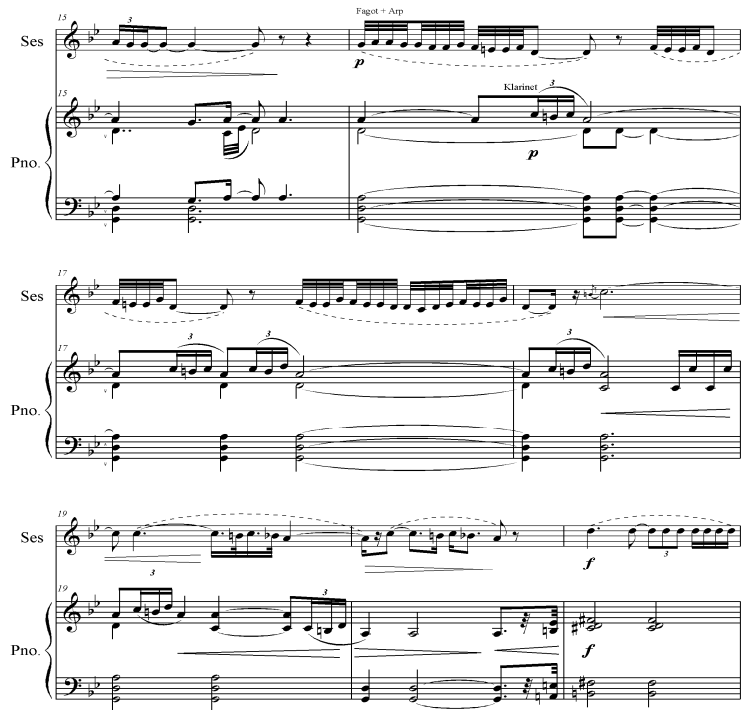

Nota 6: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 39-44. Ölçüler

Solfej partisi oluşturulurken solo viyola ezgisindeki bazı tekrarlar kullanılmamış (bkz. nota 7) ve orkestrada gelen kimi kesitler ezgi bütünlüğünü bozmayacak şekilde kısaltılmıştır (bkz. nota 8).

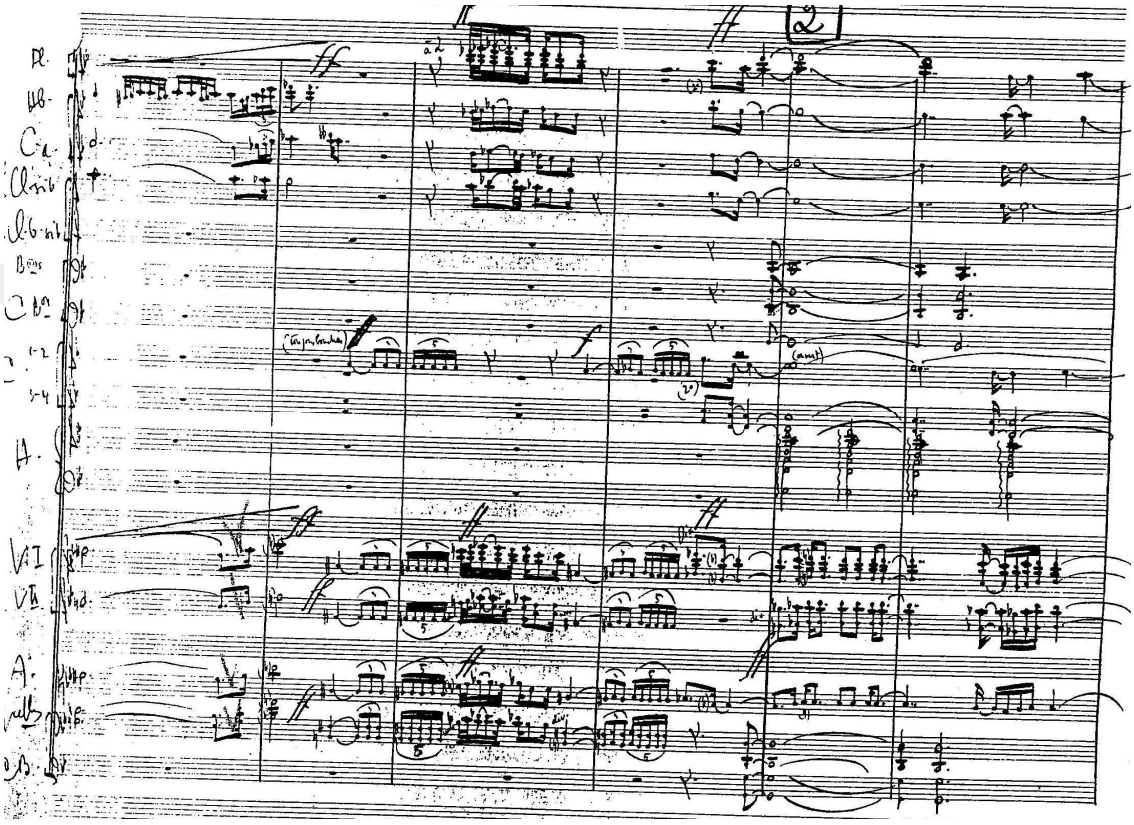
Nota 7: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

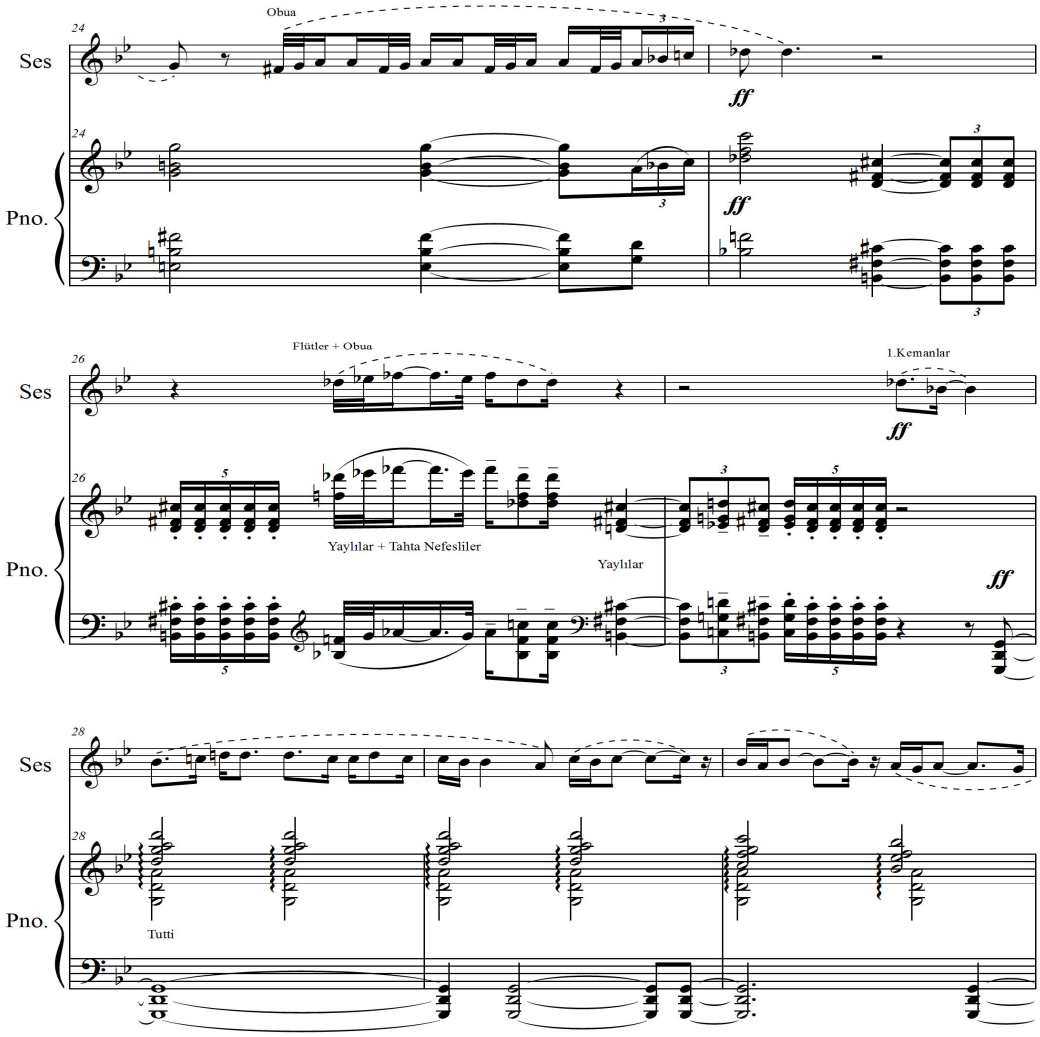
Nota 8: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 16-20. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

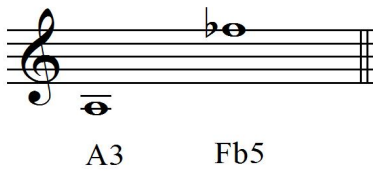
Bölüm genellikle solfej için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber, bu alanın üst sınır sesini aşan bazı kesitler (bkz. nota 9) oktav aşağı aktarılmış (bkz. nota 10) ve solfej partisi A3 - E5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 11).

Nota 9: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 39-44. Ölçüler

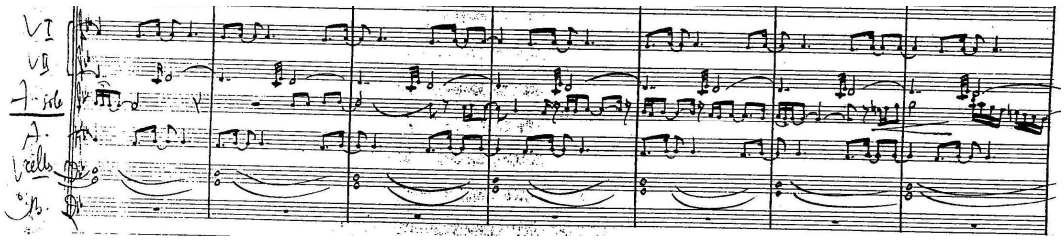
Nota 10: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 24-30. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 11: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.1.2.1.2. UZUNLUK

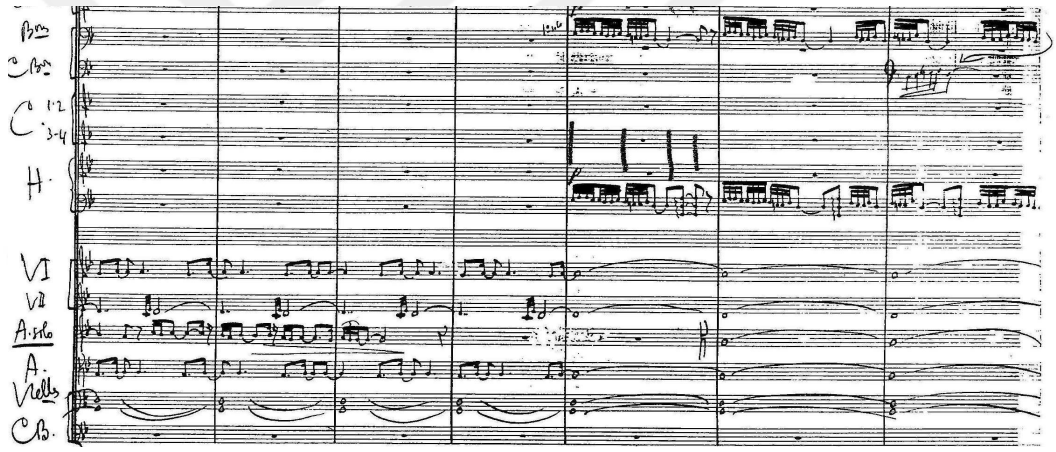
68 Ölçü ve yaklaşık 6'24" uzunluğunda olan bölüm, bazı kesit ve tekrarlar (bkz. nota 12) kullanılmayarak eşlik partisi ile beraber 42 ölçü ve yaklaşık 3'20" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

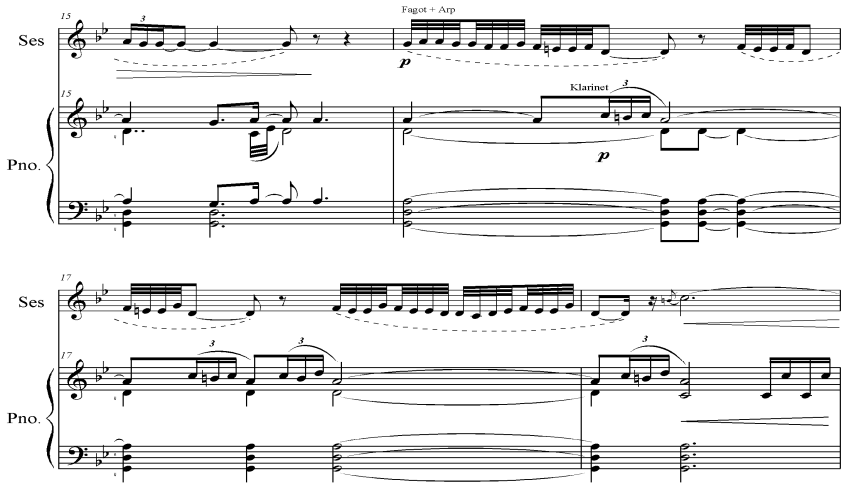
Nota 12: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 15-21. Ölçüler

3.1.2.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen kesitlerdeki uzayan kimi sesler (bkz. nota 13) sekizlik ve onaltılık değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 14).

Nota 13: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 22-28. Ölçüler

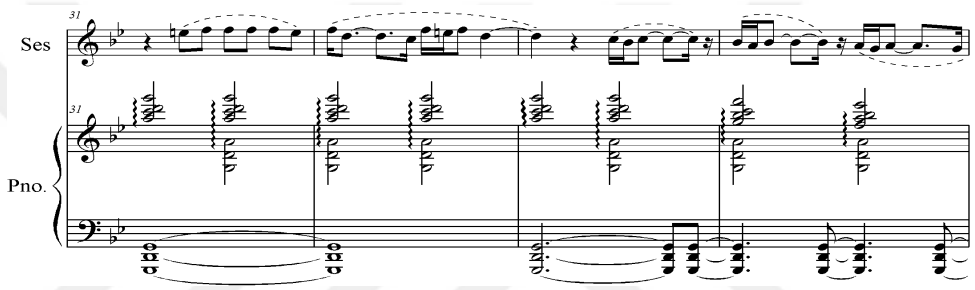
Nota 14: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm,16-17. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.2.1.4. HIZ

Bölümün başında yer alan Lent terimi için (bkz. nota 2), solfej parçası biçiminde dörtlük nota biriminin yaklaşık 50 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.1.2.1.5. NEFES BAĞLARI

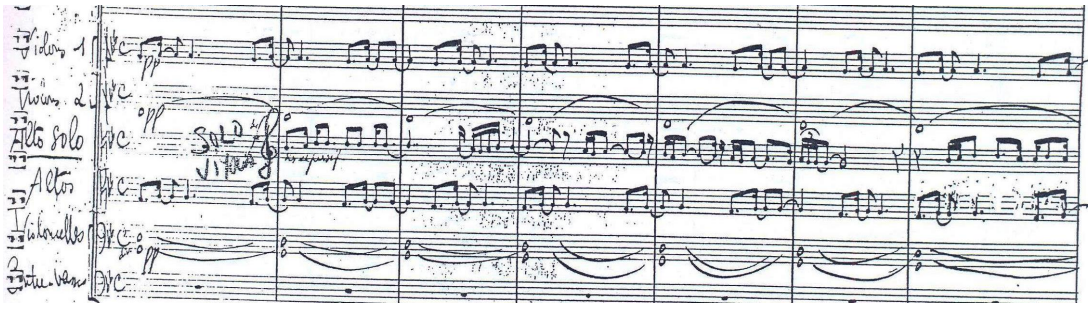
Ezgi bütünlüğü göz önüne alınarak düşünülen nefes bağları, nota üzerine kesik çizgili cümle bağı biçiminde eklenmiştir (bkz. nota 15).

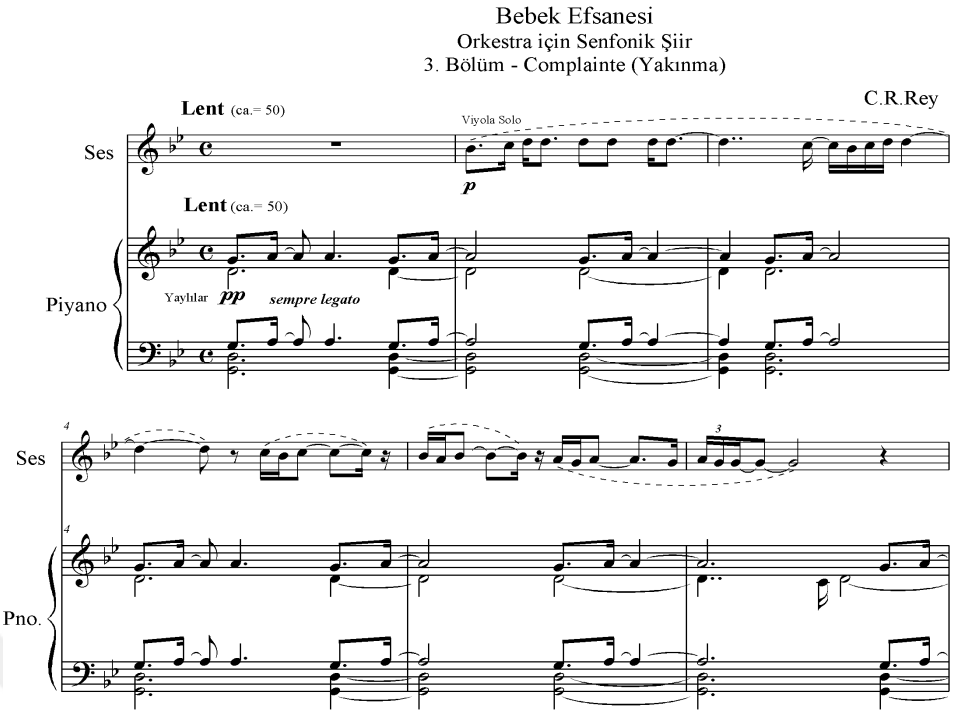
Nota 15: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 31-34. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Solfej partisi olarak seçilen ezgi solo viyolada gelirken yaylı çalgılarda genellikle aksatımlı (senkop) olarak küçük değişikliklerle tekrar eden ve ezginin ritmik dokusundan bağımsız hareketler içeren 3 ölçülük yapı (bkz. nota 16), piyanoda genellikle ezgide uzayan notaların bulunduğu yerlerde temsil edilmeye çalışılmış ve sadeleştirilerek kullanılmıştır (bkz. nota 17).

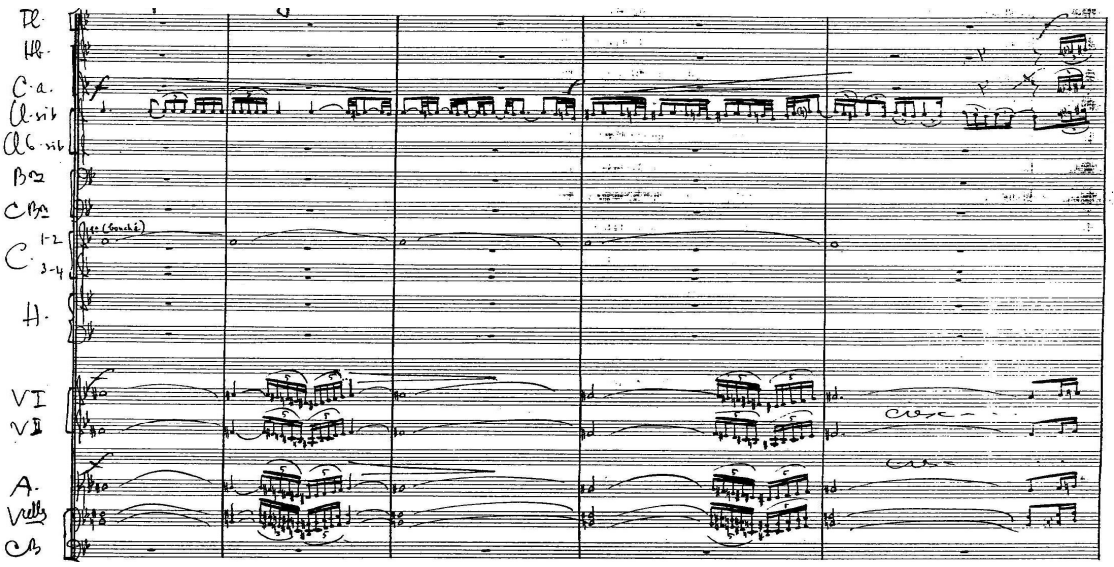

Nota 16: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-7. Ölçüler

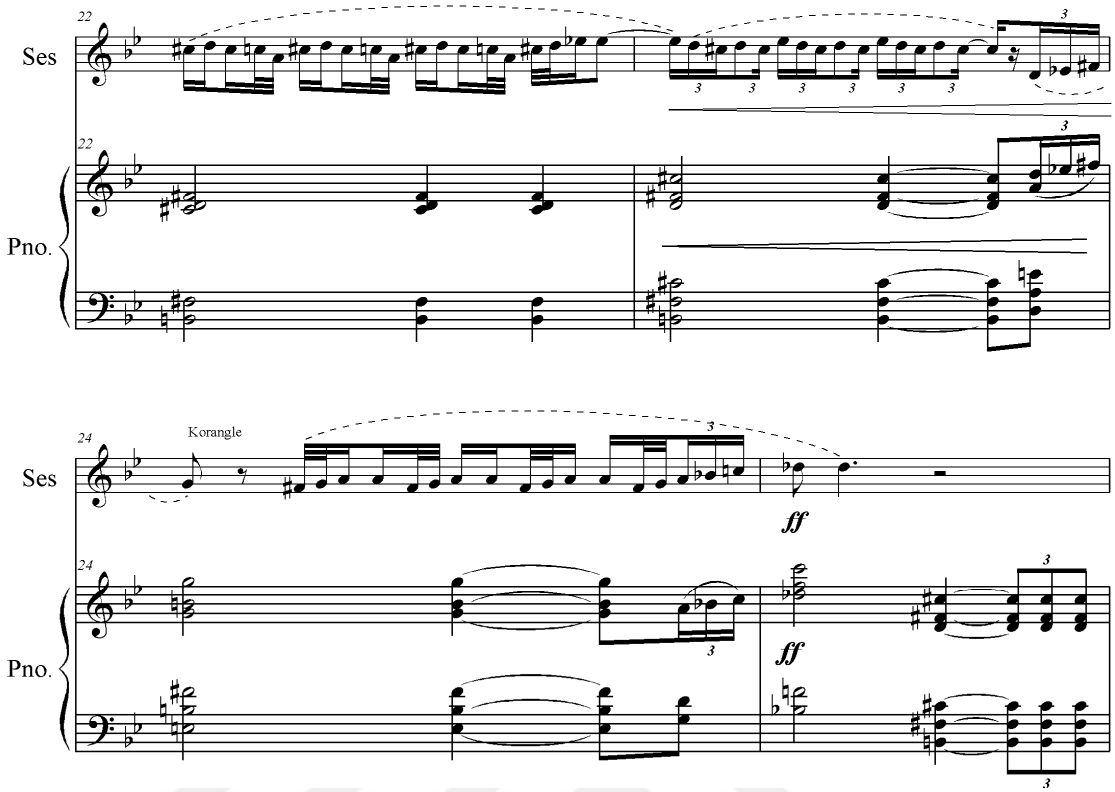

Nota 17: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Solfej partisi olarak düşünülen ezginin fagot, arp (bkz. nota 13) ve klarinette (bkz. nota 18) geldiği kesitlerde yer alan yaylılardaki uzayan sesler, solfej partisine ritmik destek sağlanması hedeflenerek piyanoda kimi yerlerde dörtlük değer akorlar halinde kullanılmış ve yaylılardaki beşleme yapısı (bkz. nota 18) kullanılmamıştır (bkz. nota 19).

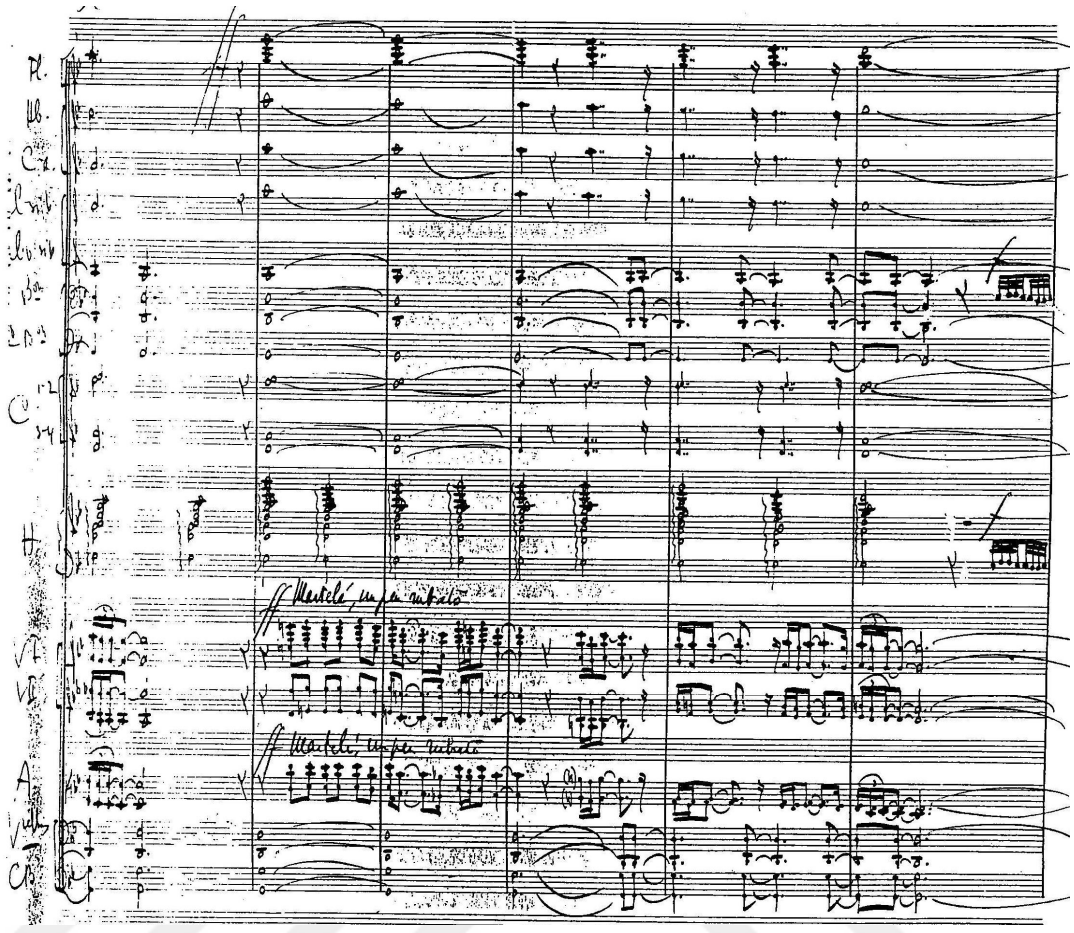

Nota 18: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 34-88. Ölçüler

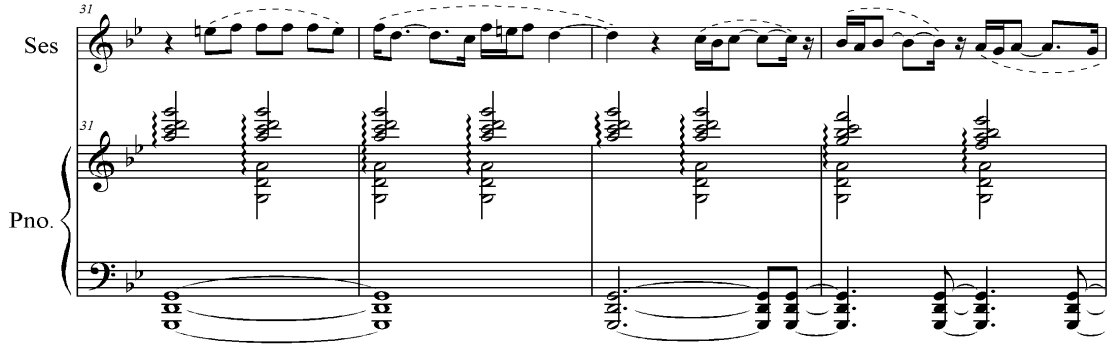

Nota 19: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 22-25. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Bölümün başlangıcında solo viyolada gelen ezginin hemen hemen bütün orkestrada geldiği kesitte yer alan arptaki kırık akorlu eşlik ile viyolonsel ve kontrabaslardaki aksatımlı yapı (bkz. nota 20) piyano eşliğinde ufak değişikliklerle kullanılmıştır (bkz. nota 21).

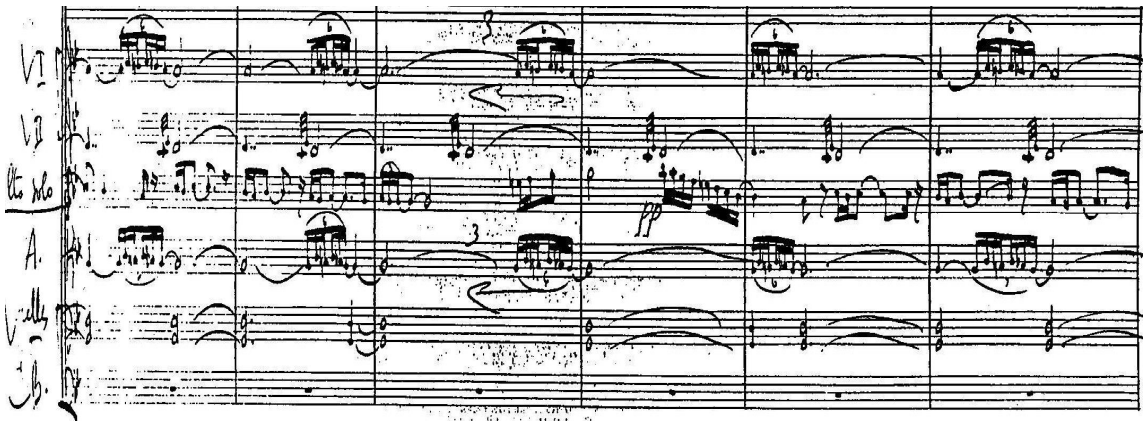

Nota 20: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 51-56. Ölçüler

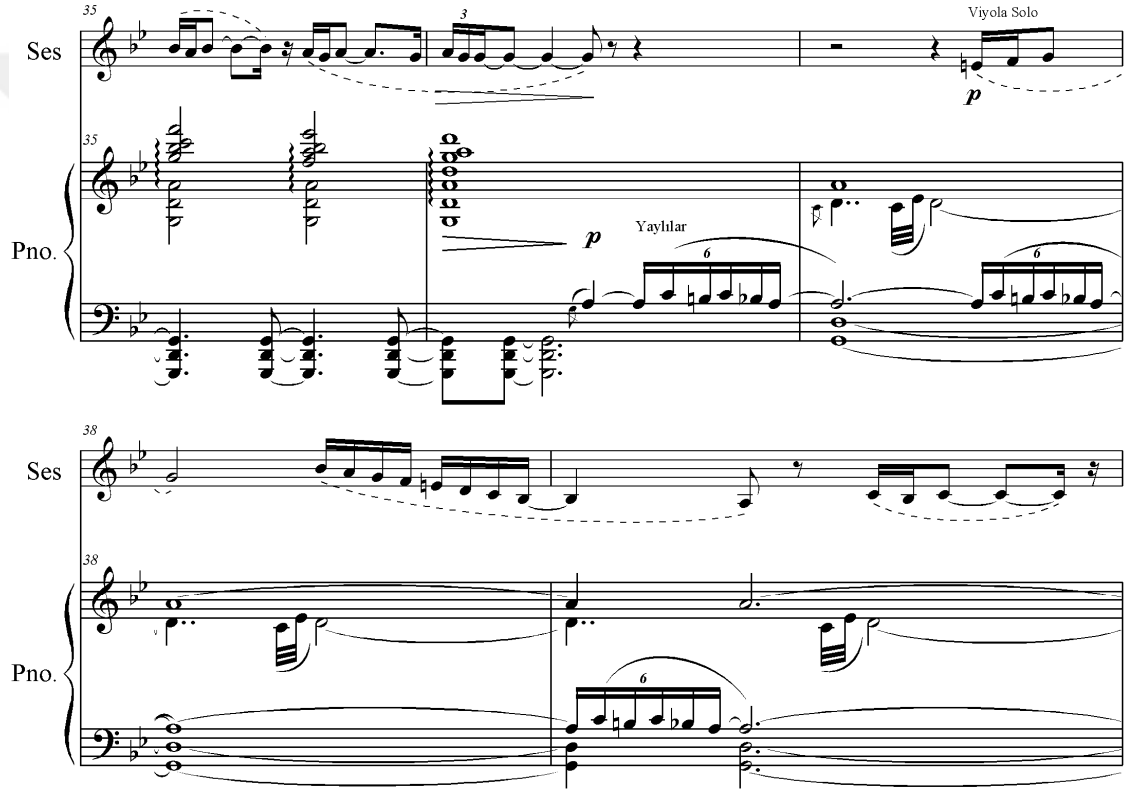

Nota 21: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 31-34. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Ezginin solo viyolada tekrar geldiği son kesitte, bölüm başlangıcındaki yapıya benzeyen yaylılardaki yapı (bkz. nota 22) piyano eşliğinde yine sadeleştirilerek kullanılmıştır (bkz. nota 23).

Nota 22: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 61-66. Ölçüler

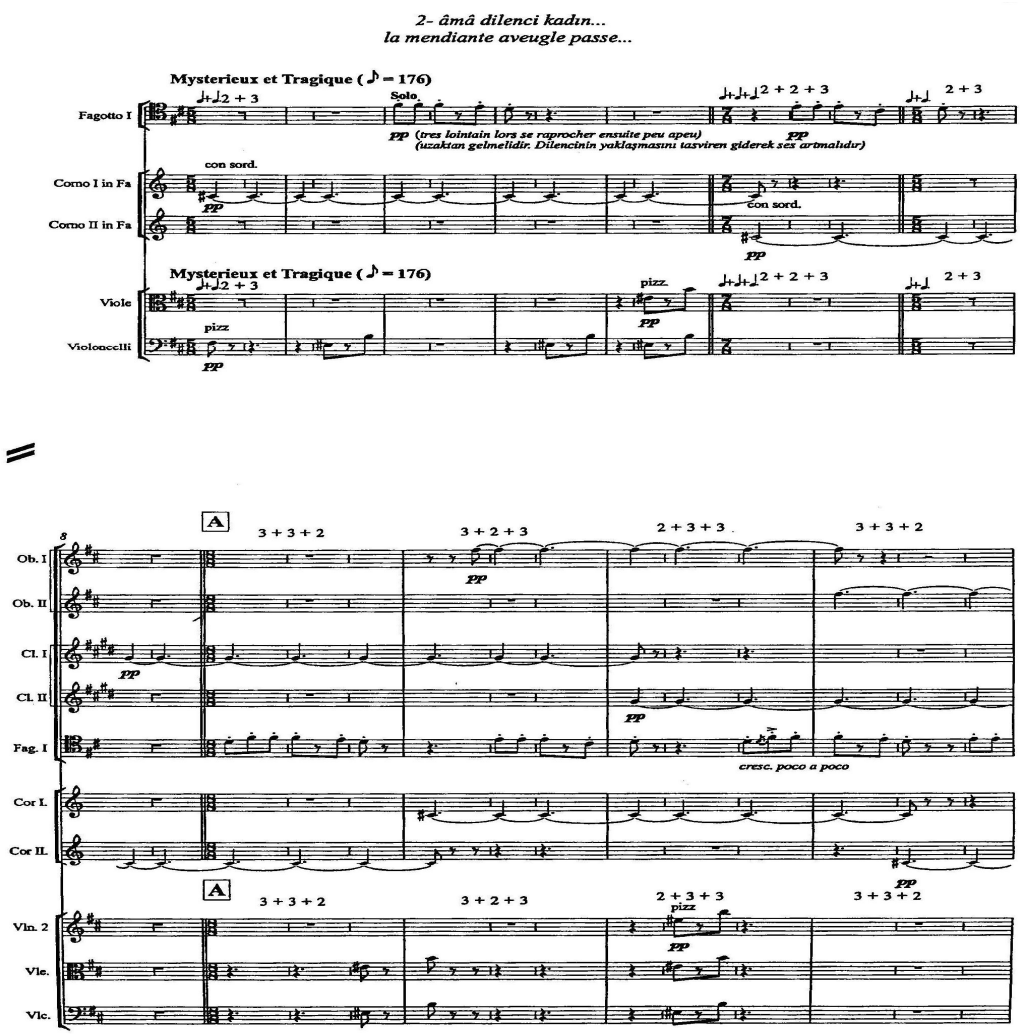

Nota 23: Rey, Bebek Efsanesi, III. Bölüm, 35-39. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.3. ENSTANTANELER, II. BÖLÜM, ÂMÂ DİLENCİ KADIN

Rey'in 1931'de yazdığı "Enstantaneler" (Orkestra için Senfonik Eskiz)'in ilk seslendirilişi Paris'te 1932 yılında Alfred Cortot yönetiminde Ecole Normale de Musique Orkestrası tarafından yapılmıştır (İlyasoğlu, 2007, s. 24).

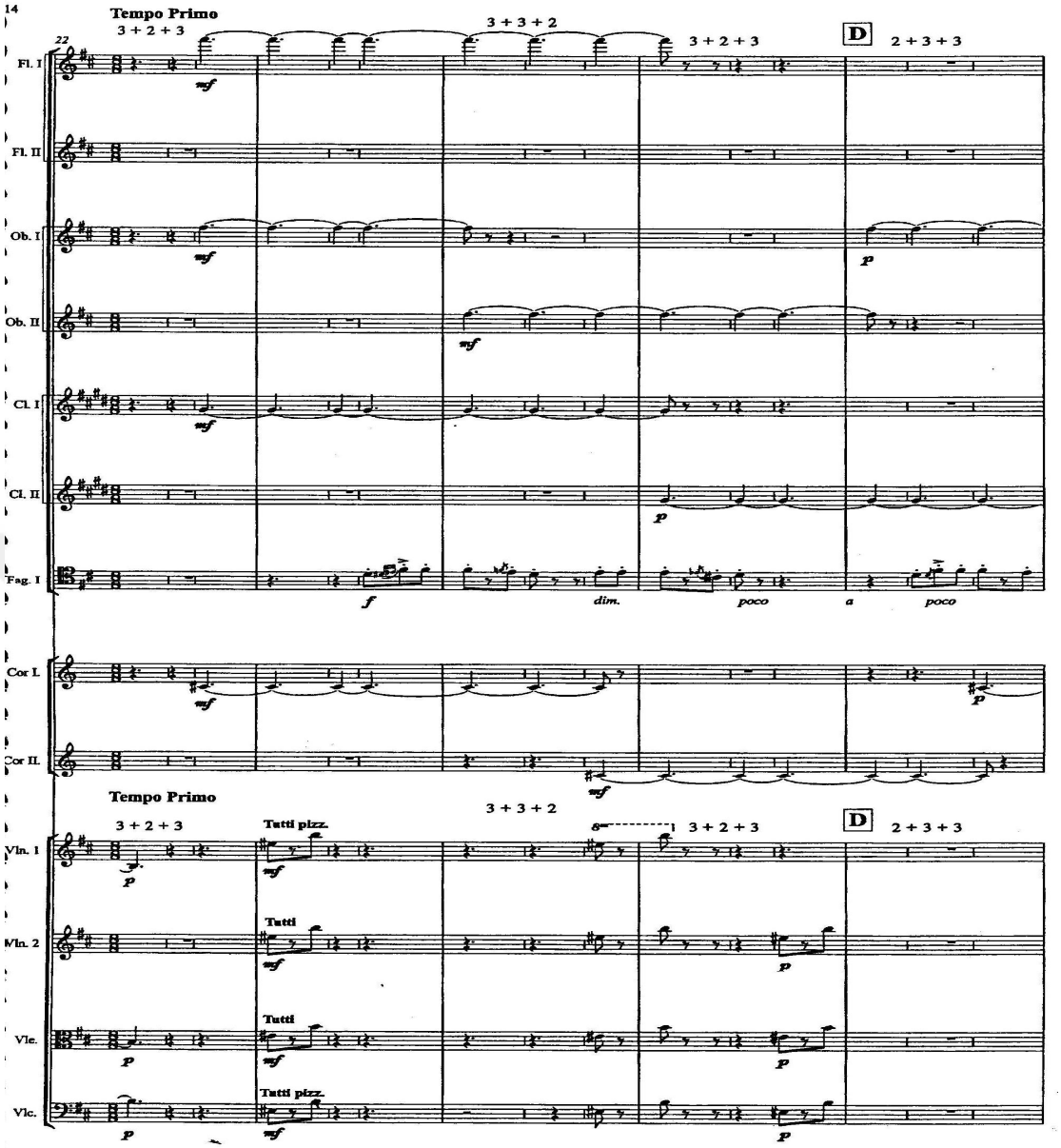
Her biri farklı tasvir içeren 5 bölümden oluşan Enstantaneler'in "*âmâ dilenci kadın"* başlığını taşıyan, solo fagotta küçük değişikliklerle gelen ezgi ve aksak ölçülerin hakim olduğu II. Bölümü'nde orkestra kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, Fagot, 2 Korno, 1. Kemanlar, 2. Kemanlar, Viyolalar ve Viyolonseller (bkz. nota 24), (Rey, 2008).

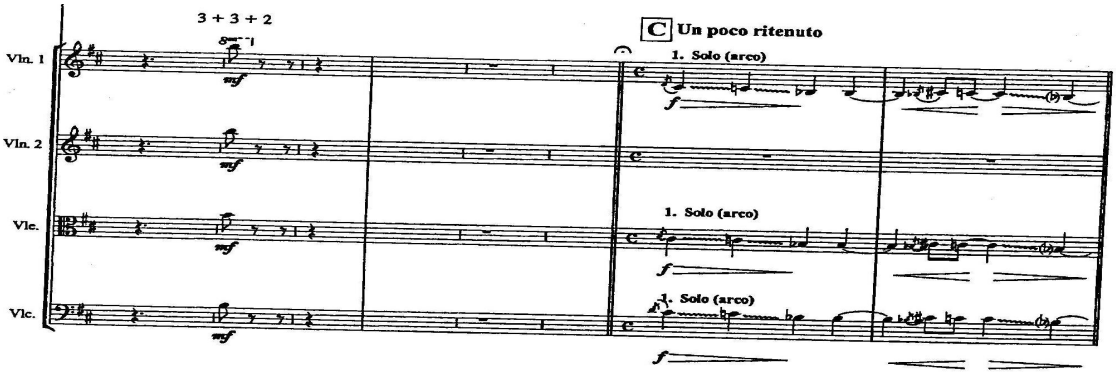
Nota 24: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 1-12. Ölçüler

3.1.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

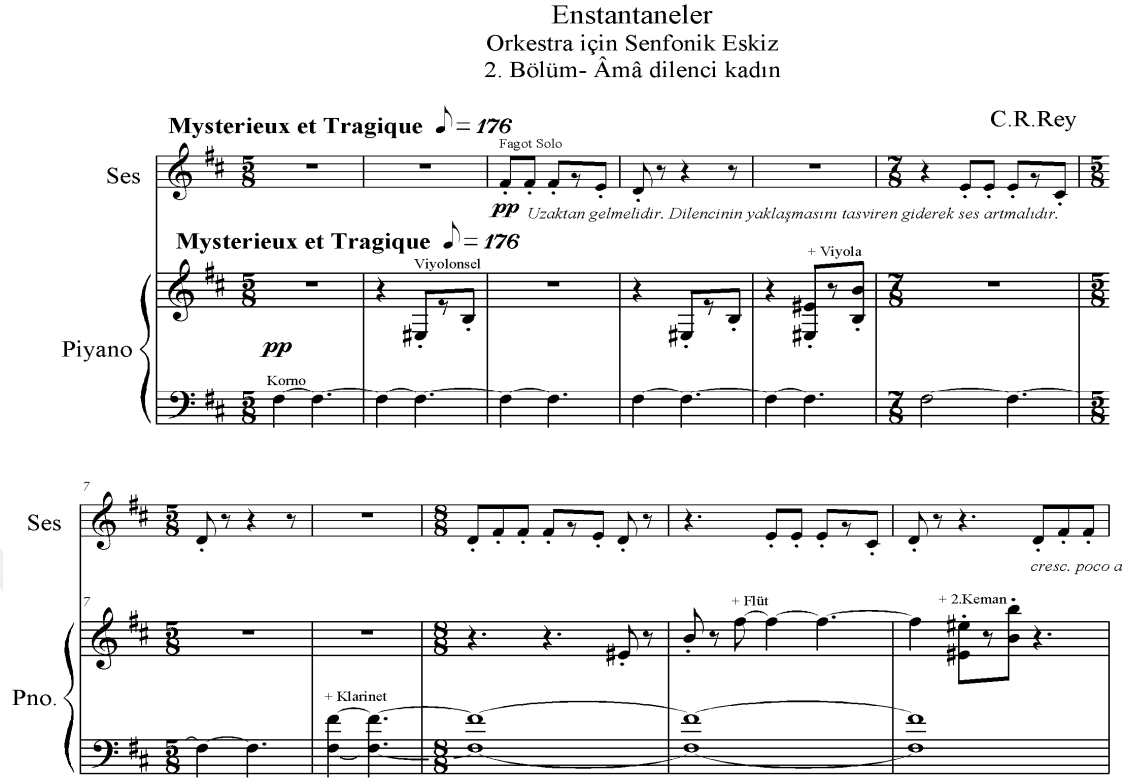
Solo fagotta hemen hemen bölümün başından sonuna değin gelen ezgi (bkz. nota 25) ve yaylılarda yer alan kesit (bkz. nota 26), orijinal haliyle solfej partisi olarak seçilmiştir (bkz. nota 27).

Nota 25: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 24-26. Ölçüler

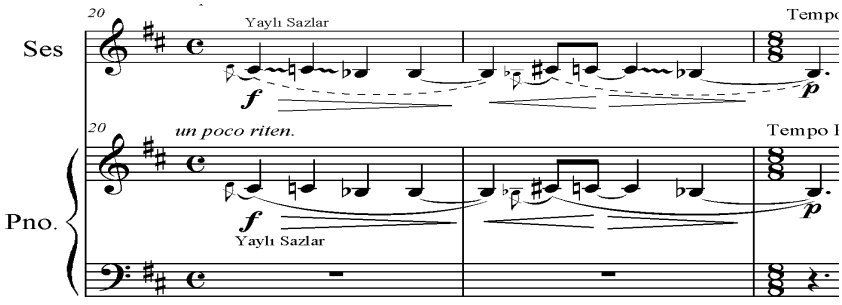

Nota 26: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 18-21. Ölçüler

Nota 27: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 1-11. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

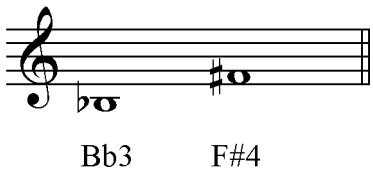
Ezginin yaylılarda geldiği kesitte yer alan kaydırma (glissando) tekniği (bkz. nota 26) insan sesiyle yapılabileceği düşünülerek solfej partisinde kullanılmıştır (bkz. nota 28).

Nota 28: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 20-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

Solfej için düşünülen ses alanında seyretmesinden dolayı, solo fagot ve yaylılardaki ezgide aktarım yapılmamış ve bölümün solfej partisi Bb3 - F#4 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 29).

Nota 29: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.1.3.1.2. UZUNLUK

32 ölçü ve yaklaşık 1'40" uzunluğunda olan bölümde kısaltmaya gidilmemiştir.

3.1.3.1.3. DURAKLAMALAR

Solfej partisi olarak seçilen solo fagot ve yaylılardaki ezginin okunurken gerekli nefesin alınabilmesi açısından yeterli duraklamalara sahip olduğu düşünülerek ezgiye duraklama eklenmemiştir.

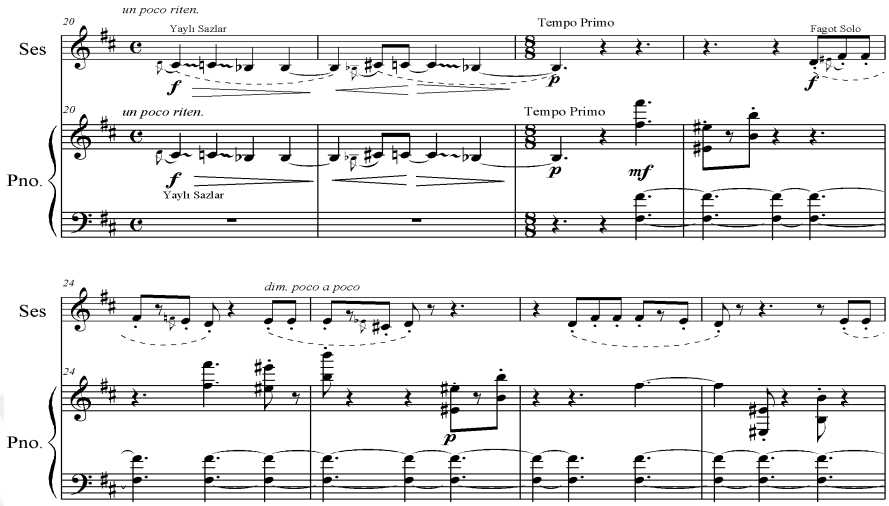
3.1.3.1.4. HIZ

Bölümün sekizlik nota biriminin 176 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde de kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.1.3.1.5. NEFES BAĞLARI

Rey, solfej partisi olarak seçilen solo fagotta çoğunlukla staccato karakterde gelen (bkz. nota 25) ve yaylılarda yay yönünün her notada değiştirilmesi tekniğinin kullanıldığı (détaché) kesitlerde (bkz. nota 26) cümle bağı

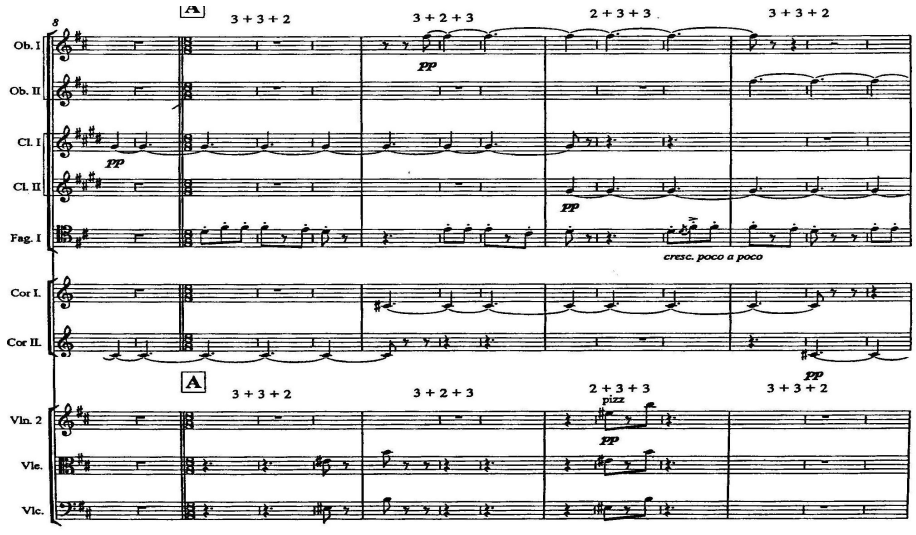
kullanmamıştır. Okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde bu kesitlere nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 30).

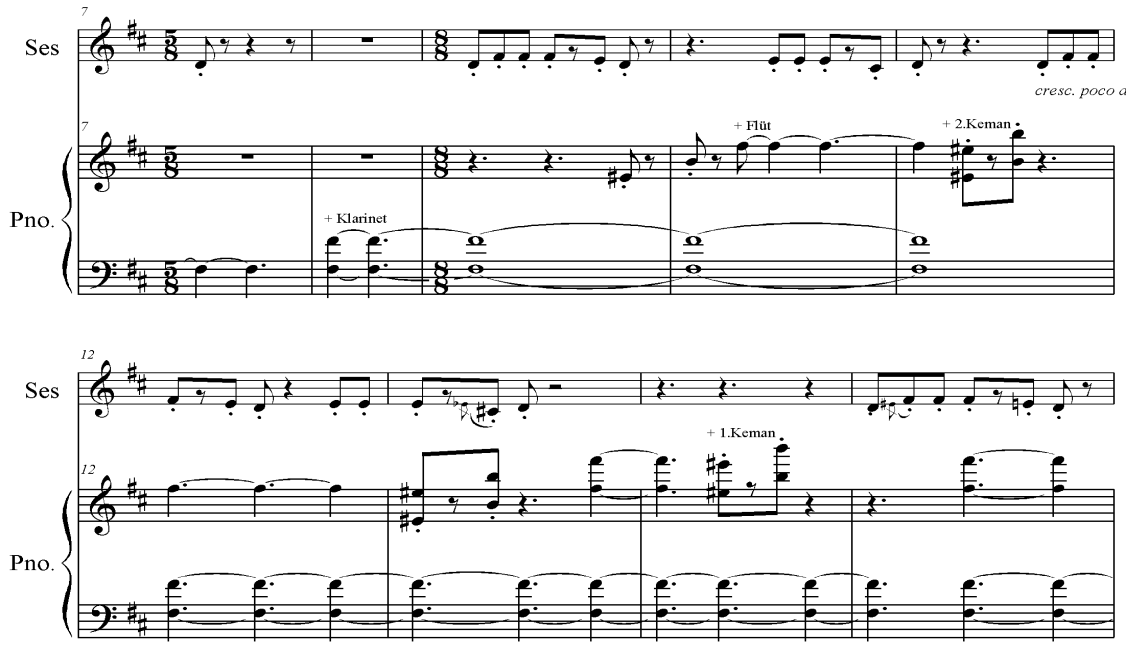
Nota 30: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 20-27. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

II. Bölümde ezginin solo fagotta geldiği kesitlerde yer alan nefeslilerdeki uzayan ses yapıları (bkz. nota 31), piyanoda orkestradaki gibi tınlamayacağı düşünülerek kimi yerlerde tekrar edilmek suretiyle ve aynı kesitte yaylılardaki pizzicato ögesinin kimi yerlerdeki oktav katlamalı biçimi (bkz. nota 31) sadeleştirilerek temsil edilmeye çalışılmıştır (bkz. nota 32).

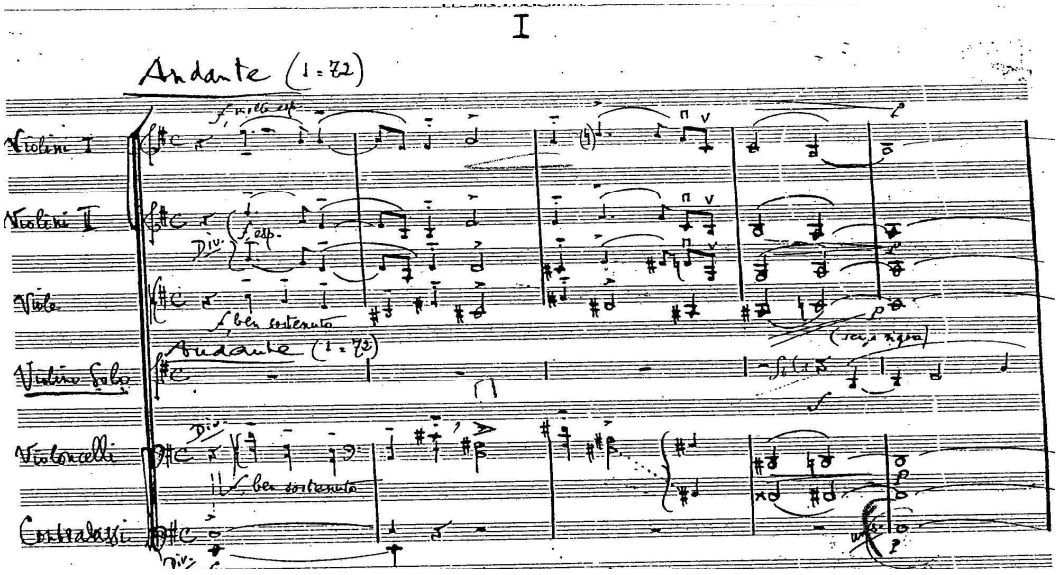
Nota 31: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 8-12. Ölçüler

Nota 32: Rey, Enstantaneler, II. Bölüm, 7-15. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.4. ANDANTE et ALLEGRO, I. BÖLÜM

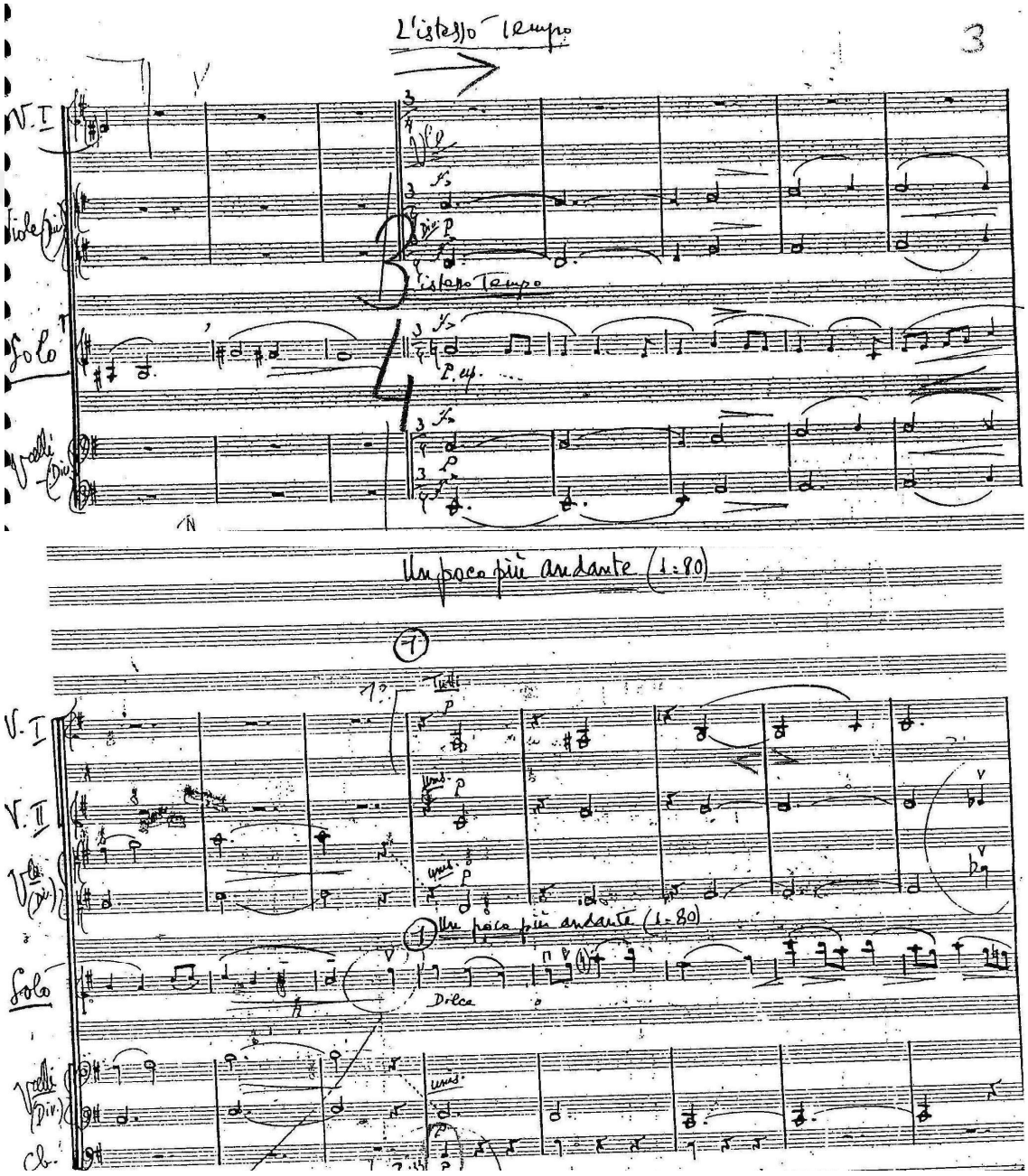
Rey'in Suna Kan'a ithafen 1967'de Keman ve Yaylılar için yazdığı 2 bölümden oluşan "Andante et Allegro" yapıtından bu çalışma için Andante başlığını taşıyan I. Bölüm seçilmiştir (bkz. nota 33), (Rey, 1967).

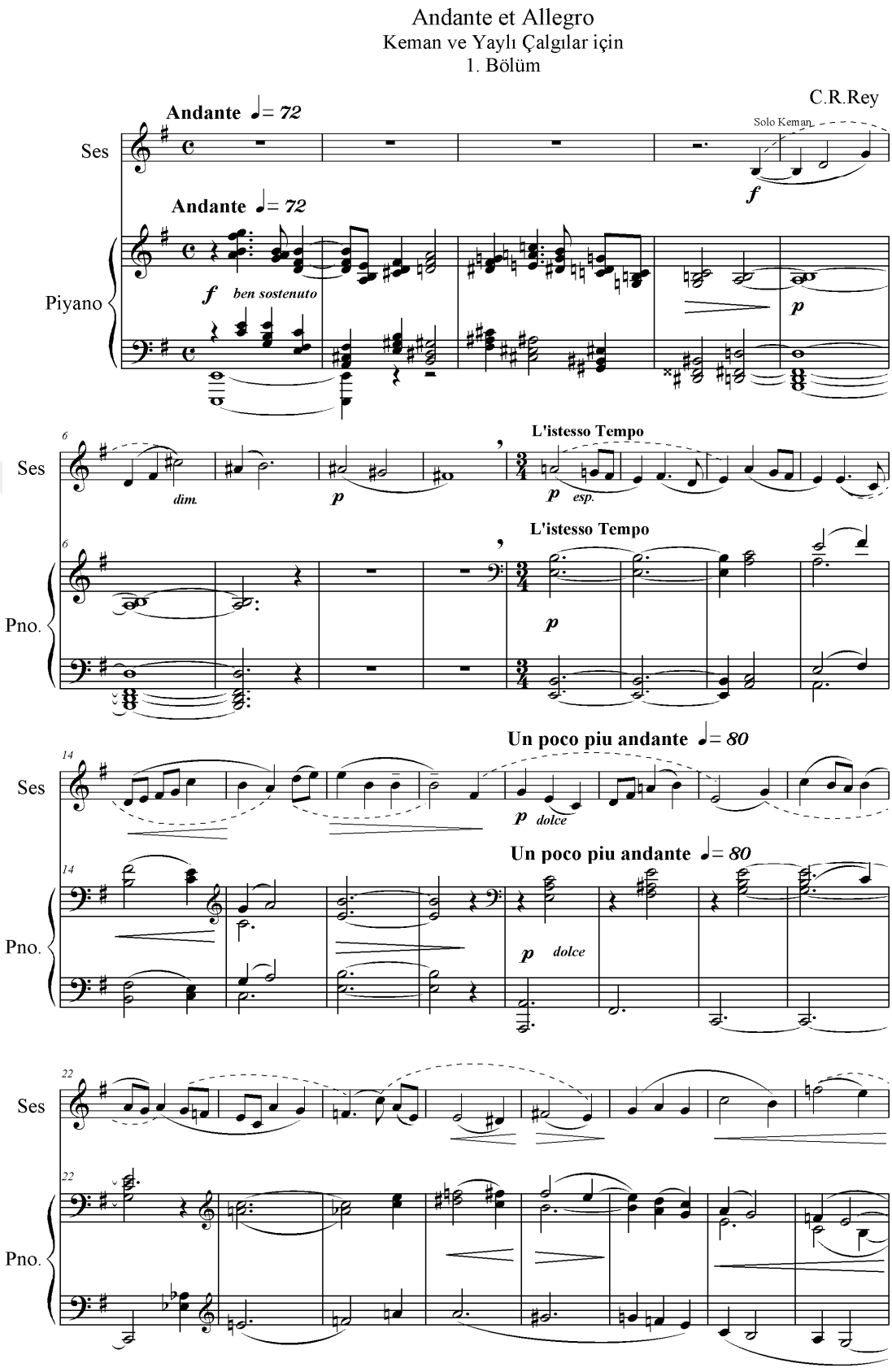
Nota 33: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 1-5. Ölçüler

3.1.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

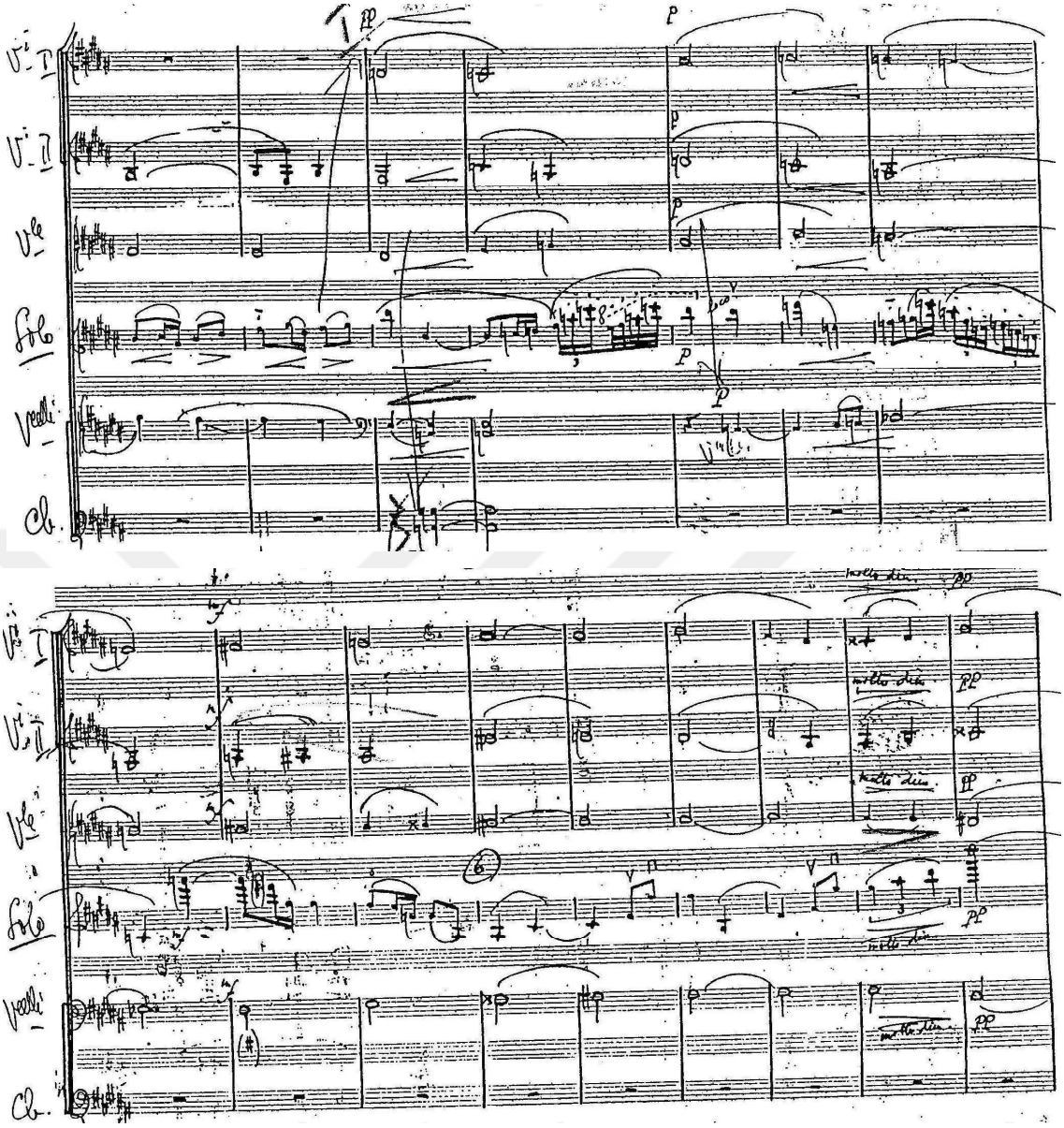
I. Bölüm'de solo kemanda gelen ezgiler (bkz. nota 34) solfej partisi olarak düşünülmüş (bkz. nota 35) ve bölümün tamamının temsil edilebilmesi adına ezgi bütünlüğüne özen gösterilerek kimi kesitlerde kısaltmalara gidilmiştir (bkz. nota 36).

Nota 34: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 13-28. Ölçüler

Nota 35: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 1-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

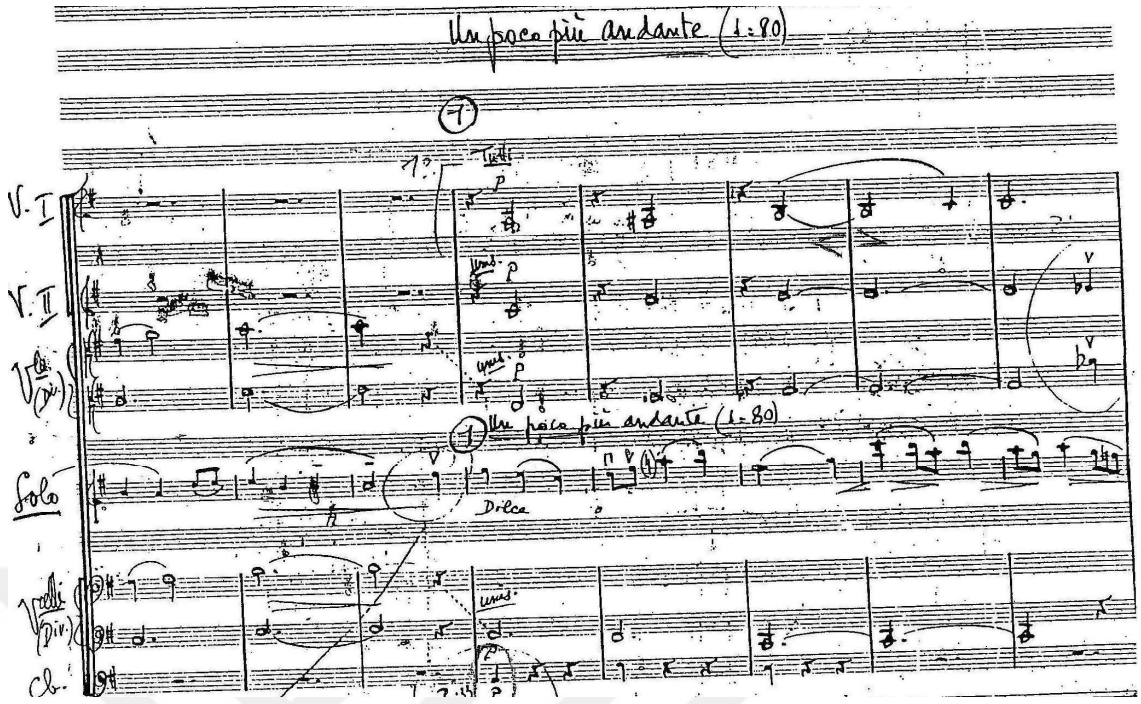

Nota 36: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 72-87. Ölçüler

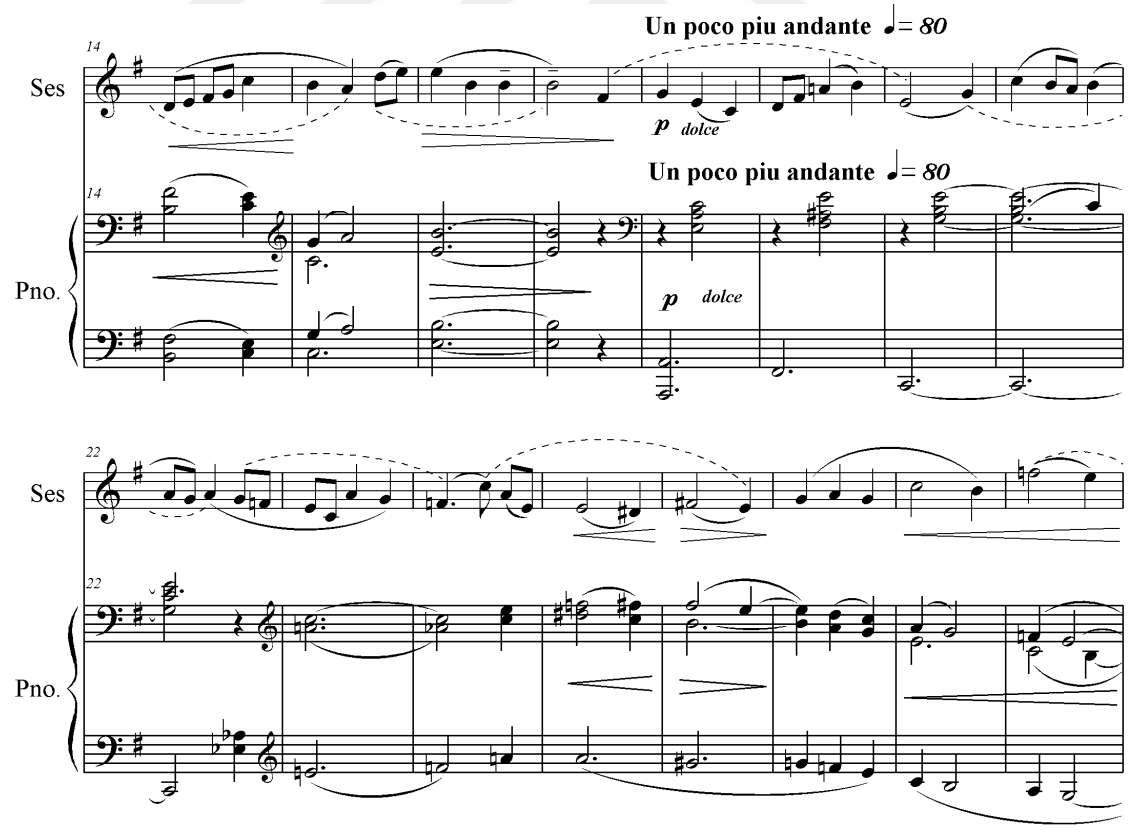
.

3.1.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

Solo keman ezgisinde kimi yerler bu çalışma için düşünülen ses alanı içerisinde seyretmekle beraber bu alanın üst sınırını aşan kesitler (bkz. nota 37) oktav aşağı aktarım yapılmıştır (bkz. nota 38).

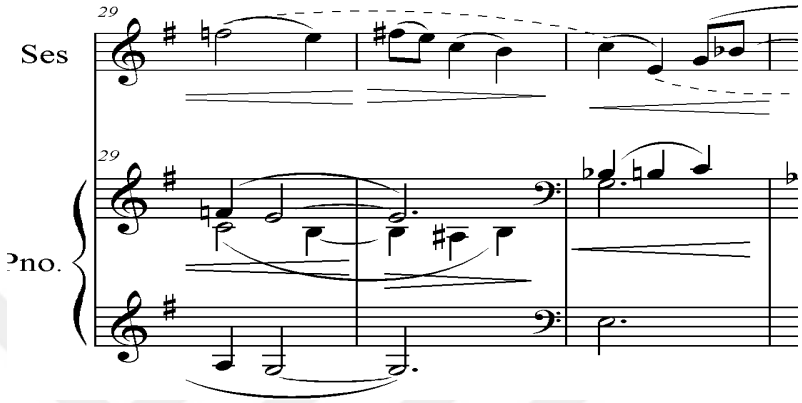

Nota 37: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 21-28. Ölçüler

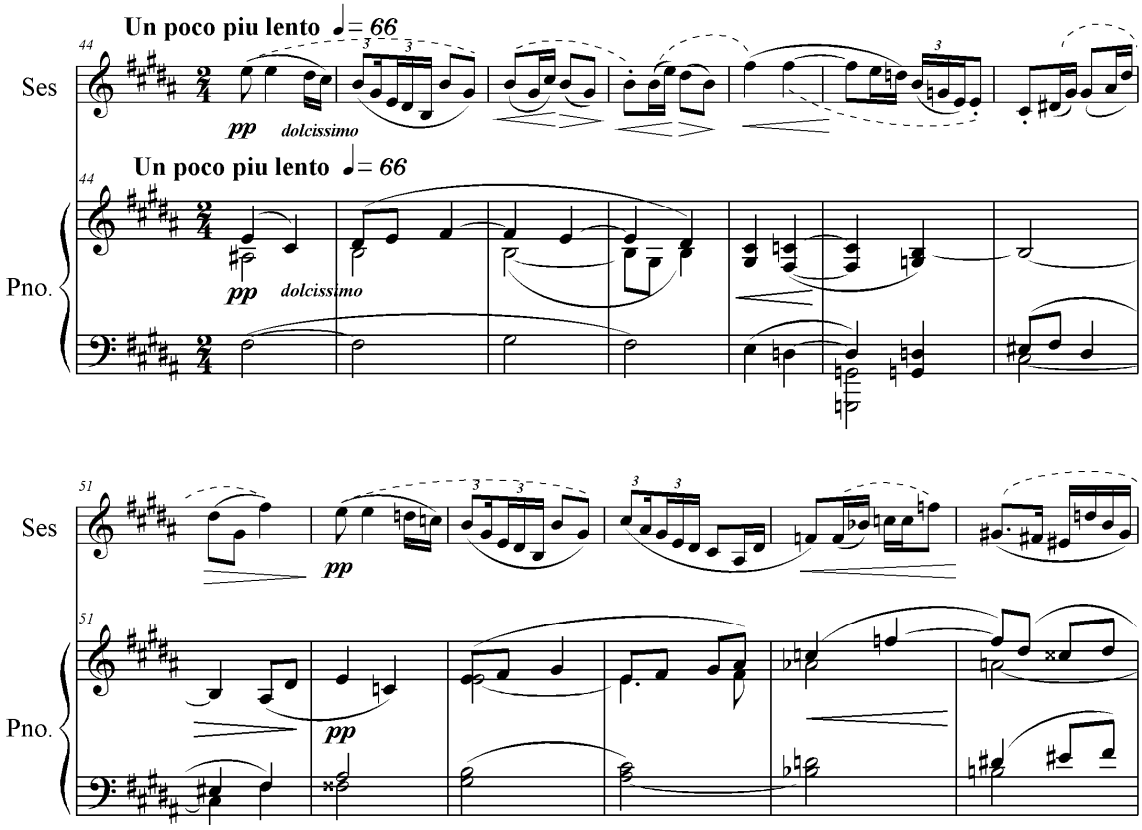

Nota 38: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 14-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

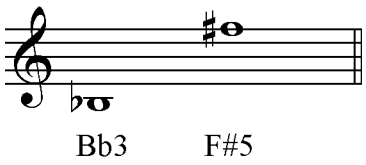
Bölümde yer alan, bu çalışma için düşünülen ses alanının üst sınırını aşan fa diyez sesinin bulunduğu kesitler solfej edilebilebileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 39-40) ve bölümün solfej partisi Bb3 – F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 41).

Nota 39: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 29-31. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 40: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 44-56. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

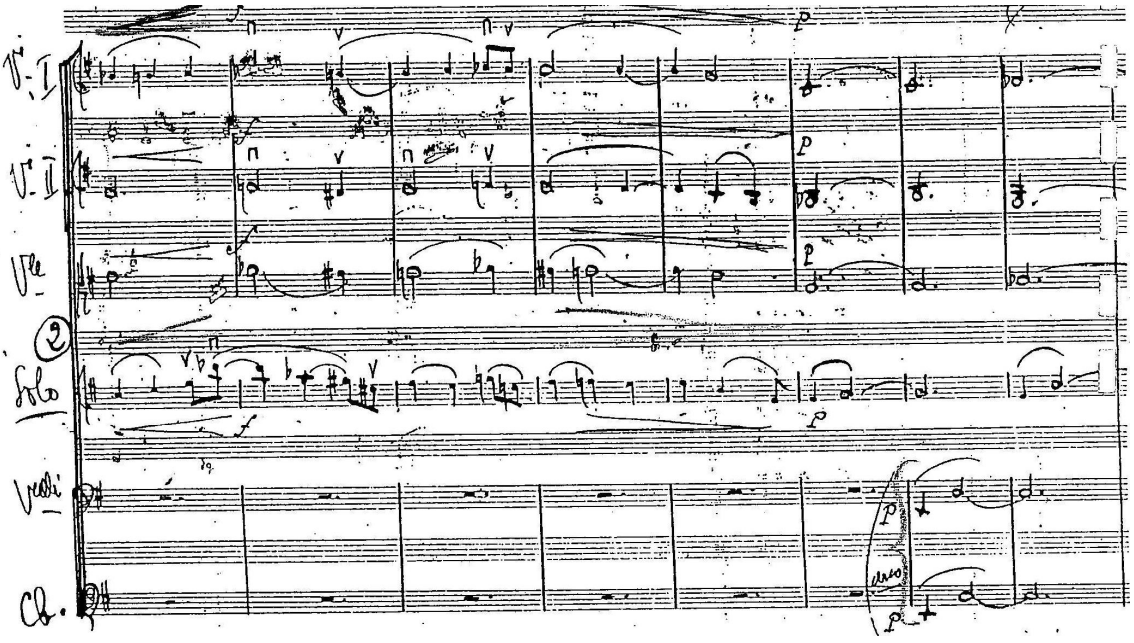
Nota 41: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.1.4.1.2. UZUNLUK

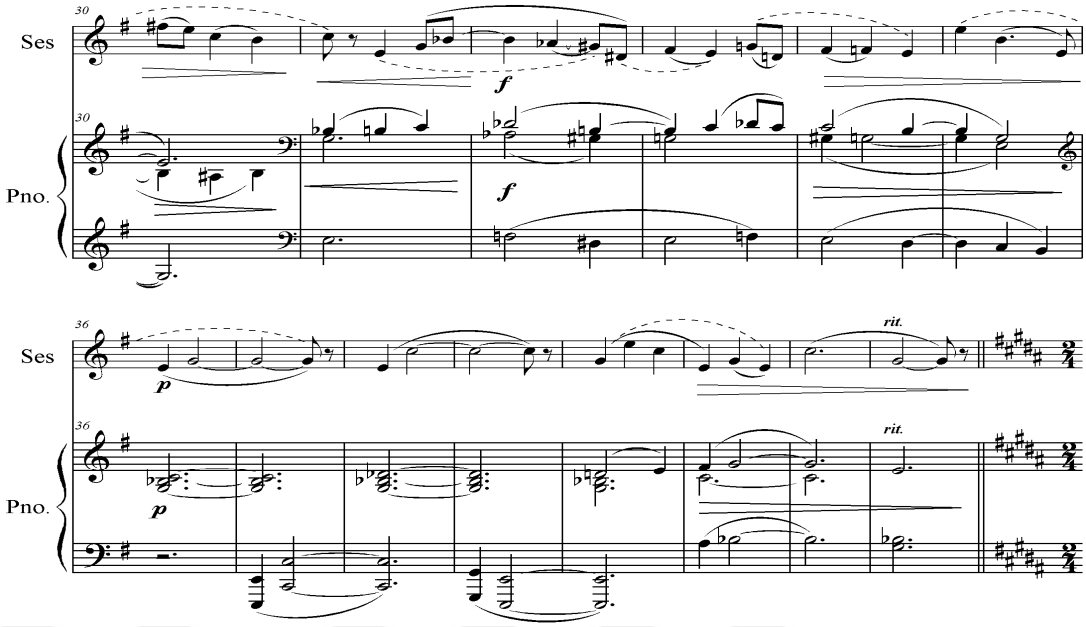
147 ölçü ve yaklaşık 7'50" uzunluğunda olan bölüm bazı tekrarlar kullanılmayarak (bkz. nota 36) eşlik partisi ile birlikte 106 ölçü ve yaklaşık 4'30" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.1.4.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen kesitlerdeki uzayan kimi sesler (bkz. nota 42) sekizlik değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 43).

Nota 42: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 37-44. Ölçüler

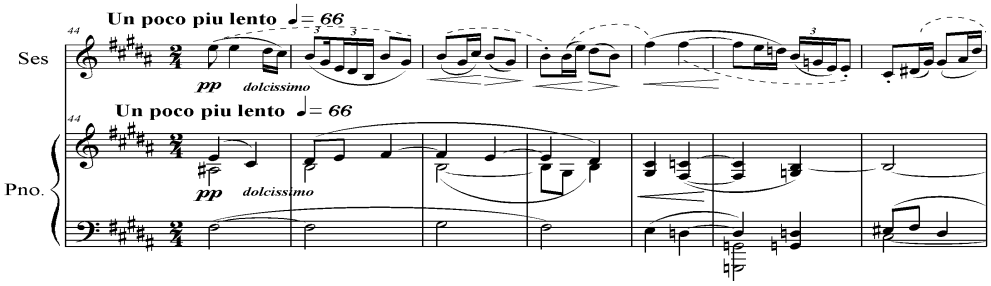
Nota 43: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 30-43. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.4.1.4. HIZ

Bölüm içerisinde dörtlük nota biriminin 72, 80 ve 66 metronom değerlerine karşılık gelen orijinal hızların okumaya elverişli olduğu için solfej parçası biçiminde de kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.1.4.1.5. NEFES BAĞLARI

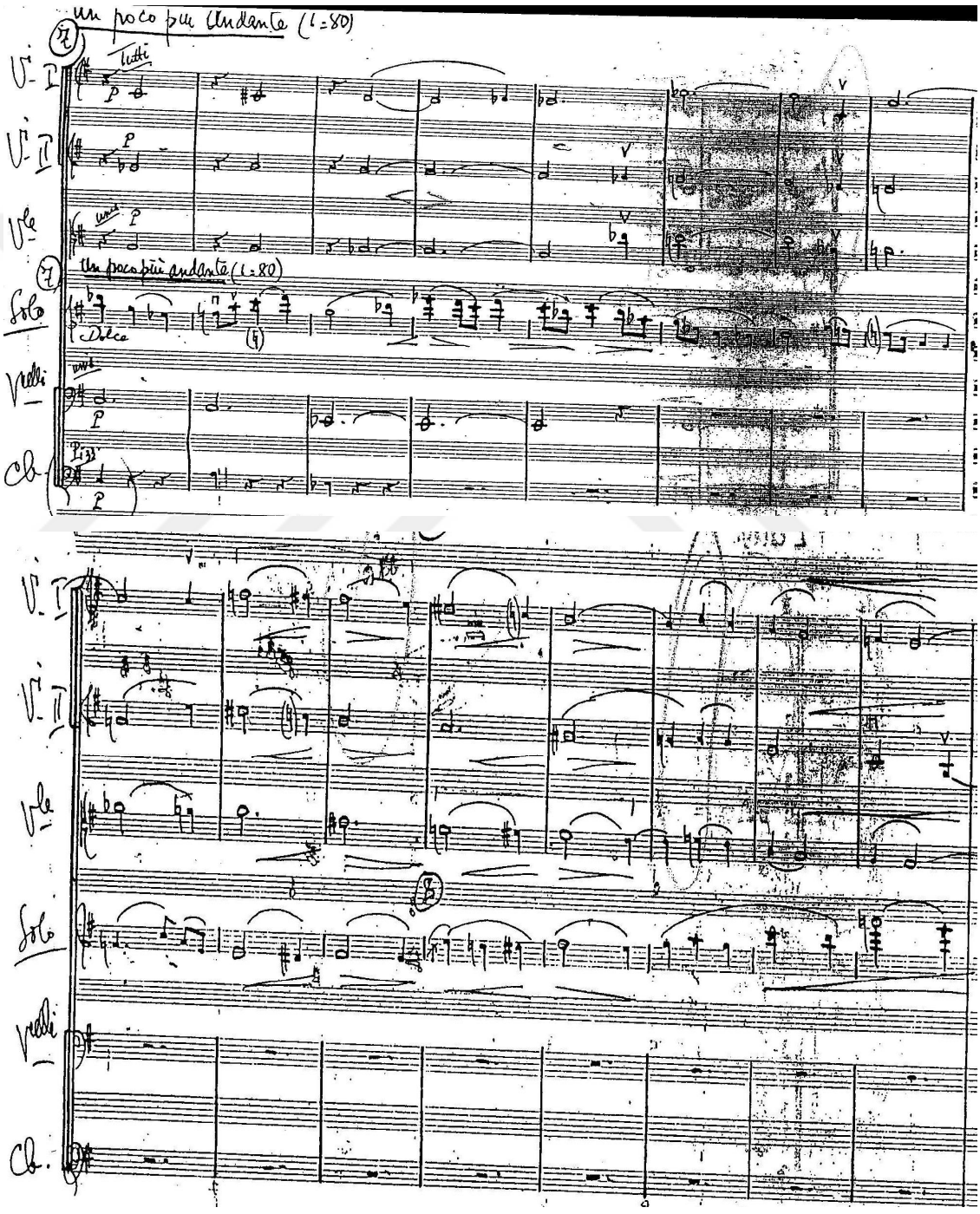
Solfej partisi olarak seçilen solo keman kesitlerine okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 44).

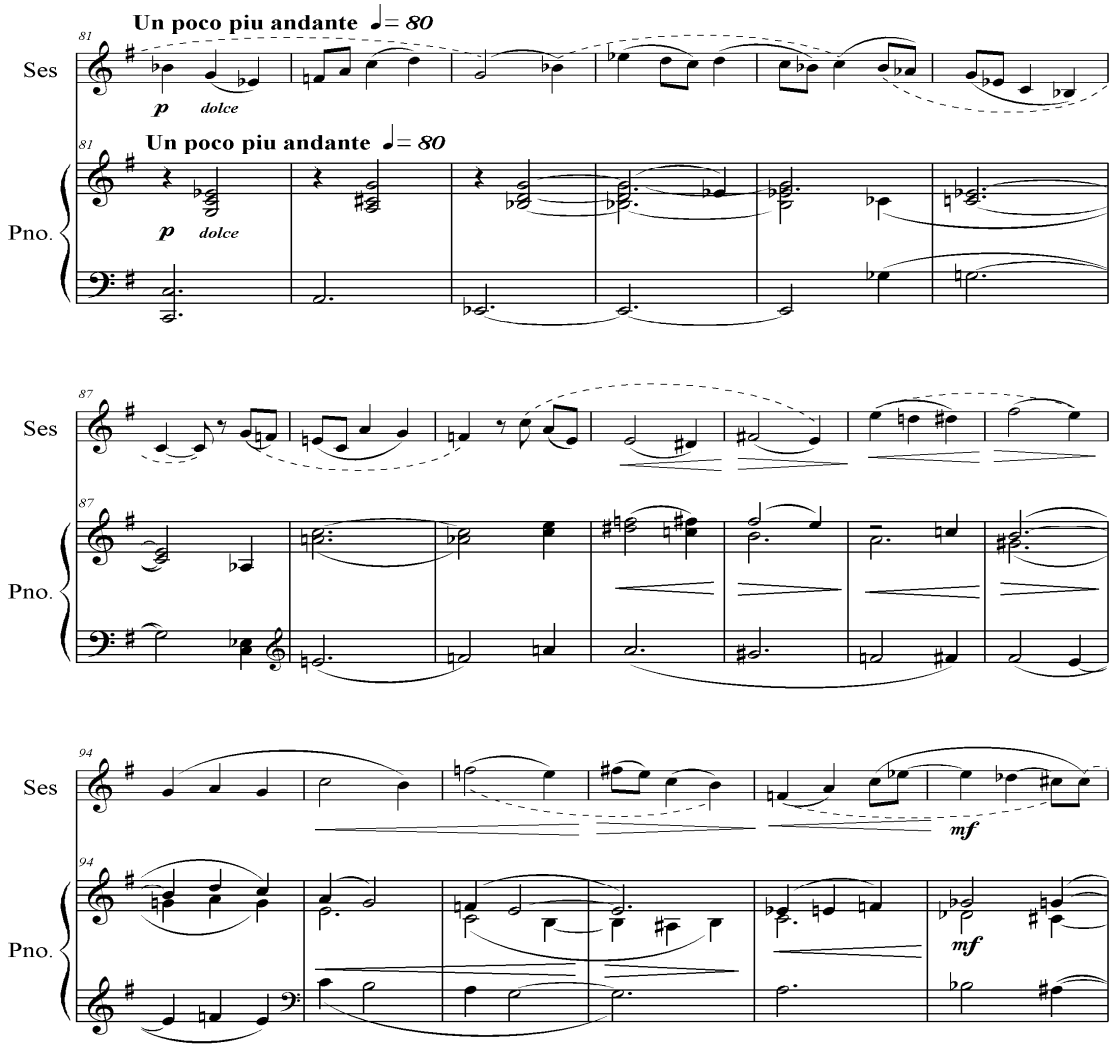
Nota 44: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 44-56. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

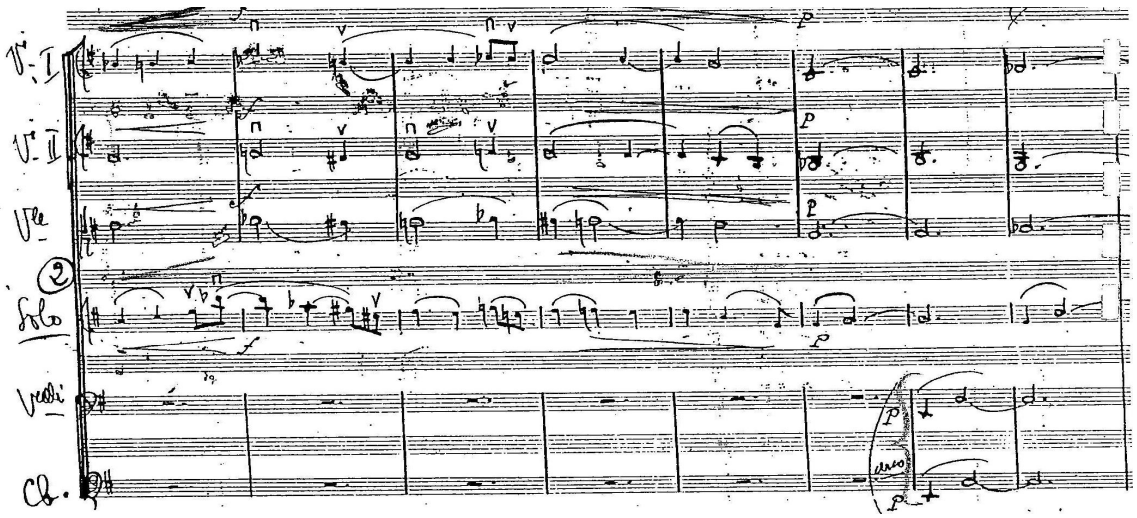
Bölümün eşliği oluşturulurken yaylı çalgılar piyanoya indirgenmiş (bkz. nota 45-46) ve yaylılardaki bazı kesitler (bkz. nota 47) solfej partisiyle olan kesişimleri göz önüne alınarak oktav aşağı aktarım yapılmıştır (bkz. nota 48).

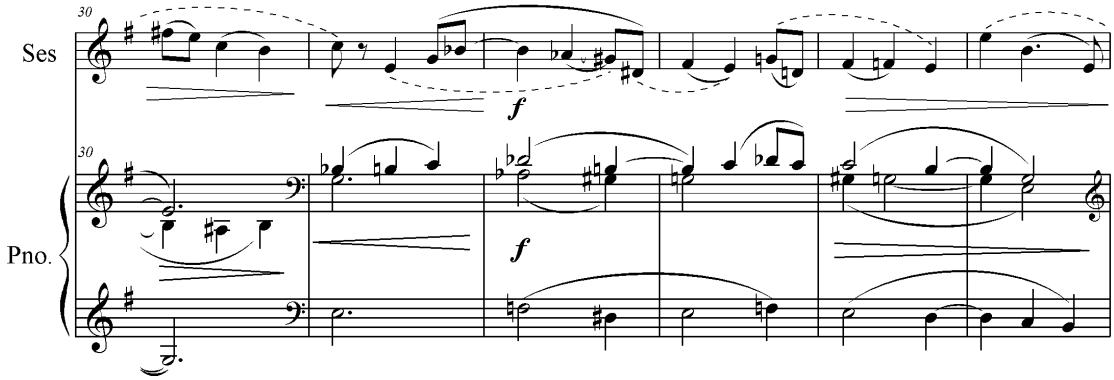
Nota 45: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 122-137. Ölçüler

Nota 46: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 81-99. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 47: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 37-44. Ölçüler

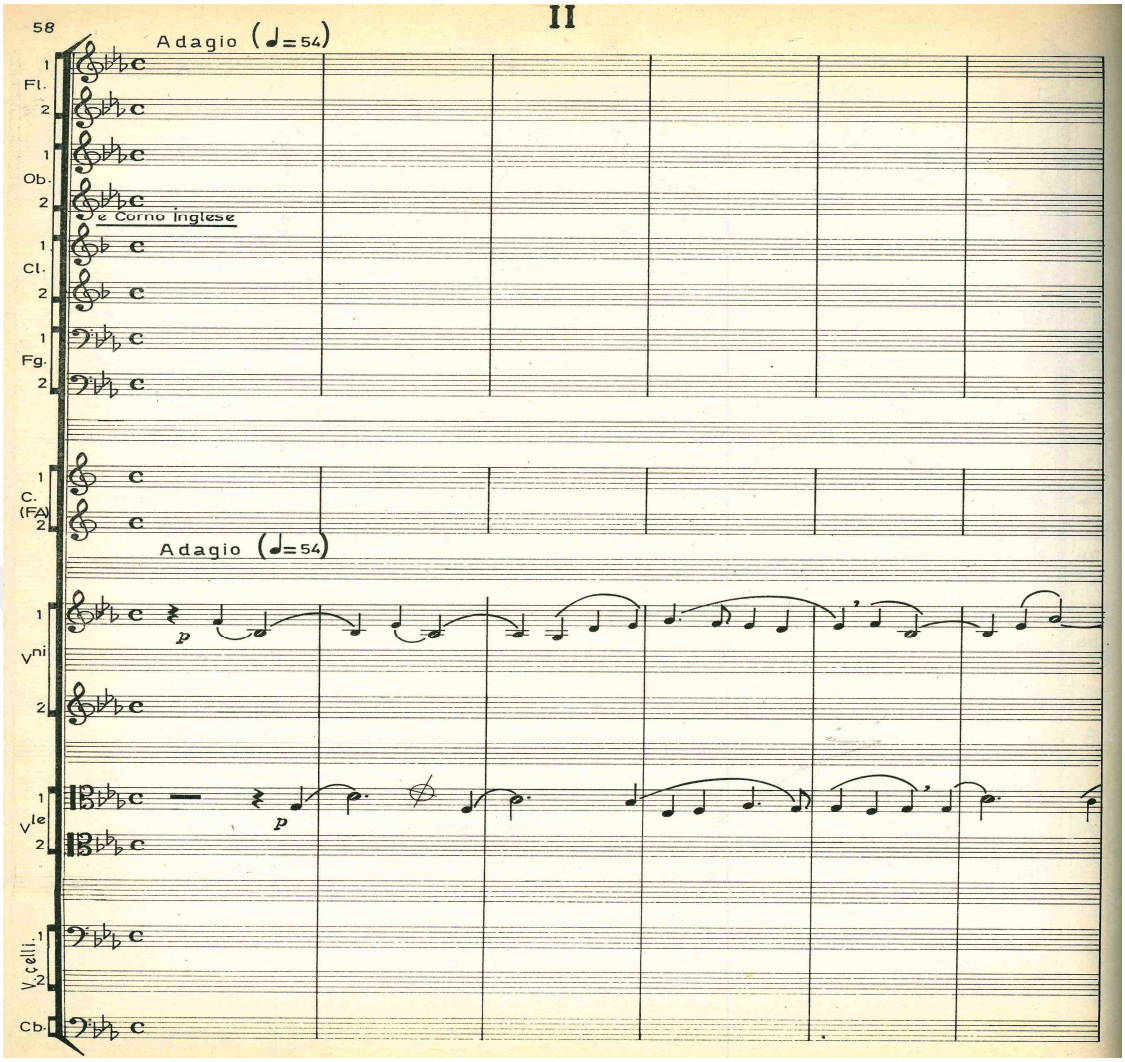
Nota 48: Rey, Andante et Allegro, I. Bölüm, 30-35. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.5. 2.SENFONİ, II. BÖLÜM

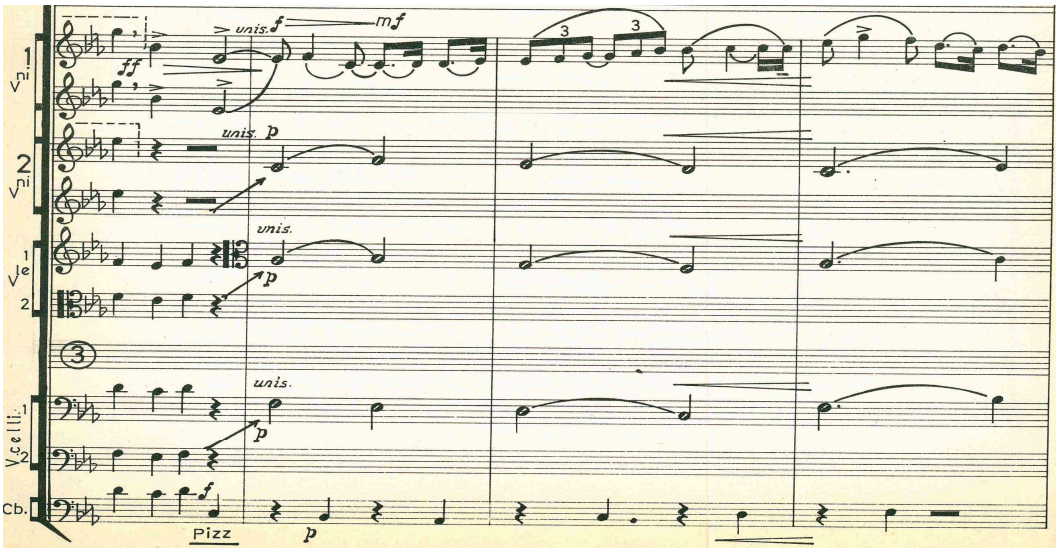
Rey'in 1962-63 yıllarında Yaylı Çalgılar için yazdığı ve 1969'da bütün orkestra için düşünerek son halini verdiği (İlyasoğlu, 1997, s. 237) 3 bölümden oluşan "2. Senfoni"sinden bu çalışma için seçilen II. Bölüm'de kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, 2 Fagot, 2 Korno ve Yaylılar (bkz. nota 49), (Rey, 1976).

3.1.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

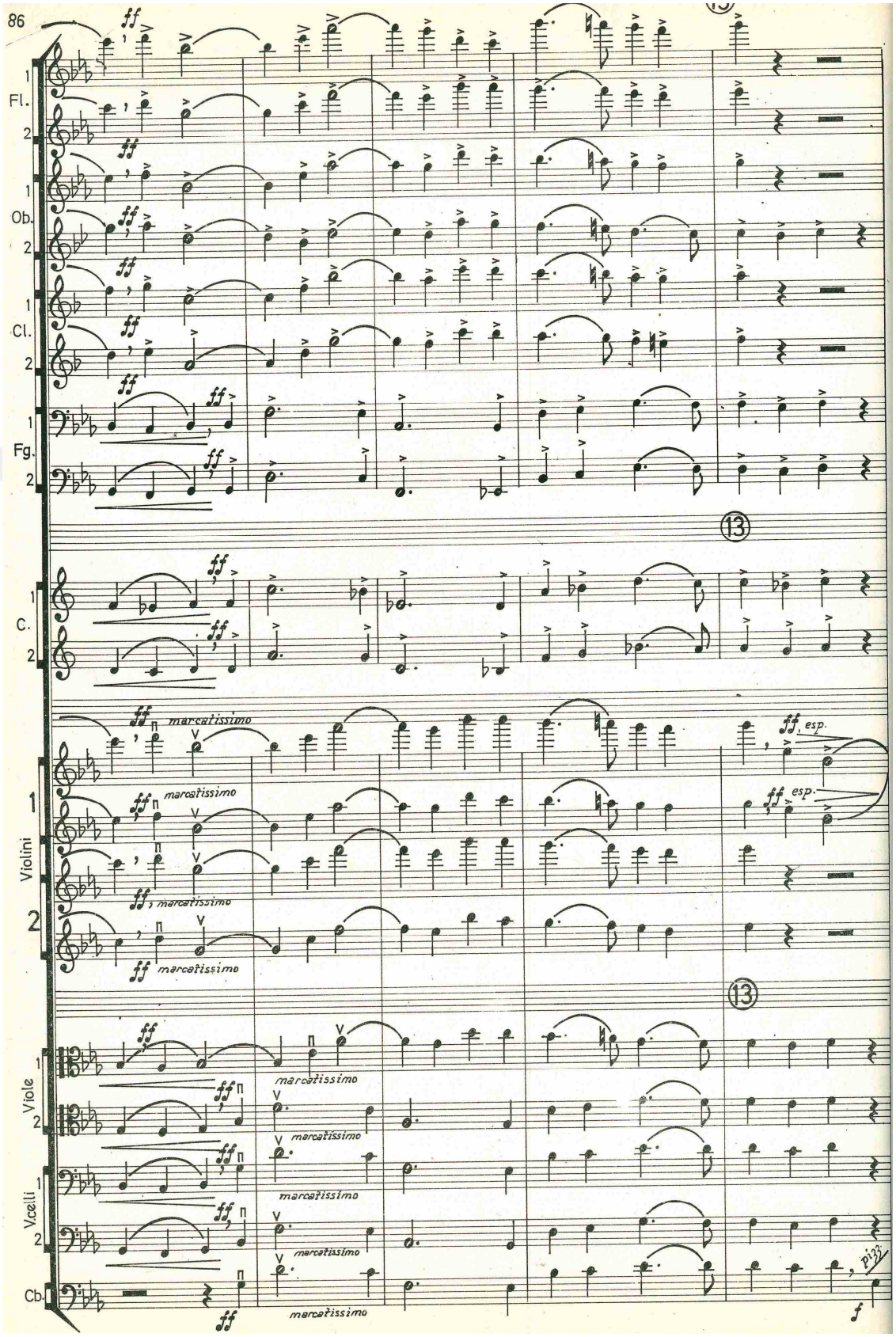
Rey'in 2. Senfoni'sinin II. Bölüm'ünde genelllikle 1. Kemanlar (bkz. nota 49-50) ve zirvede tüm orkestrada gelen kesitler (bkz. nota 51) ezgi bütünlüğü göz önüne alınmak suretiyle kimi yerlerde kısaltılarak solfej partisi olarak kullanılmıştır (bkz. nota 52).

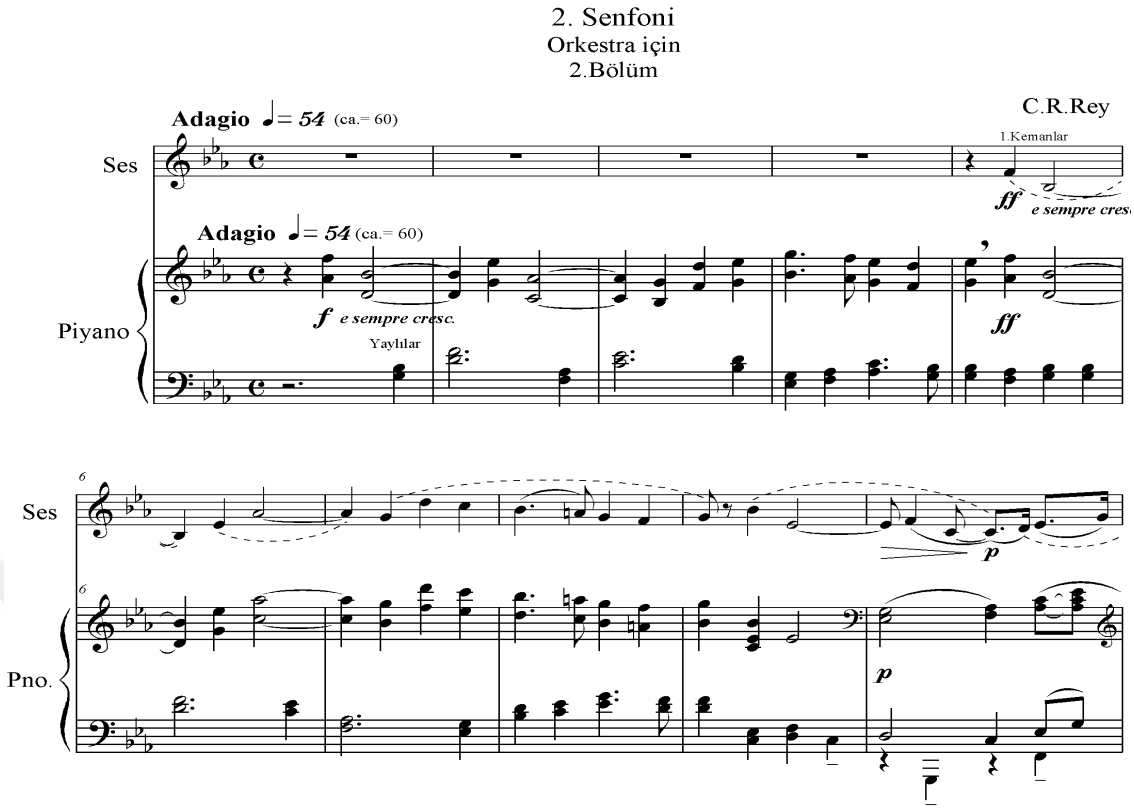
Nota 49: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-6. Ölçüler

Nota 50: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 25-28. Ölçüler

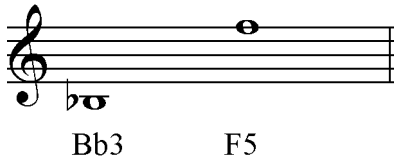
Nota 51: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 97-101. Ölçüler

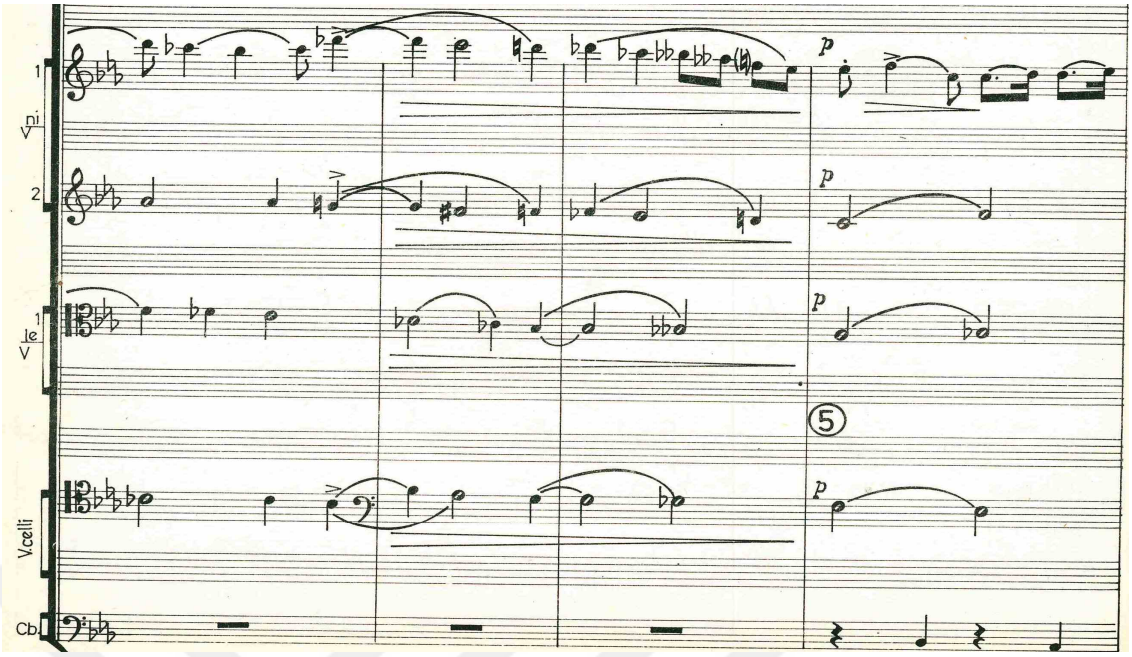
Nota 52: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

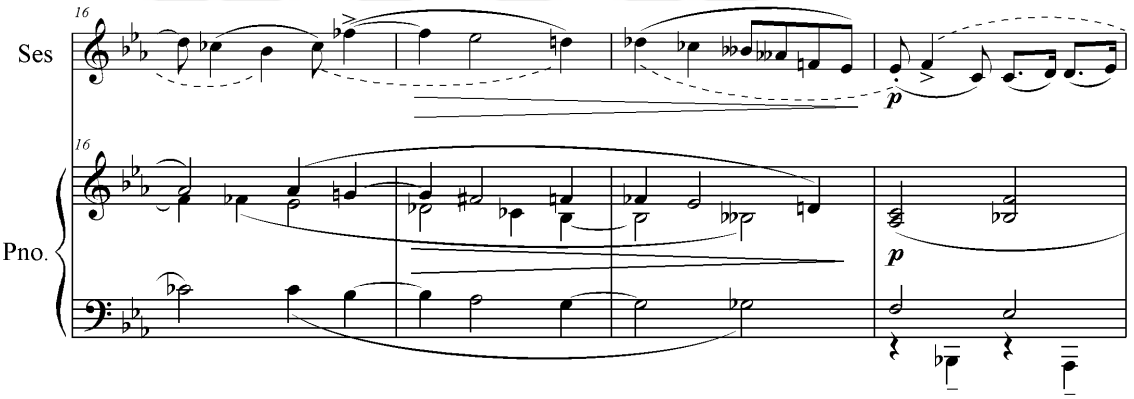
Bu bölümden seçilen kesitlerin bir kısmı solfej için seçilen ses alanında seyretmekle beraber bu aralığın üst sınırını aşan yerler (bkz. nota 54) oktav aşağı aktarım yapılmış (bk. nota 55) ve bölümün solfej parçası biçimi Bb3-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 53).

Nota 53: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

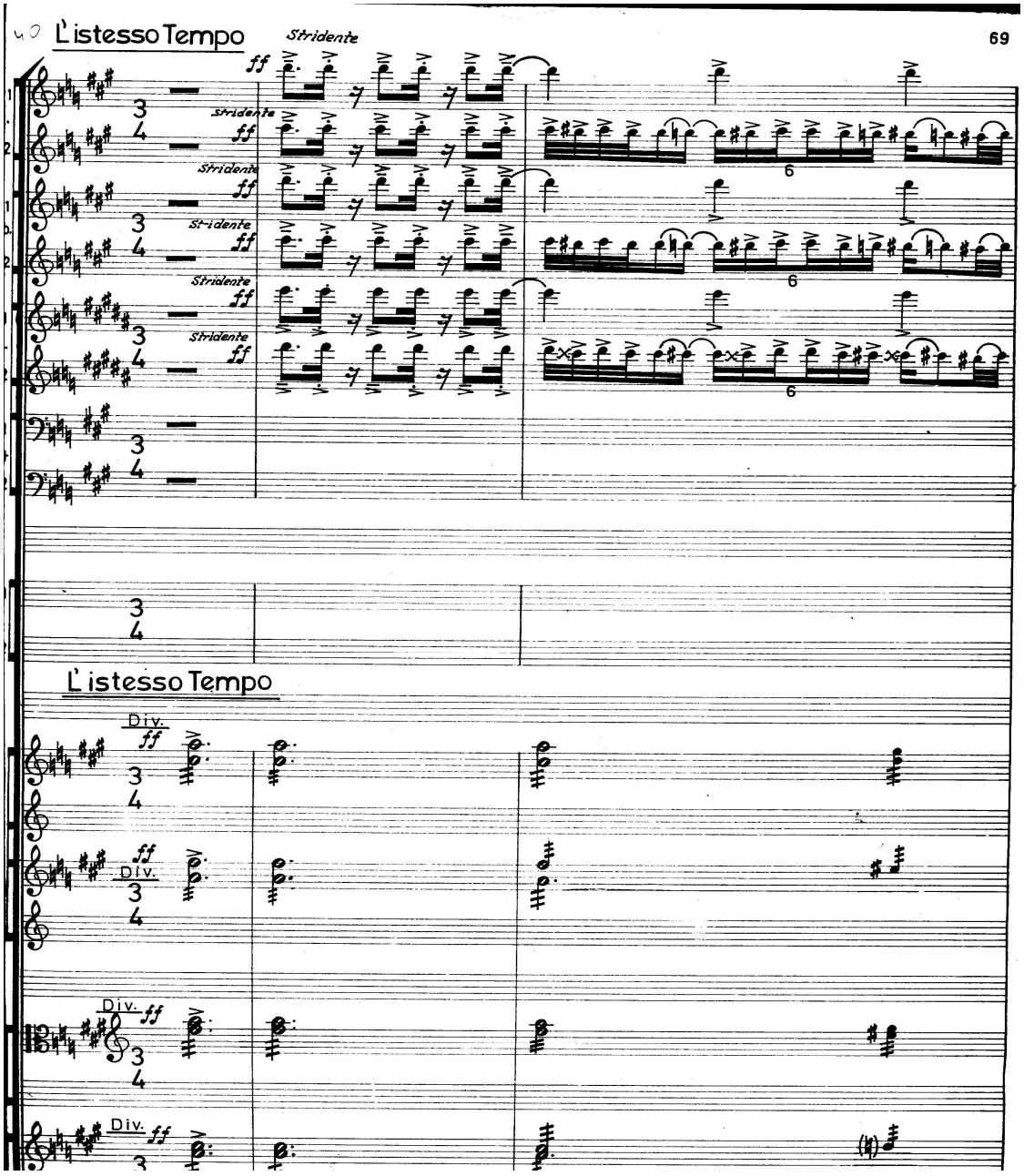
Nota 54: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 39-42. Ölçüler

Nota 55: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 16-19. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.5.1.2. UZUNLUK

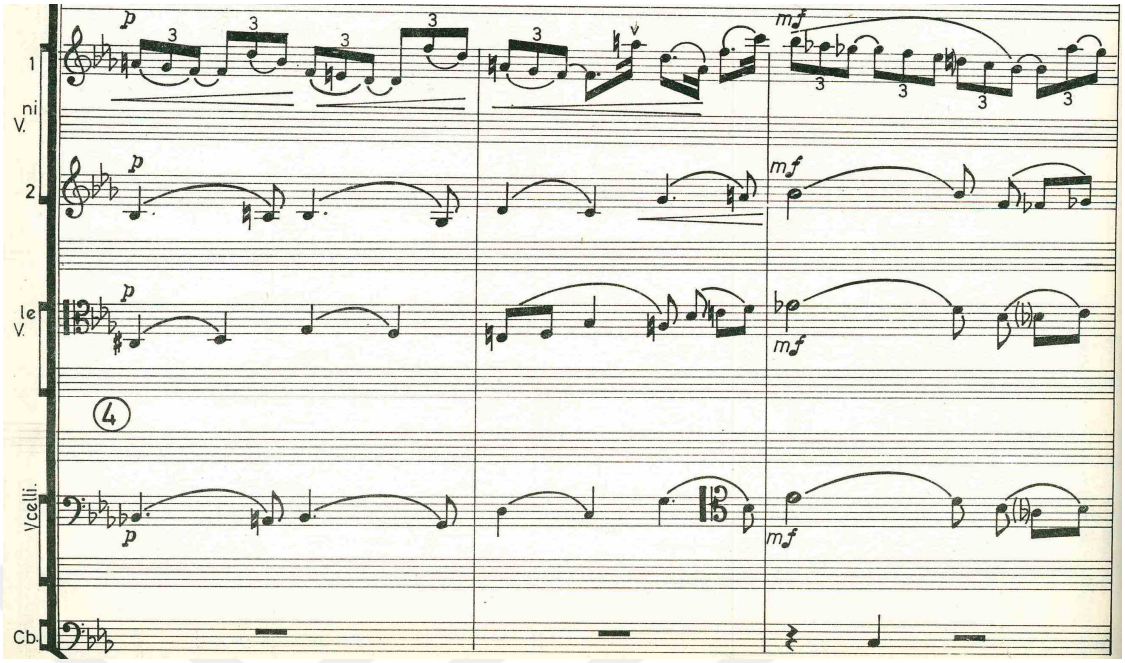
128 ölçü ve yaklaşık 11'20" uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kısaltılarak ve 40-92. ölçüler arası kullanılmadan (bkz. nota 56) eşlik partisi ile birlikte 40 ölçü ve yaklaşık 2'30" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

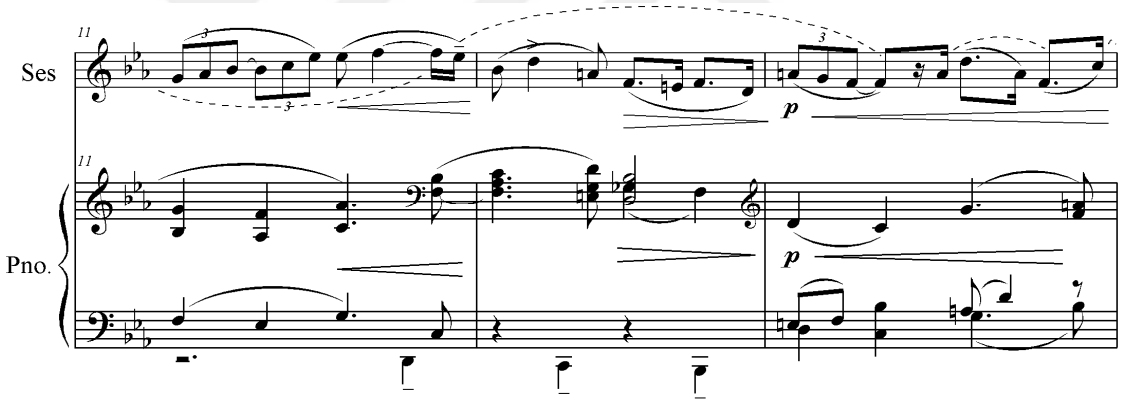
Nota 56: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 40-42. Ölçüler

3.1.5.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen kesitlerdeki uzayan kimi sesler (bkz. nota 57) sekizlik ve onaltılık değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 58).

Nota 57: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 33-35. Ölçüler

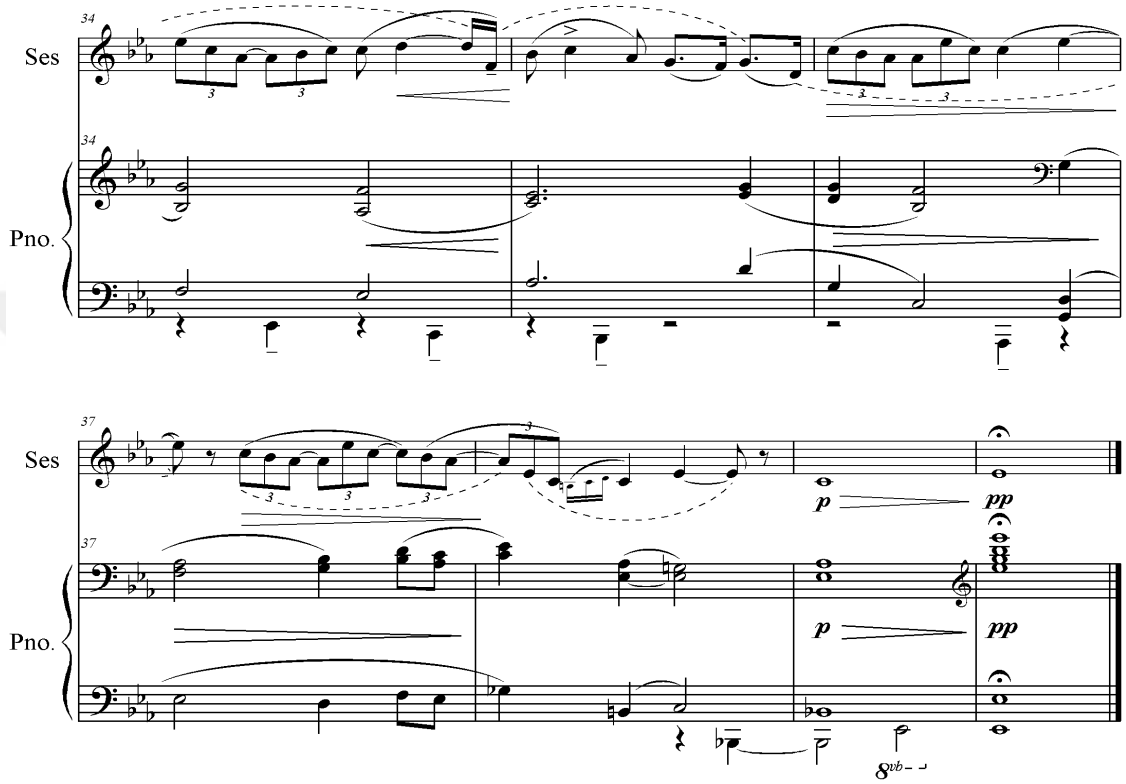
Nota 58: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 11-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.5.1.4. HIZ

Bölümün dörtlük nota biriminin 54 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmekle birlikte, dörtlük nota biriminin yaklaşık 60 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.1.5.1.5. NEFES BAĞLARI

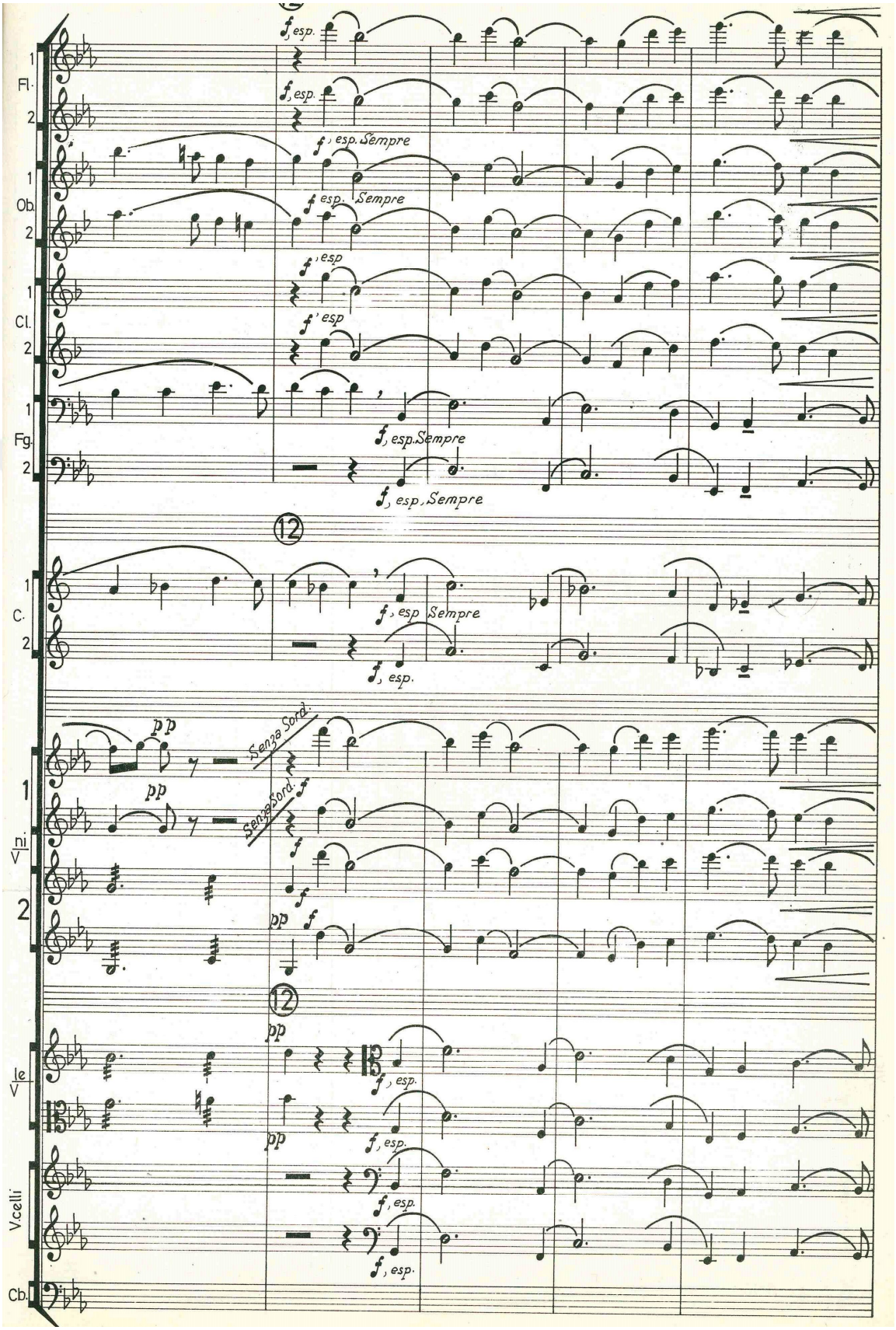
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 59).

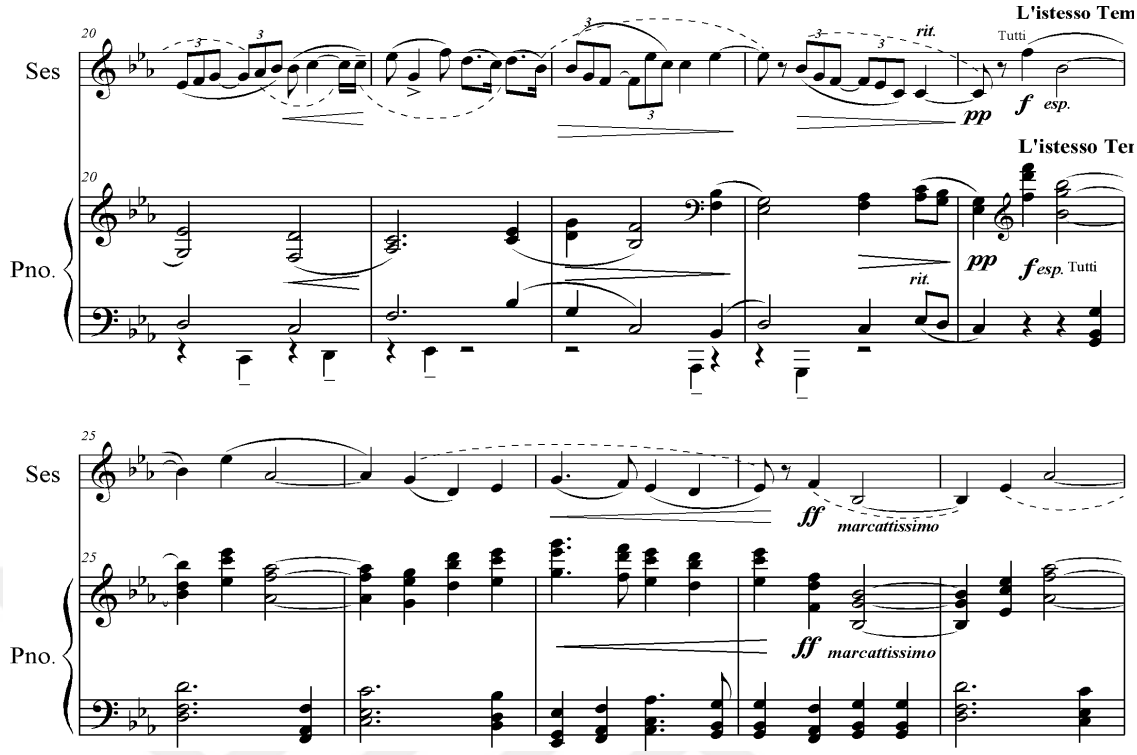
Nota 59: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 34-40. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.1.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken orkestradan seçilen kesitler aktarım yapılmadan piyanoya indirgenmiştir (bkz. nota 60-61).

Nota 60: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 92-96. Ölçüler

Nota 61: Rey, 2. Senfoni, II. Bölüm, 20-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2. ULVİ CEMAL ERKİN

Bu bölümde Erkin'in yaşam öyküsüne değinildikten sonra Erkin'den dağarcık için seçilen yapıtların piyano eşlikli solfej parçası biçiminde oluşturulma süreçleri yazılış tarihlerine göre incelenmiştir. Erkin'den seçilen eserler şunlardır:

- Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 1935-1936
- Piyano Konçertosu (Piyano ve Orkestra için), IV. Bölüm, 1942
- Beşil (Piyano ve Yaylı Sazlar için), I. Bölüm, 1943
- Piyano Sonatı, II. Bölüm, 1946

3.2.1. HAYATI (İstanbul, 14 Mart 1906 – Ankara, 15 Eylül 1972)

"Düyun-u Umumiye Müdürleri'nden Mehmet Cemal Bey'in oğludur. Küçük yaşta ilk piyano derslerini annesiden almış, yedi yaşına gelince Adinolfi'nin öğrencisi

olmuştur. İlkokuldan başlayarak Galatasaray Lisesi'nde eğitim görmüştür. 1925'te Galatasaray Lisesi'ni bitirdikten sonra, MEB'in bursunu kazanarak Paris'e gitmiştir. Paris Konservatuvarı'nda Camille DeCreus ve Isidor Philipp ile piyano; Jean Gallon ile armoni ve Noel Gallon ile kontrpuan çalışmıştır. 1929'da Ecole Normale de Musique'da Nadia Boulanger ile çalışmış, 1930'da bu kurumdan mezun olarak yurduna dönmüştür. İlk görevi olarak Musiki Muallim Mektebi'nde piyano ve armoni öğretmenliğine atanmıştır. 1936'da yeni kurulan ADK'ye piyano bölümü şefi olmuştur. 1949-1951 yılları arasında ADK Müdürlüğü yapmıştır.

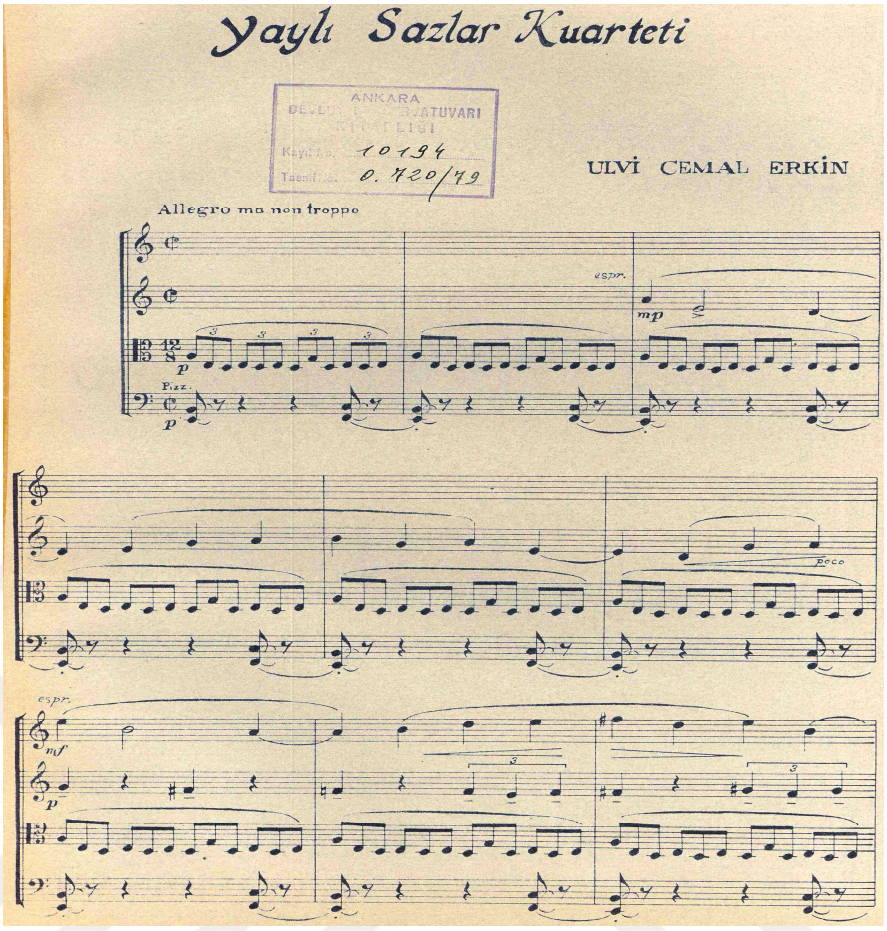
Bir süre Ankara Opera Orkestrası'nı da yöneten besteci, Gazi Eğitim Enstitüsü'nde de yirmi beş yıl piyano dersi vermiştir. 1972'de öldüğü sırada, kırk iki yıl piyano öğretmenliği yaptığı ADK'deki görevini sürdürmekteydi" (İlyasoğlu, 2007, s. 39-40).

3.2.2. YAYLI DÖRTLÜ, I. BÖLÜM

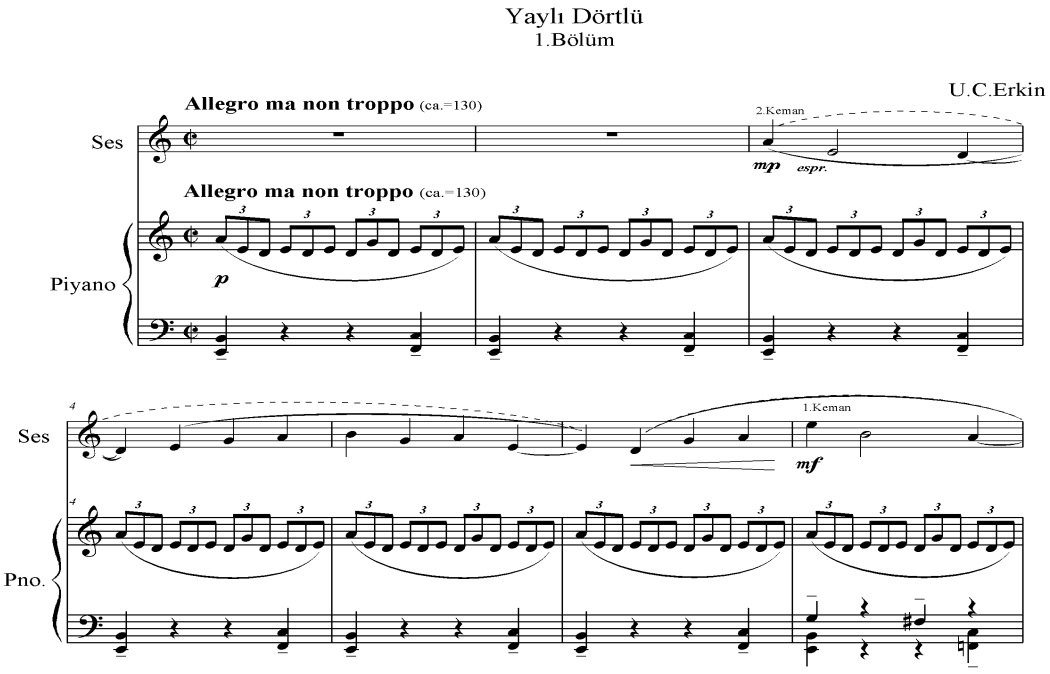
Erkin'in 1935-1936 yıllarında yazdığı ve ilk seslendirmesi 1936'da Ankara Radyoevi'nde Adolf Winkler, Enver Kapelman, İzzet Nezih Albayrak ve David Zirkin tarafından gerçekleştirilen (Çalgan, 1992, s. 193) Yaylı Dörtlü eserinden bu çalışma için I. Bölüm seçilmiştir.

3.2.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Erkin'in Yaylı Dörtlü'sünün I.Bölüm solfej partisi, bölüm içerisinde farklı çalgı ve kesitlerde gelen ezgiler takip edilerek oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 62-63), (Erkin, 1954).

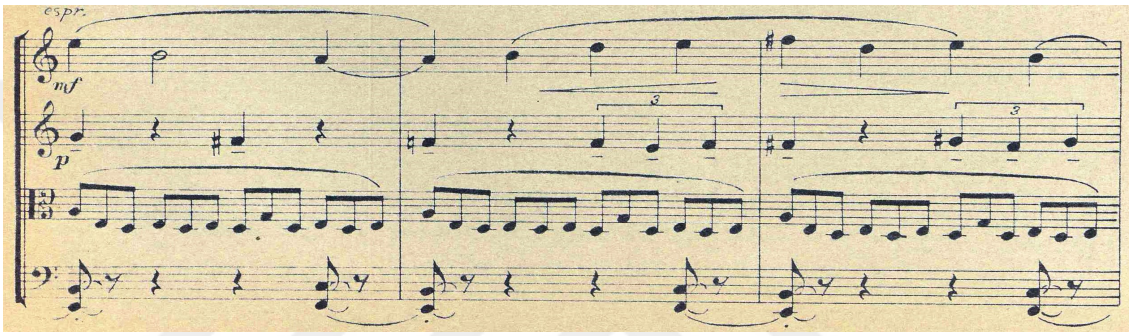
Nota 62: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 1-9. Ölçüler

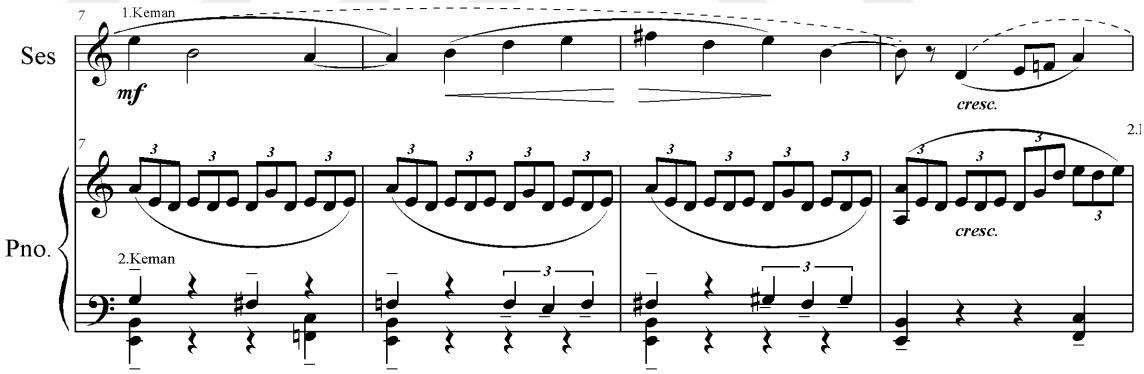
Nota 63: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 1-7. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

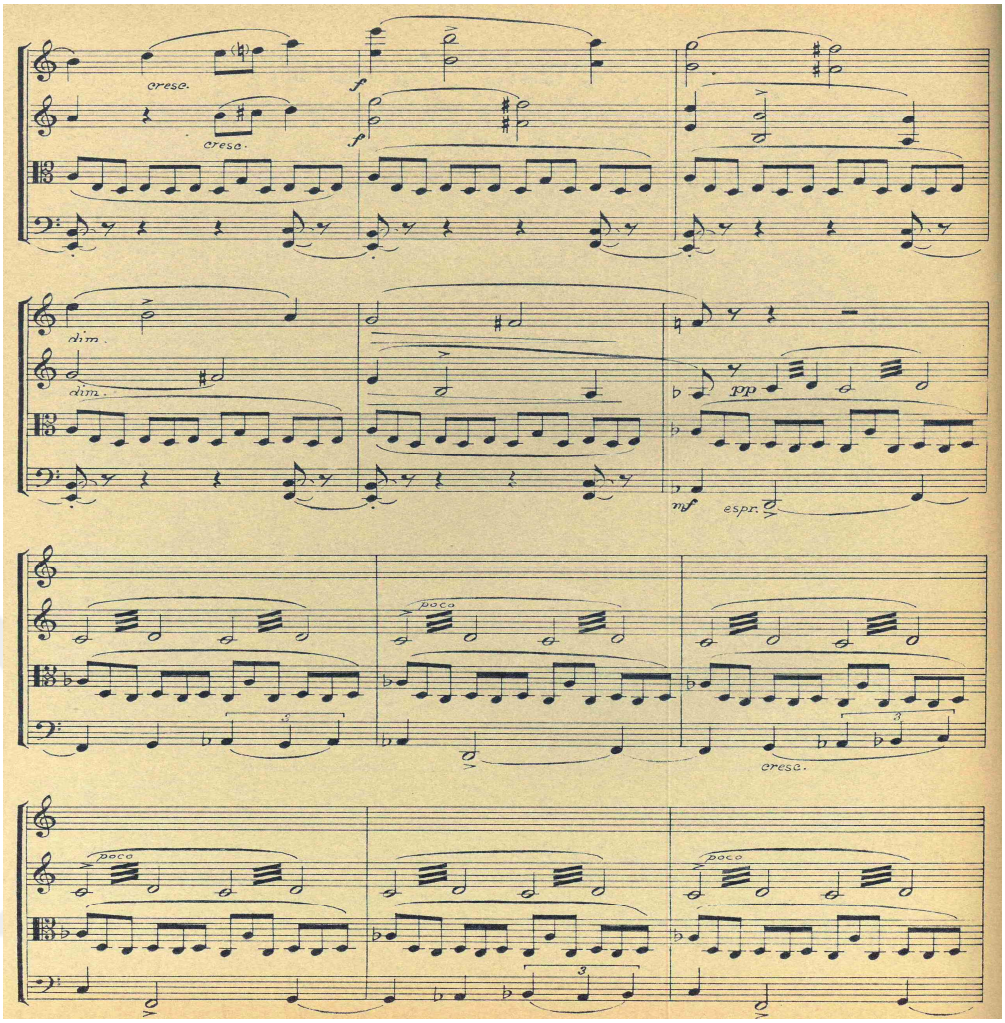
Bölümden solfej partisi olarak seçilen kesitlerin bazıları bu çalışma için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber bu aralığın üst sınırını aşan fa diyez sesinin bulunduğu kesit (bkz. nota 64) okunabileceği düşünülerek ezgi bütünlüğü açısından aktarım yapılmamıştır (bkz. nota 65). Sınırları aşan diğer kesitler ise aktarım yapılmış (bkz. nota 66-67) ve bölümün solfej parçası biçimi C4-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 68).

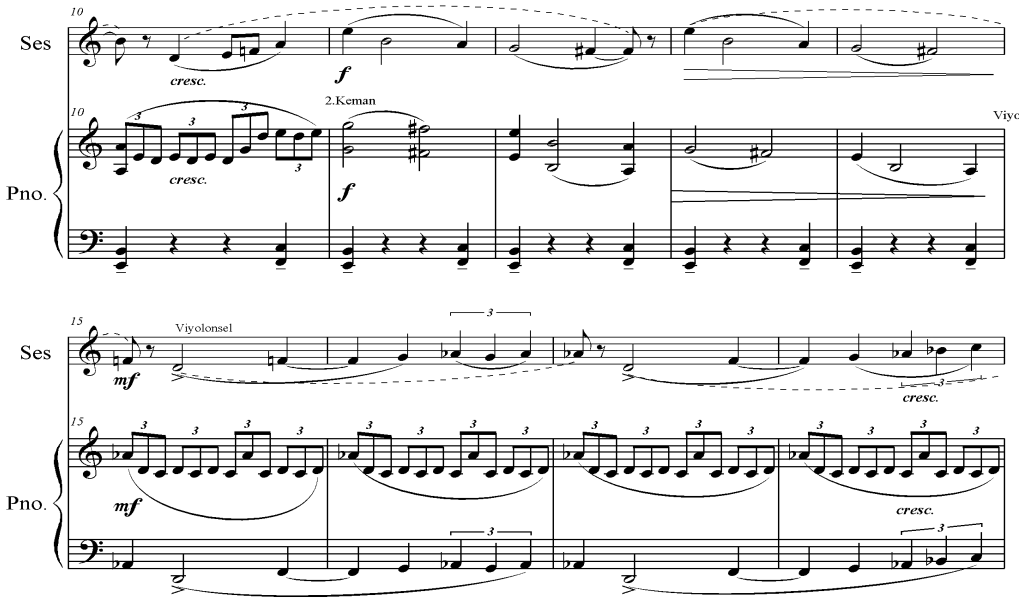
Nota 64: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 7-9. Ölçüler

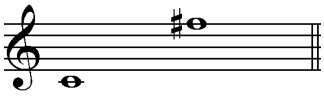
Nota 65: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 7-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 66: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-21. Ölçüler

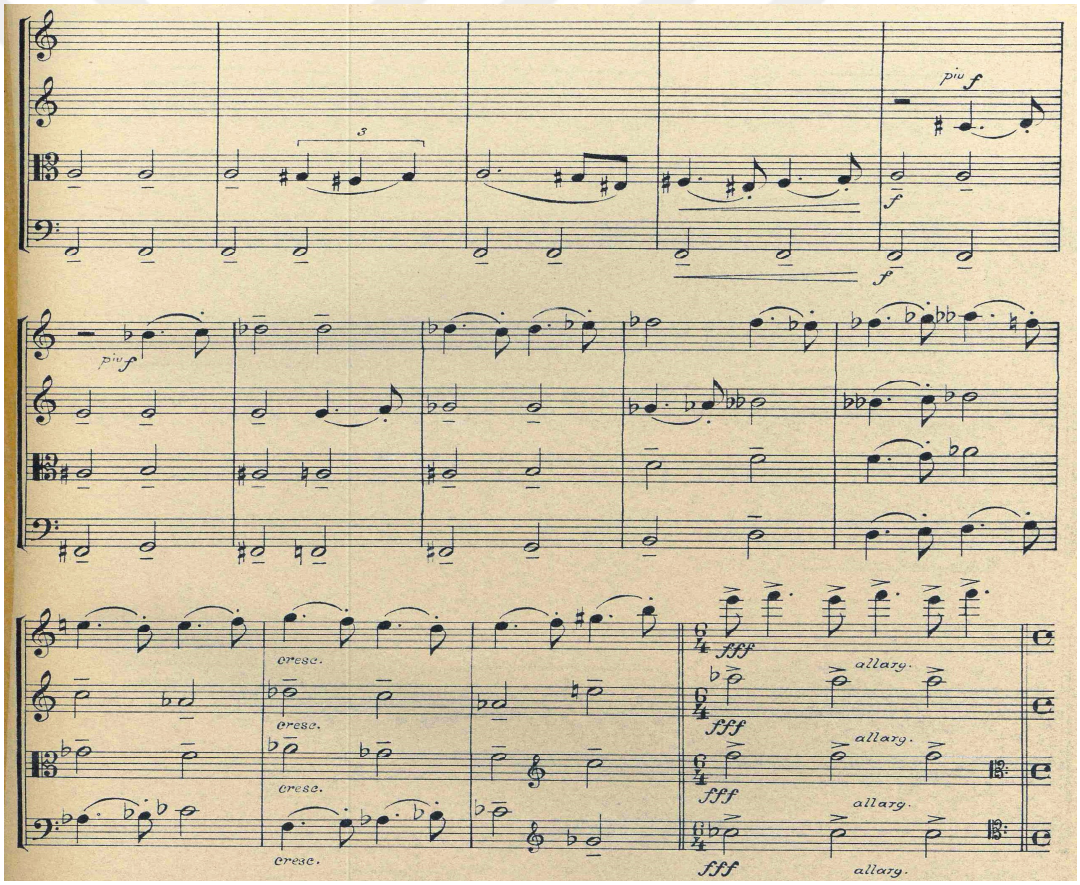
Nota 67: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 68: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.2.2.1.2. UZUNLUK

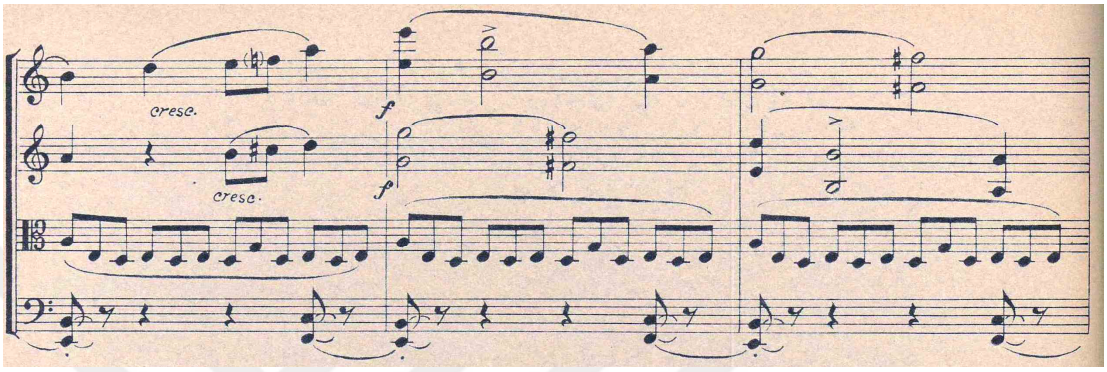
139 Ölçü ve yaklaşık 4'20" uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmamış (bkz. nota 69) ve eşlik partisi ile birlikte 79 ölçü ve yaklaşık 2'10" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

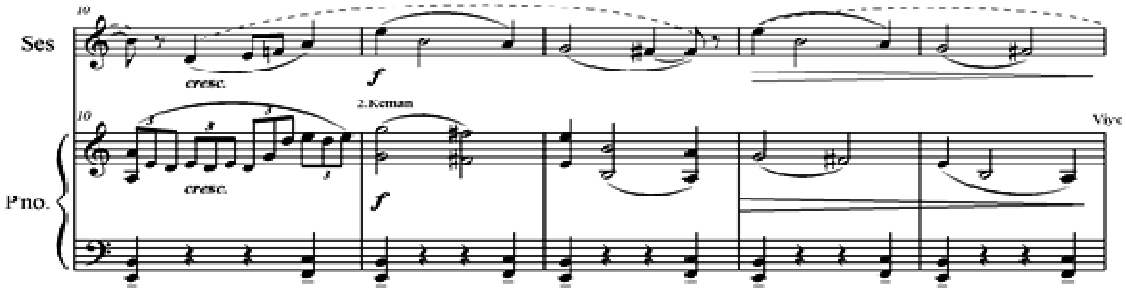
Nota 69: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 49-62. Ölçüler

3.2.2.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek bu bölümden seçilen kesitlerdeki uzayan kimi sesler (bkz. nota 70) sekizlik değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 71).

Nota 70: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-12. Ölçüler

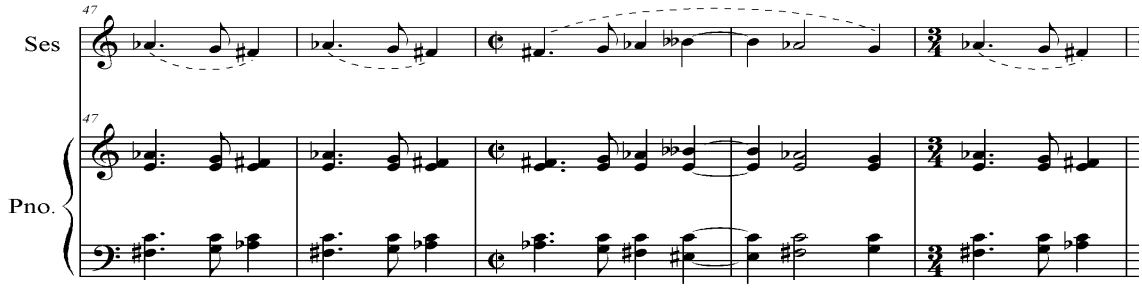
Nota 71: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 10-14. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.2.1.4. HIZ

Bölümün başında yer alan Allegro ma non troppo terimi için, bölümün solfej parçası biçiminde dörtlük nota biriminin yaklaşık 130 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.2.2.1.5. NEFES BAĞLARI

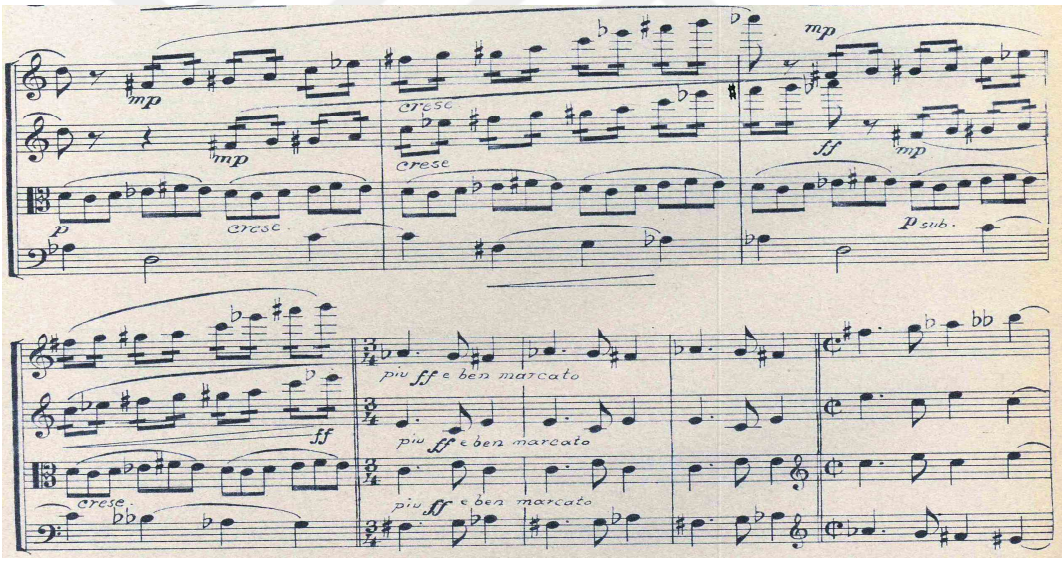
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 72).

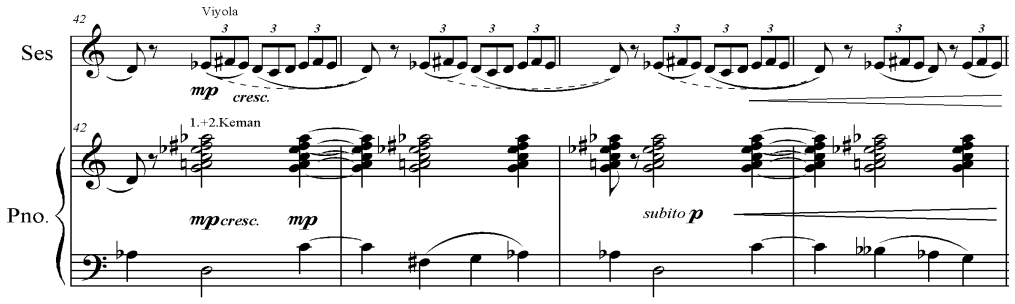
Nota 72: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 47-51. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken seçilen kesitler aktarım yapılmadan piyanoya indirgenmiş, 94-97. ölçüler arasında 1 ve 2. Kemanlarda yer alan kesit ise (bkz. nota 73) akor yapısı şeklinde temsil edilmeye çalışılmıştır (bkz. nota 74).

Nota 73: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 94-101. Ölçüler

Nota 74: Erkin, Yaylı Dörtlü, I. Bölüm, 42-45. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.3. PİYANO KONÇERTOSU, IV. BÖLÜM

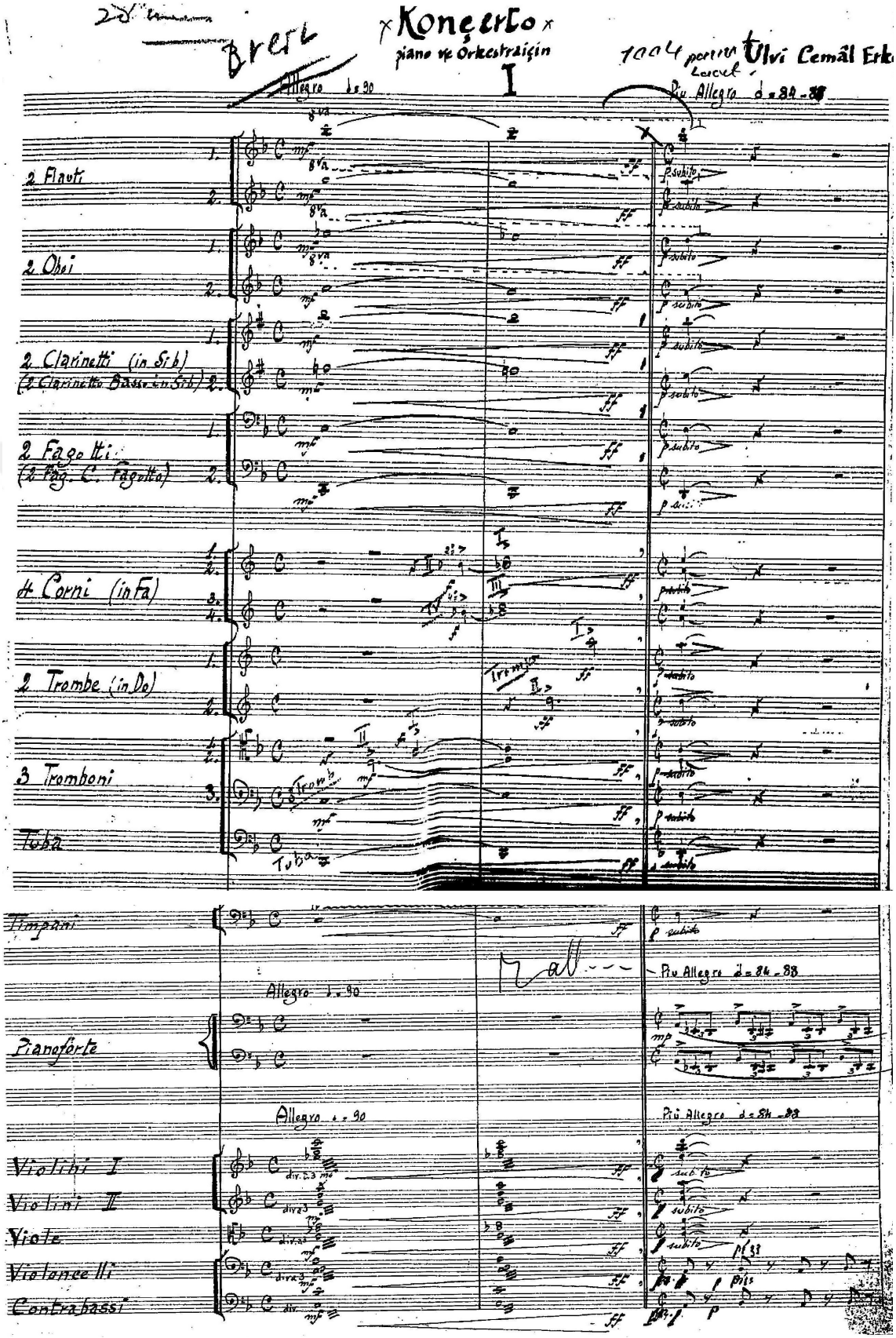
Erkin'in 1942 yılında yazdığı, ilk seslendirmesi 11 Mart 1943'de Ernst Praetorius yönetimindeki Riyaseticumhur Filarmoni Orkestrası eşliğinde piyanist Ferhunde Erkin tarafından Ankara Radyoevi'nde gerçekleştirilen (Çalgan, 1992, s. 196) ve 4 bölümden oluşan "Piyano ve Orkestra için Konçerto" yapıtından IV. Bölüm'ünde kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, 2 Fagot, 4 Korno, 2 Trompet, 3 Trombon, Tuba, Timpani ve Yaylılar (bkz. nota 75), (Erkin, 1942).

3.2.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

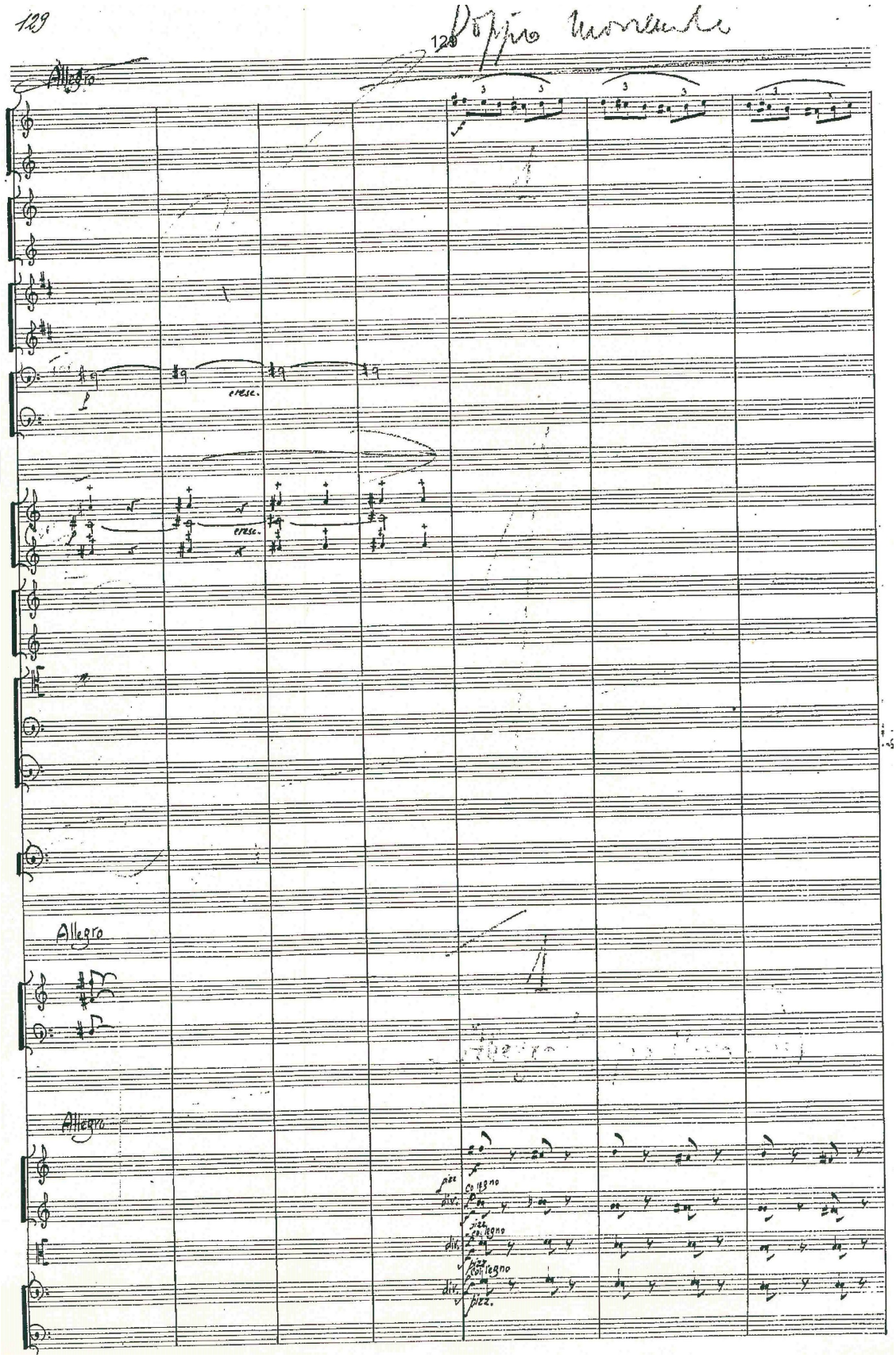
Bölümün solfej partisi, bölüm içerisinde farklı çalgı ve kesitlerde gelen ezgiler birleştirilerek oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 76-77).

3.2.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

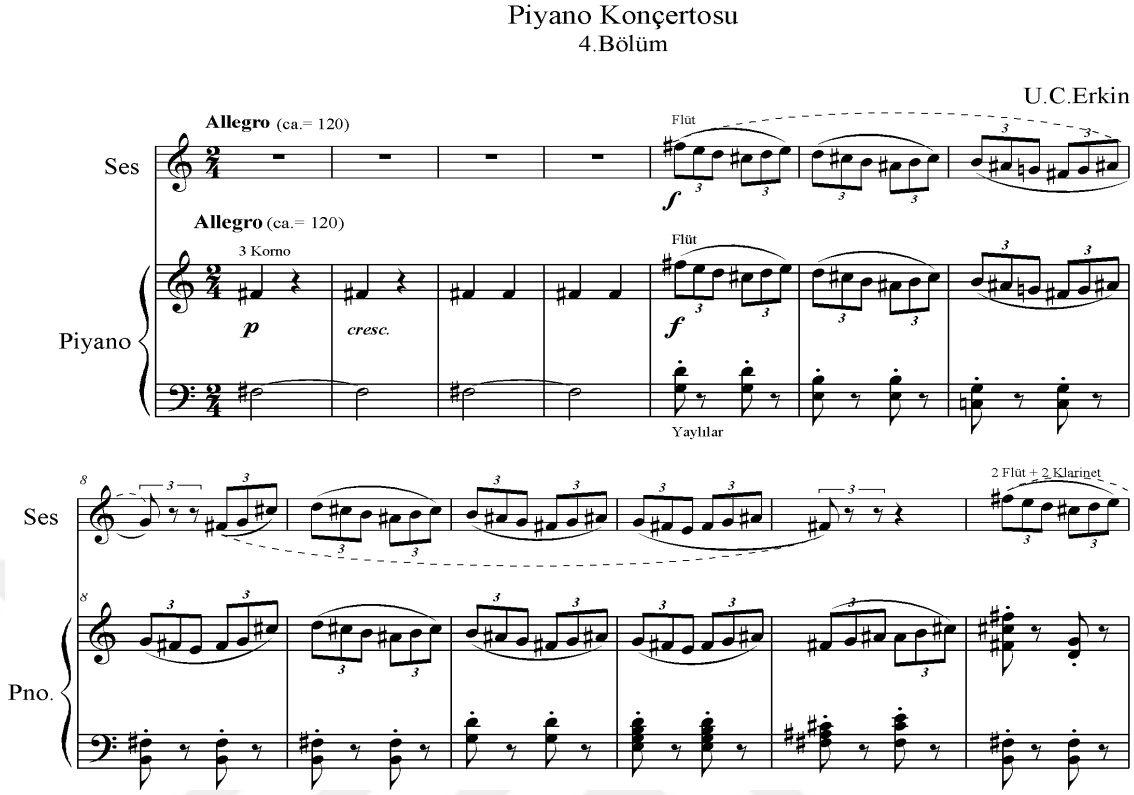
Bölümden solfej partisi olarak seçilen kesitlerin bazıları bu çalışma için düşünülen ses aralığında seyretmekle beraber, bu aralığın üst sınırını aşan birçok kesit (bkz. nota 78) oktav aşağı aktarım yapılmıştır (bkz. nota 79). Bu çalışma için düşünülen ses aralığını üst sınırdan aşan fa diyez sesinin bulunduğu kesitler ise (bkz. nota 76) okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 77) ve bölümün solfej parçası biçimi A3-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 80).

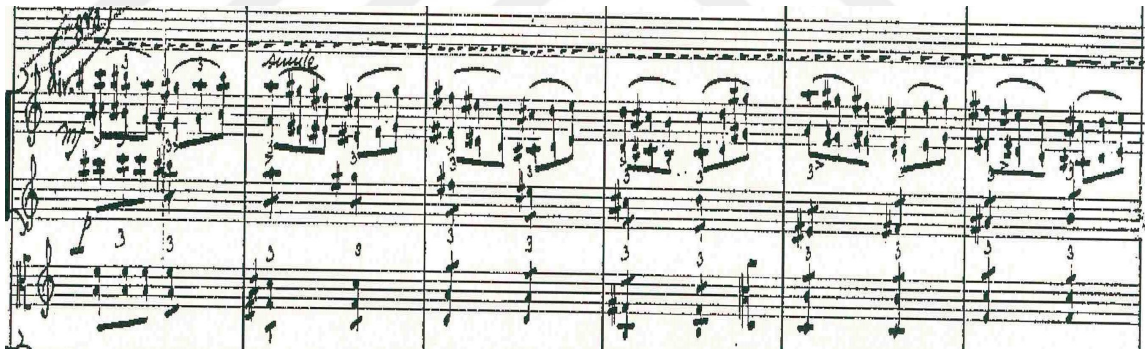
Nota 75: Erkin, Piyano Konçertosu, 1-3. Ölçüler

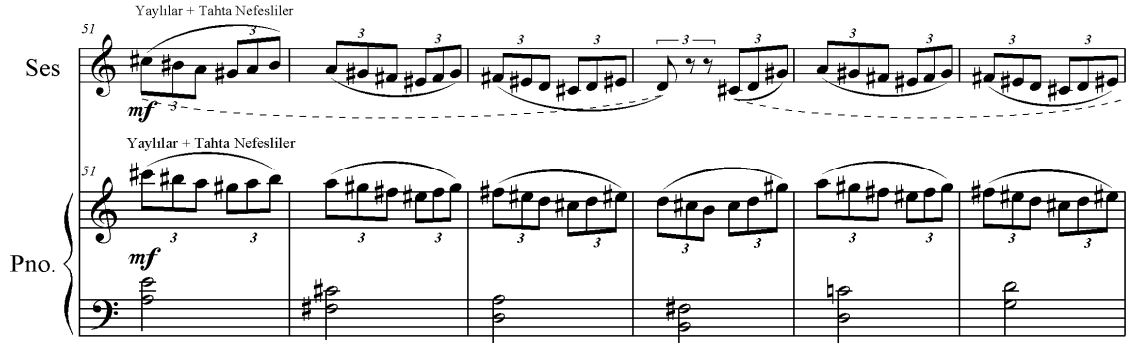
Nota 76: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 39-45. Ölçüler

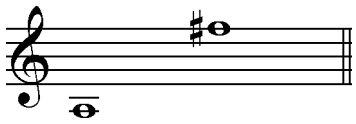
Nota 77: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 1-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 78: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 112-117. Ölçüler

Nota 79: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 51-56. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

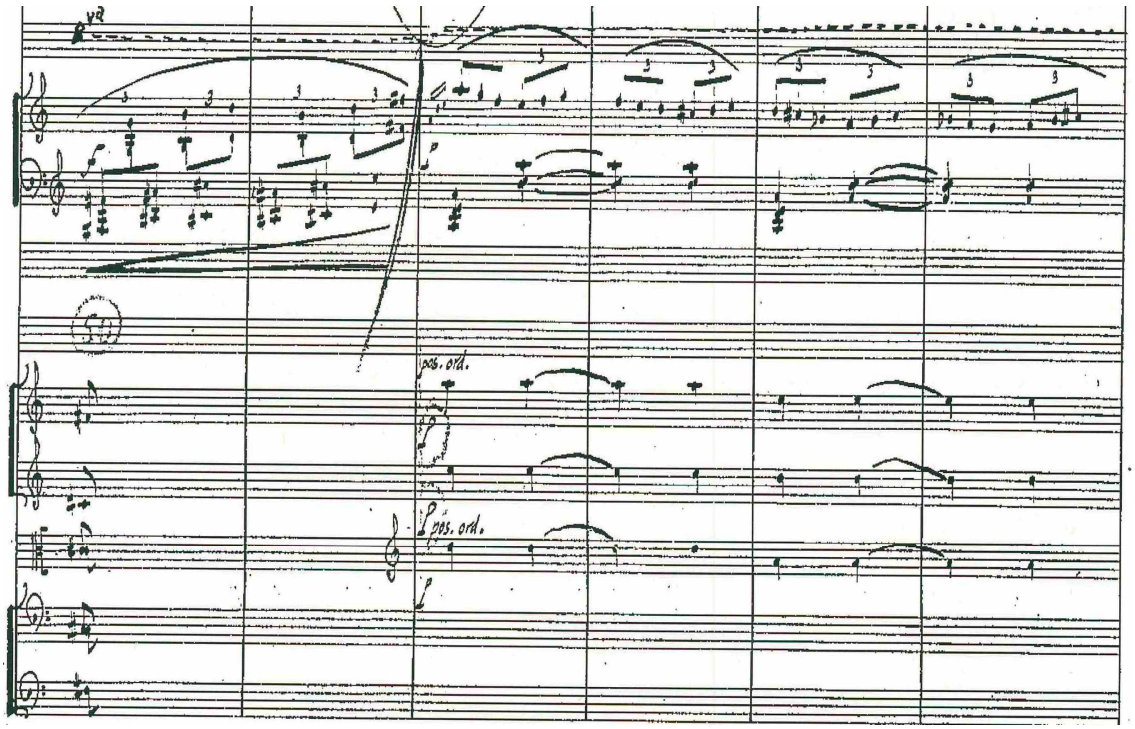
Nota 80: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.2.3.1.2. UZUNLUK

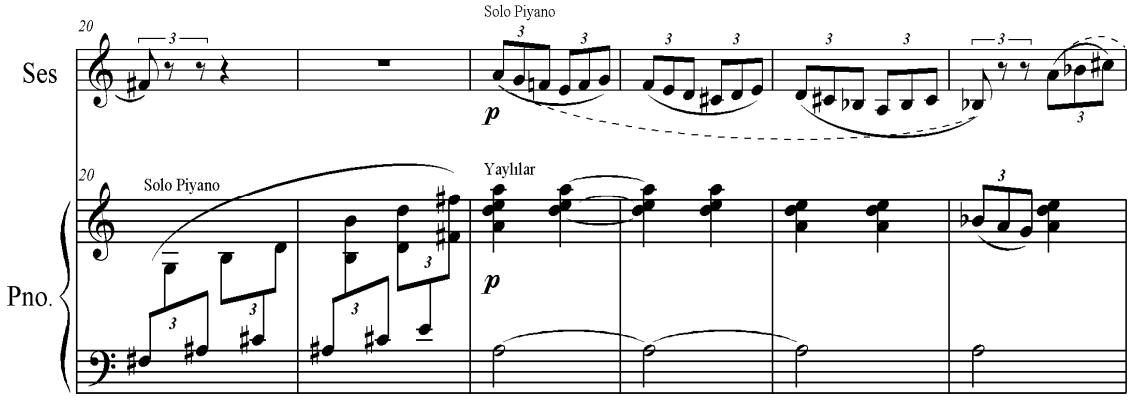
292 Ölçü ve yaklaşık 3'10" uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak eşlik partisi ile birlikte 121 ölçü ve yaklaşık 2'10" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturumaya çalışılmıştır.

3.2.3.1.3. DURAKLAMALAR

Solfej partisine okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bölümden seçilen kesitlerdeki kimi sesler yerine (bkz. nota 81) sekizlik değer duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 82).

Nota 81: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 58-63. Ölçüler

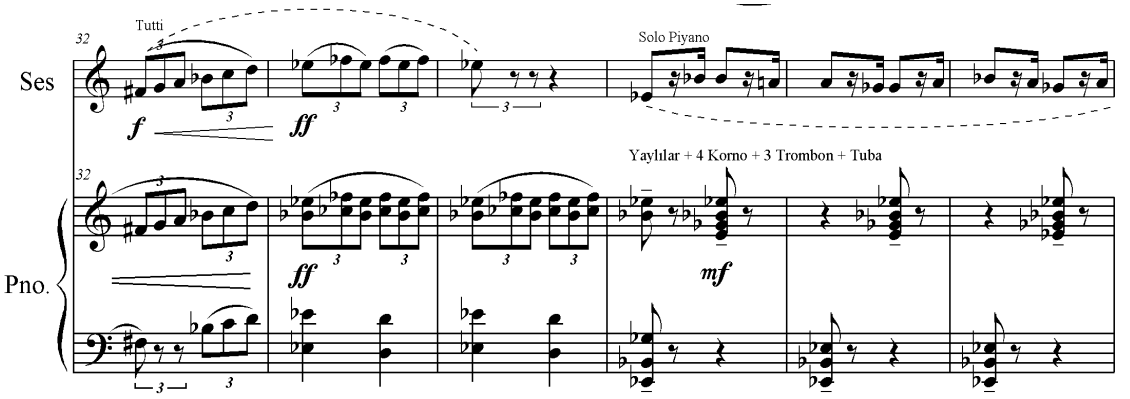
Nota 82: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 20-25. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.3.1.4. HIZ

Bölümün başında yer alan Allegro terimi için, bölümün solfej parçası biçiminde dörtlük nota biriminin yaklaşık 120 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.2.3.1.5. NEFES BAĞLARI

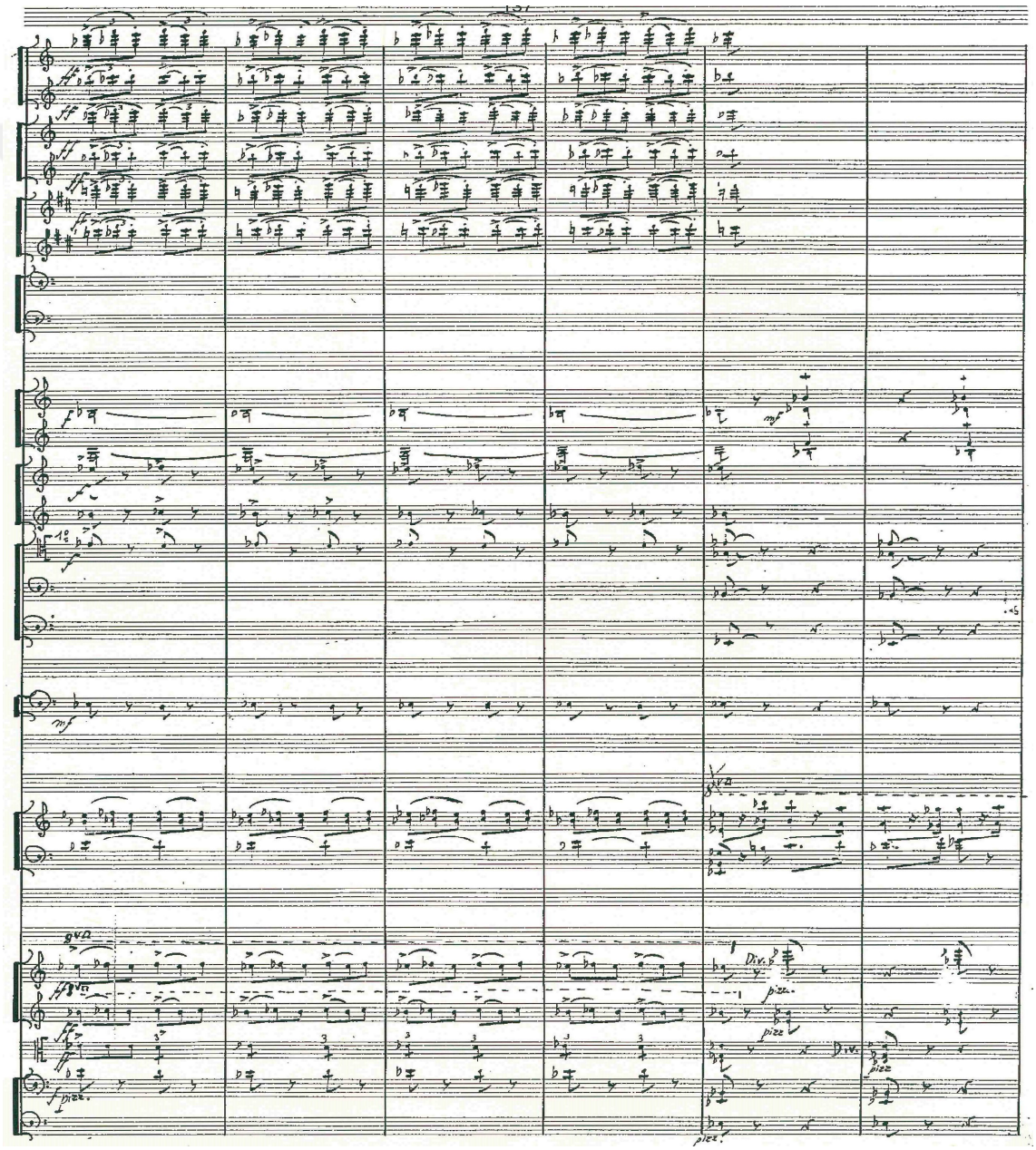
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 83).

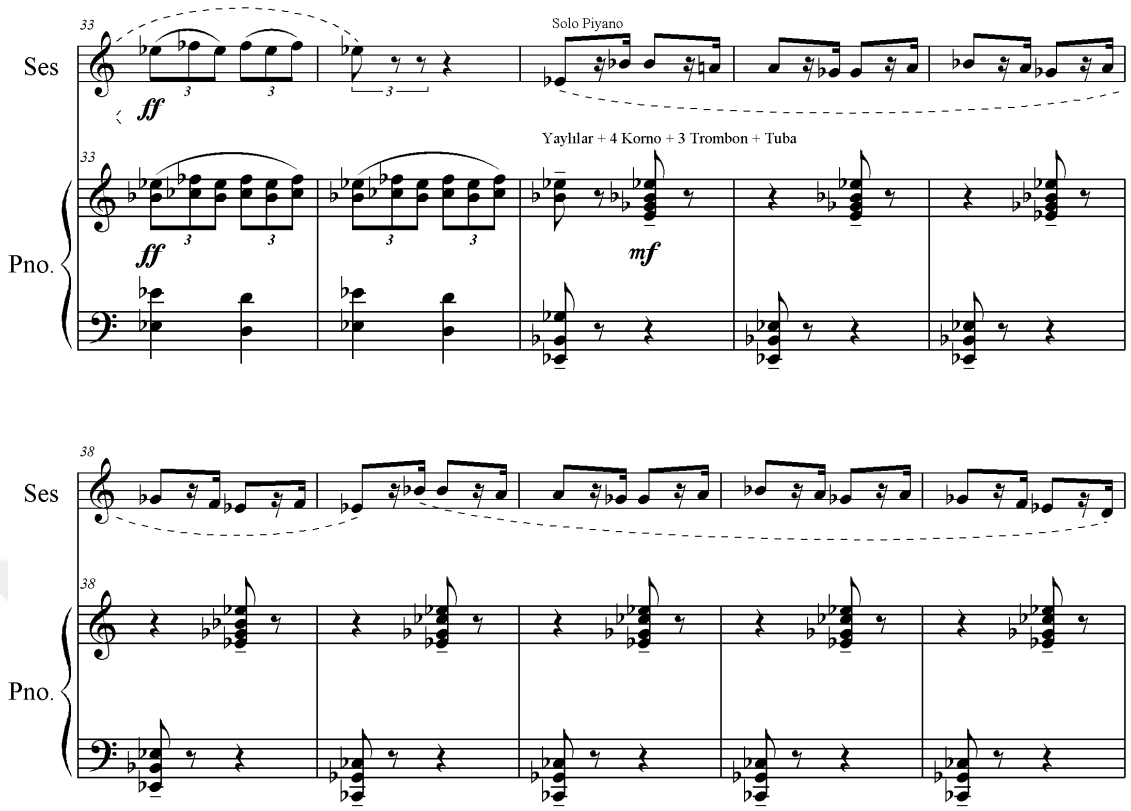
Nota 83: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 32-37. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

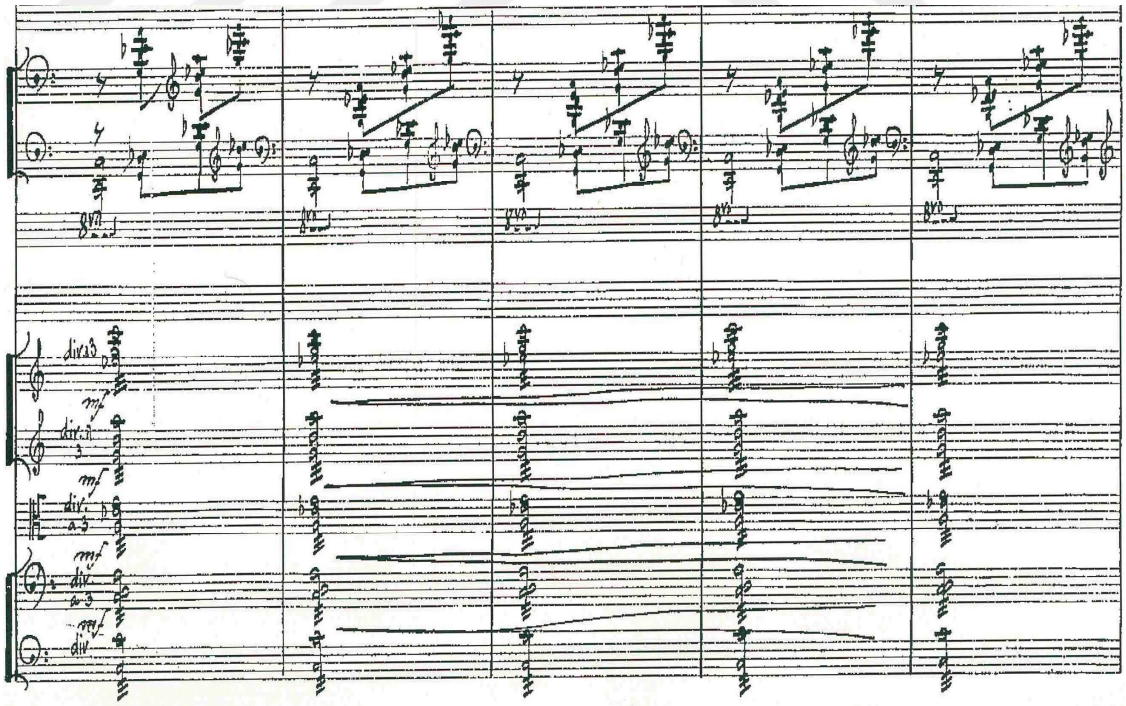
Bölümün eşliği oluşturulurken seçilen kesitlerdeki orkestra yazısı (bkz. nota 84) büyük oranda sadeleştirme yapılmadan piyanoya indirgenmiş (bkz. nota 85) ve bölüm sonunda solo piyanoda gelen 285-291. ölçüler arasındaki kesit (bkz. nota 86) kısaltılarak dörtlük notalarla temsil edilmeye çalışılmıştır (bkz. nota 87).

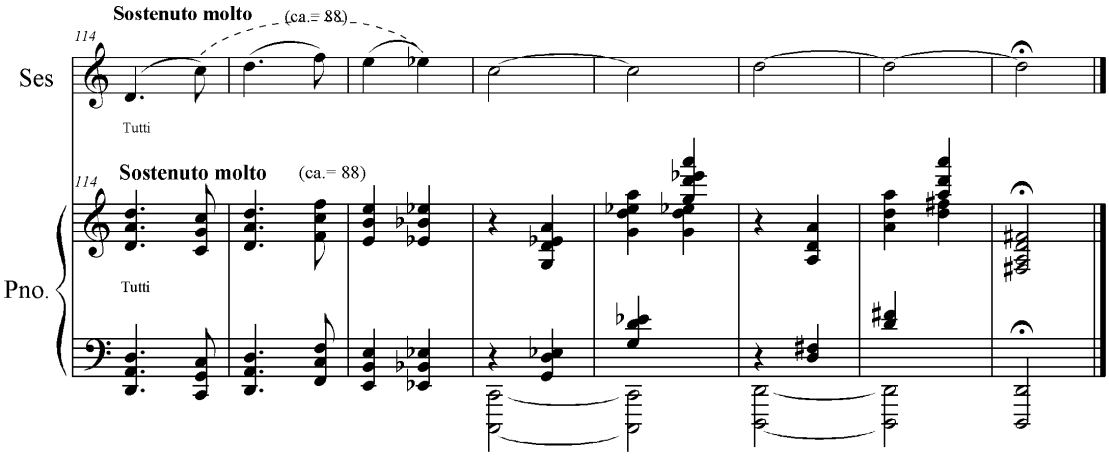
Nota 84: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 88-93. Ölçüler

Nota 85: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 33-42. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 86: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 285-289. Ölçüler

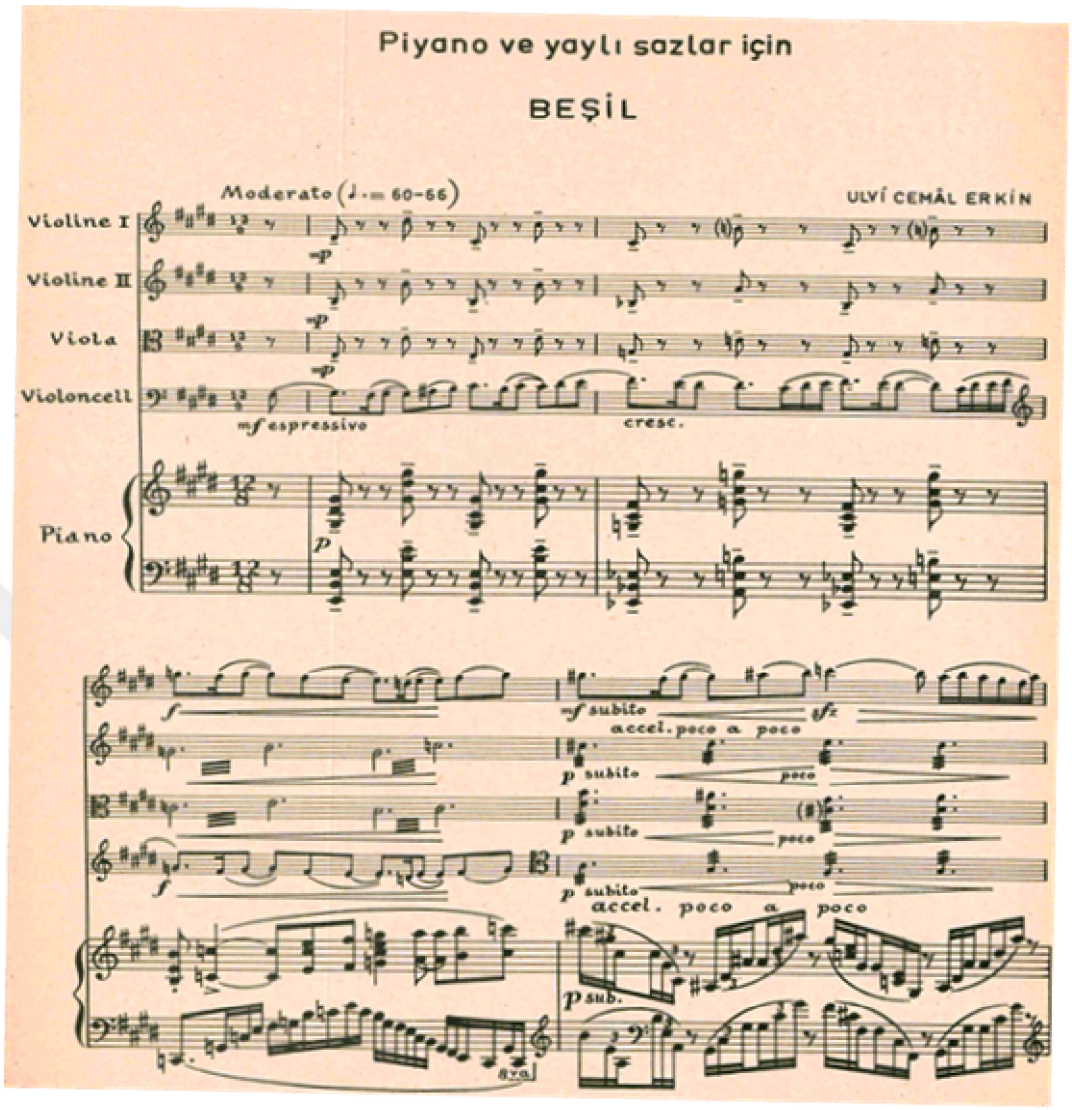
Nota 87: Erkin, Piyano Konçertosu, IV. Bölüm, 114-121. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.4. BEŞİL, I. BÖLÜM

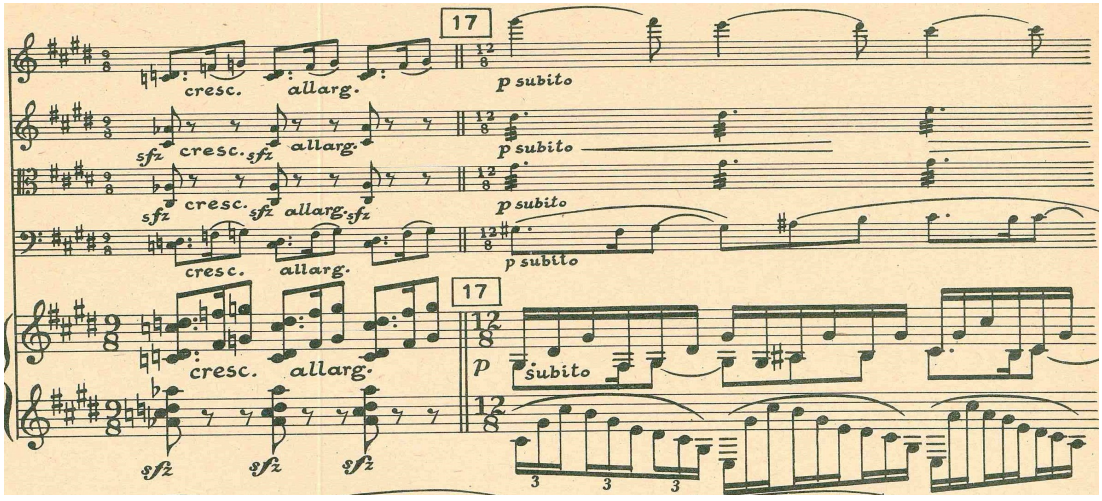
Erkin'in 1943 yılında yazdığı, ilk seslendirmesi 23 Ocak 1946'da piyanoda Ferhunde Erkin, kemanlarda Gilbert Back ile Sedat Ediz, viyolada İzzet Nezih Albayrak ve viyolonselde Mesut Cemil Tel tarafından Ankara Radyosu'nda gerçekleştirilen (Çalgan, 1992, s. 197) ve 4 bölümden oluşan "Beşil"den bu çalışma için I. Bölüm seçilmiştir.

3.2.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

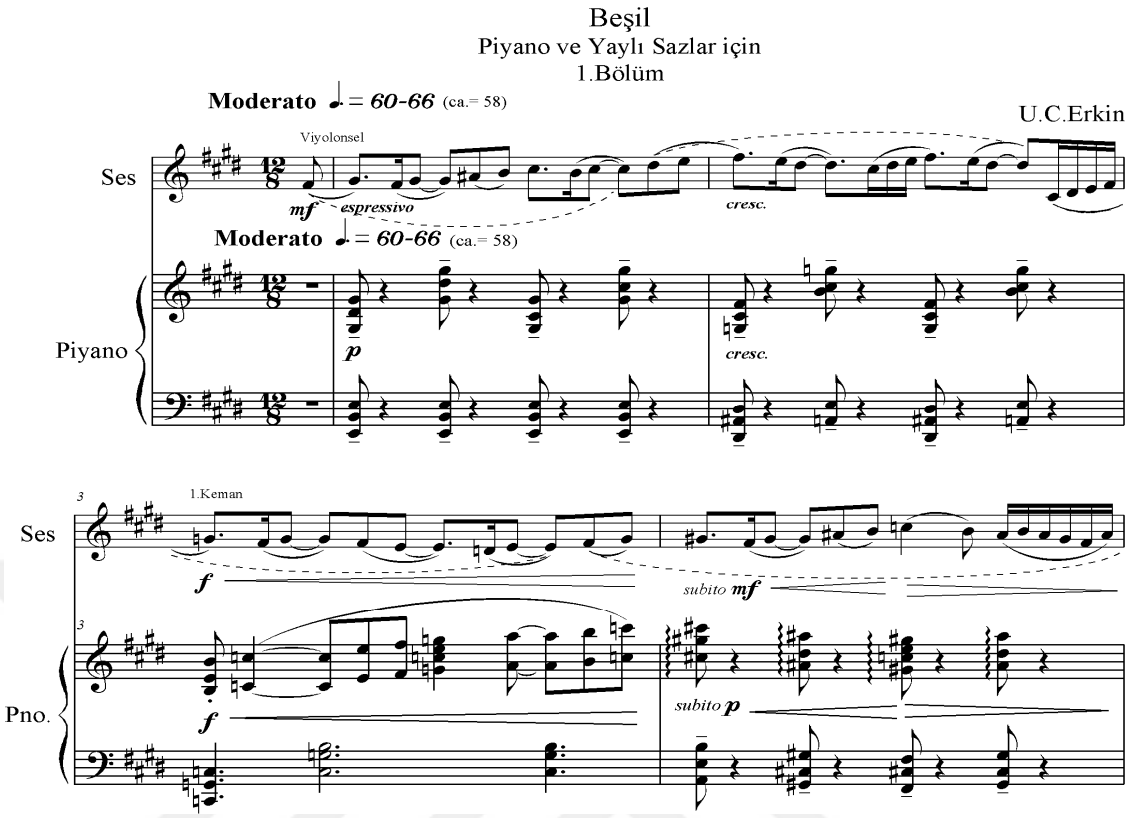
Beşil'in I.Bölüm solfej partisi, bölüm içerisinde farklı çalgı ve kesitlerde gelen ezgiler (bkz. nota 88-89), (Erkin, 1965) birleştirilerek oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 90-91).

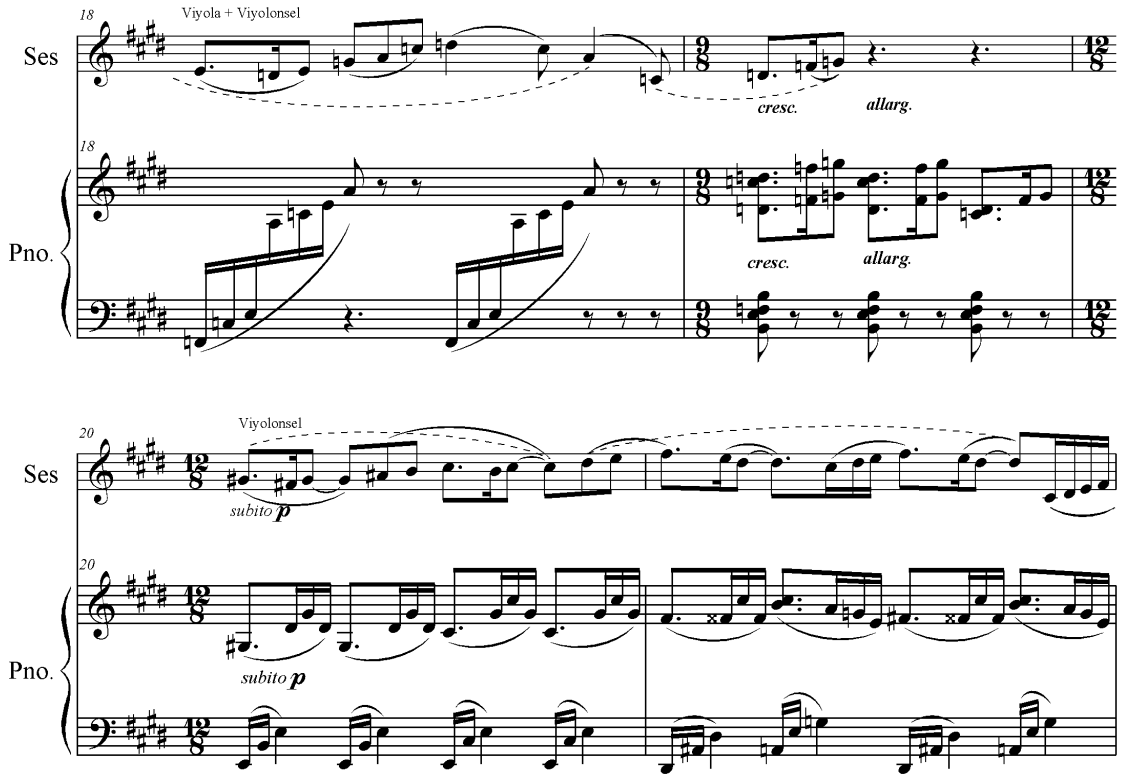
Nota 88: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler

Nota 89: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 94-99. Ölçüler

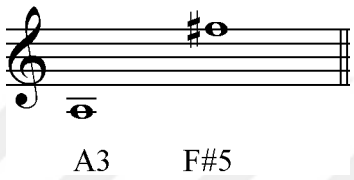
Nota 90: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 91: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 18-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

Solfej partisi olarak seçilen kesitlerin bazıları bu çalışma için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber, bu aralığın sınırlarını aşan birçok kesit (bkz. nota 89) oktav aktarım yapılmıştır (bkz. nota 91). Bu çalışma için düşünülen ses aralığını üst sınırdan aşan fa diyez sesinin bulunduğu kesitler ise (bkz. nota 88) okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 90) ve bölümün solfej parçası biçimi A3-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 92).

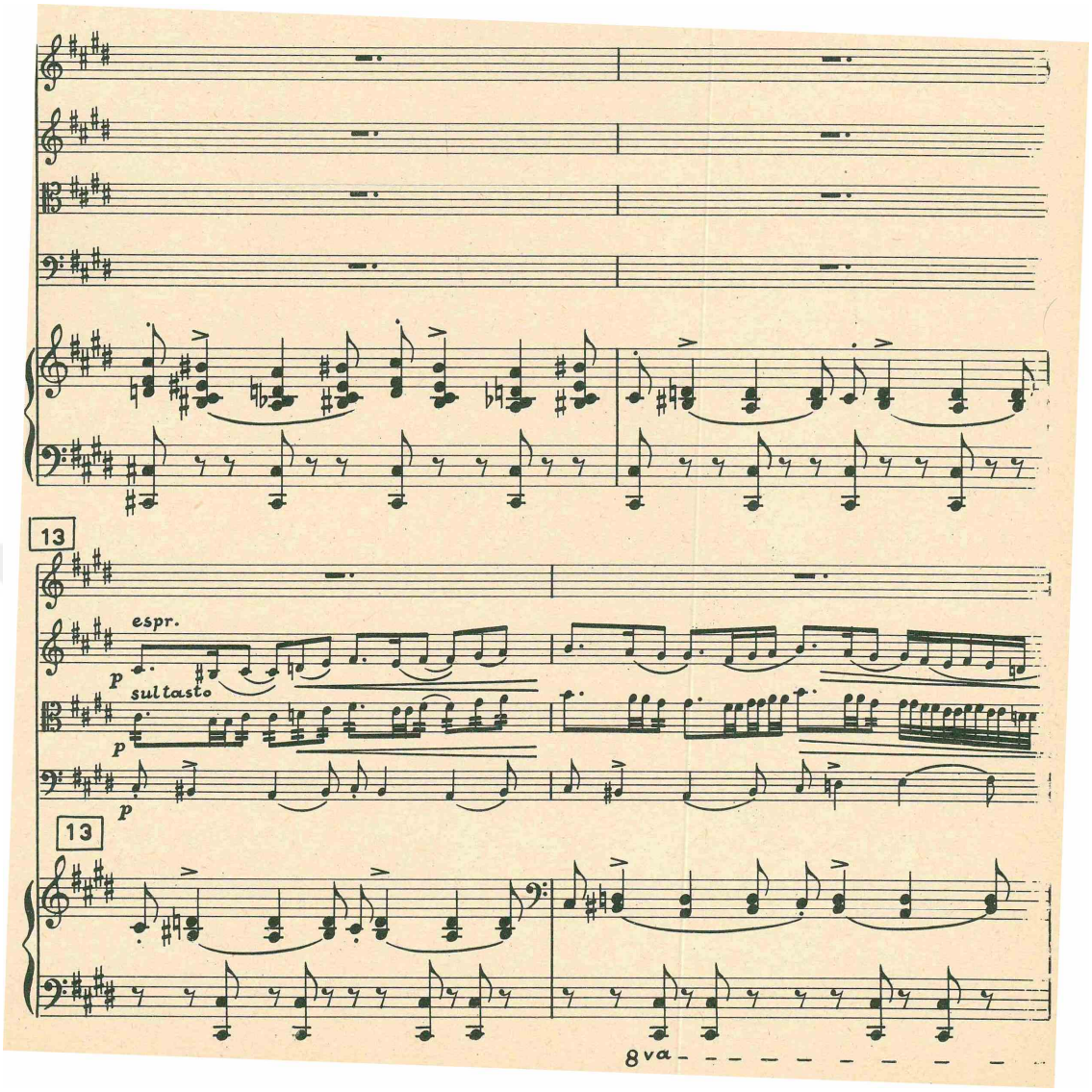
Nota 92: Erkin, Beşil, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.2.4.1.2. UZUNLUK

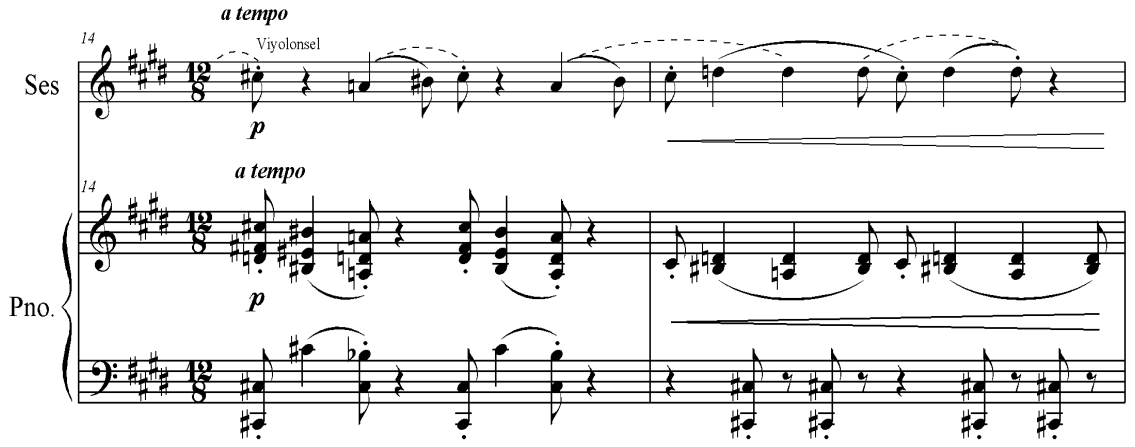
142 Ölçü ve yaklaşık 7’5” uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmamış ve eşlik partisi ile birlikte 32 ölçü ve yaklaşık 2’ uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.2.4.1.3. DURAKLAMALAR

Okumaya yardımcı olması amacıyla, seçilen kesitlerdeki kimi sesler yerine (bkz. nota 93) solfej partisine sekizlik ve dörtlük değer duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 94).

Nota 93: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 81-84. Ölçüler

Nota 94: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 14-15. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.4.1.4. HIZ

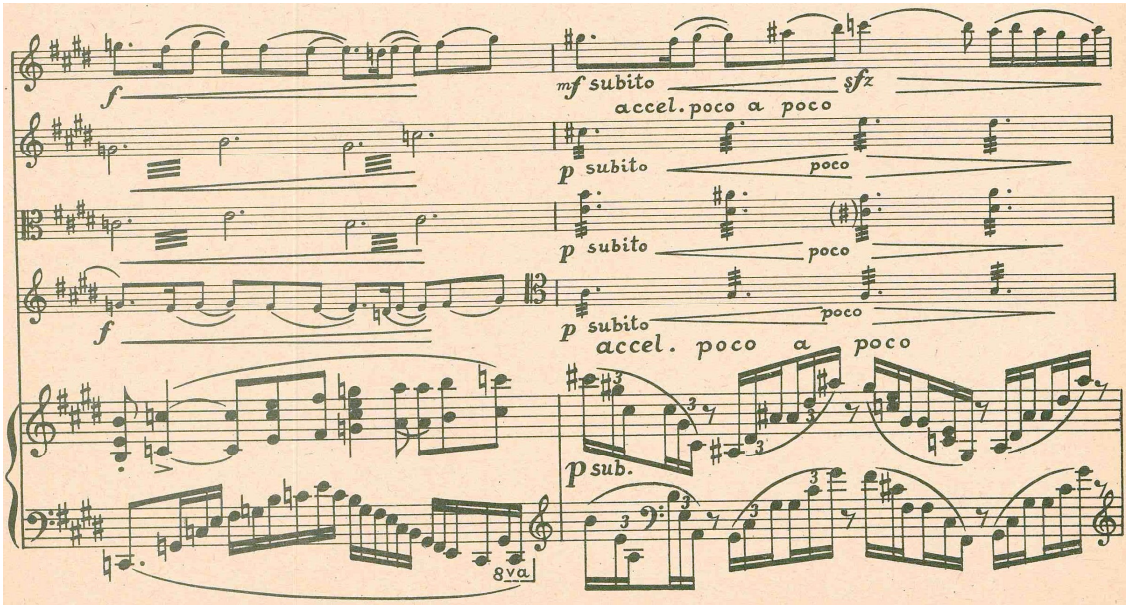
Bölümün noktalı dörtlük nota biriminin yaklaşık 60-66 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmekle birlikte, noktalı dörtlük nota biriminin yaklaşık 58 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.2.4.1.5. NEFES BAĞLARI

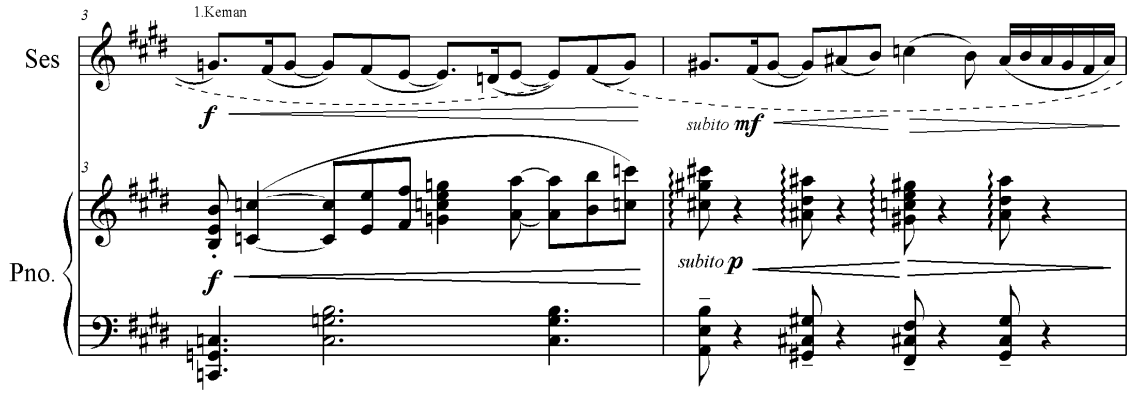
Seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 94).

3.2.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

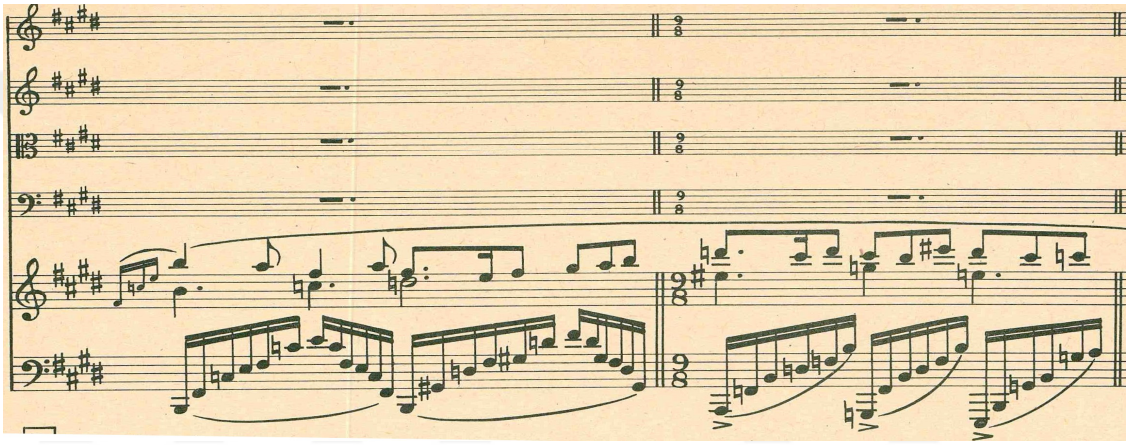
Bölümün piyano eşliği oluşturulurken seçilen kesitlerdeki piyano yazısı, kimi yerlerde sadeleştirme ve oktav aktarımlar yapılarak kullanılmıştır (bkz. nota 95-96-97-98).

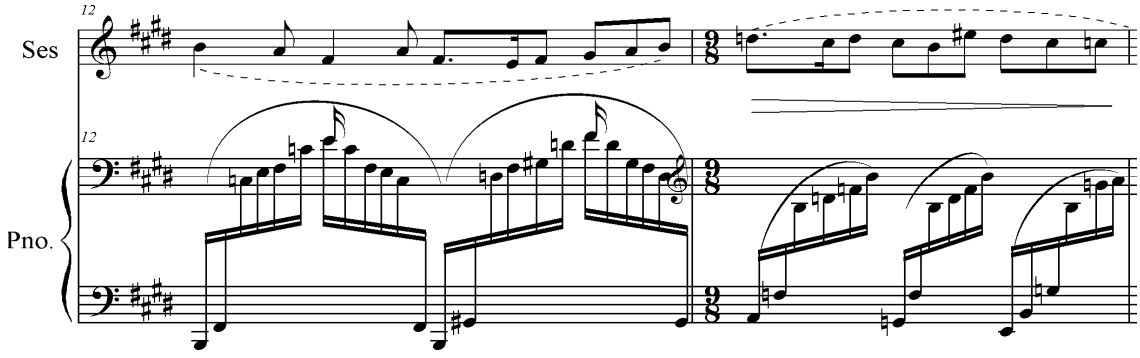
Nota 95: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 3-4. Ölçüler

Nota 96: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 3-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 97: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 19-20. Ölçüler

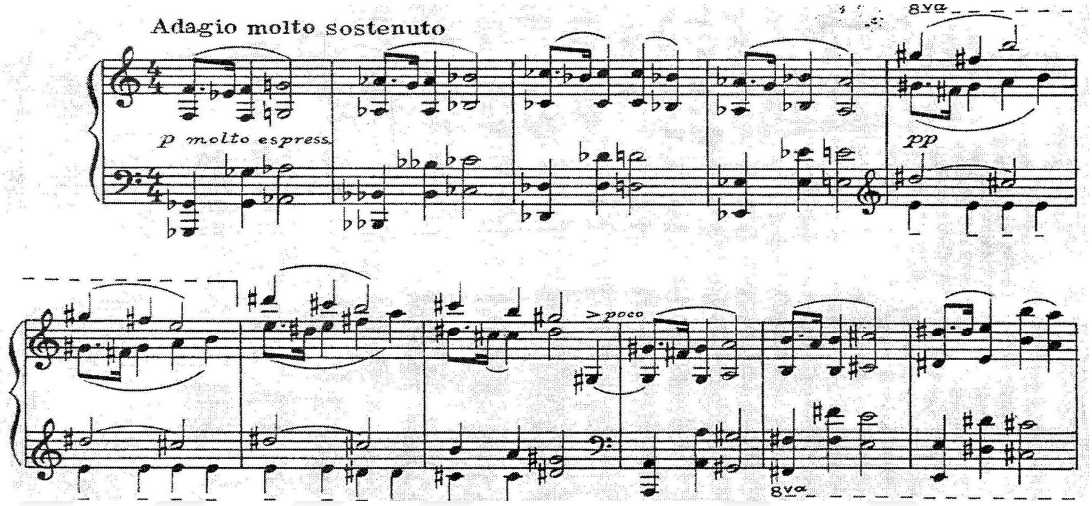
Nota 98: Erkin, Beşil, I. Bölüm, 12-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.5. PİYANO SONATI, II. BÖLÜM

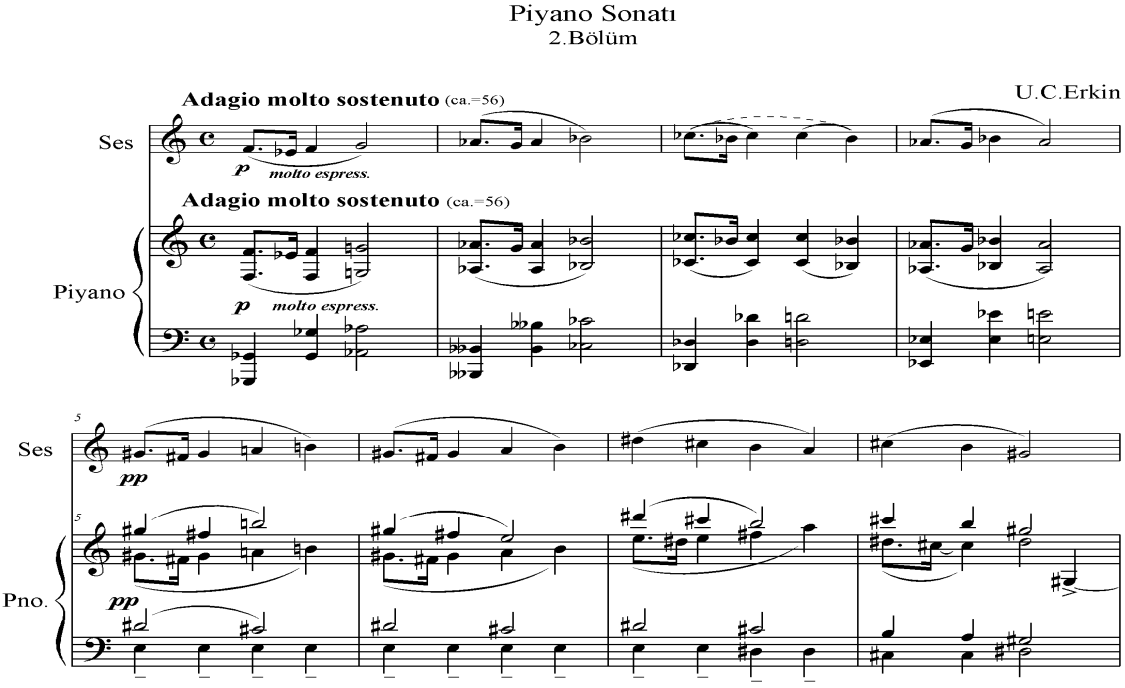
Erkin'in 1946 yılında yazdığı, ilk seslendirmesi 15 Ocak 1948'de Ankara Radyosu'nda Ferhunde Erkin tarafından gerçekleştirilen (Çalgan, 1992, s. 199) ve 3 bölümden oluşan Piyano Sonatı'ndan bu çalışma için II. Bölüm seçilmiştir.

3.2.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

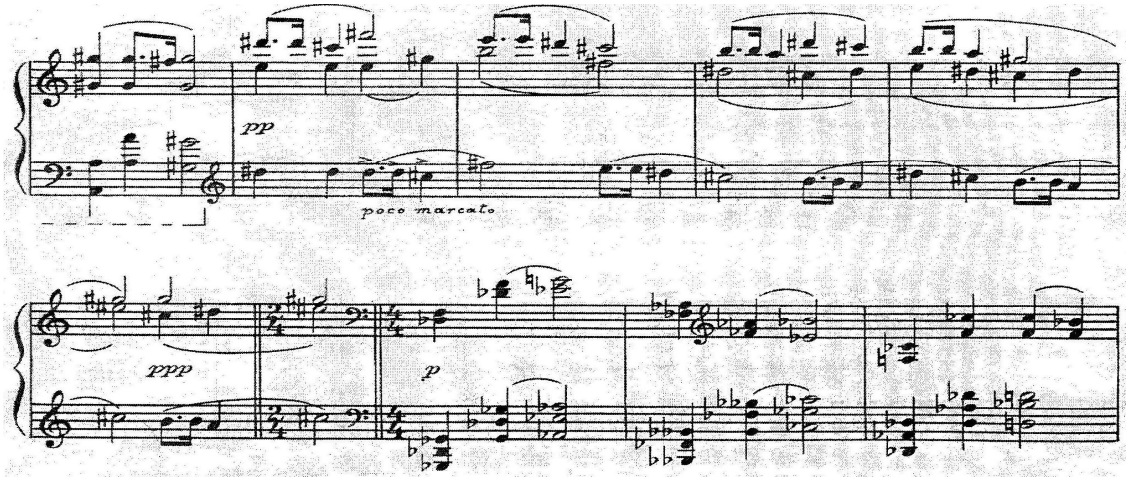
Erkin'in Piyano Sonatı'nın II. Bölüm solfej partisi, bölüm içerisinden seçilen kesitler (bkz. nota 99), (Erkin, 1958) birleştirilerek oluşturulmaya çalışılırken (bkz. nota 100) bir kesit (bkz. nota 101) piyano yazısının elverişli olmasından dolayı solfej eğitiminde yararlı olacağı ve dağarcığa zenginlik katma fikriyle iki sesli tasarlanmıştır (bkz. nota 102).

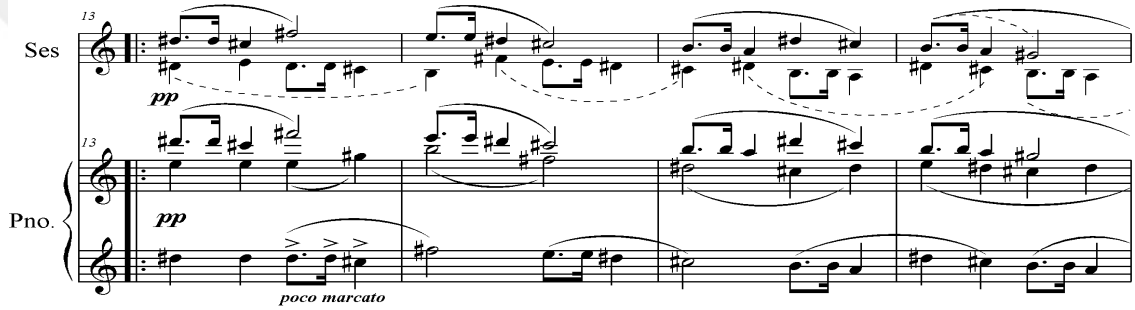
Nota 99: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 1-11. Ölçüler

Nota 100: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 1-8. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

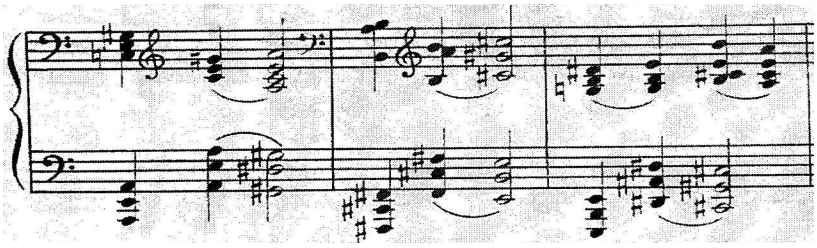
Nota 101: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 12-21. Ölçüler

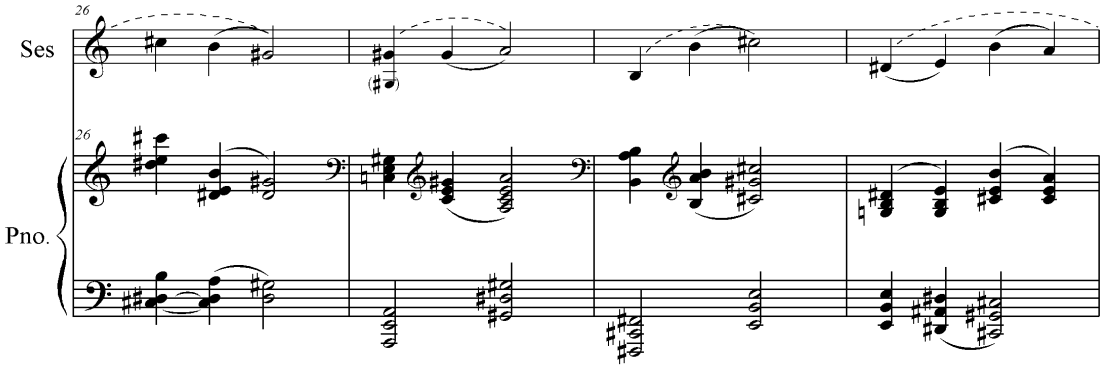
Nota 102: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 13-16. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

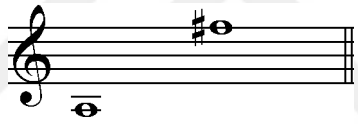
Seçilen kesitlerin bazıları bu çalışma için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber, bu aralığın sınırlarını aşan birçok kesit (bkz. nota 99) oktav aktarım yapılmıştır (bkz. nota 100). Bu çalışma için düşünülen ses aralığını üst sınırdan aşan fa diyez sesinin bulunduğu kesit (bkz. nota 101) okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 102), alt sınırdan aşan sol diyez sesinin bulunduğu kesit ise (bkz. nota 103) seçenekli yazılmış (bkz. nota 104) ve bölümün solfej parçası biçimi A3-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 105).

Nota 103: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 27-29. Ölçüler

Nota 104: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 26-29. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

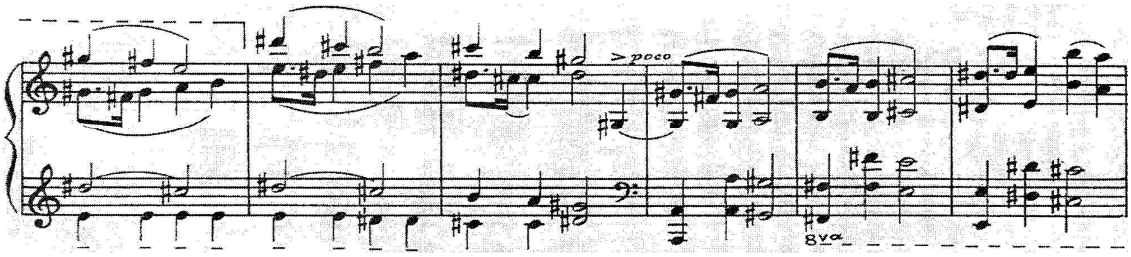
Nota 105: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.2.5.1.2. UZUNLUK

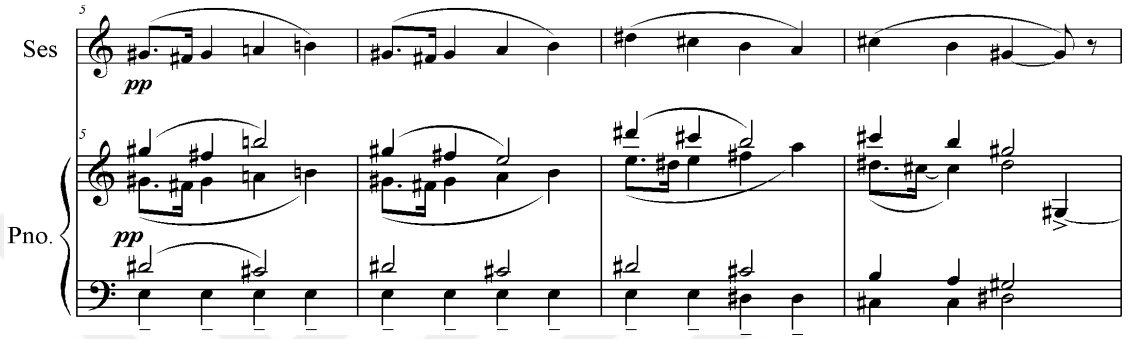
60 Ölçü ve yaklaşık 5'8" uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak eşlik partisi ve tekrarlanan kesit ile birlikte 40 ölçü ve yaklaşık 2'25" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.2.5.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması amacıyla, bu bölümden seçilen kesitlerdeki kimi uzayan sesler erken kesilmek suretiyle (bkz. nota 106) solfej partisine sekizlik değer duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 107).

Nota 106: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 6-11. Ölçüler

Nota 107: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 5-8. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.2.5.1.4. HIZ

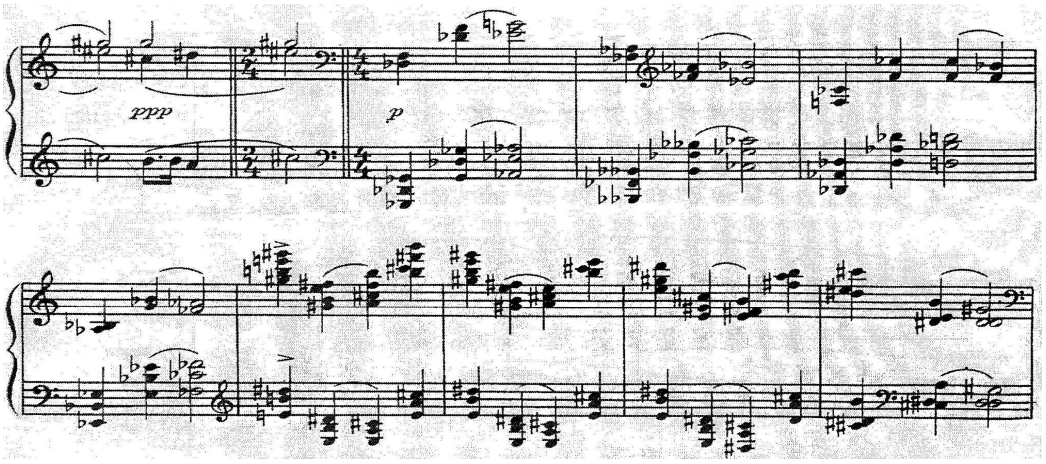
Bölümün baş tarafında yer alan Adagio molto sostenuto terimi için, solfej parçası biçiminde dörtlük nota biriminin yaklaşık 56 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilerilmiştir.

3.2.5.1.5. NEFES BAĞLARI

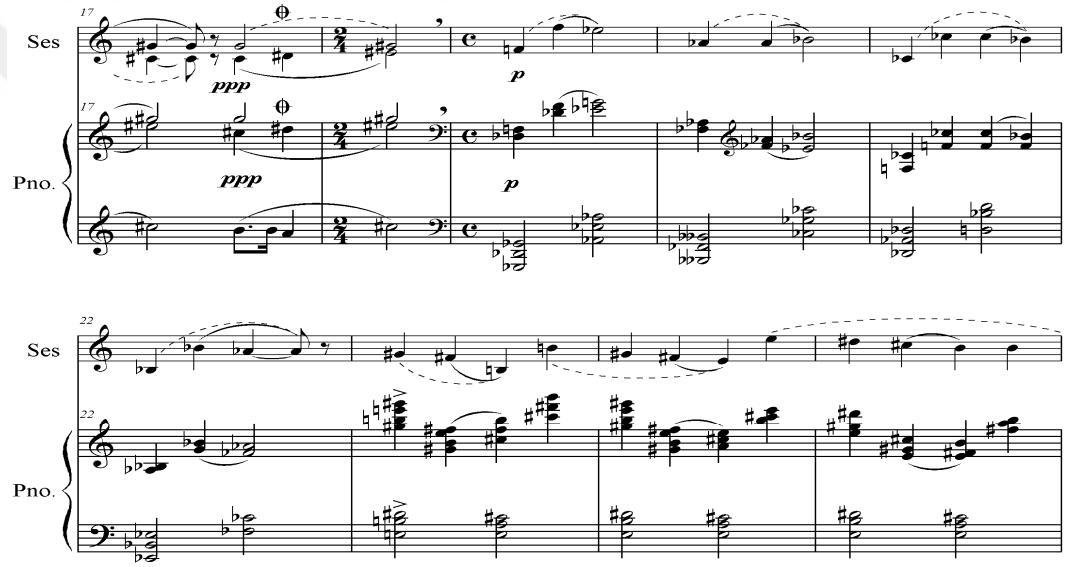
Seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 104).

3.2.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün piyano eşliği oluşturulurken seçilen kesitlerdeki piyano yazısı, kimi yerlerde sadeleştirme ve oktav aktarımlar yapılmaya çalışılarak kullanılmıştır (bkz. nota 108-109).

Nota 108: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 17-26. Ölçüler

Nota 109: Erkin, Piyano Sonatı, II. Bölüm, 17-25. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3. HASAN FERİT ALNAR

Bu bölümde Alnar'ın yaşam öyküsüne değinildikten sonra Alnar'dan dağarcık için seçilen yapıtların piyano eşlikli solfej parçası biçiminde oluşturulma süreçleri yazılış tarihlerine göre incelenmiştir. Alnar'dan seçilen eserler şunlardır:

- 8 Piyano Parçası, No.VII, 1935
- Prelüd ve İki Dans (Orkestra için), 1935

- Viyolonsel Konçertosu (Viyolonsel ve Orkestra için), I. Bölüm, 1942
- Kanun Konçertosu (Kanun ve Yaylı Sazlar için), II. Bölüm, 1944-1958

3.3.1. HAYATI (İstanbul, 11 Mart 1906 – Ankara, 27 Temmuz 1978)

"Babası posta memuru Hüseyin Bey'dir. Annesinin kanun ve ud çaldığı, geleneksel müzik ortamında yetişmiştir. İlkokulu Alman Mektebi'nde okumuş, İstanbul Lisesi ve Güzel Sanatlar Akademisi'nin Mimarlık Fakültesi'nde eğitim görmüştür. Küçük yaşta iyi bir kanun yorumcusu olarak ününü duyurmuş, on üç yaşında ilk bestesini tek sesli bir operet olarak yazmıştır. Geleneksel Türk Müziği çevrelerinde kanun çalmayı sürdürürken, bir yandan da Batı müziğini öğrenmeye başlamış, özel olarak Saadettin Arel ile armoni, Edgar Manas ile kontrpuan ve füg çalışmıştır.

1927'de MEB'in bursunu kazanarak Viyana'ya gitmiştir. Viyana Devlet Müzik ve Temsil Akademisi'nde Joseph Marx'dan kompozisyon ve Oswald Kabasta'dan orkestra şefliği dersleri almıştır. 1932'de aynı kurumun yüksek bölümünü bitirerek yurda dönmüş, İstanbul Şehir Tiyatrosu'nda orkestra yöneticiliği ve İBK'de müzik tarihi görevlerine atanmıştır.

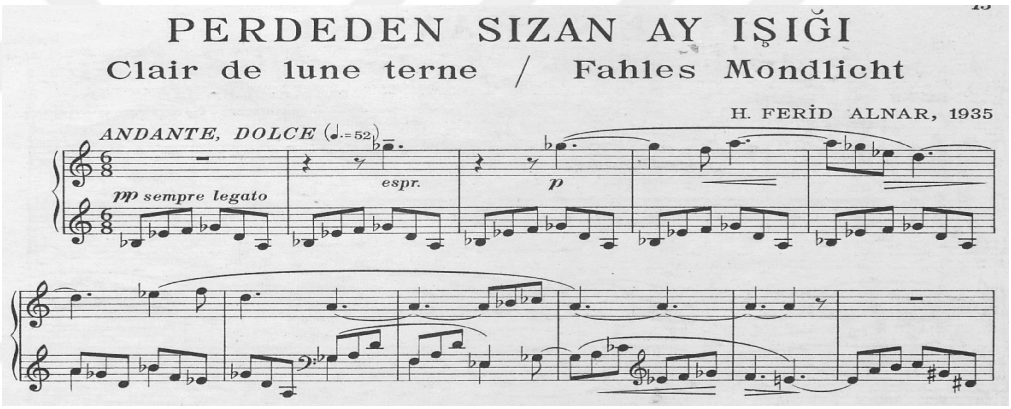
Hasan Ferit Alnar, 1936'da Ankara'ya yerleşerek CSO'ya şef yardımcılığı ve yeni kurulan ADK'de armoni öğretmenliği ve piyano eşlikçiliği görevlerini üstlenmiştir. 1937'den 1946'ya dek aynı kurumda kompozisyon öğretmenliği yapmıştır. Bu süre içinde Carl Ebert ile Ankara'daki ilk opera temsillerinin düzenlenmesine önayak olmuştur. 1946'da CSO'nun yöneticisi olmuş, 1952'de rahatsızlığı nedeniyle bu görevden ayrılmıştır. Bir süre Viyana'da yaşayan sanatçı bu döenmde Münih Filarmoni, Viyana Senfoni, Stuttgart Radyo, Atina Senfoni, Sofya Senfoni gibi orkestraları konuk şef olarak yönetmiştir. 1964'te Ankara'ya dönmüş ve 1978'deki ölümüne dek ADK'de armoni, biçim bilgisi ve orkestralama dersleri vermiş; zaman zaman CSO ile ADO'nun orkestrasını da yönetmiştir" (İlyasoğlu, 2007, s. 33-34).

3.3.2. 8 PİYANO PARÇASI, No.VII

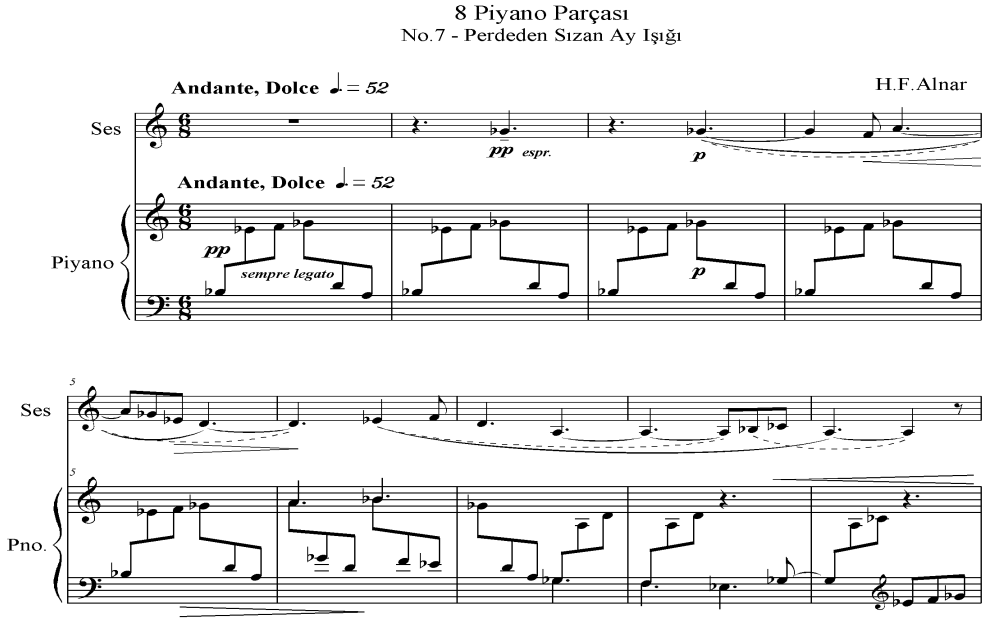
Alnar'ın 1935 yılında yazdığı (Okyay, 1999, s. 132) 8 Piyano Parçası eserinden bu çalışma için "Perdeden Sızan Ay Işığı" başlıklı VII. Parça seçilmiştir.

3.3.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Parçanın solfej partisi piyanoda sağ elde gelen ezgi (bkz. nota 110), (Alnar, 1935a) kullanılarak oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 111).

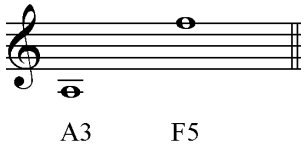
Nota 110: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 1-11. Ölçüler

Nota 111: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 1-9. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

Sağ el partisi (bkz. nota 110), bu çalışma için düşünülen ses alanının üst sınırını aştığından dolayı oktav aşağı aktarım yapılmış (bkz. nota 111) ve bölümün solfej parçası biçimi A3-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 112).

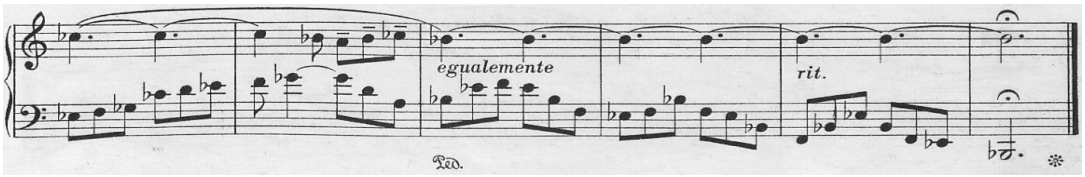
Nota 112: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.3.2.1.2. UZUNLUK

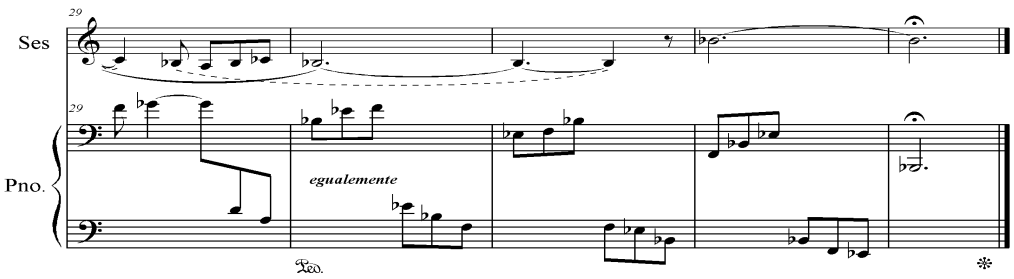
33 Ölçü ve yaklaşık 1'16" uzunluğunda olan bölüm, aynı ölçü sayısı ve süreye sahip solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.3.2.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen sağ el partisindeki uzayan bir ses erken kesilmek suretiyle (bkz. nota 113) solfej partisine sekizlik değer duraklama eklenmiştir (bkz. nota 114).

Nota 113: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 28-33. Ölçüler

Nota 114: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 29-33. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.2.1.4. HIZ

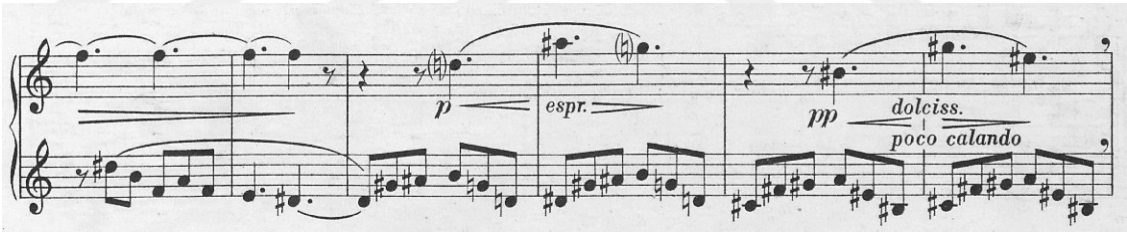
Parçanın noktalı dörtlük nota biriminin 52 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının okumaya elverişli olduğundan solfej parçası biçiminde de kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.3.2.1.5. NEFES BAĞLARI

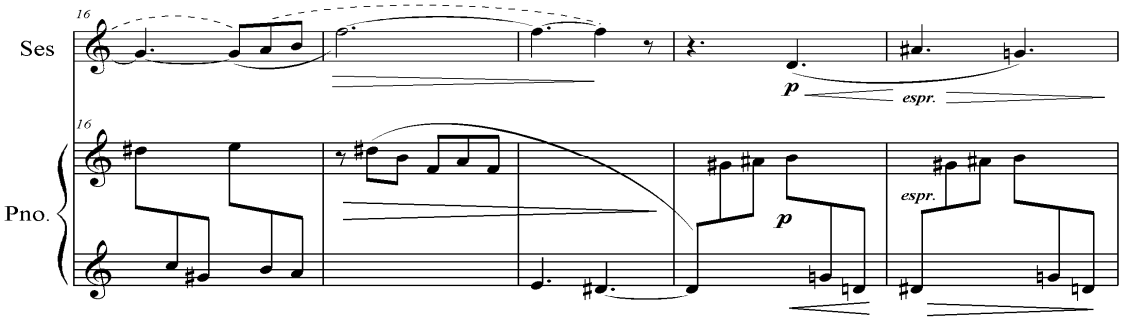
Seçilen kesite okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 111).

3.3.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün piyano eşliği, sol elde bulunan tüm kesit (bkz. nota 115) iki ele paylaştırılmak suretiyle oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 116).

Nota 115: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 17-22. Ölçüler

Nota 116: Alnar, 8 Piyano Parçası, No.VII, 16-20. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.3. PRELÜD ve İKİ DANS

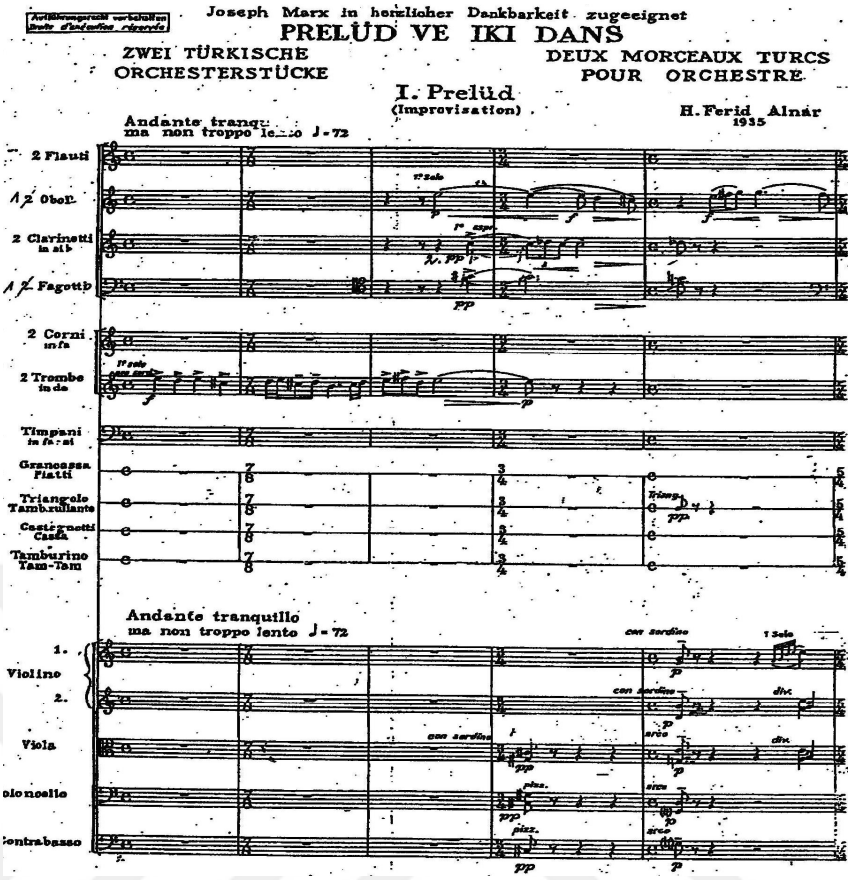
Alnar'ın 1935 yılında yazdığı, ilk seslendirilmesi 1935'te Oswald Kabasta yönetiminde Viyana Senfoni Orkestrası tarafından gerçekleştirilen (İlyasoğlu, 2007, s. 34) ve iki bölümden oluşan Prelüd ve İki Dans eserinde kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, 2 Fagot, 2 Korno, 2 Trombon, Timpani, Vurmalılar ve Yaylılar (bkz. nota 117), (Alnar, 1935b).

3.3.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

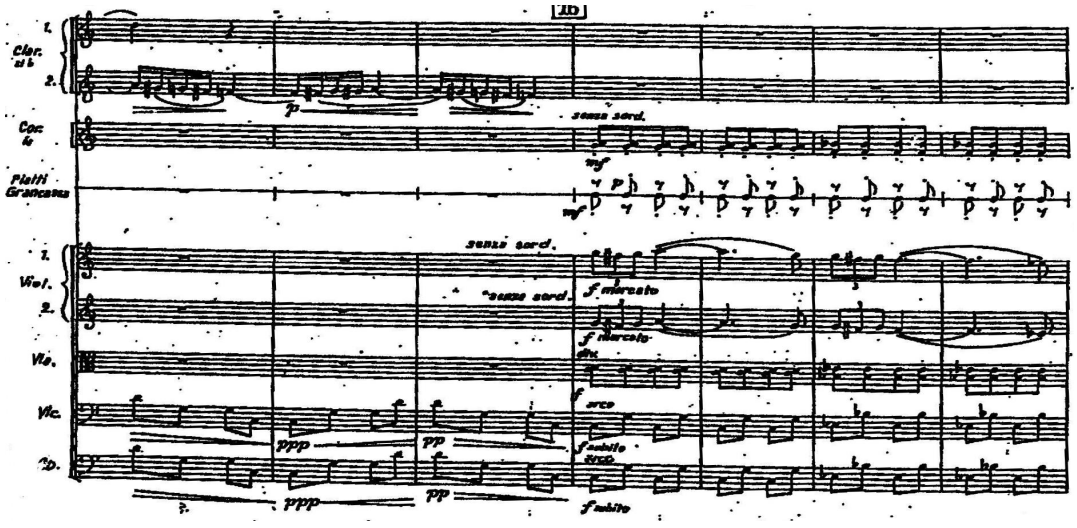
Bu çalışmada Alnar'ın Prelüd ve İki Dans eserinin iki bölümü birbirine bağlı olarak (segue) kullanılmış ve solfej partisi bölümlerden seçilen kesitler (bkz. nota 117-118) birleştirilerek oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 119-120).

3.3.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

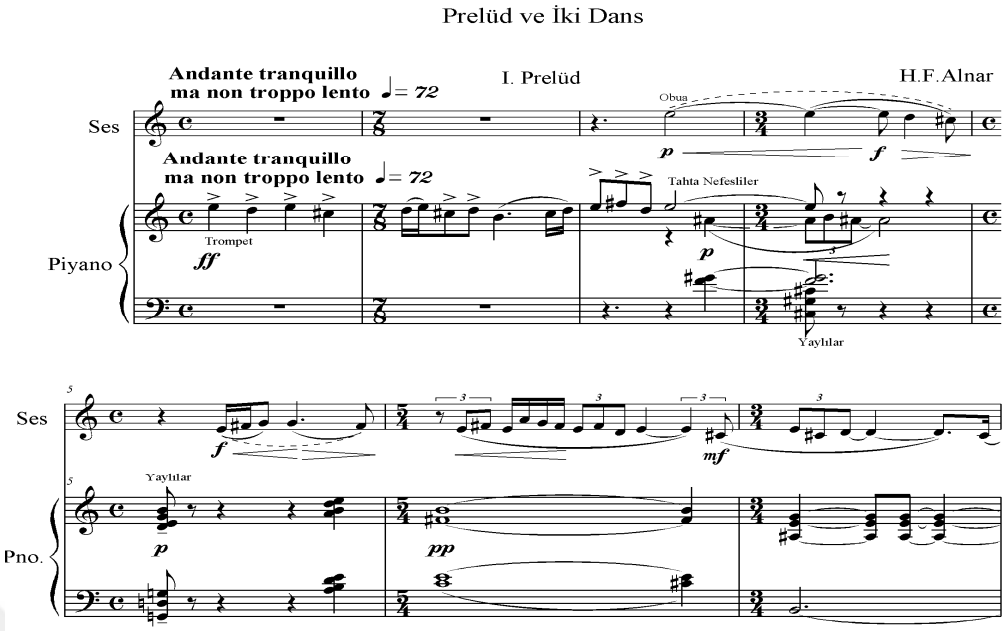
Seçilen kesitlerin bazıları bu çalışma için düşünülen ses aralığında seyretmekle beraber, bu aralığın üst sınırını aşan birçok kesit (bkz. nota 121) oktav aşağı aktarım yapılmıştır (bkz. nota 122). Bu çalışma için düşünülen ses aralığını üst sınırdan aşan fa diyez-sol bemol sesinin bulunduğu kesitler ise (bkz. nota 123) okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 124) ve bölümün solfej parçası biçimi A3-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 125).

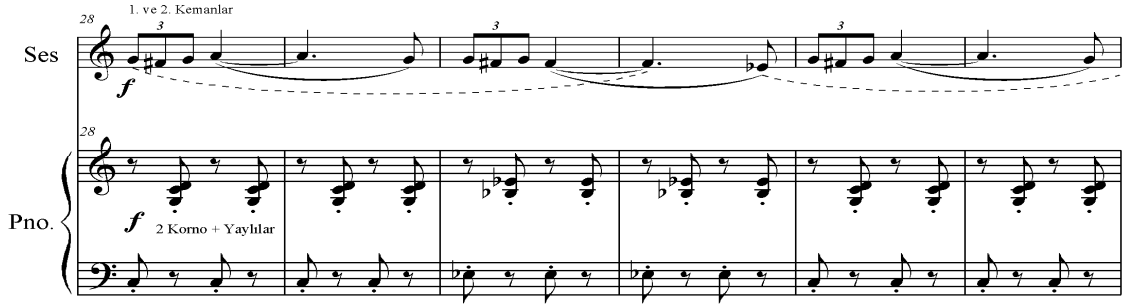
Nota 117: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 1-5. Ölçüler

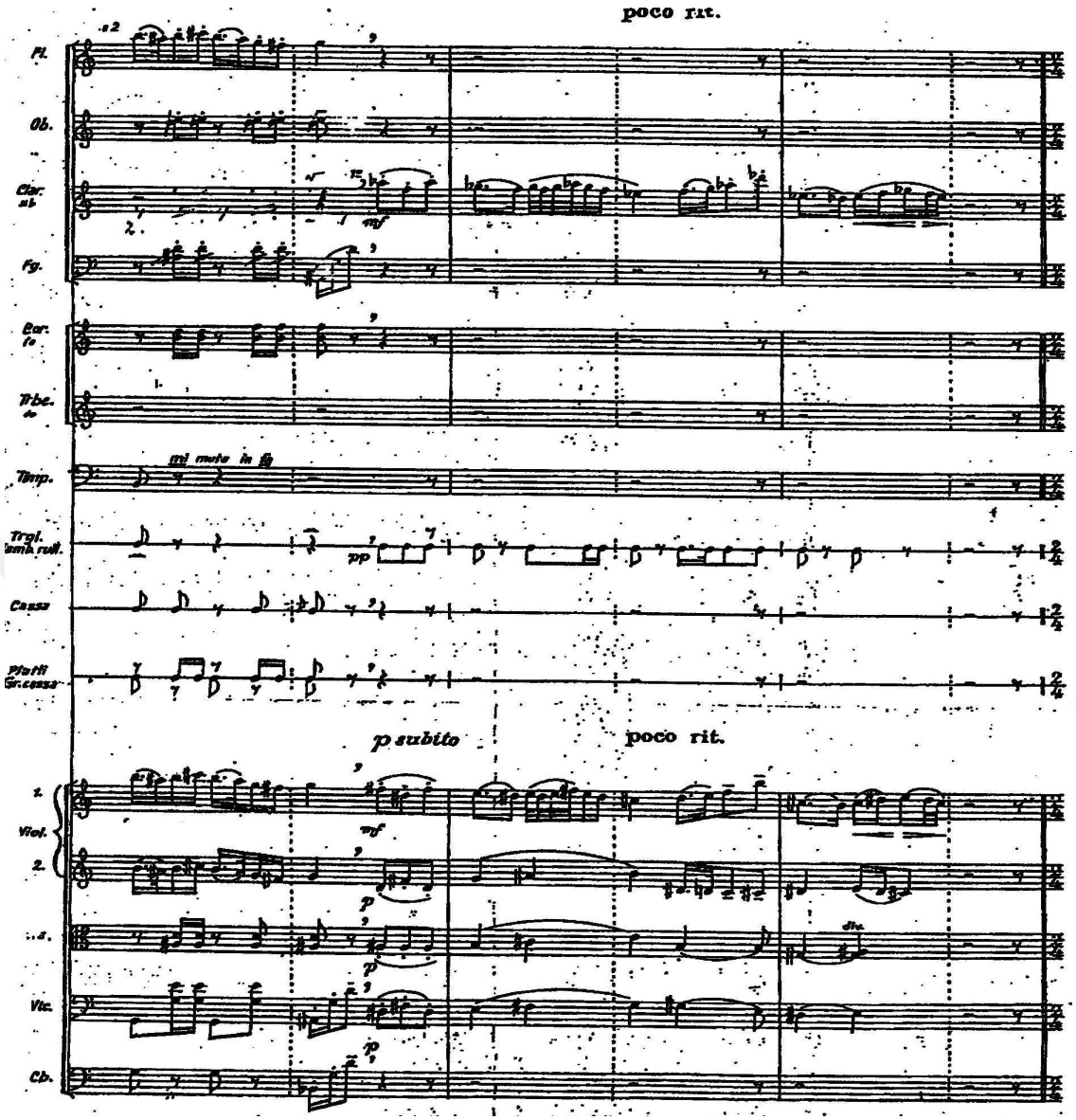
Nota 118: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 103-109. Ölçüler

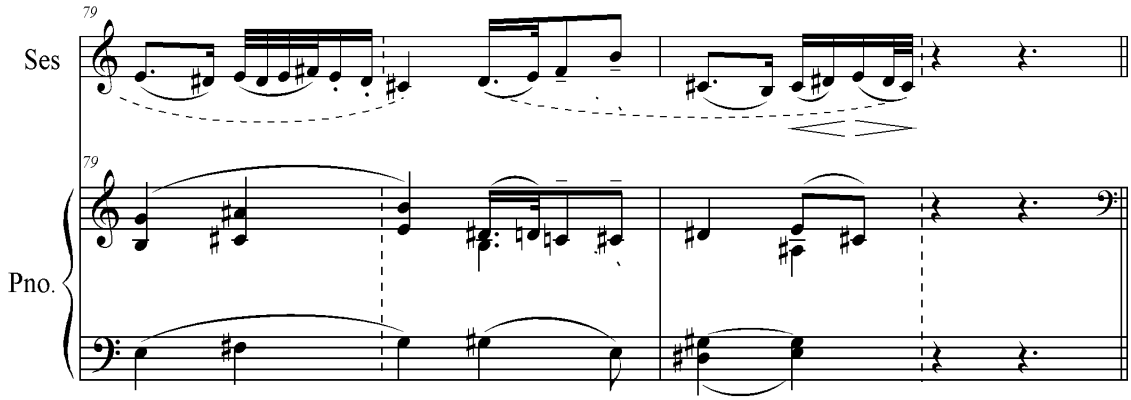
Nota 119: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 1-7. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

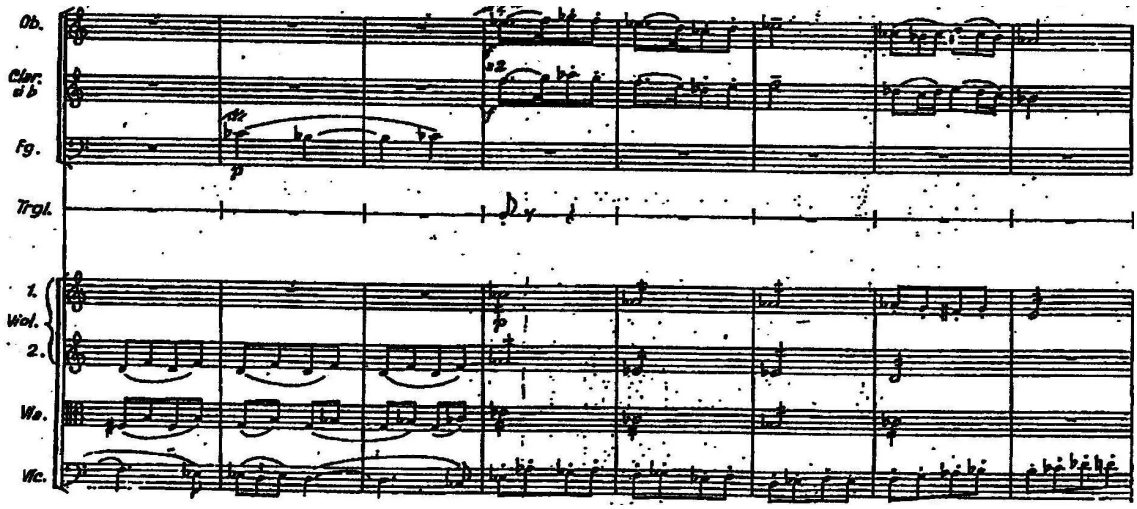
Nota 120: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 28-33. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

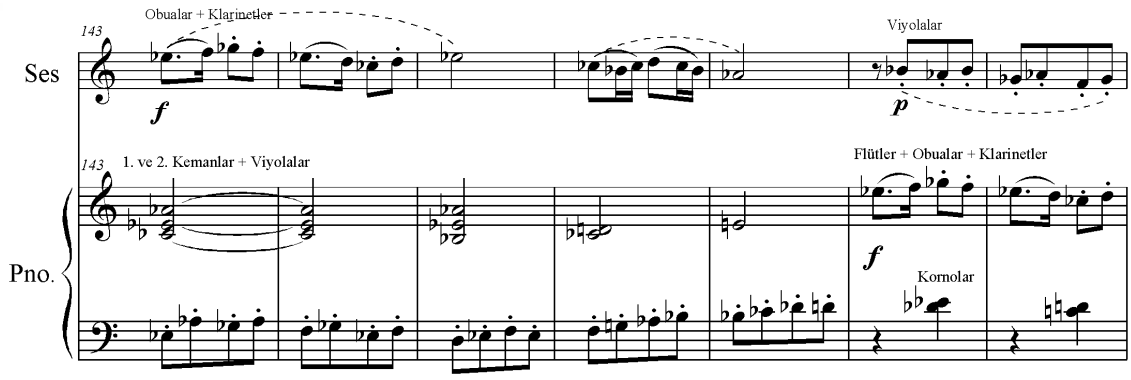
Nota 121: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 164-166. Ölçüler

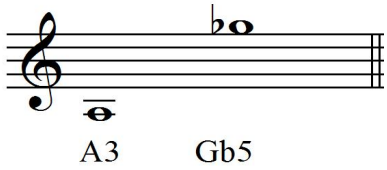
Nota 122: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 79-80. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 123: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 288-295. Ölçüler

Nota 124: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 143-149. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

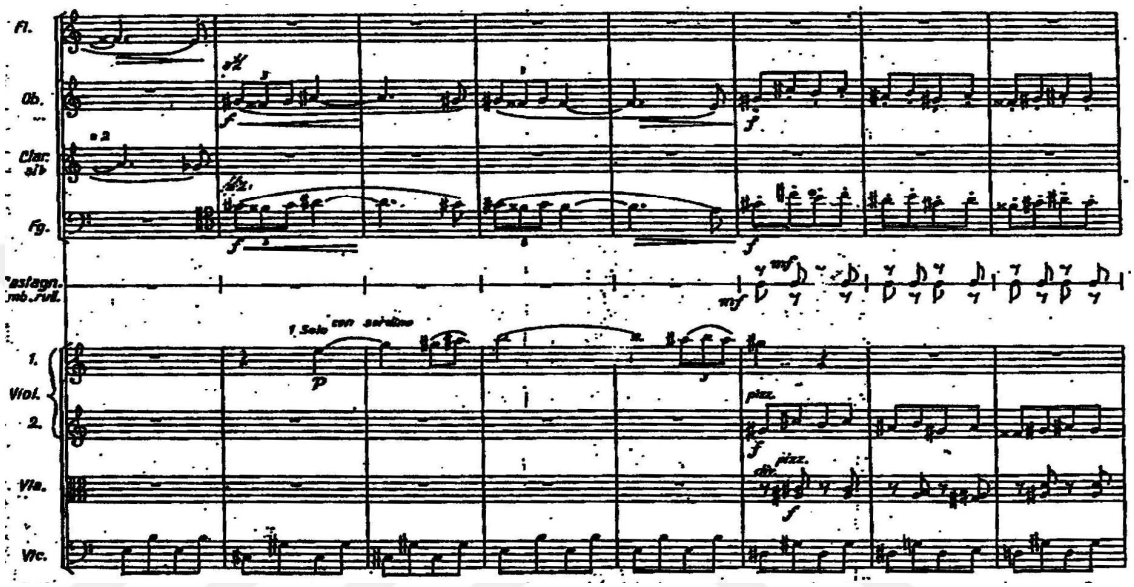
Nota 125: Alnar, Prelüd ve İki Dans, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.3.3.1.2. UZUNLUK

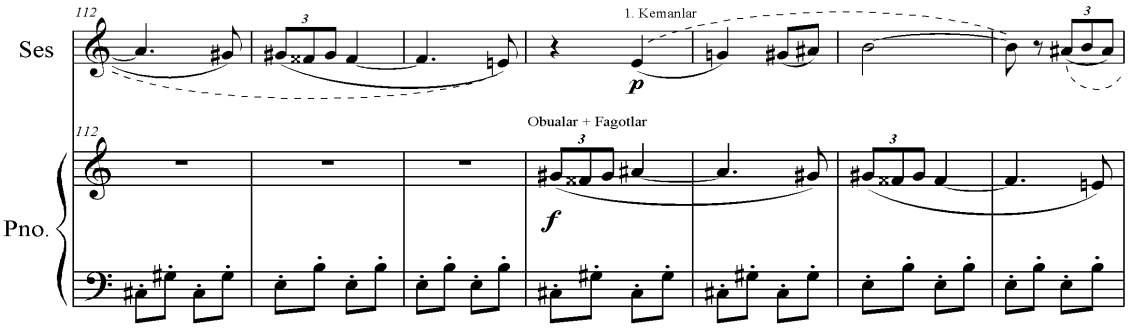
517 Ölçü ve yaklaşık 16' uzunluğunda olan yapıt, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak, 217 ölçü ve yaklaşık 4'15" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.3.3.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, seçilen kesitteki uzayan bir ses erken kesilmek suretiyle (bkz. nota 126) solfej partisine sekizlik değer duraklama eklenmiştir (bkz. nota 127).

Nota 126: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 234-241. Ölçüler

Nota 127: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 112-118. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.3.1.4. HIZ

Yapıtta yer alan I. Bölüm'deki dörtlük nota biriminin 72, II. Bölüm'de yer alan dokuz sekizlik kesitteki sekizlik nota biriminin 108 ve presto olan kesitteki ikilik nota biriminin 124 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızların solfej

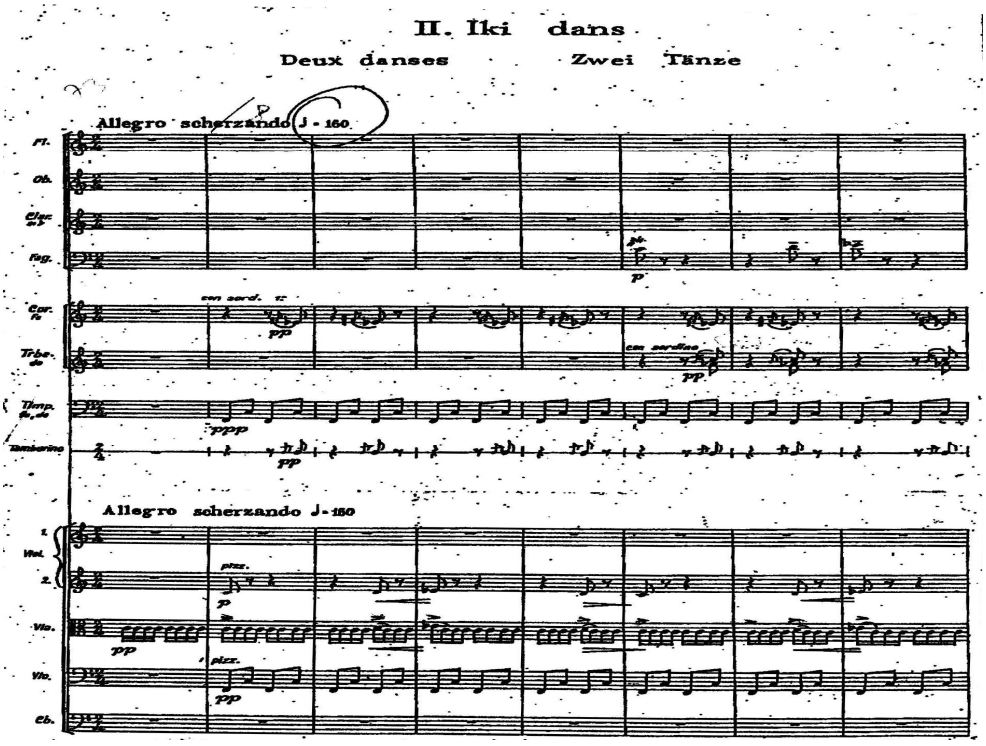
parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmüş, II. Bölüm'de yer alan dörtlük nota biriminin 160 ve ikilik nota biriminin 96 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızların bulunduğu kesitler için ise dörtlük nota biriminin yaklaşık 152 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.3.3.1.5. NEFES BAĞLARI

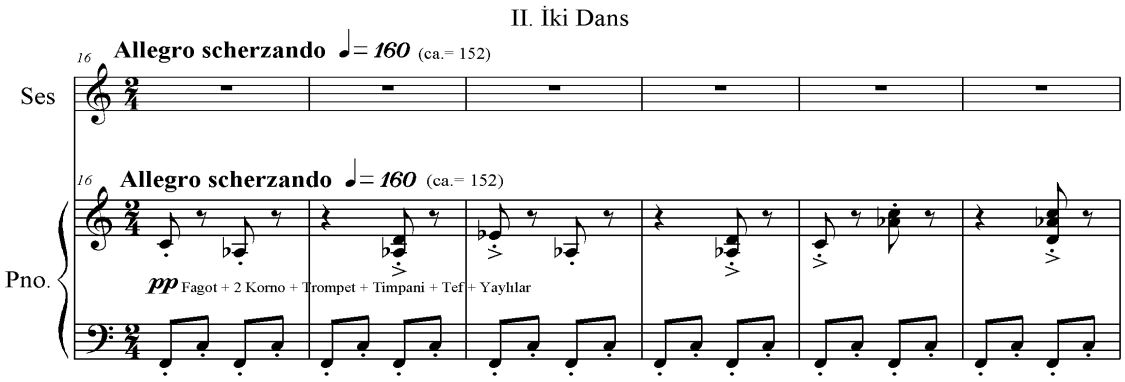
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 127).

3.3.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

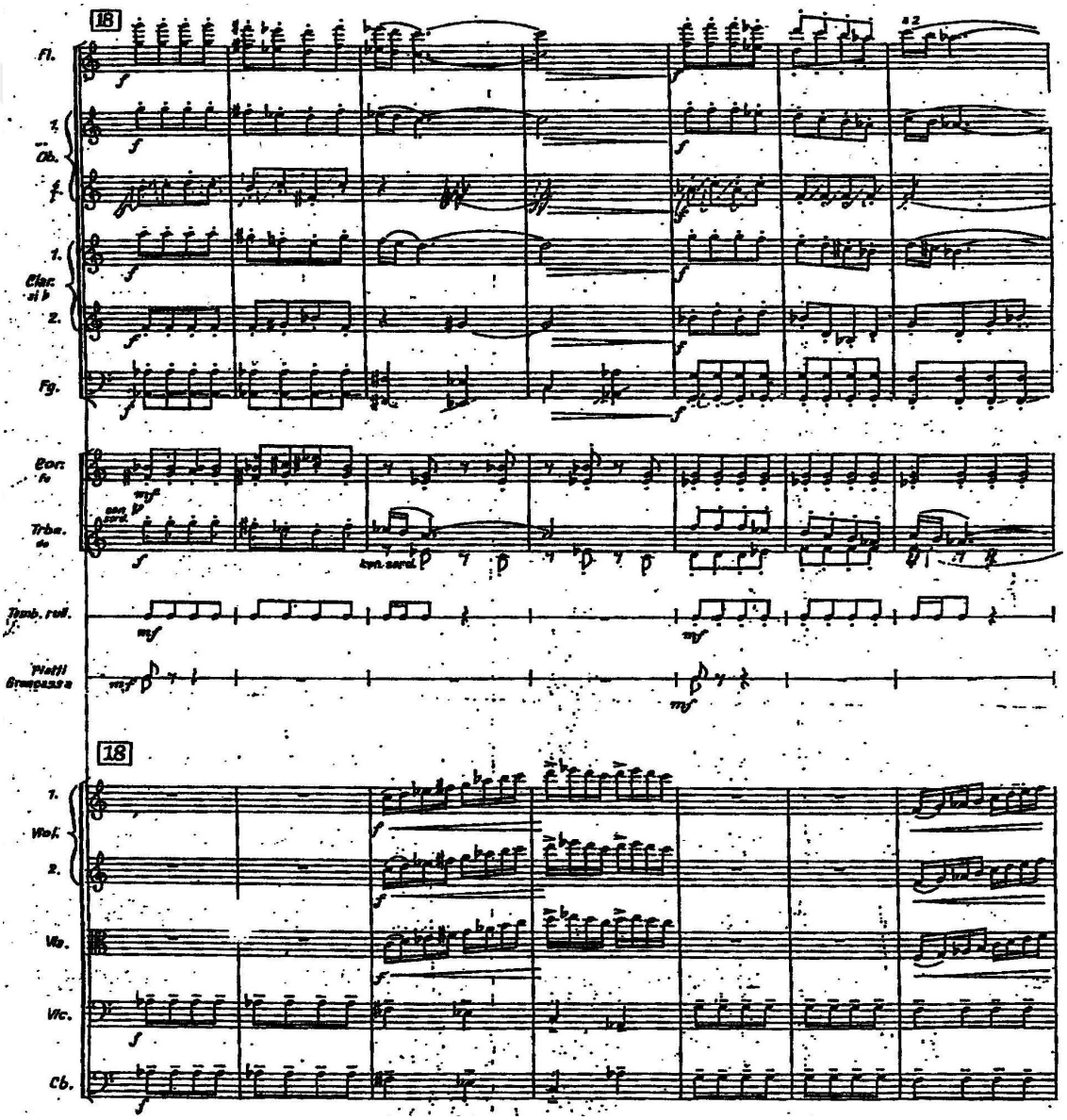
Yaptın eşliği oluşturulurken seçilen kesitlerdeki orkestra yapısı sadeleştirilerek (bkz. nota 128-129) ve bazı durumlarda aktarım yapılarak piyanoya indirgenmiştir (bkz. nota 130-131).

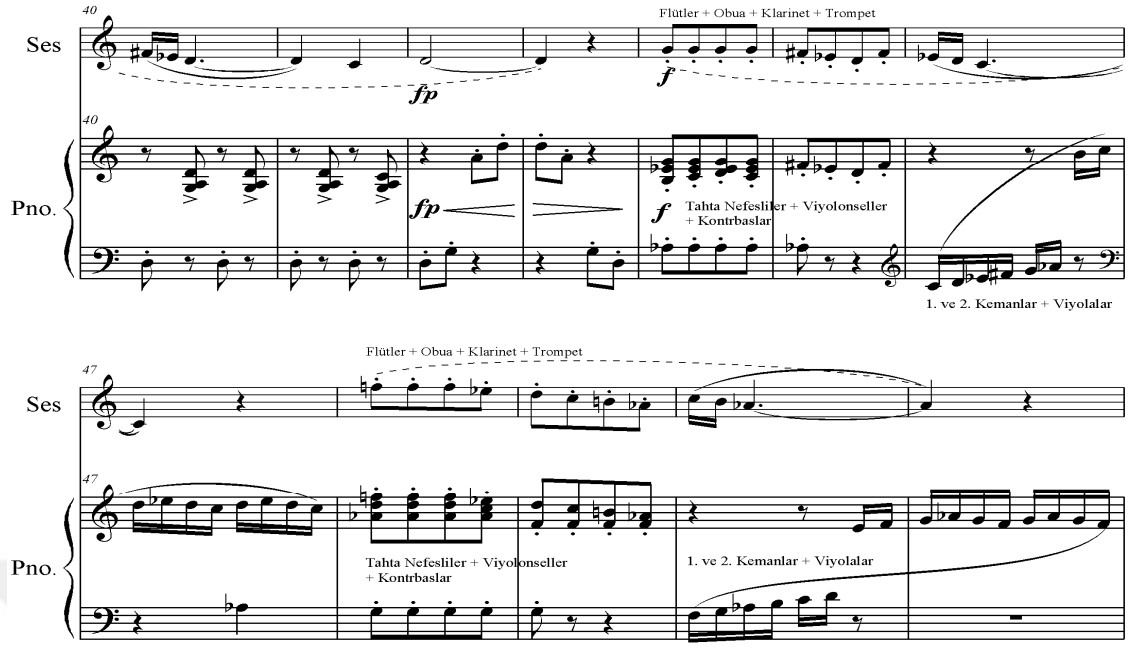
Nota 128: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 73-80. Ölçüler

Nota 129: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 16-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

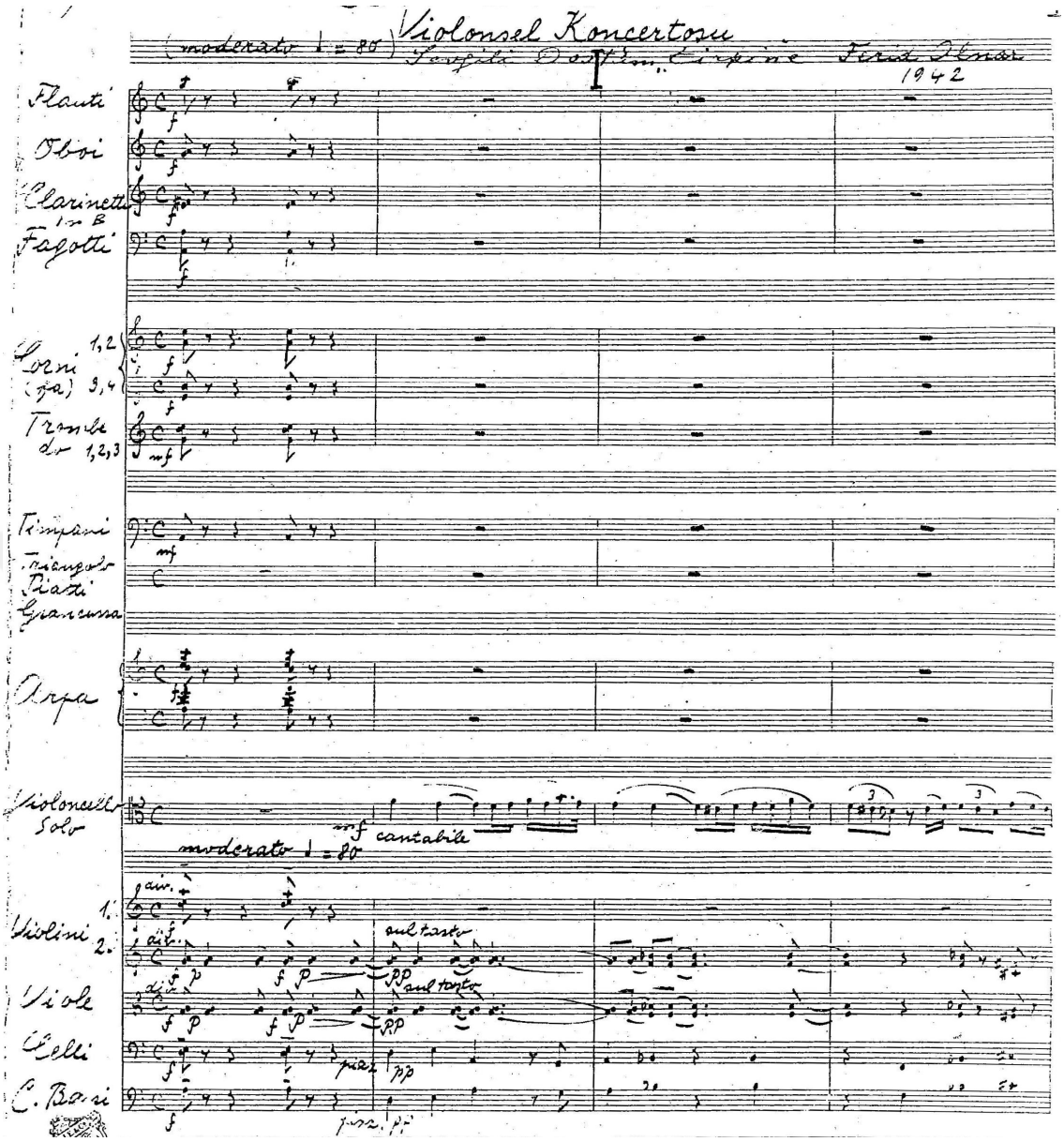
Nota 130: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 124-130. Ölçüler

Nota 131: Alnar, Prelüd ve İki Dans, 40-51. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.4. VİYOLONSEL KONÇERTOSU, I. BÖLÜM

Alnar'ın 1942 yılında yazdığı, ilk seslendirmesi 15 Şubat 1943'te kendisinin yönettiği Riyaseticümhur Orkestrası eşliğinde David Zirkin tarafından gerçekleştirilen (Okyay, 1999, s. 133) ve üç bölümden oluşan Viyolonsel Konçertosu'nda kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, 2 Fagot, 4 Korno, 3 Trompet, Timpani, Vurmalılar, Solo Viyolonsel ve Yaylılar (bkz. nota 132), (Alnar, 1942).

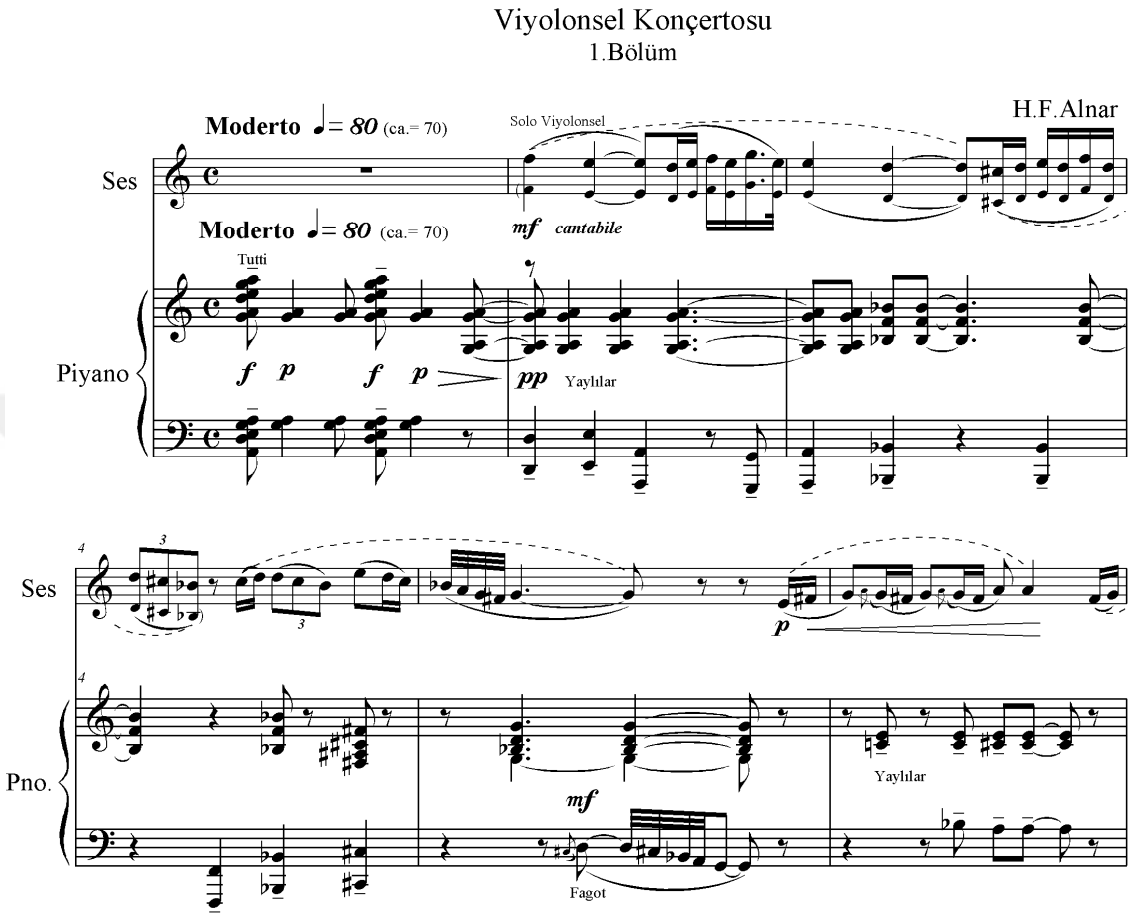

Nota 132: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler

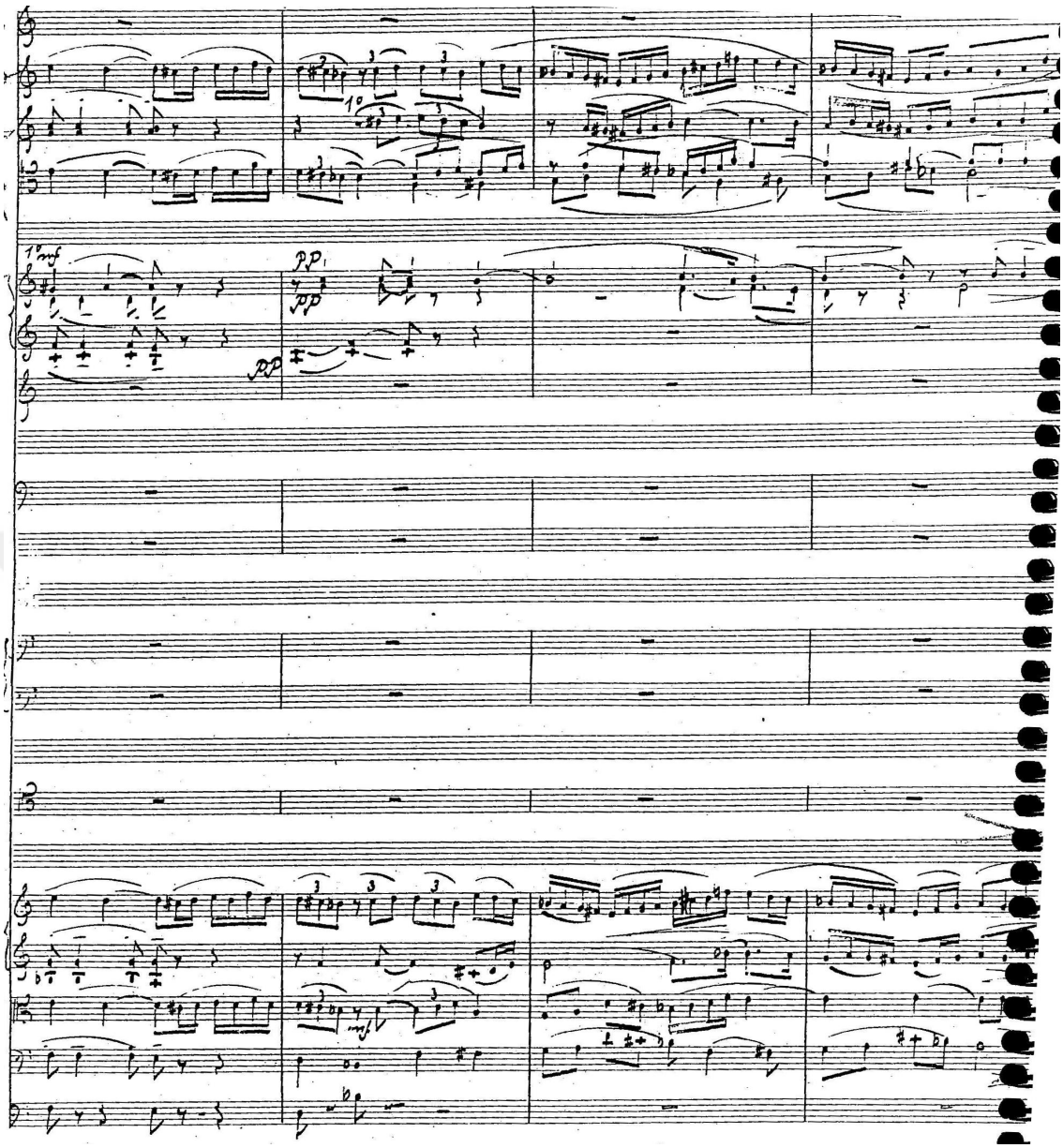
3.3.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Bu çalışma için Alnar'ın Viyolonsel Konçertosu'ndan seçilen I. Bölüm'de solo viyolonselde gelen ezgiler (bkz. nota 132) solfej partisi olarak düşünülmüş (bkz. nota 133) ve bölümün tamamının temsil edilebilmesi adına ezgi bütünlüğüne özen gösterilerek kimi kesitlerde kısaltmalara gidilmiştir. Bölüm başlangıcında solo viyolonselde gelen ve solfej partisi olarak seçilen ezginin

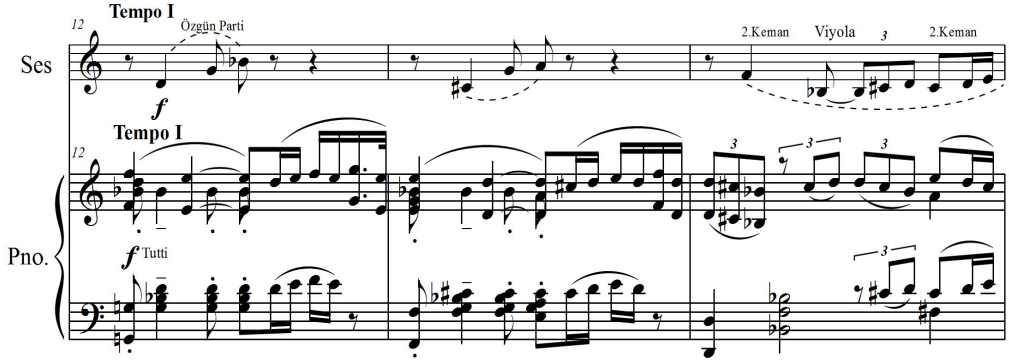
tahta nefesliler ve yaylılarda geldiği kesitte (bkz. nota 134) orkestradaki yapıdan çıkarılan ezgi solfej partisi olarak düşünülmüştür (bkz. nota 135).

Nota 133: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

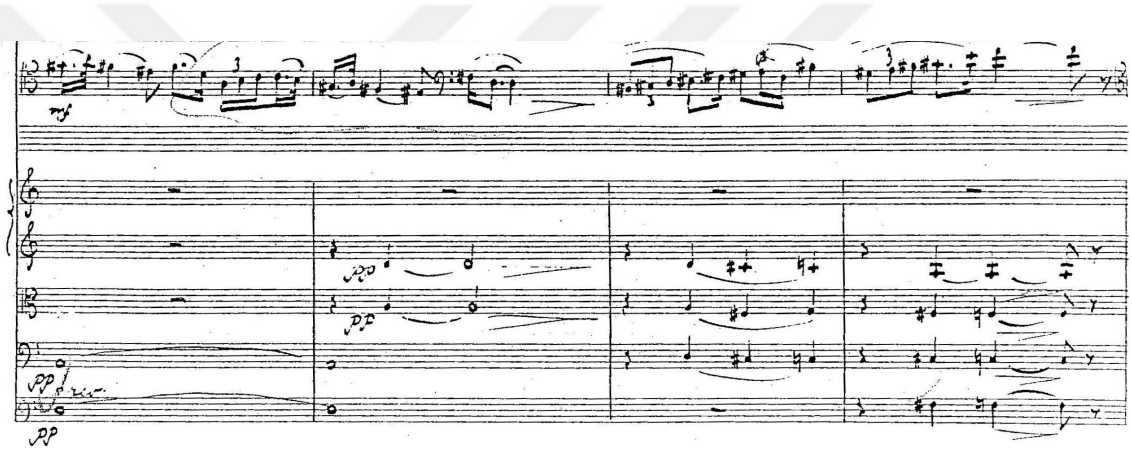
Nota 134: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, 1. Bölüm, 13-16. Ölçüler

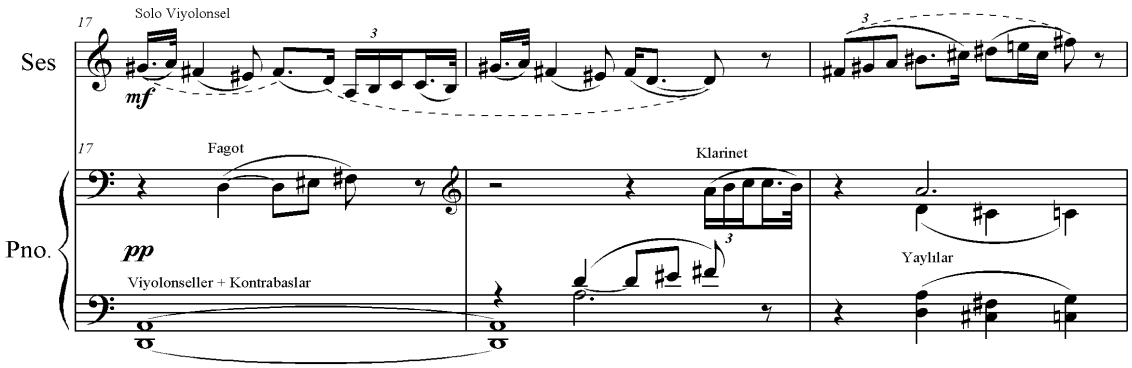
Nota 135: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, 1. Bölüm, 12-14. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

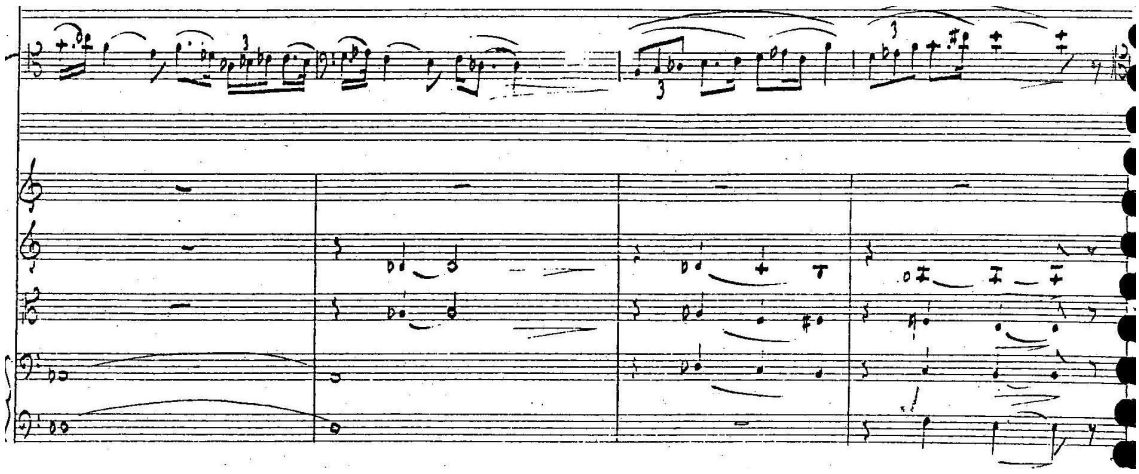
Solfej partisi olarak seçilen kesitlerin bazıları bu çalışma için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber, bu aralığın sınırlarını aşan kesitler (bkz. nota 136) oktav aktarım yapılmıştır (bkz. nota 137). Bu çalışma için düşünülen ses alanının üst sınırını aşan sol sesinin bulunduğu kesit seçenekli olarak yazılırken (bkz. nota 132-133) fa diyez sesinin bulunduğu (bkz. nota 136-137) ve alt sınırı aşan la bemol sesinin bulunduğu kesitler okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 138-139), bölümün solfej parçası biçimi Ab3-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 140).

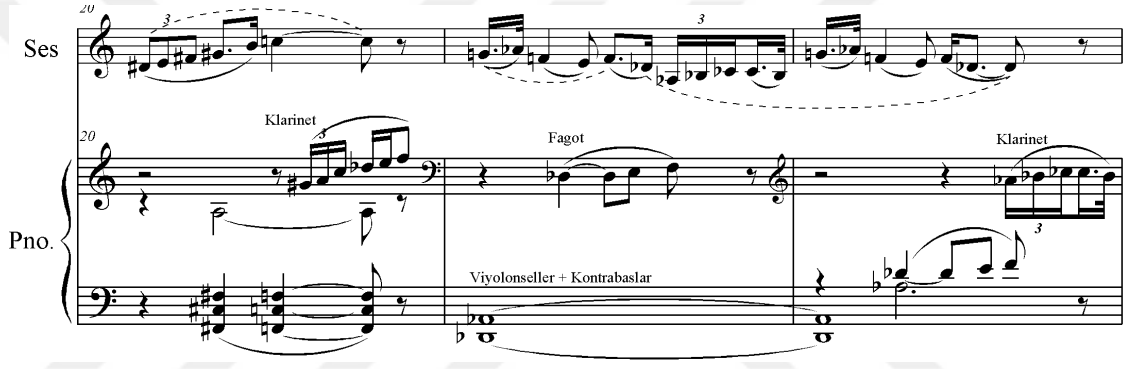
Nota 136: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 17-20. Ölçüler

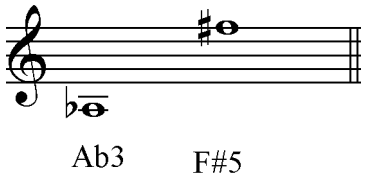
Nota 137: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 17-19. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 138: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 21-24. Ölçüler

Nota 139: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 20-22. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 140: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.3.4.1.2. UZUNLUK

171 Ölçü ve solo viyolonsel kadansı ile birlikte yaklaşık 13'50" uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak 43 ölçü ve yaklaşık 2'27" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.3.4.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen kesitlerdeki uzayan bazı sesler erken kesilmek suretiyle (bkz. nota 136) solfej partisine sekizlik değer duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 137).

3.3.4.1.4. HIZ

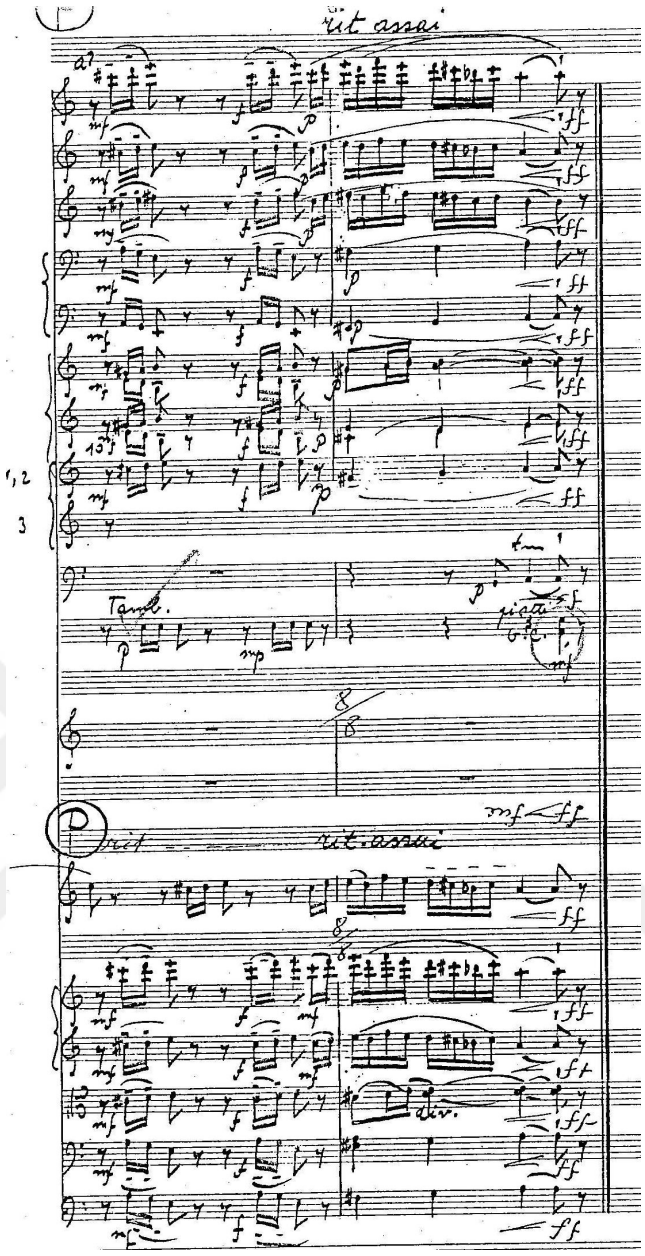
Bölümün dörtlük nota biriminin 80 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmekle birlikte, okunurken müziğin karakterini daha iyi yansıtabilmek için dörtlük nota biriminin yaklaşık olarak 70 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.3.4.1.5. NEFES BAĞLARI

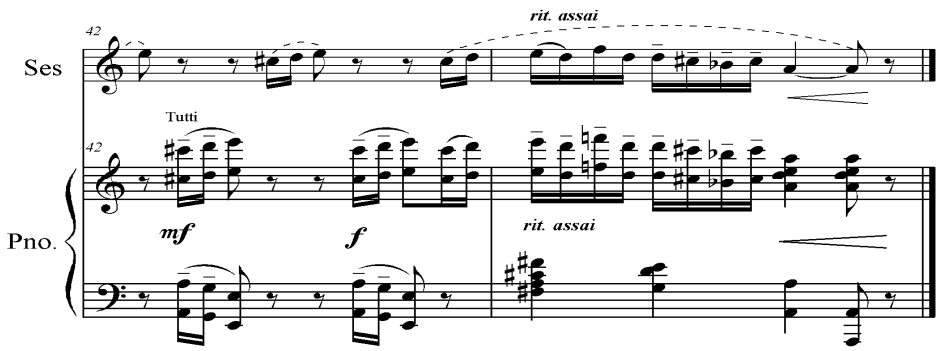
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 139).

3.3.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

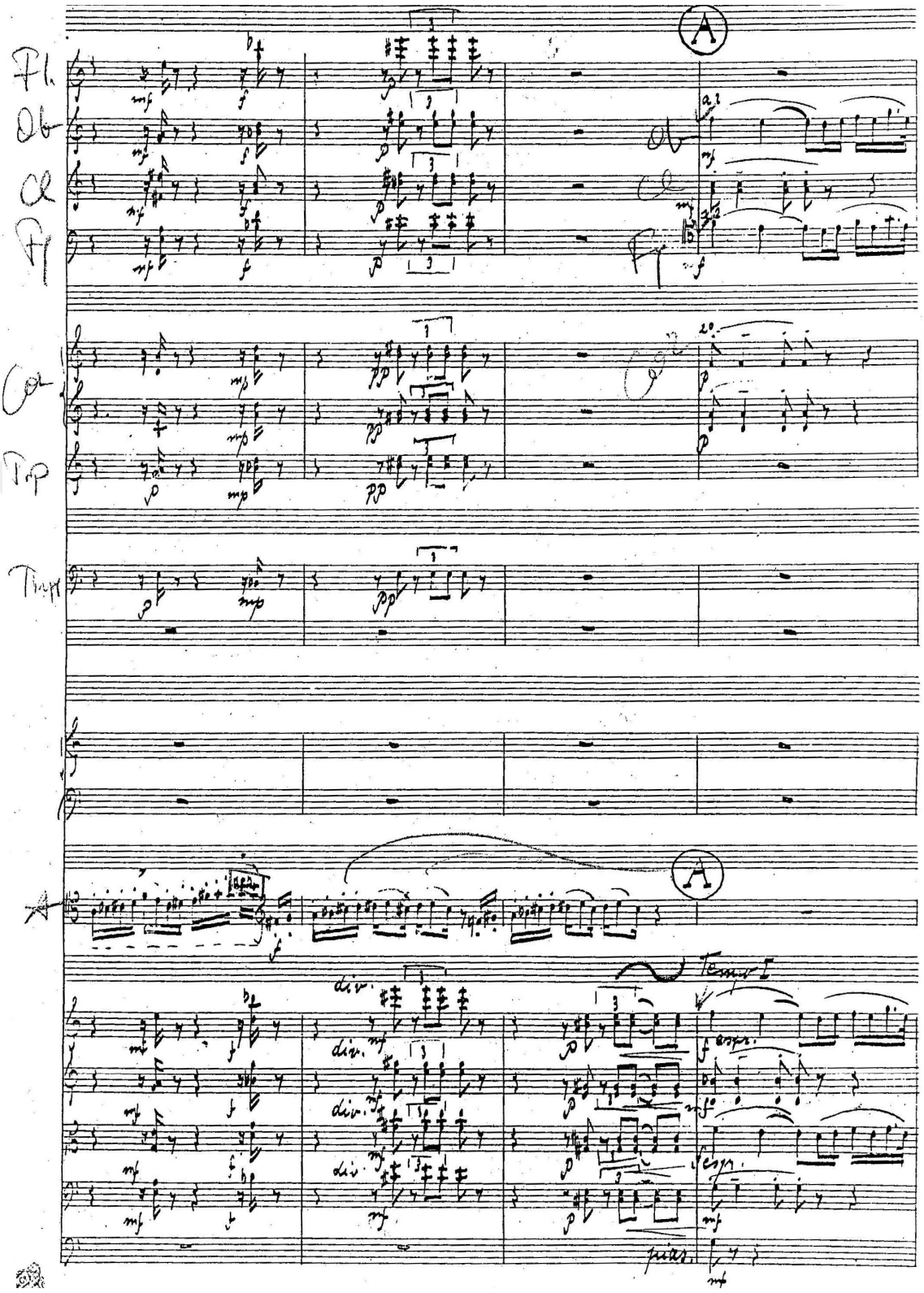
Bölümün eşliği oluşturulurken seçilen kesitlerdeki orkestra yapısı sadeleştirilerek piyanoya indirgenmiş (bkz. nota 141-142) ve bazı kesitlerde solfej partisi olarak seçilen solo viyolonsel ezgisi piyanoda katlanmıştır (bkz. nota 143-144).

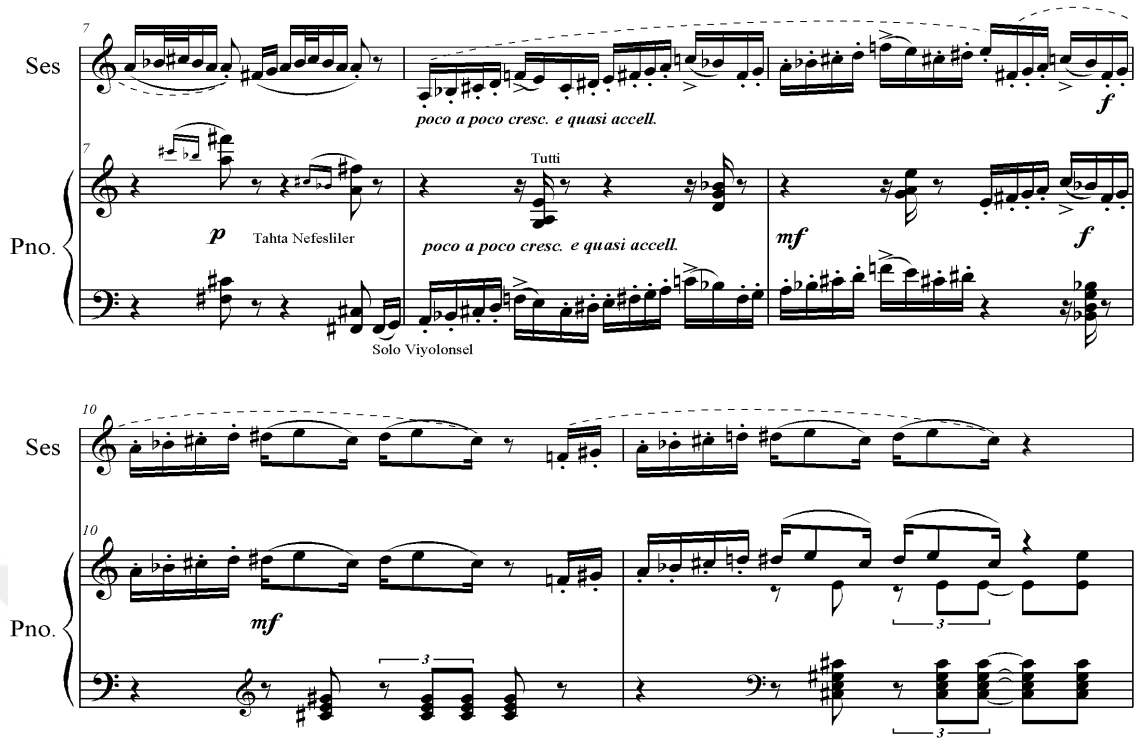
Nota 141: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 170-171. Ölçüler

Nota 142: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 42-43. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 143: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 9-12. Ölçüler

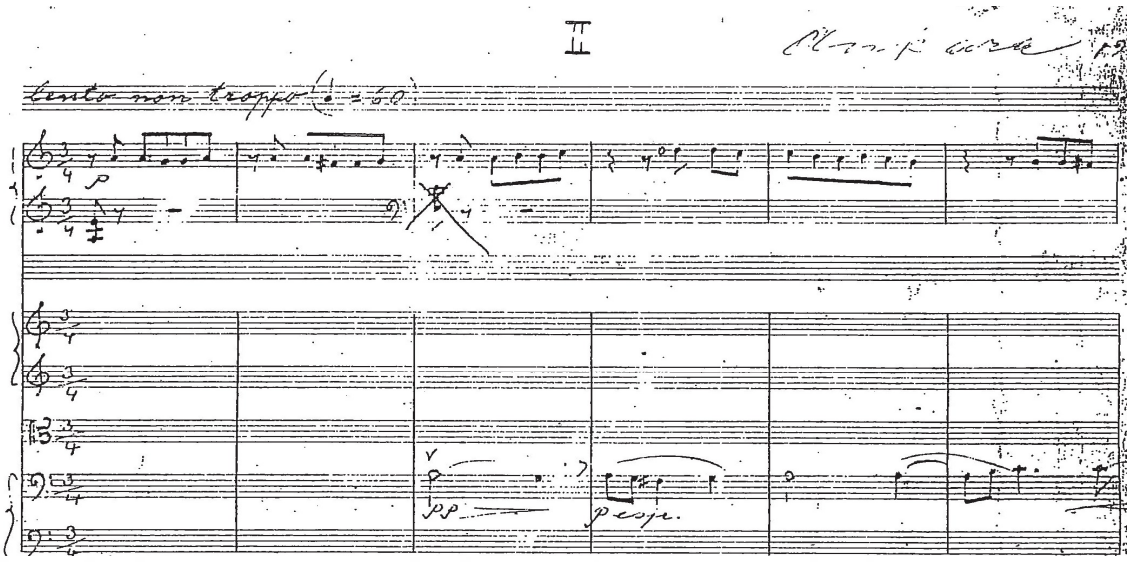
Nota 144: Alnar, Viyolonsel Konçertosu, I. Bölüm, 7-11. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.5. KANUN KONÇERTOSU, II. BÖLÜM

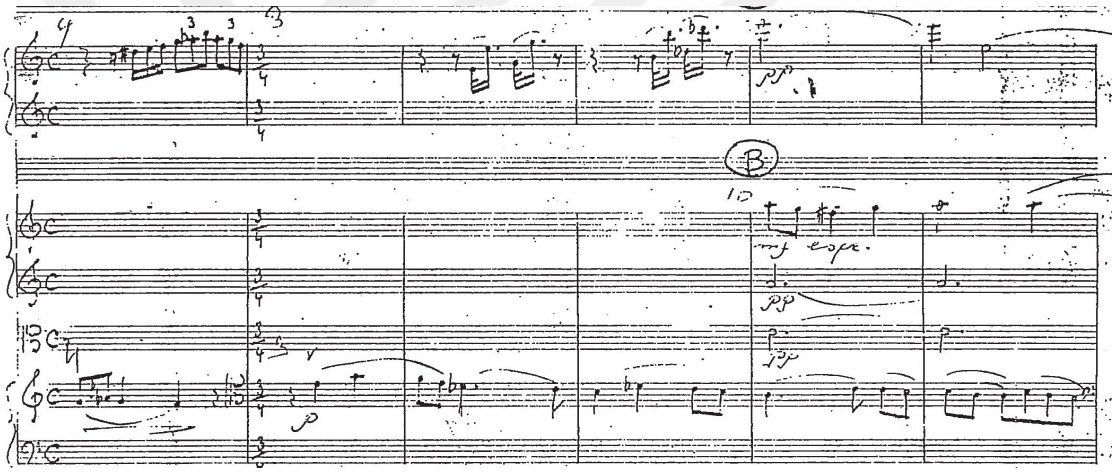
Alnar'ın 1944-1958 yılları arasında Kanun ve Yaylı Sazlar için yazdığı, ilk seslendirmesi 1951'de Viyana ve 1958'de Ankara'da Avusturya Büyük Elçiliği'ndeki özel bir dinletide yaylı dörtlü eşliğinde kendisinin solistliğinde gerçekleştirilen (Okyay, 1999, s. 134) ve üç bölümden oluşan Kanun Konçertosu'ndan bu çalışma için II. Bölüm seçilmiştir (bkz. nota 145), (Alnar, 1958).

3.3.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

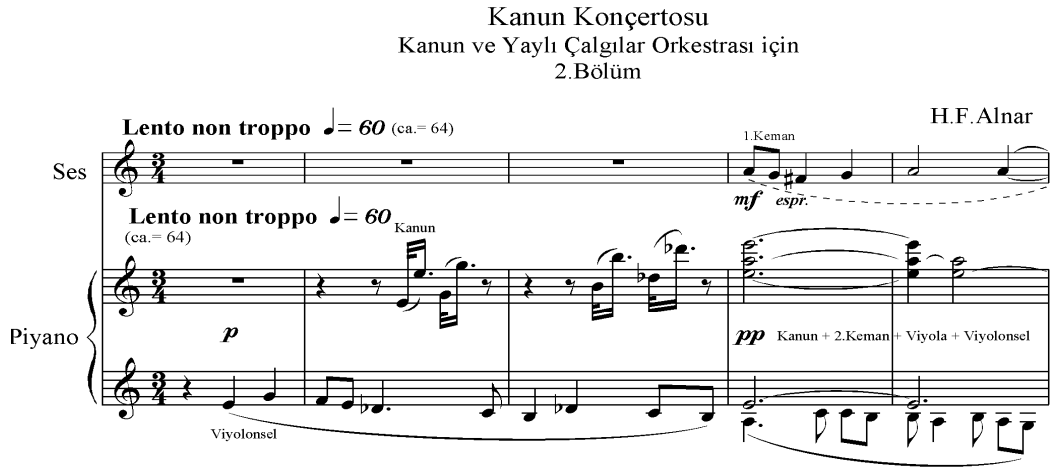
Bölümün solfej partisi kanun ve yaylılardan seçilen kesitler (bkz. nota 146) birleştirilerek oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 147).

Nota 145: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 1-6. Ölçüler

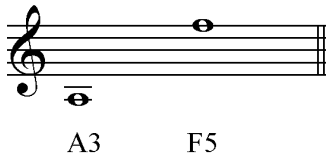
Nota 146: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 19-24. Ölçüler

Nota 147: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 1-5. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

Seçilen kesitlerin bazıları bu çalışma için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber, bu aralığın sınırlarını aşan birçok kesit (bkz. nota 146) oktav aktarım yapılmış (bkz. nota 147) ve bölümün solfej parçası biçimi A3-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 148).

Nota 148: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.3.5.1.2. UZUNLUK

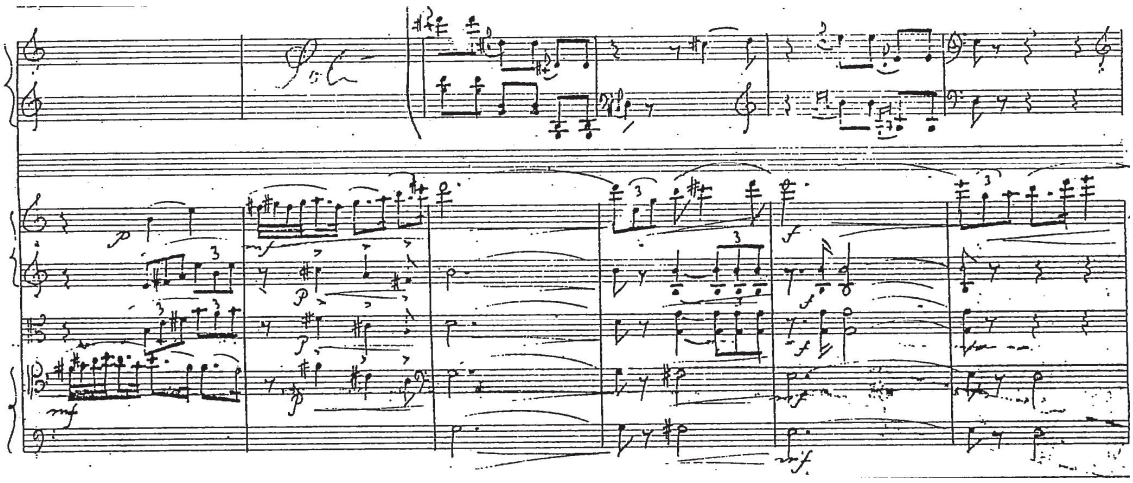
108 Ölçü ve yaklaşık 6'45" uzunluğunda bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak 57 ölçü ve yaklaşık 2'45" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.3.5.1.3. DURAKLAMALAR

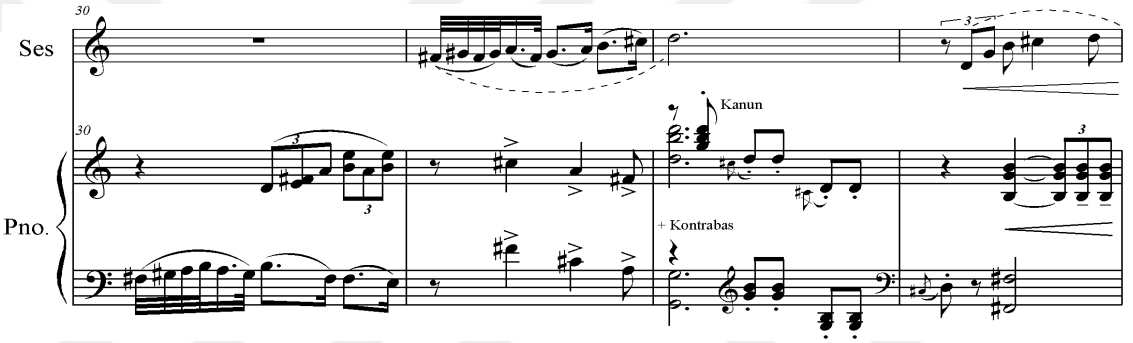
Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen kesitlerdeki uzayan bazı sesler erken kesilmek suretiyle (bkz. nota 149) solfej partisine sekizlik değer duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 150).

3.3.5.1.4. HIZ

Bölümün dörtlük nota biriminin 60 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmekle birlikte, dörtlük nota biriminin yaklaşık 64 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

Nota 149: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 69-74. Ölçüler

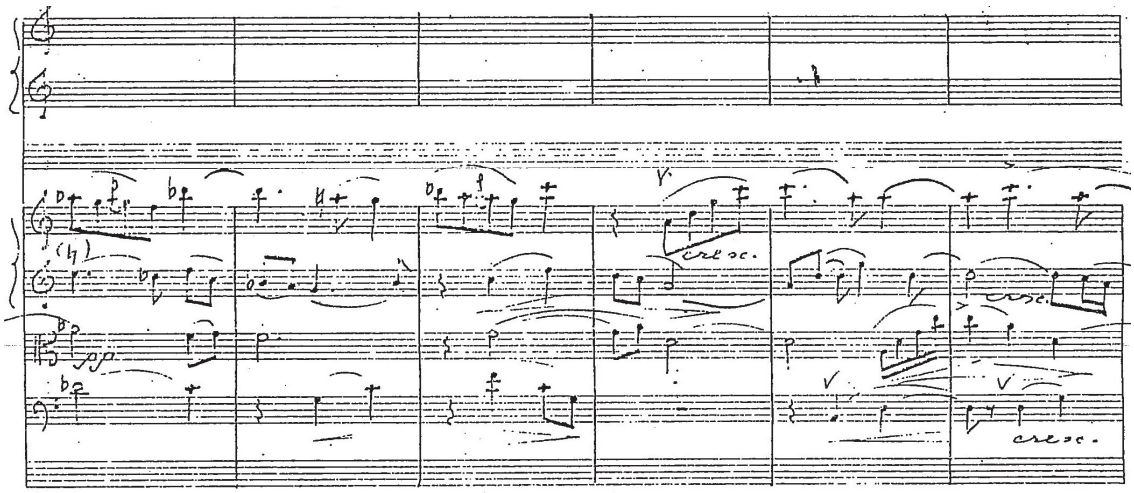
Nota 150: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 30-33. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.3.5.1.5. NEFES BAĞLARI

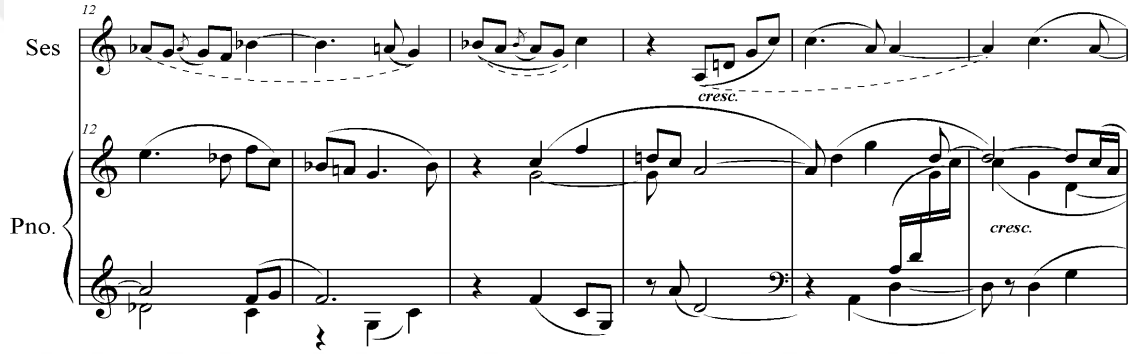
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 150).

3.3.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken seçilen kesitler (bkz. nota 151) büyük oranda sadeleştirme yapılmadan piyanoya indirgenmiştir (bkz. nota 152).

Nota 151: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 31-36. Ölçüler

Nota 152: Alnar, Kanun Konçertosu, II. Bölüm, 12-17. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4. AHMED ADNAN SAYGUN

Bu bölümde Saygun'un yaşam öyküsüne değinildikten sonra Saygun'dan dağarcık için seçilen yapıtların piyano eşlikli solfej parçası biçiminde oluşturulma süreçleri yazılış tarihlerine göre incelenmiştir. Saygun'dan seçilen eserler şunlardır:

- Yunus Emre Oratoryosu (Solistler, Koro ve Orkestra için), No. 3. Arya, 1942
- 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 1947
- 1. Senfoni (Orkestra için), III. Bölüm, 1953
- 2. Senfoni (Orkestra için), III. Bölüm, 1957

3.4.1. HAYATI (İzmir, 7 Eylül 1907 – İstanbul, 6 Ocak 1991)

“Matematik öğretmeni Celal Bey’in oğludur. İlk müzik derslerini İttihat ve Terakki okulunda okurken İsmail Zühtü’den almış, on üç yaşında Rosati’nin piyano öğrencisi olmuştur. 1922’den sonra Macar Tevfik Bey ile piyano çalışmaya başlamış, bu arada armoni ve kontrpuan bilgisini kendi kendine geliştirmiştir.

1924-25 yıllarında İzmir’de ilkokul müzik öğretmenliği yapmış, 1926’da aynı görevi İzmir Lisesi’nde sürdürmüştür. 1928’de MEB’in sınavını kazanmış ve Paris’e gönderilmiştir. Paris’teki Scola Cantorum’da Madame Eugéne Borrel’in armoni ve kontrpuan; Vincent d’Indy ve Paul La Flem’in kompozisyon, Monsieur Borrel’in füg ve kompozisyon, Edouard Souberbielle’in org müziği ve Amedée Gastoue’ın Gregor Ezgileri derslerini almıştır. 1931’de yurda dönmüş, Ankara Musiki Muallim Mektebi’nde teori ve kontrpuan öğretmenliğine atanmış, 1934’te bir yıl Riyaset-i Cumhur Orkestrası’nı yönettikten sonra, 1936’da İK’de öğretmenliğe başlamış, burada üç yıl teori dersi vermiştir. 1936’da ülkemize gelen ünlü Macar besteci Bela Bartok ile Adana’nın Osmaniye yöresinde incelemeler yapan Saygun, birçok halk ezgisini notaya aktarmıştır. 1939’da Halkevleri müfettişliği ve Cumhuriyet Halk Partisi müzik danışmanlığı görevinde bulunmuş; bu süre içinde ülkenin çeşitli yörelerini dolaşarak halk müziğinin yerel ritim ve ezgilerini derlemiştir. 1940’ta kurduğu “Ses ve Tel Birliği” adlı dernekte, müzik tarihi dönemlerini ve Türk yapıtlarını kapsayan koro konserleri düzenlemiştir. 1955’te Ankara’da kurulan Folklor Araştırmaları Kurumu’na kurucu üye olmuştur. 1946’dan 1972’ye dek ADK’de kompozisyon dersi vermiştir. Besteci 1960-1965 yıllarını kapsayan dönemde MEB Talim Terbiye Kurulu üyeliğinde bulunmuş; 1972-1978 yılları arasında TRT Yönetim Kurulu üyeliği yapmıştır. Ölümüne dek İstanbul MSÜDK’de etnomüzikoloji ve kompozisyon dersleri vermiştir” (İlyasoğlu, 2007, s. 46-47).

3.4.2. YUNUS EMRE ORATORYOSU, No. 3, ARYA

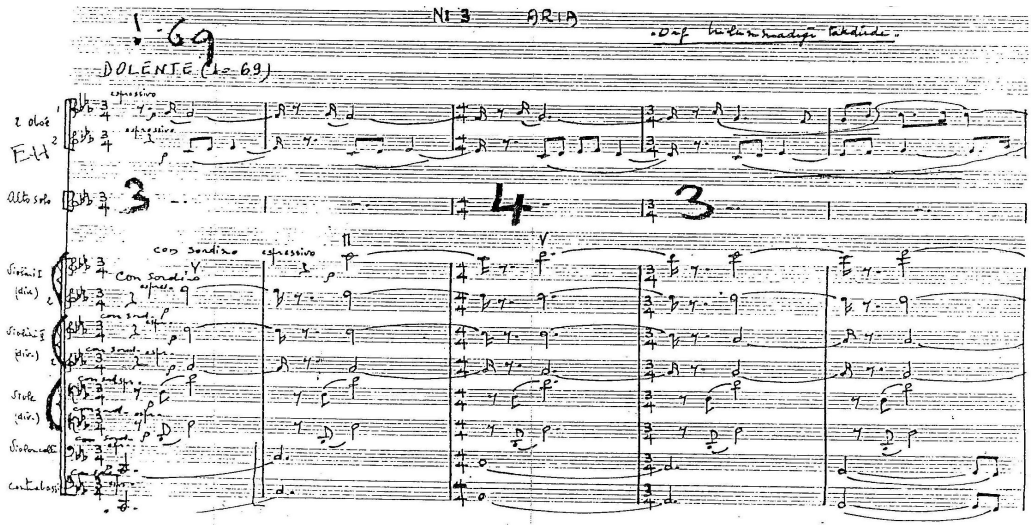
Saygun'un 1942 yılında Solistler, Koro ve Orkestra için yazdığı, ilk seslendirilişi 25 Mayıs 1946'da kendisinin şefliğinde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası tarafından gerçekleştirilen (Aracı, 2001, s. 226), 3 Kısım ve 13 Bölüm'den oluşan Yunus Emre Oratoryosu'ndan bu çalışma için seçilen 1. Kısım, No.3 Arya Bölümü'nde kullanılan ses ve çalgı kadrosu şu şekildedir: 1 Obua, 1 Korangle, Alto Solo ve Yaylılar (bkz. nota 153), (Saygun, 1969).

3.4.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

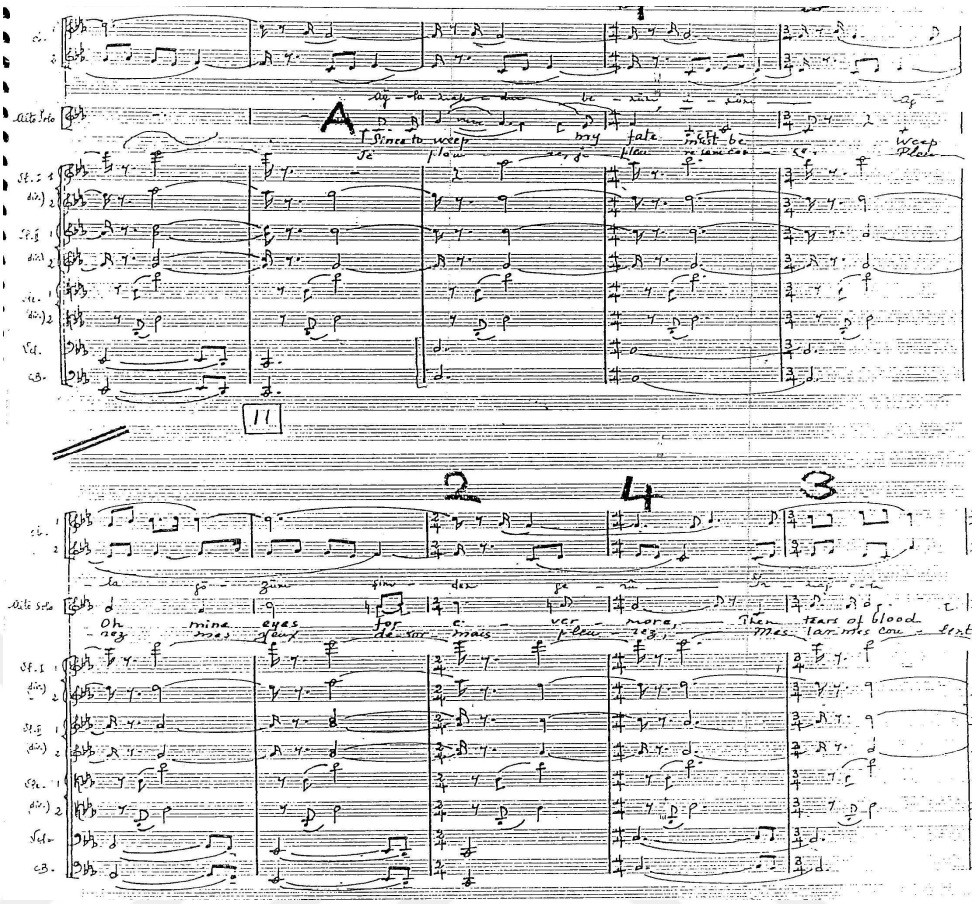
Bu bölümdeki alto solo ezgisi (bkz. nota 154), sözlerden kaynaklı bazı ses yinelemelerinin sadeleştirilmesi hariç, orijinal biçimiyle solfej partisi olarak kullanılmıştır (bkz. nota 155).

3.4.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

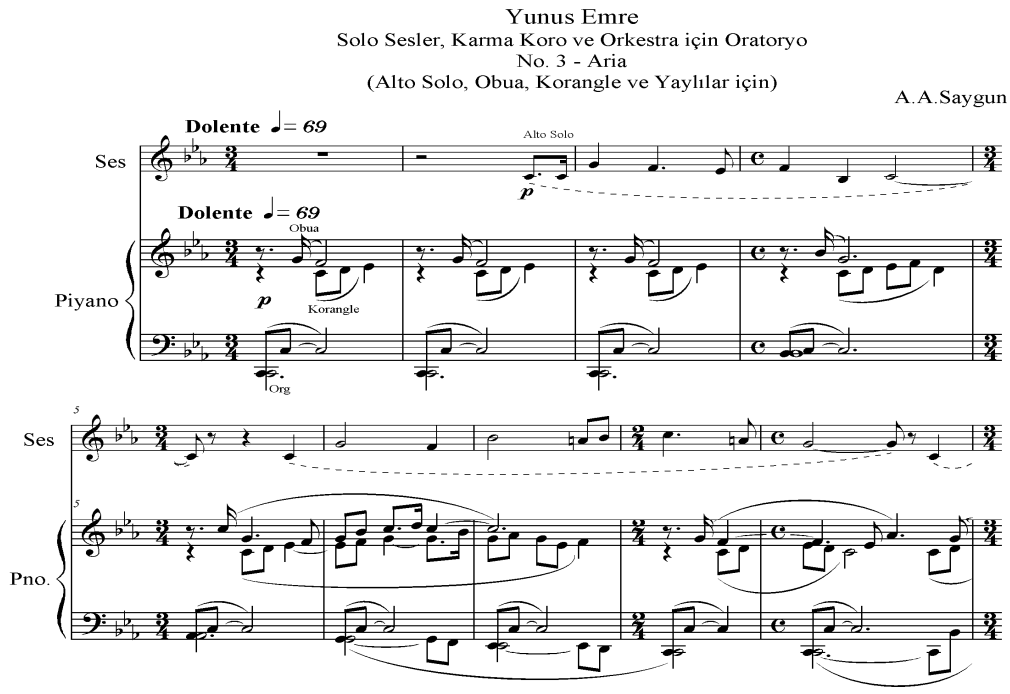
Solfej partisi olarak seçilen alto solo partisi bu çalışma için düşünülen ses alanında seyrettiği için aktarım yapılmamış ve solfej parçası biçimi Bb3-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 156).

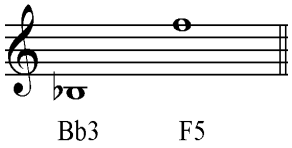
Nota 153: Saygun, Yunus Emre, No.3, 1-5. Ölçüler

Nota 154: Saygun, Yunus Emre, No.3, 6-15. Ölçüler

Nota 155: Saygun, Yunus Emre, No.3, 1-9. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 156: Saygun, Yunus Emre, No.3, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.4.2.1.2. UZUNLUK

67 Ölçü ve yaklaşık 3'30" uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki orkestra kesitlerinden bazıları kullanılmayarak, 54 ölçü ve yaklaşık 2'25" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.4.2.1.3. DURAKLAMALAR

Alto solo partisine duraklama eklenmemiştir.

3.4.2.1.4. HIZ

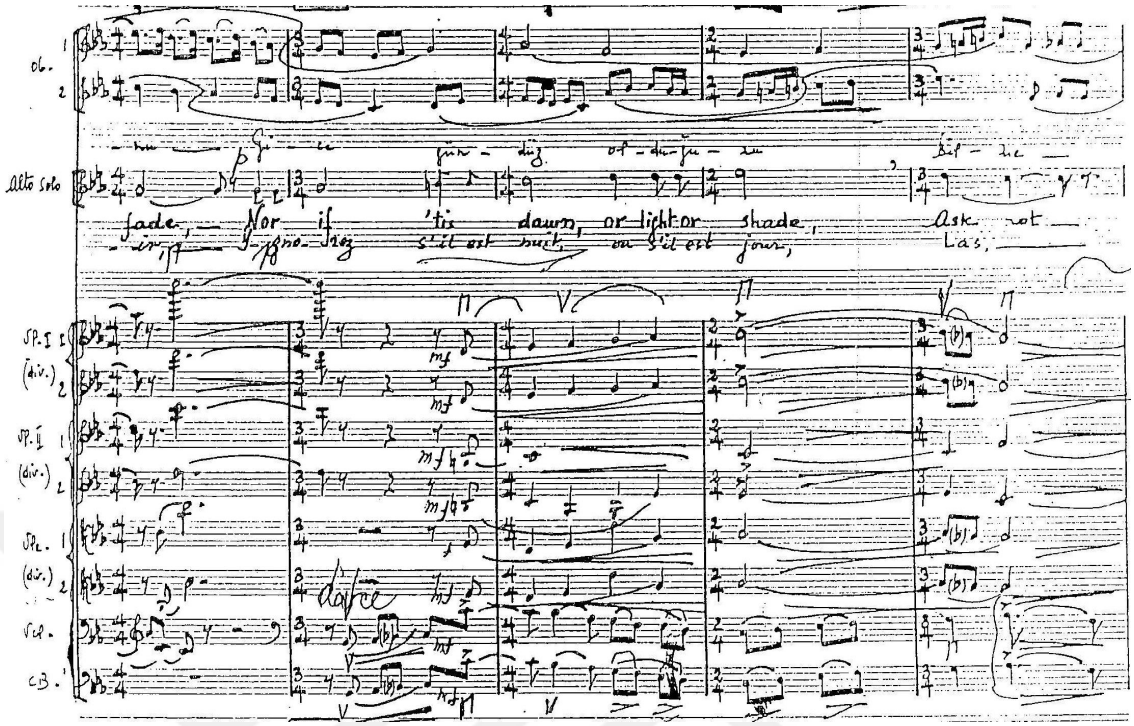
Bölümün dörtlük nota biriminin 69 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.4.2.1.5. NEFES BAĞLARI

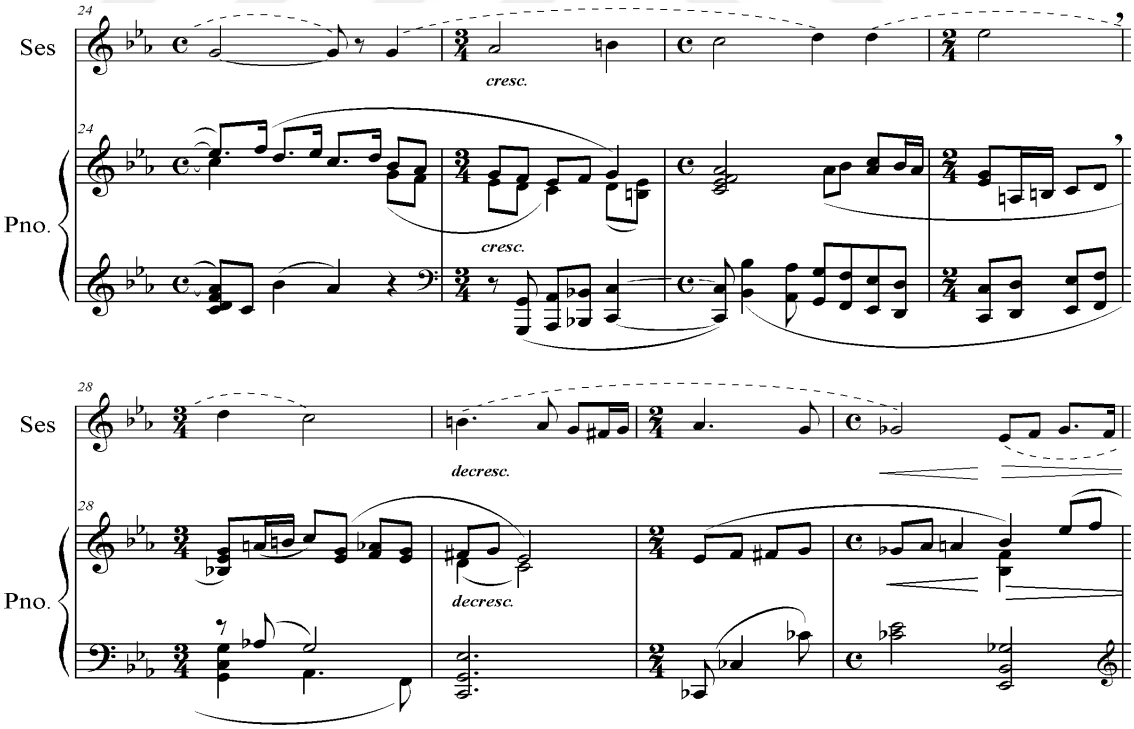
Solfej partisi olarak seçilen alto solo ezgisine okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 155).

3.4.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken orkestra yapısı (bkz. nota 157) sadeleştirme yapılarak piyanoya indirgenmiş (bkz. nota 158), orkestrada başlangıç ve bitişte gelen kesitler ise kısaltılarak kullanılmıştır (bkz. nota 153-155).

Nota 157: Saygun, Yunus Emre, No.3, 31-35. Ölçüler

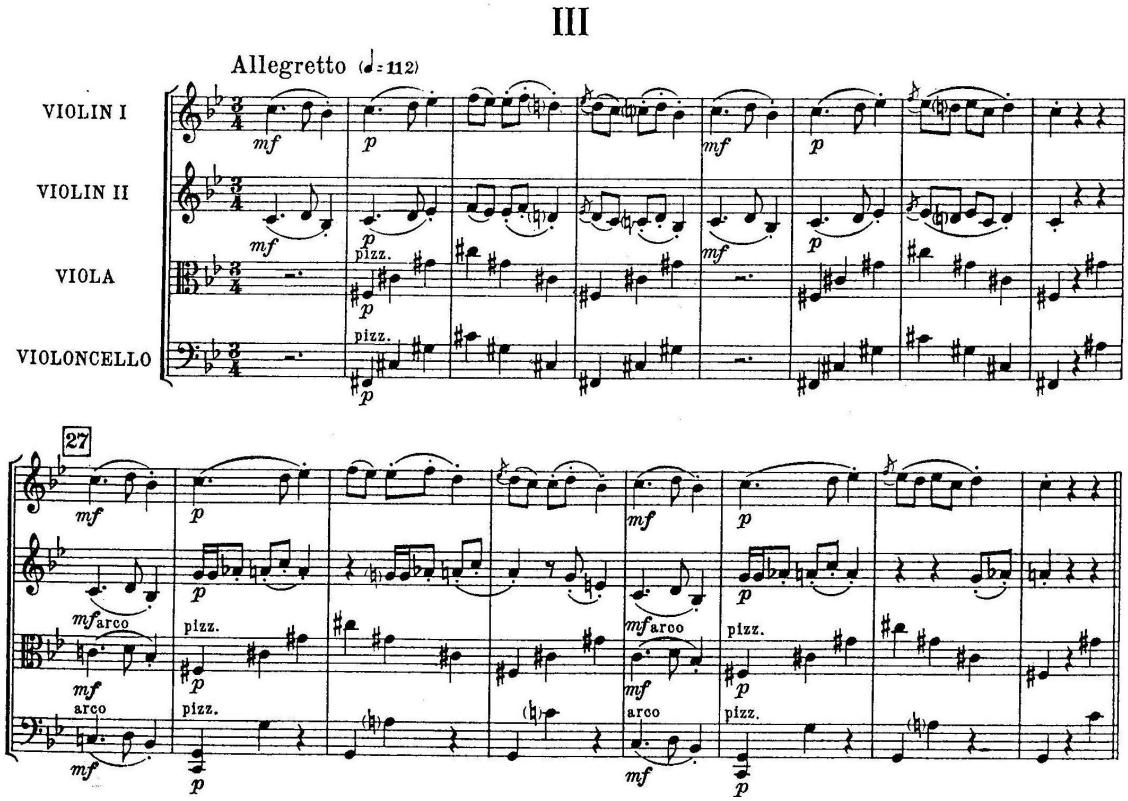
Nota 158: Saygun, Yunus Emre, No.3, 24-31. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4.3. 1. YAYLI DÖRTLÜ, III. BÖLÜM

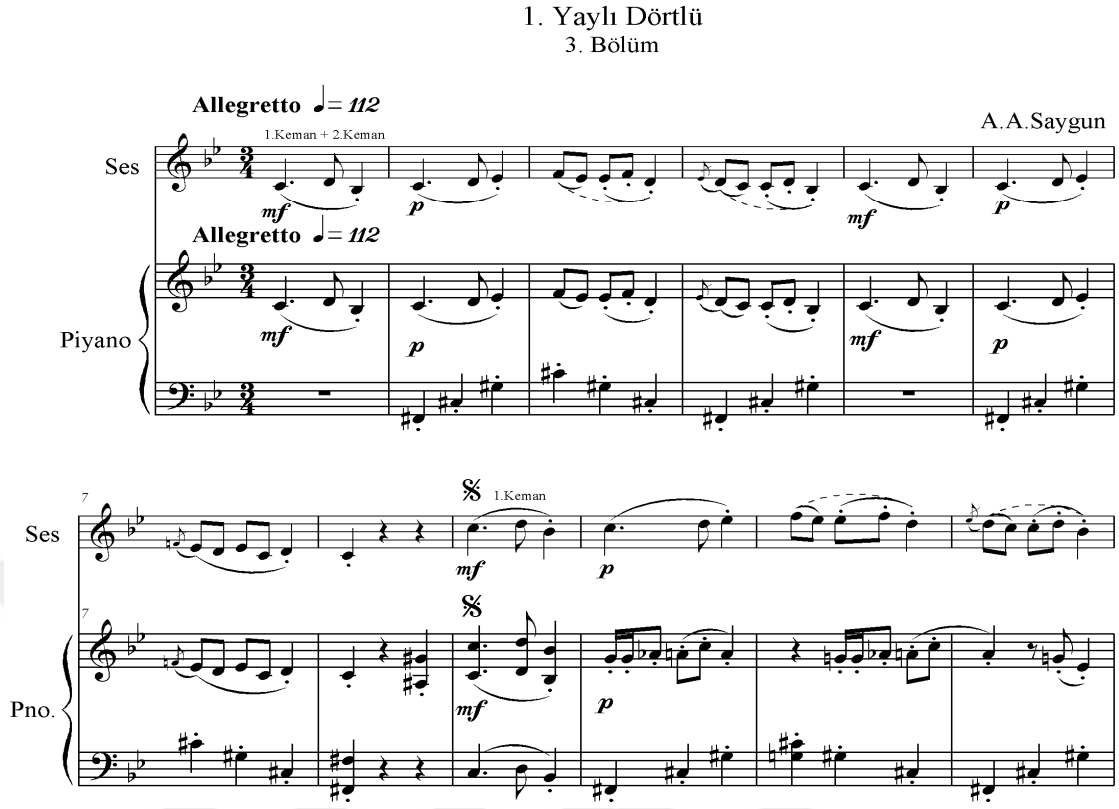
Saygun'un 1947 yılında yazdığı, ilk seslendirilmesi 23 Ekim 1954'te Quatour Parrenin tarafından Paris'te gerçekleştirilen (Aracı, 2001, s. 227) ve 4 Bölüm'den oluşan 1. Yaylı Dörtlü'sünden bu çalışma için III. Bölüm seçilmiştir.

3.4.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Saygun'un 1. Yaylı Dörtlü'sünden III. Bölüm'ün solfej partisi, çoğunlukla 1. ve 2. Kemanda gelen kesitler (bkz. nota 159), (Saygun, 1961) birleştirilmek suretiyle oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 160).

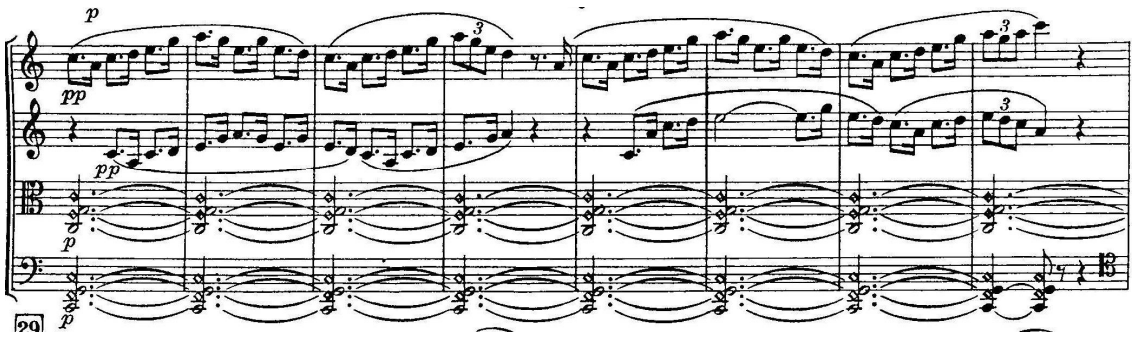
Nota 159: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 1-16. Ölçüler

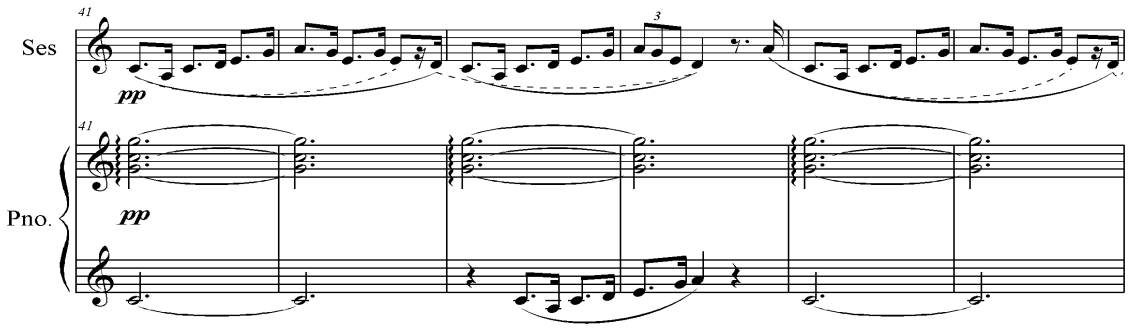
Nota 160: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 1-12. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

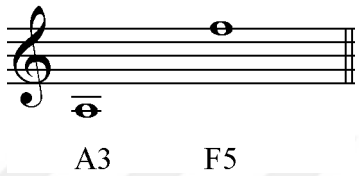
Solfej partisi olarak seçilen kesitlerden bazıları bu çalışma için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber bu aralığın üst sınırını aşan kesitler (bkz. nota 161) oktav aşağı aktarım yapılmış (bkz. nota 162) ve bölümün solfej parçası biçimi A3-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 163).

Nota 161: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 41-48. Ölçüler

Nota 162: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 41-46. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 163: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.4.3.1.2. UZUNLUK

Tekrar ve başa dönüş kesitleriyle birlikte 164 ölçü ve yaklaşık 3'33" uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki tekrar kesiti kullanılmayarak ve başa dönüş kesiti ise kısaltılarak 104 ölçü ve yaklaşık 2'45" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.4.3.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen kesitlerdeki uzayan kimi sesler (bkz. nota 161) onaltılık değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 162).

3.4.3.1.4. HIZ

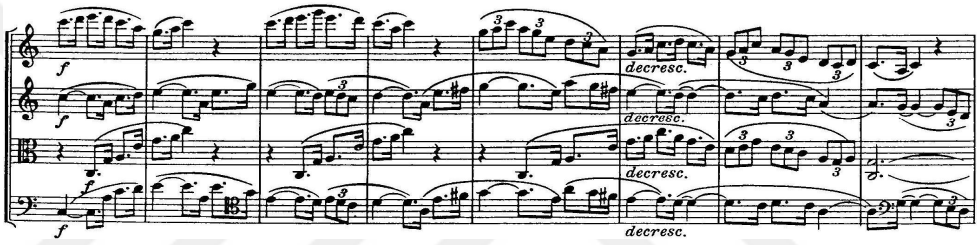
Bölümün dörtlük nota biriminin 112 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının okumaya elverişli olamsından dolayı solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.4.3.1.5. NEFES BAĞLARI

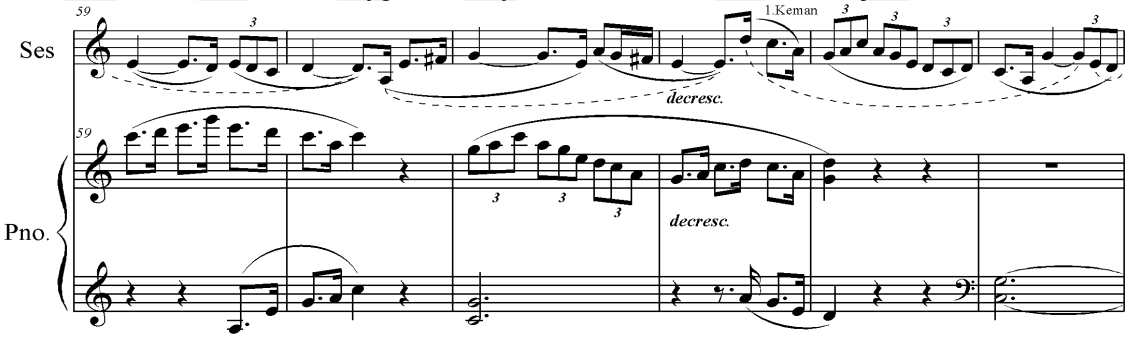
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 162).

3.4.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken yaylı dörtlü yapısı (bkz. nota 164) kimi yerlerde sadeleştirilerek piyanoya indirgenmiştir (bkz. nota 165).

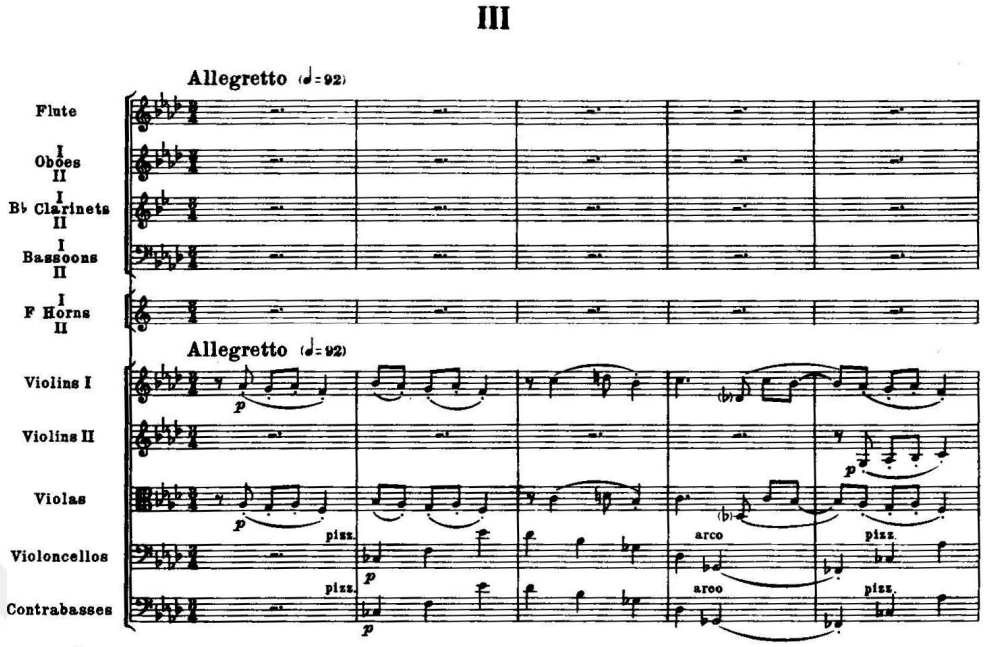
Nota 164: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 57-64. Ölçüler

Nota 165: Saygun, 1. Yaylı Dörtlü, III. Bölüm, 59-64. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4.4. 1. SENFONİ, 3. BÖLÜM

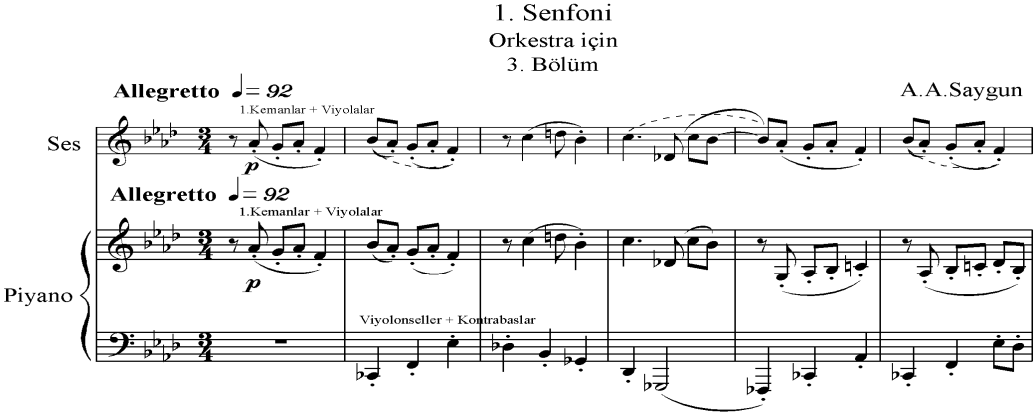
Saygun'un 1953 yılında yazdığı, ilk seslendirilmesi 2 Mayıs 1954'te Franz Litschauer yönetiminde Tonkünstlerverein Orkestrası tarafından Viyana Radyosu'nda gerçekleştirilen (Aracı, 2001, s. 228) ve 4 Bölüm'den oluşan 1. Senfoni'de kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 1 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, 2 Fagot, 2 Korno ve Yaylılar (bkz. nota 166), (Saygun, 1967).

Nota 166: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 1-5. Ölçüler

3.4.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

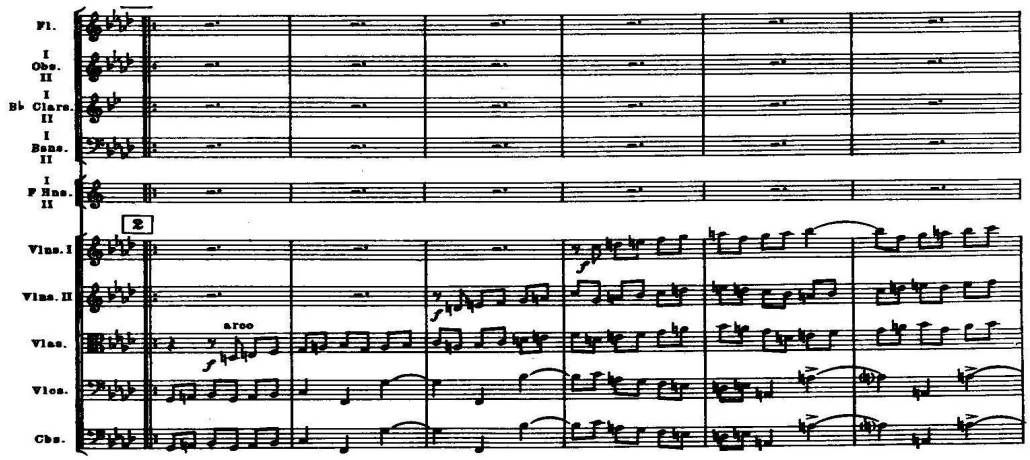
Saygun'un 1. Senfoni'sinden bu çalışma için seçilen III. Bölüm'ün solfej partisi orkestrada farklı çalgı gruplarında gelen kesitlerin (bkz. nota 166) birleştirilmesi yoluyla oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 167).

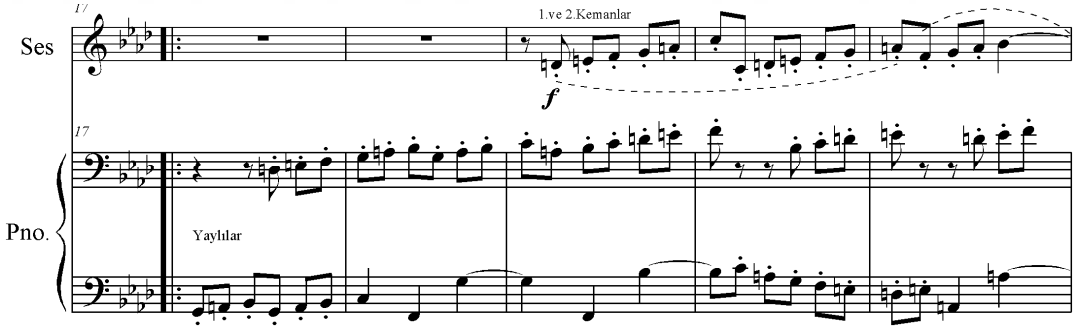
Nota 167: Saygun, 1. Senfoni, 3. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

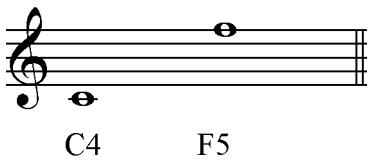
Seçilen kesitlerin bir kısmı solfej için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber, bu aralığın üst sınır sesini aşan kesitler (bkz. nota 168) oktav aşağı aktarılmış (bkz. nota 169) ve bölümün solfej partisi C4-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 170).

Nota 168: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 17-22. Ölçüler

Nota 169: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 17-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 170: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.4.4.1.2. UZUNLUK

Tekrar ve başa dönüş kesitleriyle birlikte 135 ölçü ve yaklaşık 3’14” uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak eşlik partisi ile birlikte 50 ölçü ve yaklaşık 1’26” uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.4.4.1.3. DURAKLAMALAR

Bu parçada solfej partisine duraklama eklenmemiştir.

3.4.4.1.4. HIZ

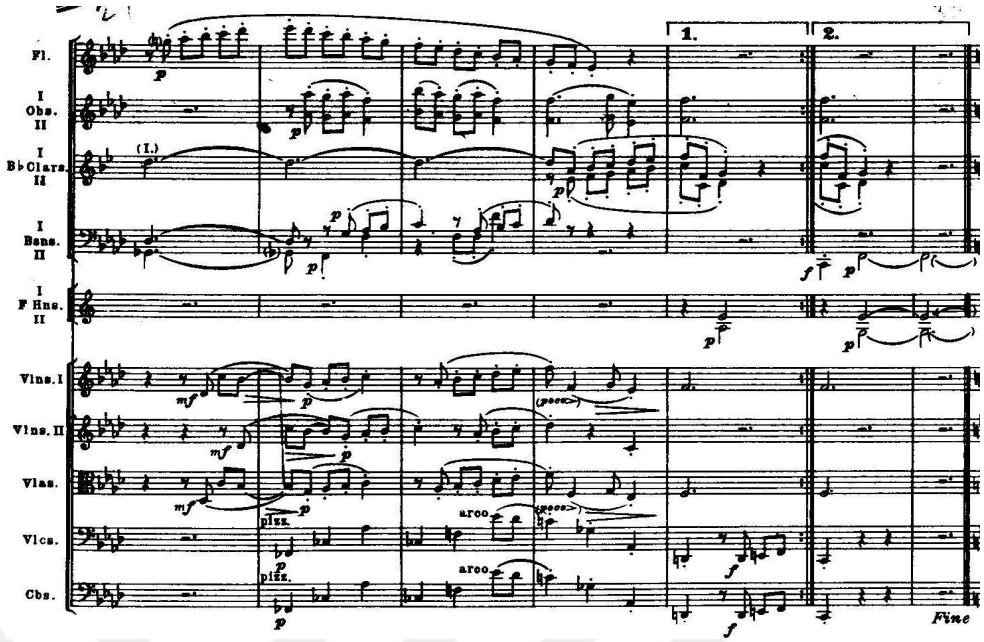
Bölümün dörtlük nota biriminin 92 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.4.4.1.5. NEFES BAĞLARI

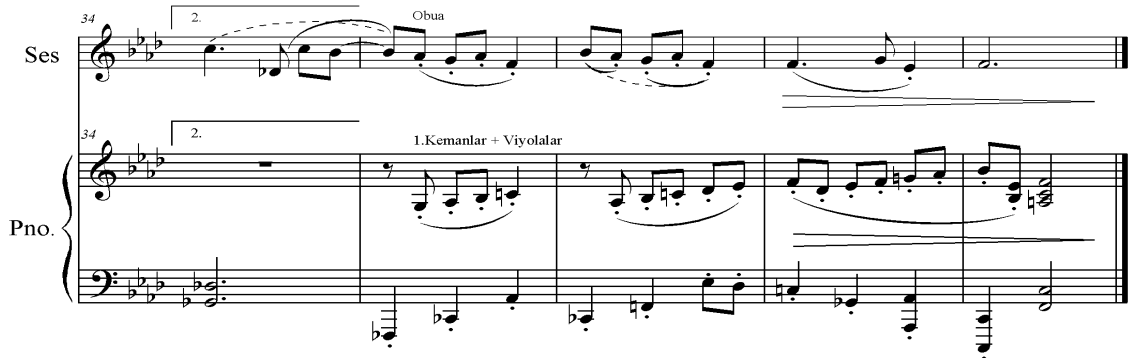
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 169).

3.4.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken orkestra yapısı (bkz. nota 171) kimi yerlerde sadeleştirilerek piyanoya indirgenmiştir (bkz. nota 172).

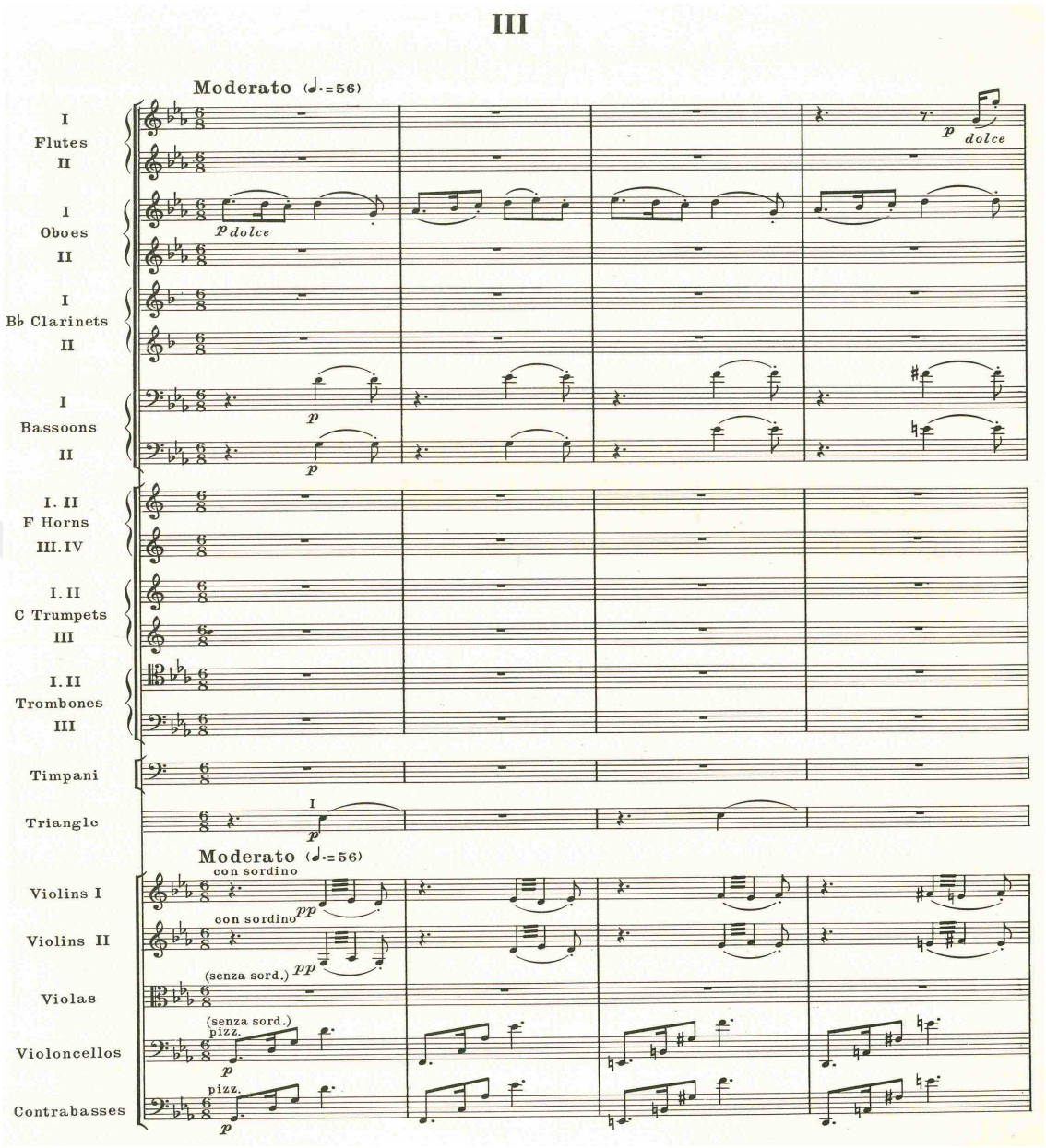
Nota 171: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 29-35. Ölçüler

Nota 172: Saygun, 1. Senfoni, III. Bölüm, 34-38. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4.5. 2. SENFONİ, III. BÖLÜM

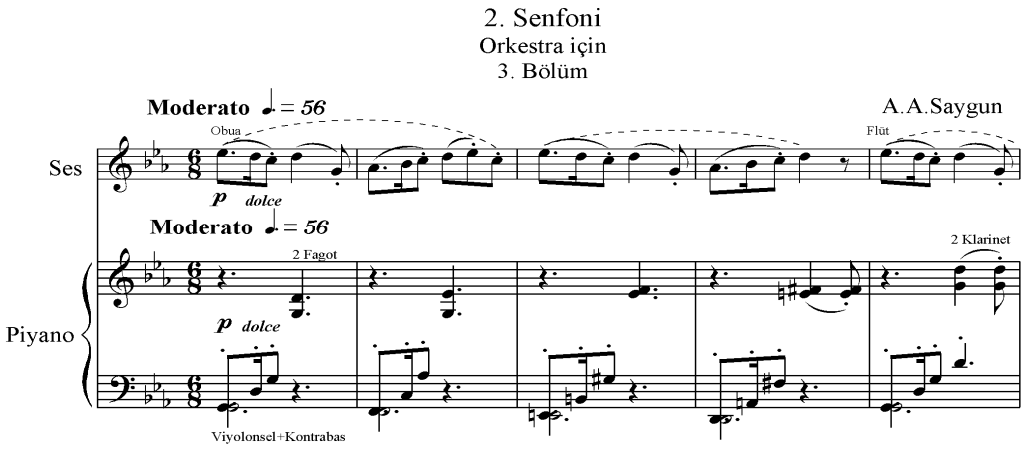
Saygun'un 1957 yılında yazdığı, ilk seslendirilişi 24 Nisan 1970'te Gotthold Ephraim Lessing yönetiminde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası tarafından Ankara'da gerçekleştirilen (Aracı, 2001, s. 229) ve 4 Bölüm'den oluşan 2. Senfoni'de kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, 2 Fagot, 4 Korno, 2 Trompet, 3 Trombon, Vurmalılar ve Yaylılar (bkz. nota 173), (Saygun, 1971).

Nota 173: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 1-4. Ölçüler

3.4.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Saygun'un 2. Senfoni'sinden bu çalışma için seçilen III. Bölüm'ün solfej partisi orkestrada farklı çalgı gruplarında gelen kesitlerin (bkz. nota 173) birleştirilmesi yoluyla oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 174).

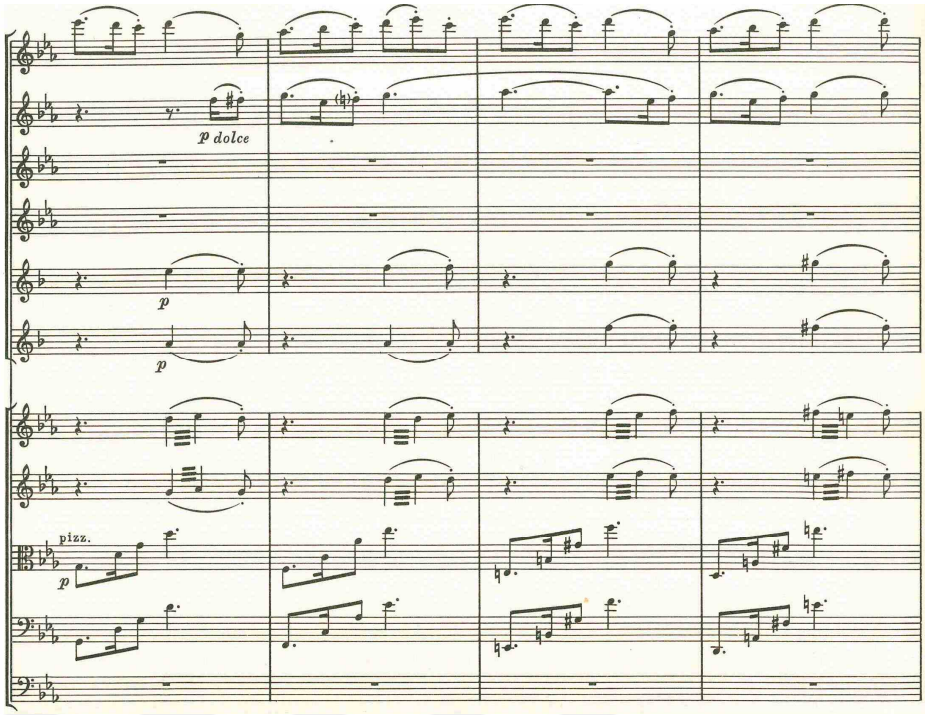
Nota 174: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 1-5. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

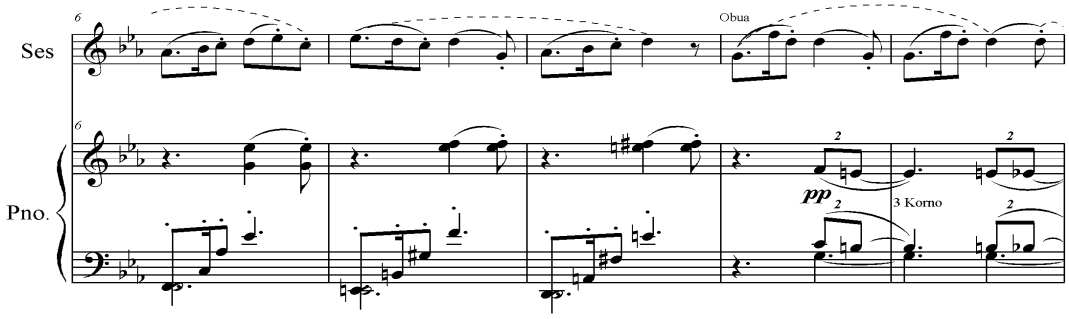
Bu bölümden seçilen kesitlerin bir kısmı solfej için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber, bu aralığın üst sınırını aşan kesitler (bkz. nota 175) oktav aşağı aktarılmış (bkz. nota 176), üst sınırı aşan sol bemol sesinin bulunduğu kesit ise (bkz. nota 177) okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 178) ve bölümün solfej partisi Bb3-Gb5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 179).

3.4.5.1.2. UZUNLUK

Tekrar kesitiyle birlikte 154 ölçü ve yaklaşık 6’10” uzunluğunda olan bölüm, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak eşlik partisi ile birlikte 46 ölçü ve yaklaşık 1’40” uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

Nota 175: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 5-8. Ölçüler

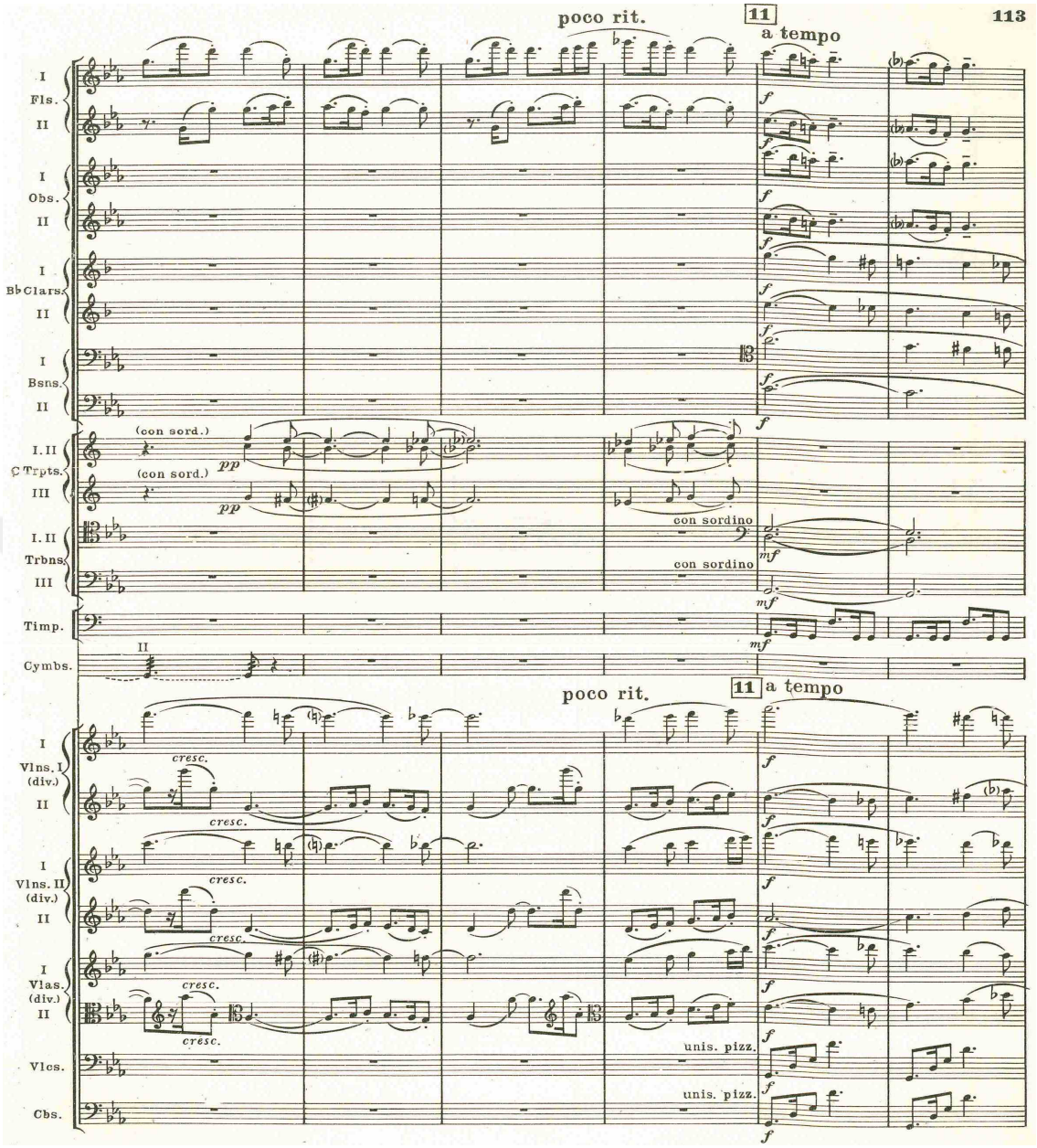
Nota 176: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 6-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.4.5.1.3. DURAKLAMALAR

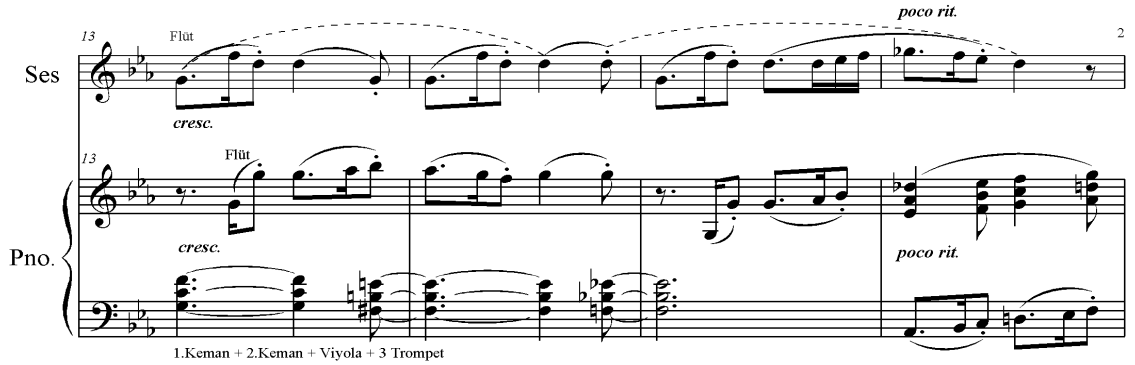
Bu parçada solfej partisine duraklama eklenmemiştir.

3.4.5.1.4. HIZ

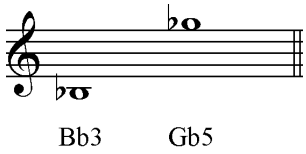
Bölümün noktalı dörtlük nota biriminin 56 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının okumaya elverişli olmasından dolayı solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmüştür.

Nota 177: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 95-100. Ölçüler

Nota 178: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 13-16. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

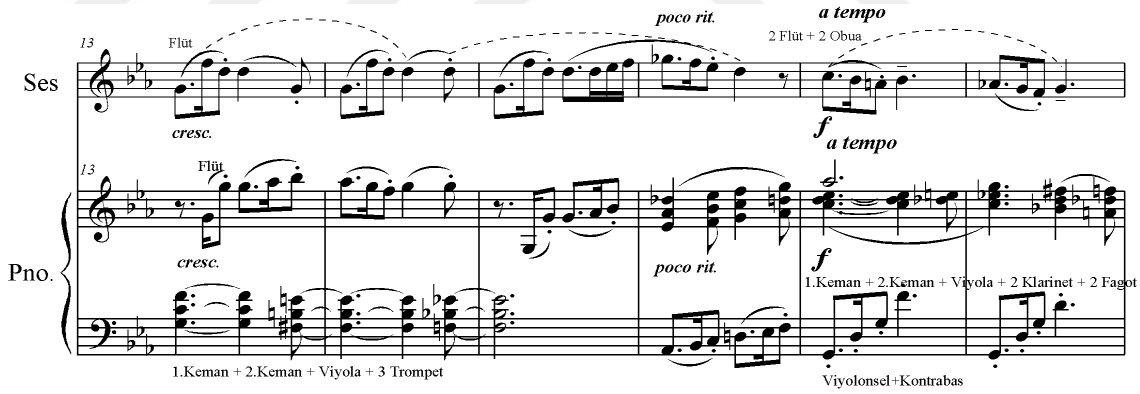
Nota 179: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.4.5.1.5. NEFES BAĞLARI

Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 178).

3.4.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken orkestra yapısı (bkz. nota 177) kimi yerlerde sadeleştirilerek piyanoya indirgenmiştir (bkz. nota 180).

Nota 180: Saygun, 2. Senfoni, III. Bölüm, 13-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.5. NECİL KAZIM AKSES

Bu bölümde Akses'in yaşam öyküsüne değinildikten sonra Akses'ten dağarcık için seçilen yapıtların piyano eşlikli solfej parçası biçiminde oluşturulma

süreçleri yazılış tarihlerine göre incelenmiştir. Akses'ten seçilen eserler şunlardır:

- Poem (Viyolonsel ve Orkestra için), 1946
- Eskilerden İki Dans (Orkestra için), 1962
- Keman Konçertosu (Keman ve Orkestra için), Adagio, 1969
- 2. Senfoni (Yaylı Çalgılar Orkestra için), II. Bölüm, 1978

3.5.1. HAYATI (İstanbul, 6 Mayıs 1908 – Ankara, 16 Şubat 1999)

"Harbiye Nezareti posta müdürlerinden Mehmet Kazım Bey'in oğludur. Babası küçük yaşta öldüğü için öğretmen olan annne ve teyzelerinin yanında, onların müdür oldukları okullarda yetiştirilmiştir. Yedi yaşında keman dersi almaya başlamış, ilkokuladan itibaren İstanbul Erkek Lisesi'nde eğitim görmüştür. Aynı zamanda Dârülelhan'da Cemal Reşit Rey'in armoni sınıfına yazılmış; bu arada özel olarak önce Mesut Cemil ile sonra Sezai Asal ile viyolonsel çalışmıştır. 1926'da kendi koşullarıyla Avusturya'ya giderek Viyana Devlet Müzik ve Temsil Akademisi'ne yazılmış, burada Walther Kleinecke'nin viyolonsel ve Joseph Marx'ın kompozisyon öğrencisi olmuştur. Bir yıl sonra Türk hükümetinin bursunu kazanarak eğitimini sürdürmüştür. Bir yanda Viyana Akademisi'nin yüksek lisans derslerini sürdürürken öte yanda Prag Devlet Konservatuvarı'na da kaydolmuş, Josef Suk ile yüksek kompozisyon ve Alois Haba ile mikrotonal müzik çalışmıştır. Her iki kurumun da ileri devre kompozisyon bölümlerinden mezun olarak 1934'te yurda dönmüştür.

Necil Kazım Akses aynı yıl, Ankara'da Musiki Muallim Mektebi'nde öğretmenliğe ve müdür muavinliği görevine başlamıştır. 1935'te MEB'in çağrılısı olarak Türkiye'ye gelen Alman Paul Hindemith ile ADK'yi kurma çalışmaları yapmış, 1936'da yeni kurulan bu konservatuvara kompozisyon öğretmeni olarak atanmıştır. Aynı yıl Bela Bartok ve Saygun ile Adana'nın Osmaniye ilçesindeki folklor araştırmalarına katılmıştır. 1948'de ADK müdürlüğü, 1949'da Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü yapmıştır. Kültür ateşesi

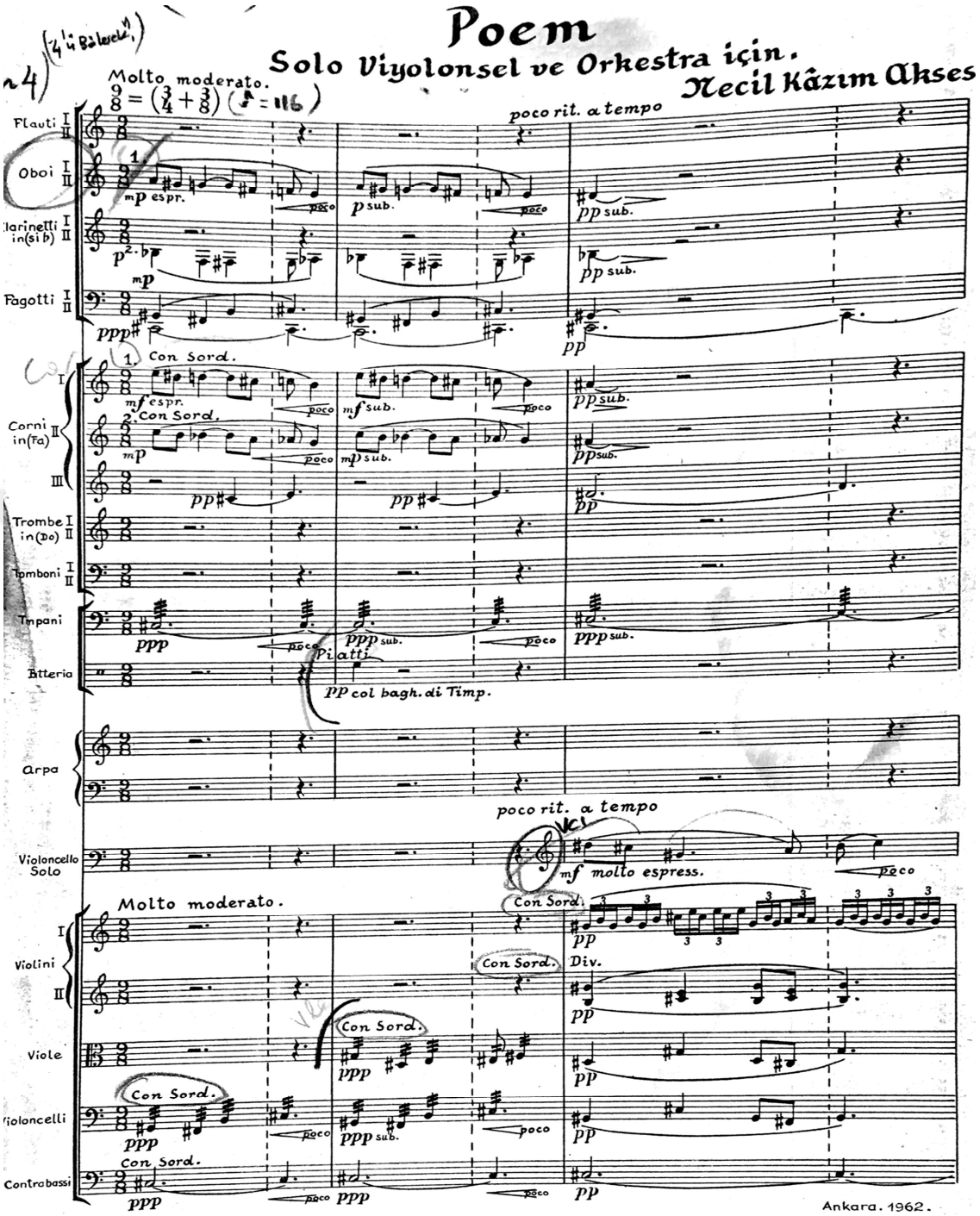
olarak Bern'de (1954) ve Bonn'da (1955-1957) bulunmuştur. 1958-1960 yıllarında Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü olmuştur. 1971'de yeniden aynı görevi üstlenmiş, 1972'de kendi isteği ile emekli olmuştur. Necil Kazım Akses, uzun yıllar HÜADK'de ders vermiştir. Öldüğü sırada BÜMSSF'de kompozisyon derslerini sürdürmekteydi" (İlyasoğlu, 2007, s. 59-61).

3.5.2. POEM

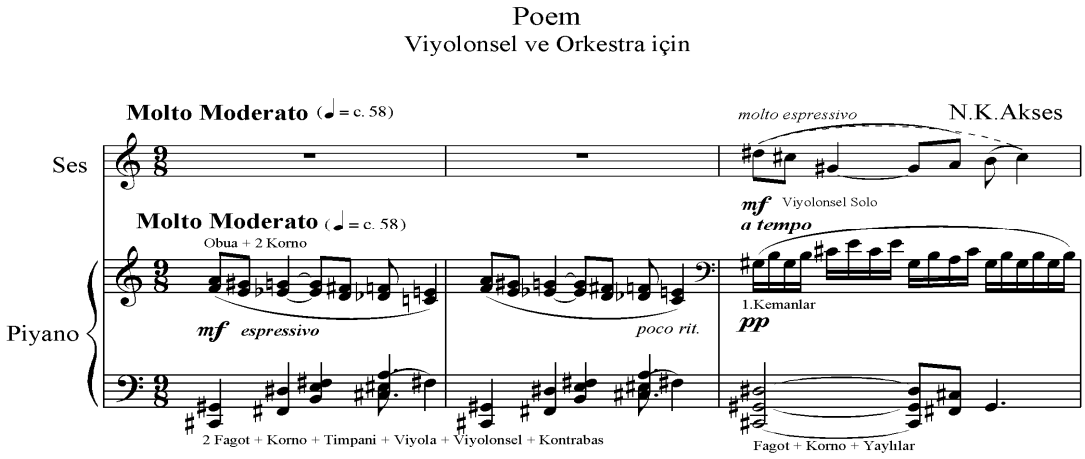
Akses'in 1946 yılında yazdığı, ilk seslendirilişi 29 Haziran 1946'da Hasan Ferit Alnar şefliğinde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile solist Antonio Saldarelli tarafından Ankara'da gerçekleştirilen (İlyasoğlu, 1998, s. 256) Viyolonsel ve Orkestra için Poem eserinde kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt, 2 Obua, 2 Klarinet, 2 Fagot, 3 Korno, 2 Trompet, 2 Trombon, Vurmalılar, Arp, Solo Viyolonsel ve Yaylılar (bkz. nota 181), (Akses, 1962).

3.5.2.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Eserin solfej partisi, solo viyolonselde gelen kesitlerin (bkz. nota 181) birleştirilmesi yoluyla oluşturulmaya çalışılırken (bkz. nota 182) eserin tamamının temsil edilebilmesi adına ezgi bütünlüğüne özen gösterilerek kimi kesitlerde kısaltmalara gidilmiştir.

Nota 181: Akses, Poem, 1-3. Ölçüler

Nota 182: Akses, Poem, 1-3. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.5.2.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

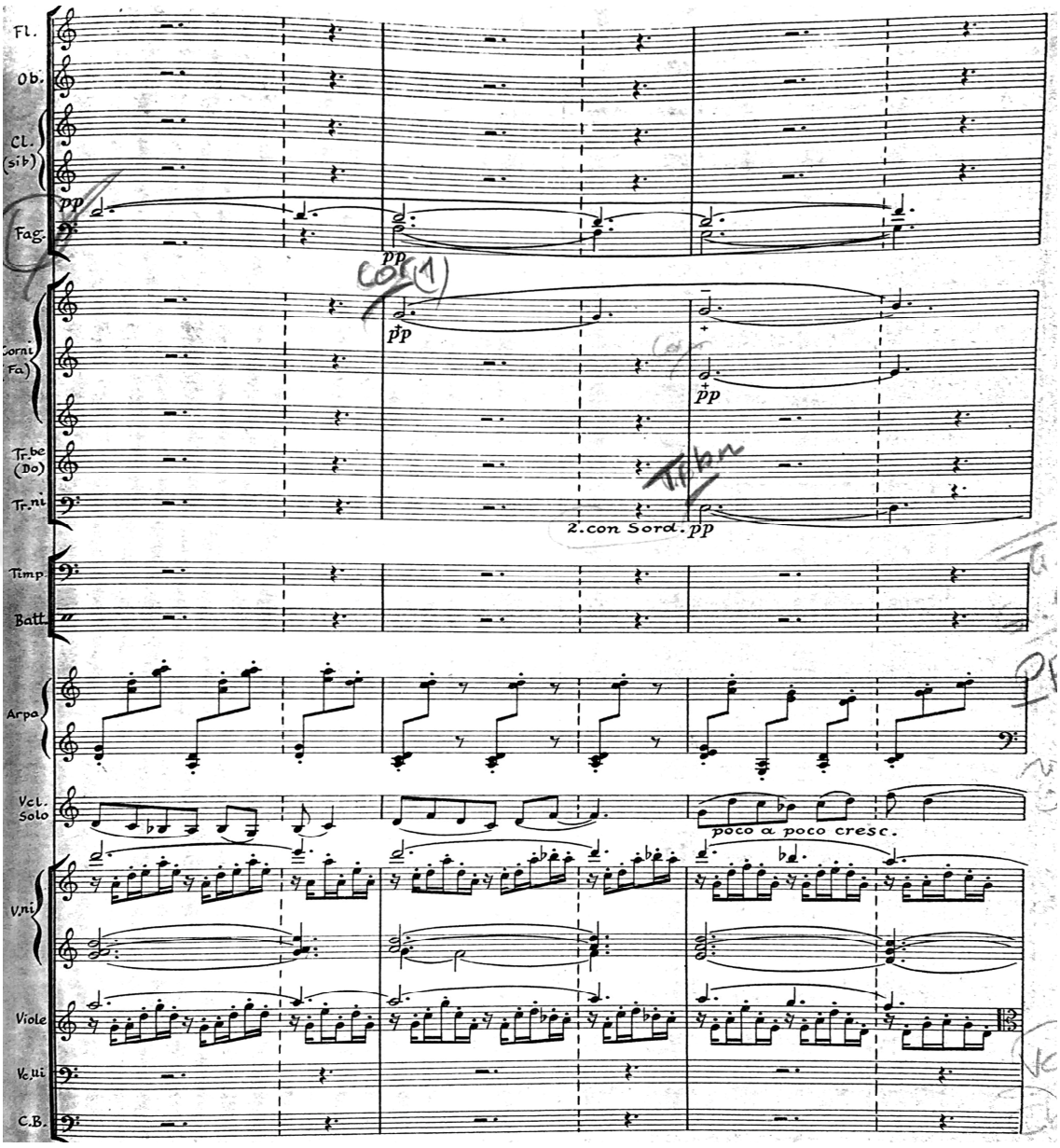
Seçilen kesitlerin bir kısmı solfej için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber ezgi seyri açısından gerekli görülen bir kesit ve alt sınır sesini aşan kesitler (bkz. nota 183) oktav yukarı aktarılmış (bkz. nota 184), üst sınırı aşan fa diyez sesinin bulunduğu kesit ise (bkz. nota 185) okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 186) ve bölümün solfej partisi C#4-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 187).

3.5.2.1.2. UZUNLUK

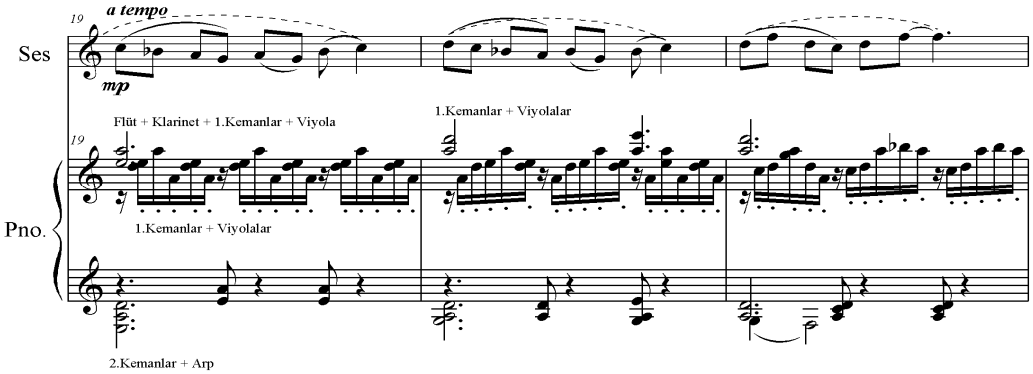
Solo viyolonselde gelen kadans kesitiyle birlikte 118 ölçü ve yaklaşık 11'50" uzunluğunda olan yapıt, içerisindeki bazı kesitler kullanılmayarak eşlik partisi ile birlikte 37 ölçü ve yaklaşık 2'50" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.5.2.1.3. DURAKLAMALAR

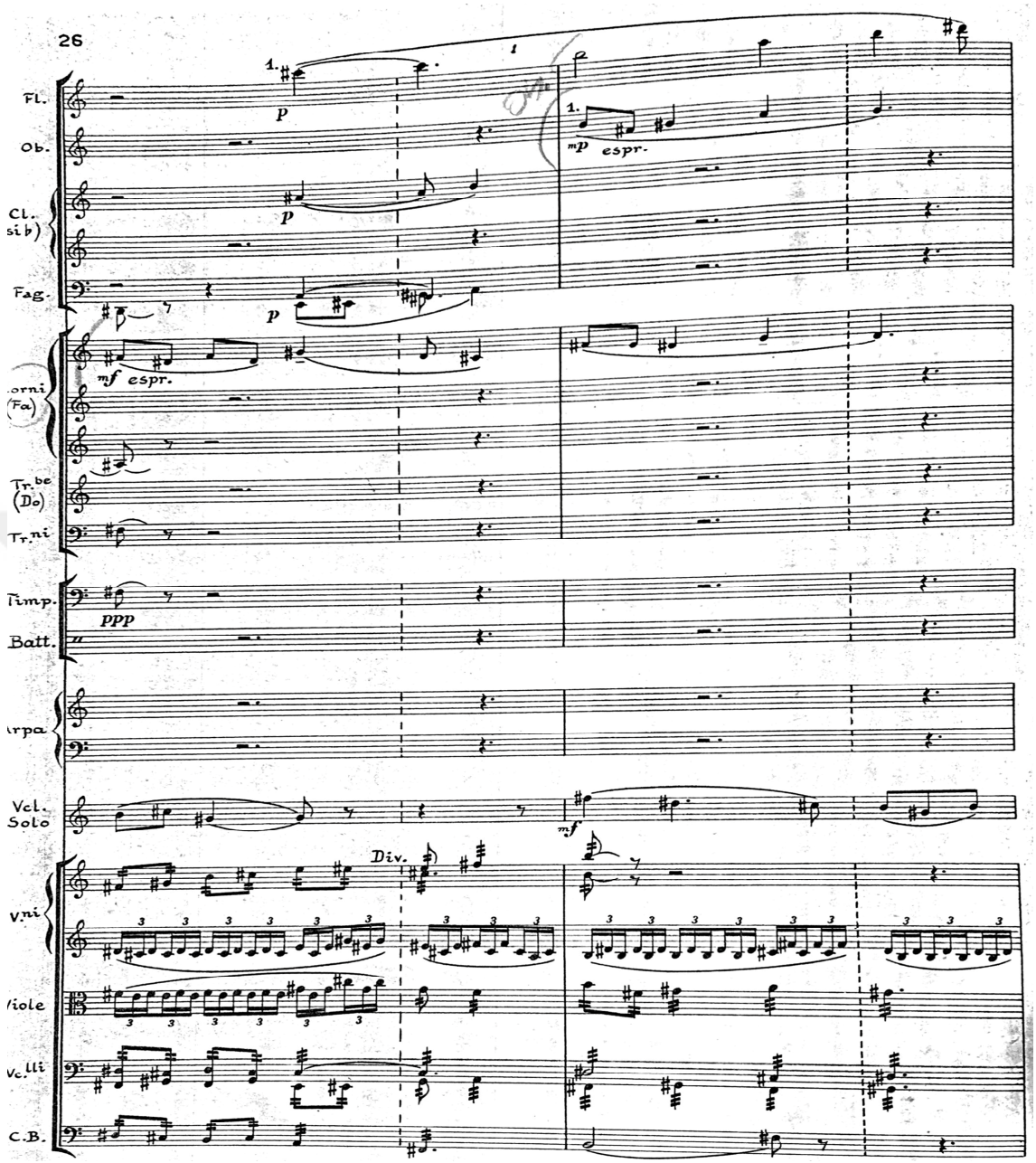
Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bu bölümden seçilen bir kesitteki uzayan dörtlük nota (bkz. nota 188) sekizlik değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklama eklenmiştir (bkz. nota 189).

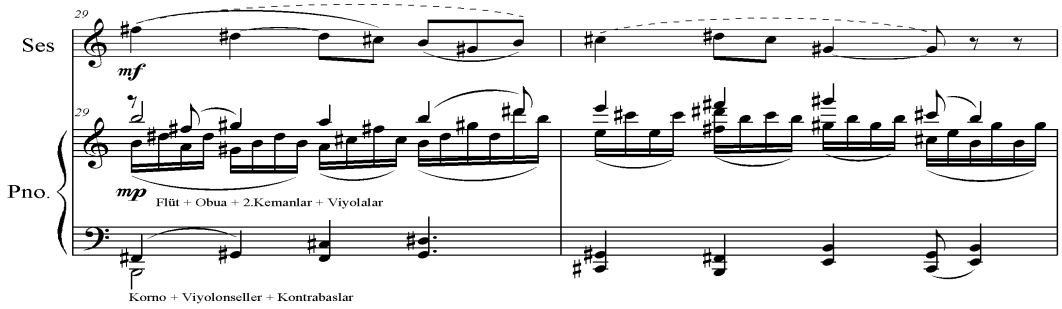
Nota 183: Akses, Poem, 101-103. Ölçüler

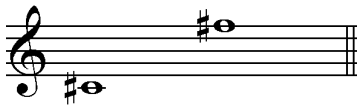
Nota 184: Akses, Poem, 19-21. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 185: Akses, Poem, 109-110. Ölçüler

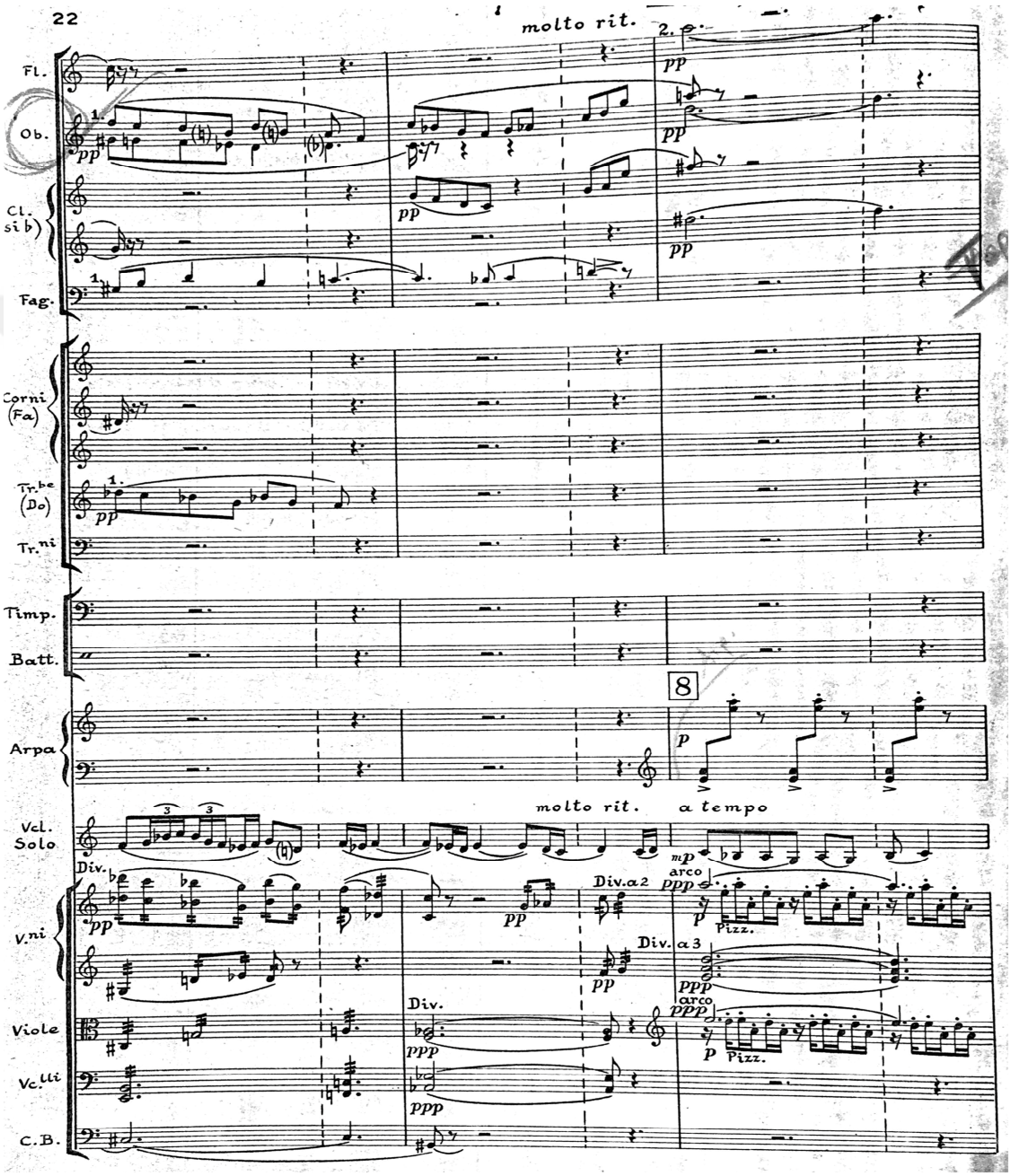

Nota 186: Akses, Poem, 29-30. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

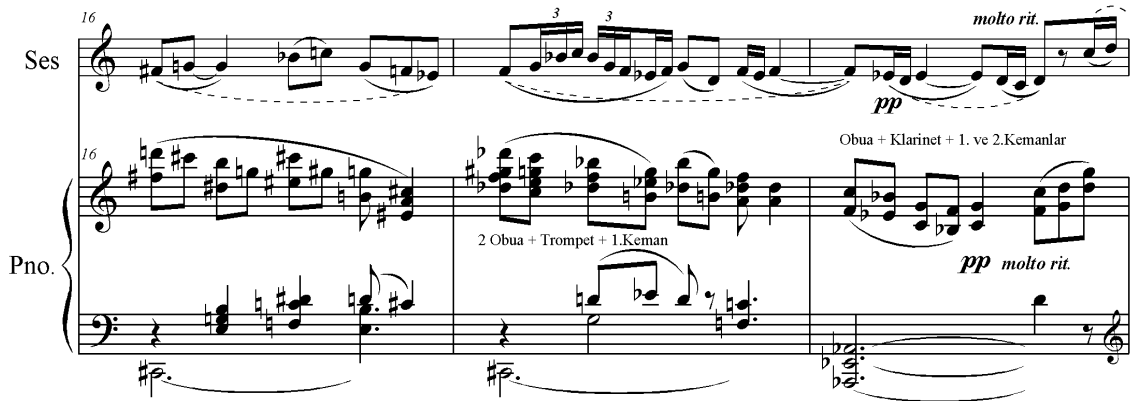

C#4 F#5

Nota 187: Akses, Poem, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

Nota 188: Akses, Poem, 97-99. Ölçüler

Nota 189: Akses, Poem, 16-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.5.2.1.4. HIZ

Yapıtın başında yer alan Molto Moderato terimi için, solfej parçası biçiminde dörtlük nota biriminin yaklaşık 58 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.5.2.1.5. NEFES BAĞLARI

Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 189).

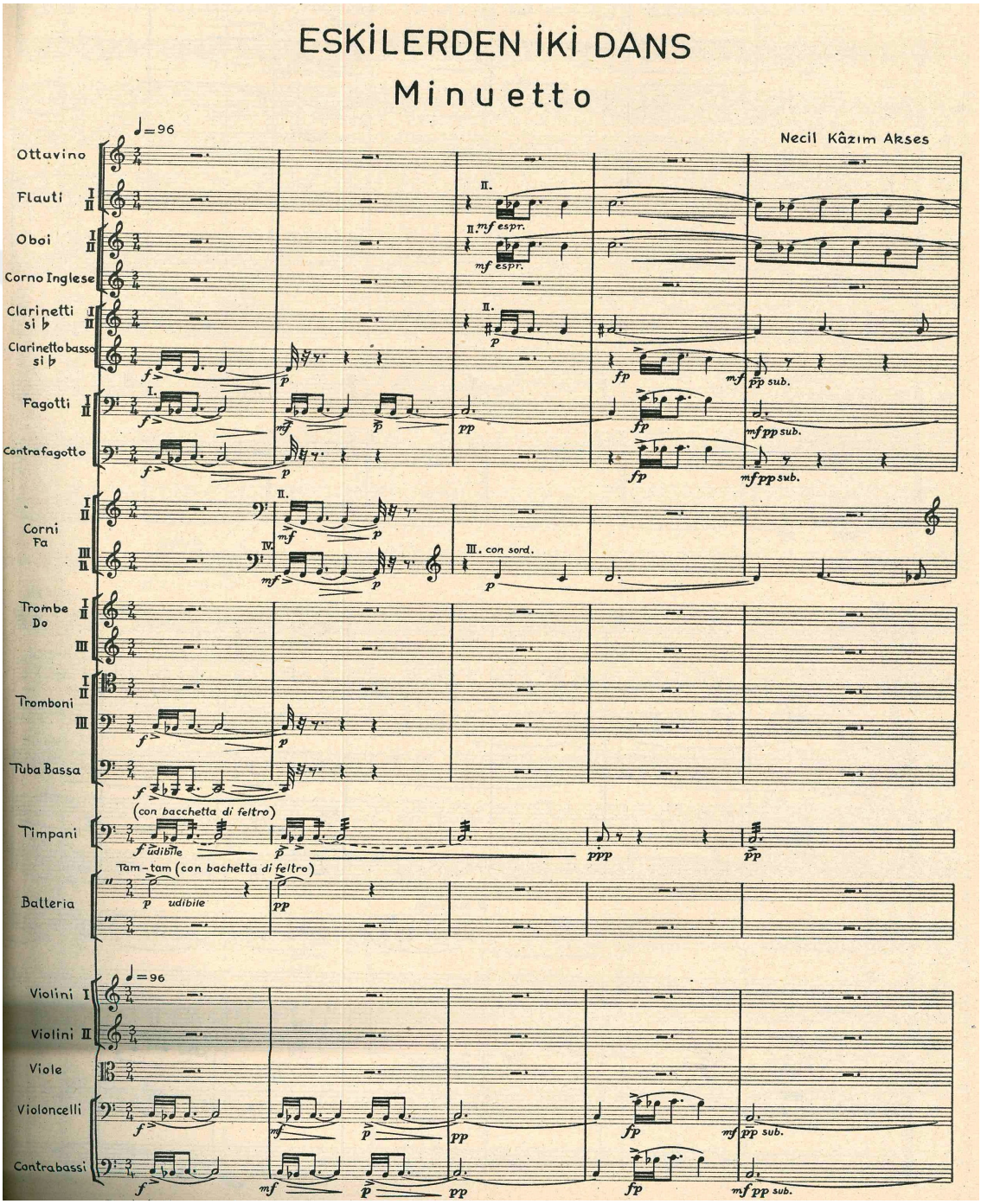
3.5.2.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Eserin eşliği oluşturulurken yaylı çalgılarda altılamaların geldiği kesitler (bkz. nota 185) onaltılık yapıda temsil edilmeye çalışılmış (bkz. nota 186) ve orkestra yapısı sadeleştirilerek piyanoya indirgenmiştir (bkz. nota 188-189).

3.5.3. ESKİLERDEN İKİ DANS

Akses'in 1960 yılında piyano için yazdığı, 1962 yılında orkestraya uyarladığı; ilk seslendirilmesi Hikmet Şimşek yönetiminde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası tarafından Ankara'da gerçekleştirilen (İlyasoğlu, 1998, s. 256),

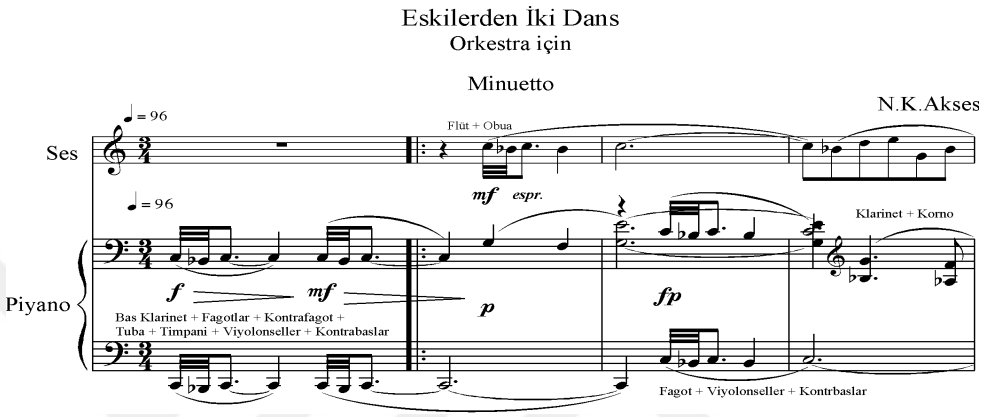
Minuetto ve Siciliana başlıklarını taşıyan iki bölümden oluşan “Eskilerden İki Dans” yapıtında kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: Pikolo, 2 Flüt, 2 Obua, Korangle, 2 Klarinet, Bas Klarinet, 2 Fagot, Kontrafagot, 4 Korno, 3 Trompet, 3 Trombon, Bas Tuba, Vurmalılar ve Yaylılar (bkz. nota 190), (Akses, 1962).

Nota 190: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 1-5. Ölçüler

3.5.3.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Yapıtın solfej partisi, orkestrada farklı çalgı gruplarında gelen kesitlerin (bkz. nota 190) birleştirilmesi yoluyla oluşturulmaya çalışılırken (bkz. nota 191) eserin iki bölümünün de birbirine bağlı olarak (segue) temsil edilebilmesi adına ezgi bütünlüğüne özen gösterilerek kimi kesitlerde kısaltmalara gidilmiştir.

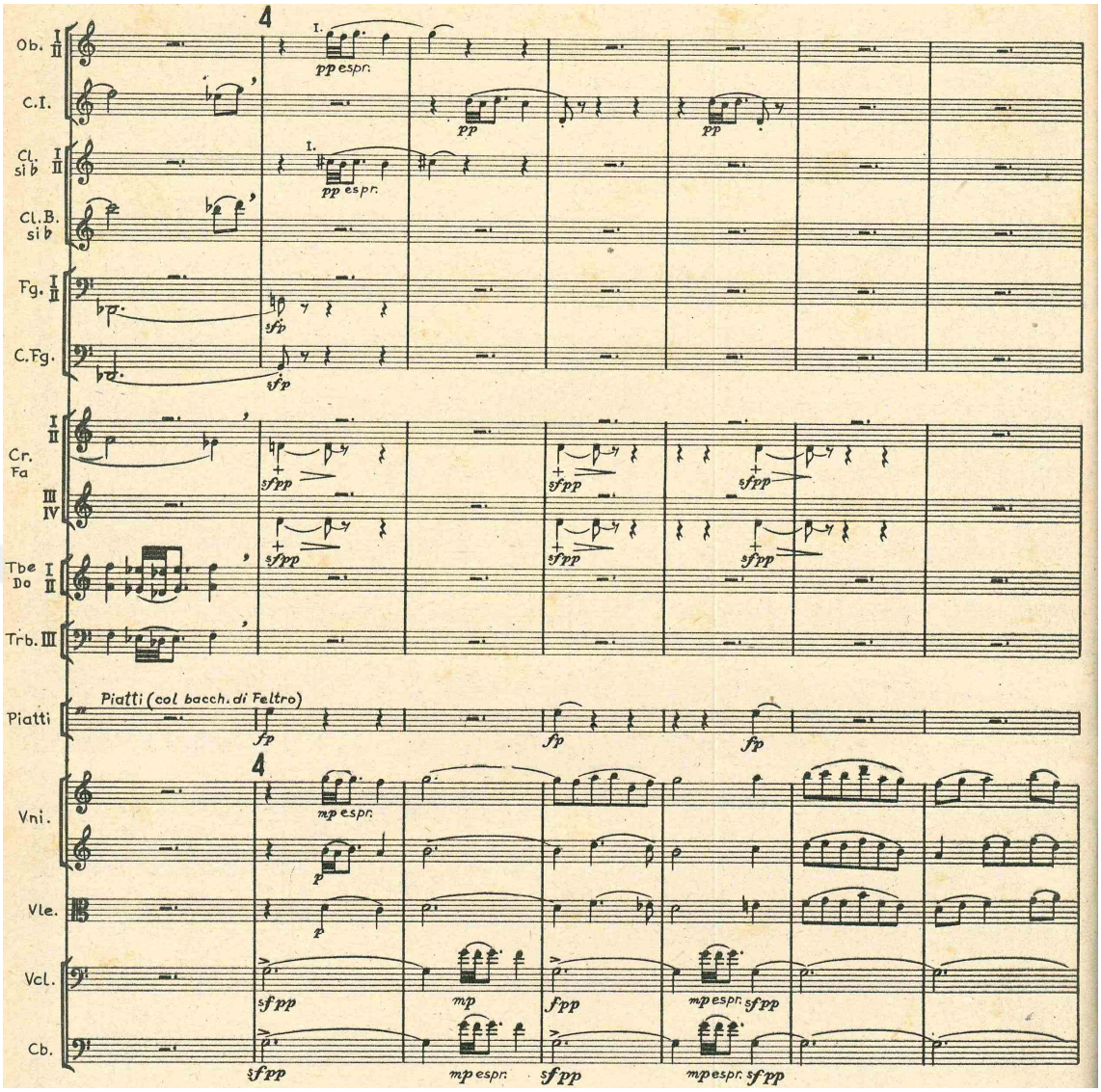
Nota 191: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 1-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.5.3.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

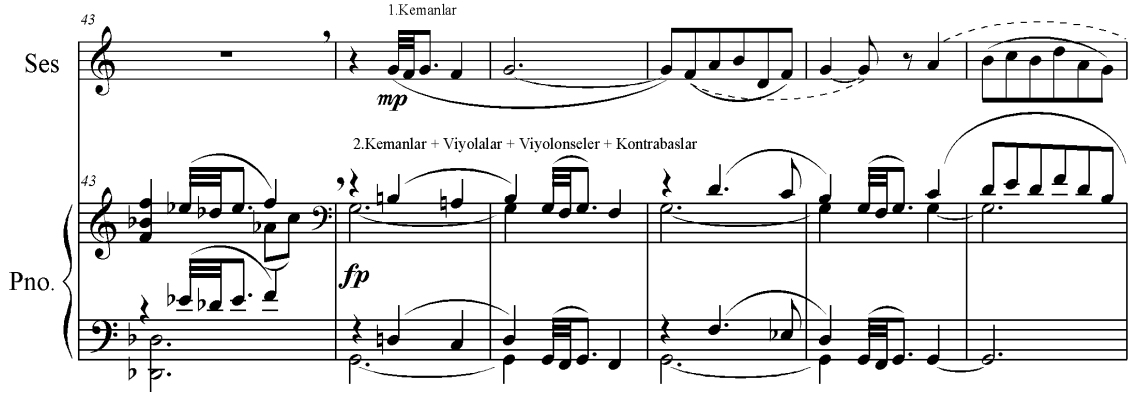
Seçilen kesitlerin bir kısmı solfej için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber bu aralığın üst sınır sesini aşan kesitler (bkz. nota 192) oktav aşağı aktarılmış (bkz. nota 193), üst sınırı aşan sol sesinin bulunduğu kesitler ise (bkz. nota 194) ezgi seyri açısından seçenekli olarak yazılmış (bkz. nota 195) ve bölümün solfej partisi Bb3-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 196).

3.5.3.1.2. UZUNLUK

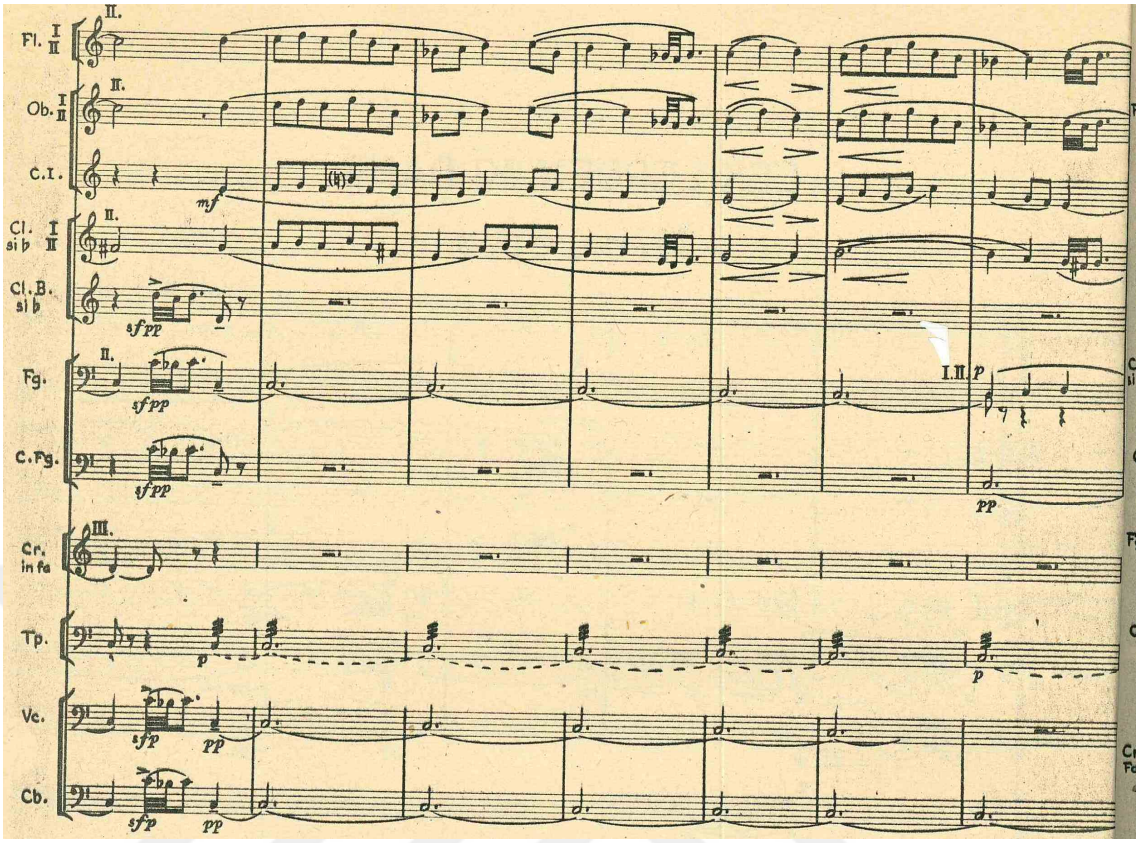
Yapıtın Minuetto başlığını taşıyan, tekrar ve başa dönüş kesitleriyle birlikte 376 ölçü ve yaklaşık 10’30” uzunluğunda olan I. Bölüm’ü eşlik partisiyle birlikte 80 ölçü ve yaklaşık 2’30” uzunluğunda; Siciliana başlığını taşıyan, 170 ölçü ve yaklaşık 11’10” uzunluğunda olan II. Bölüm’ü ise 31 ölçü ve yaklaşık 1’35” uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

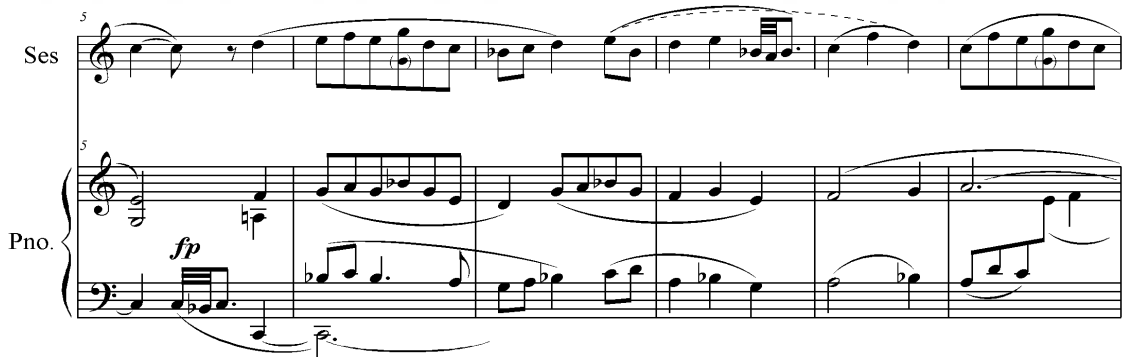
Nota 192: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 62-68. Ölçüler

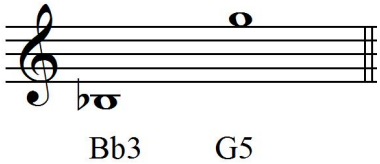
Nota 193: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 43-48. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 194: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 6-12. Ölçüler

Nota 195: Akses, Eskilerden İki Dans, I. Bölüm, 5-10. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 196: Akses, Eskilerden İki Dans, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.5.3.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması amacıyla, seçilen bazı kesitlerdeki uzayan dörtlük notalar (bkz. nota 192) sekizlik değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 193).

3.5.3.1.4. HIZ

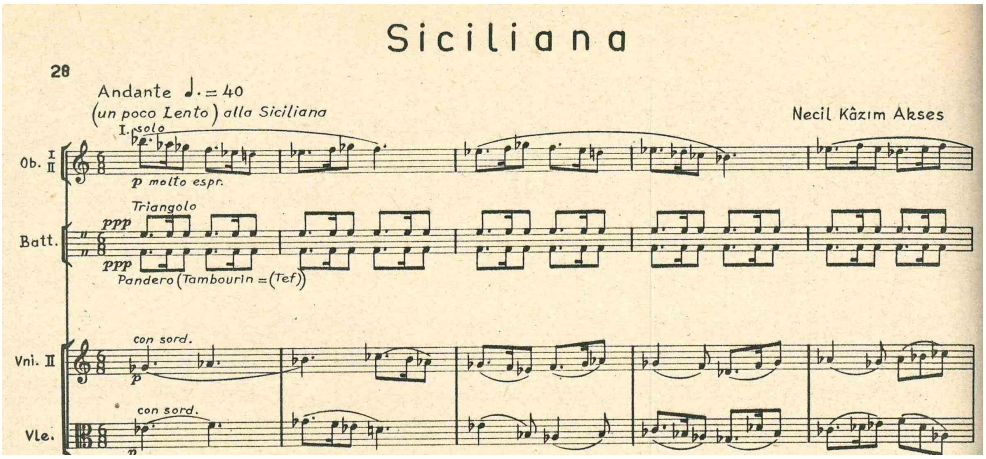
I. Bölüm'ün dörtlük nota biriminin 96 ve II. Bölüm'ün noktalı dörtlük nota biriminin 40 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızlarının solfej parçası biçimlerinde kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.5.3.1.5. NEFES BAĞLARI

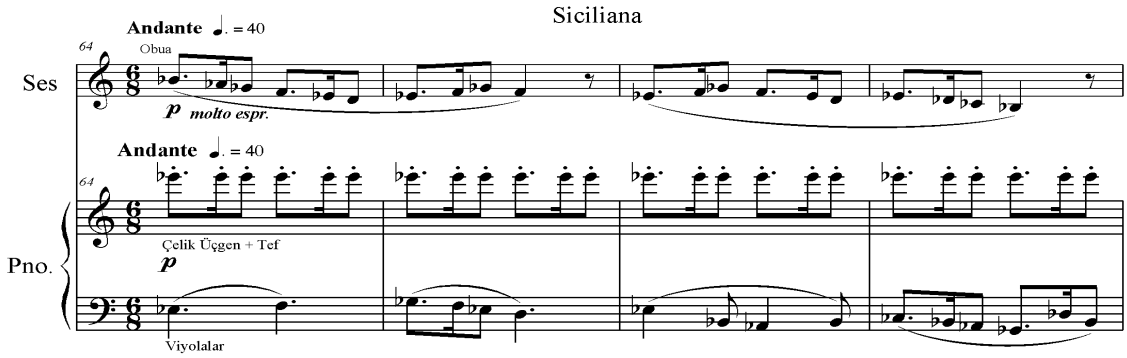
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 193).

3.5.3.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Yapıtın eşliği oluşturulurken orkestra yapısı sadeleştirilerek piyanoya indirgenmiş (bkz. nota 192-193), II. Bölüm'de tef ve çelik üçgenin kullanıldığı kesitler (bkz. nota 197) piyanonun altıncı oktavında ve bölümün karar sesi olan mi bemol notasıyla temsil edilmeye çalışılmıştır (bkz. nota 198).

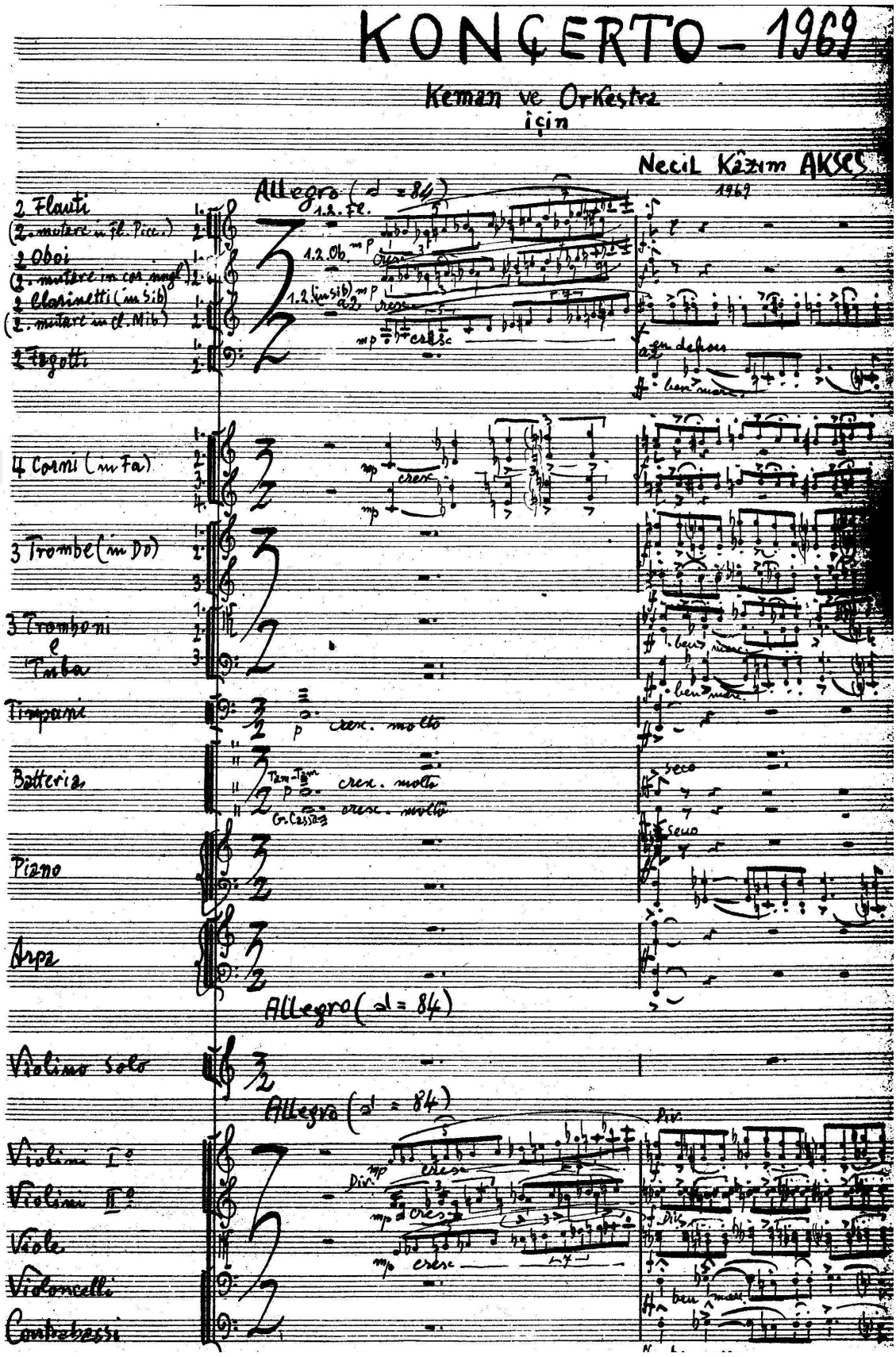
Nota 197: Akses, Eskilerden İki Dans, II. Bölüm, 1-5. Ölçüler

Nota 198: Akses, Eskilerden İki Dans, II. Bölüm, 1-4. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.5.4. KEMAN KONÇERTOSU, ADAGİO

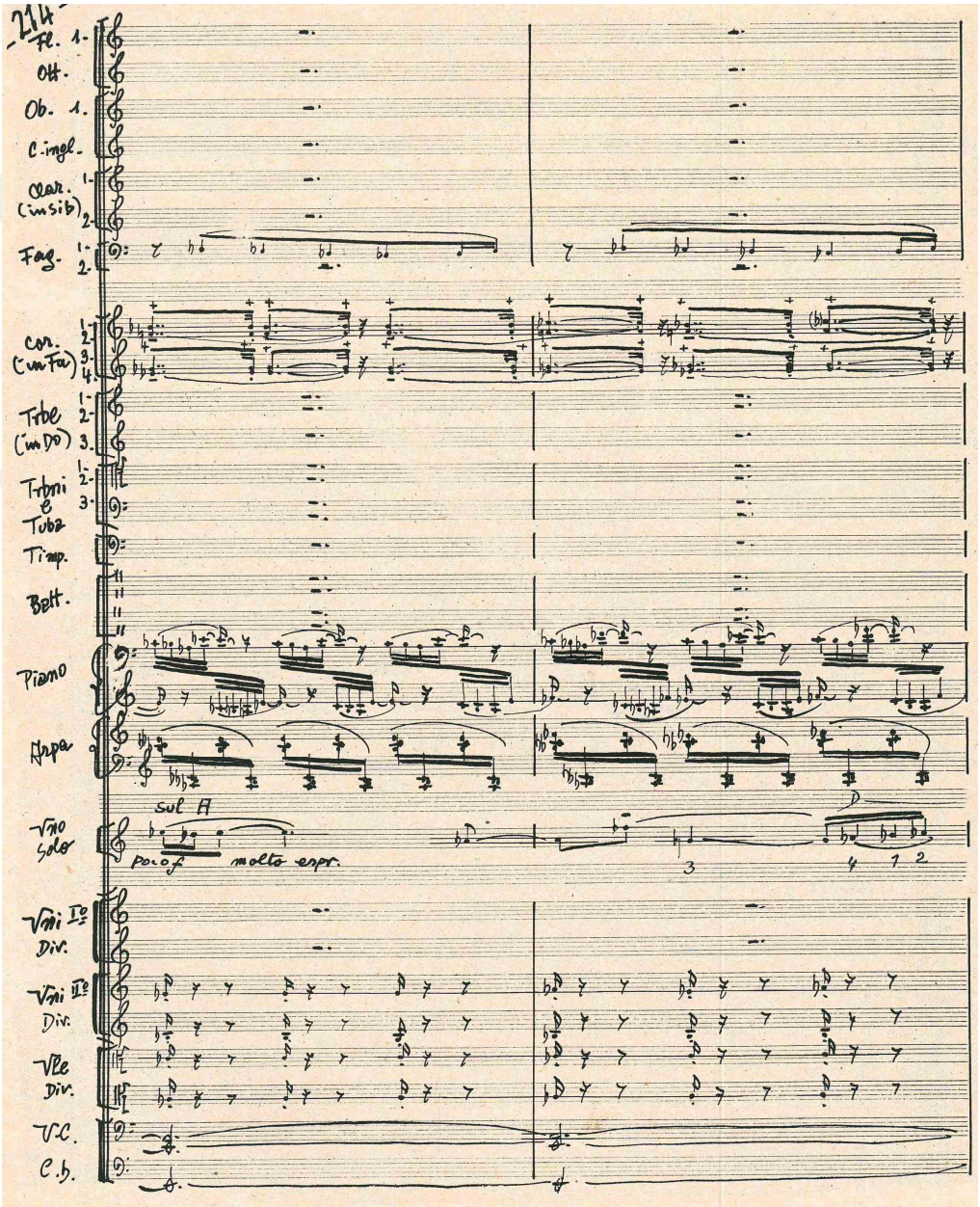
Akses'in 1969 yılında yazdığı, ilk seslendirilişi 6 Mayıs 1972'de Gotthold Ephraim Lessing yönetiminde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile solist Suna Kan tarafından Ankara'da gerçekleştirilen (İlyasoğlu, 1998, s. 257) ve "Konçerto-1969 Keman ve Orkestra için" başlığını taşıyan yapıtta kullanılan çalgı kadrosu şu şekildedir: 2 Flüt (2.Flüt Pikolo ile değişmeli), 2 Obua (2.Obua Korangle ile değişmeli), 2 Bb Klarinet (2.Klarinet Mib Klarinet ile değişmeli), 2 Fagot, 4 Korno, 3 Trompet, 3 Trombon, Tuba, Vurmalılar, Arp, Solo Keman ve Yaylılar (bkz. nota 199), (Akses, 1969).

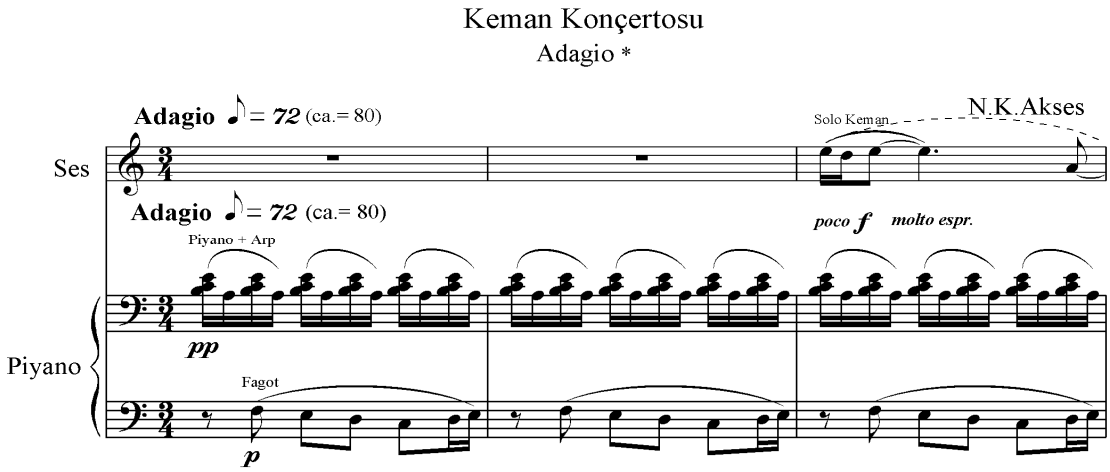
Nota 199: Akses, Keman Konçertosu, 1-2. Ölçüler

3.5.4.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Bu çalışma için Akses'in tek bölümlü ve 945 ölçü uzunluğundaki Keman Konçertosu'ndan 509-534. ölçüler arasındaki Adagio terimiyle başlayan ve konçertonun ağır bölmesi diyebileceğimiz kesit seçilmiştir. Bu kesitin solfej partisi, solo keman ve orkestranın farklı gruplarında gelen ezgi (bkz. nota 200) takip edilerek oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 201).

Nota 200: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 511-512. Ölçüler

Nota 201: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 1-3. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.5.4.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

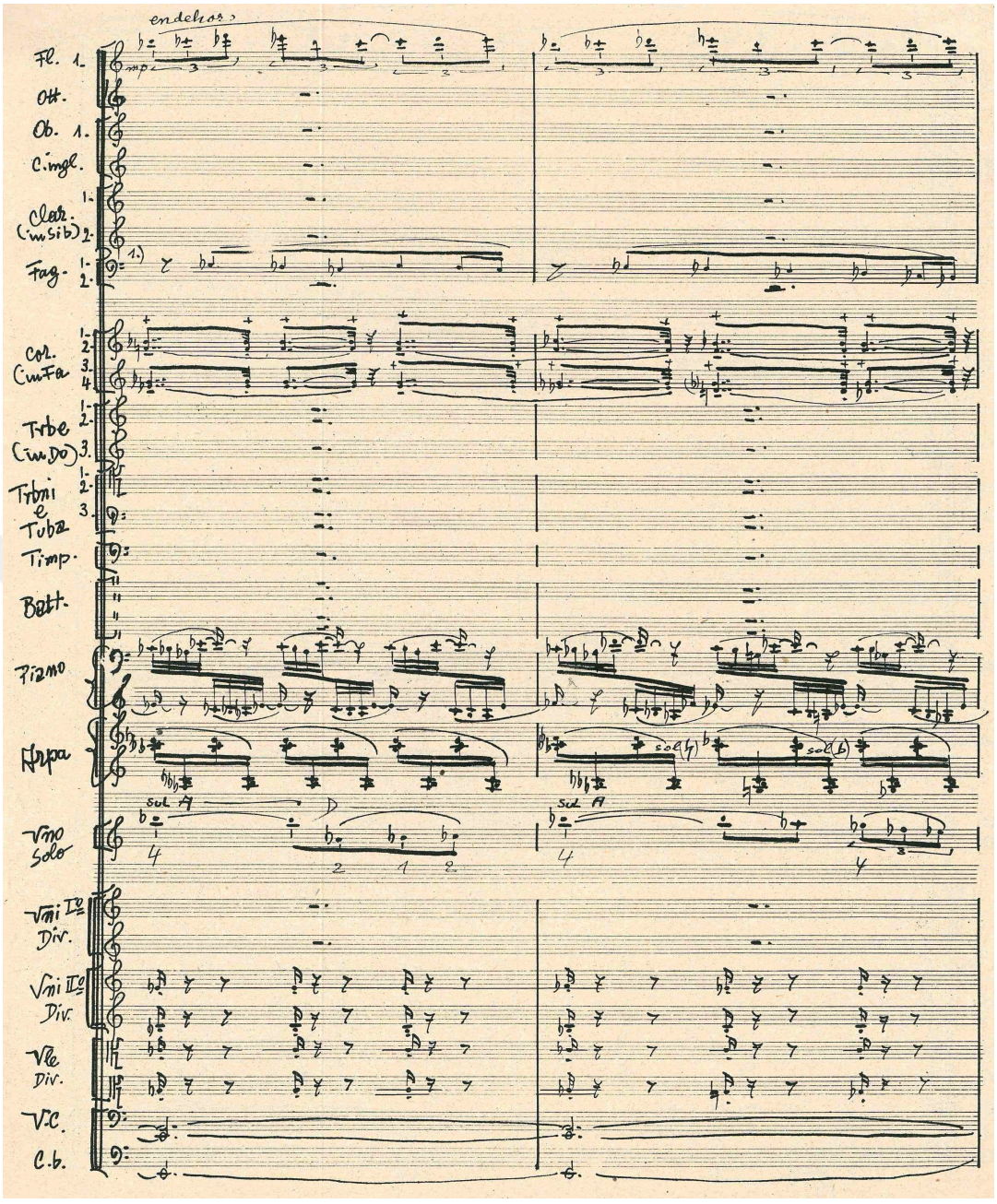
Seçilen bölmedeki seslerin çoğunlukla bemol ve yer yer çift bemollü kullanımının okumada fazladan güçlük doğuracağı düşünülmüş ve bölmenin ses merkezi yarım ses yukarı aktarılmıştır (bkz. nota 200-201). Bölmedeki kesitlerin bir kısmı solfej için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber bu alanın üst sınır sesini aşan kesitler (bkz. nota 202) oktav aşağı aktarılmış (bkz. nota 203) ve bölümün solfej partisi A3-F5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 204).

3.5.4.1.2. UZUNLUK

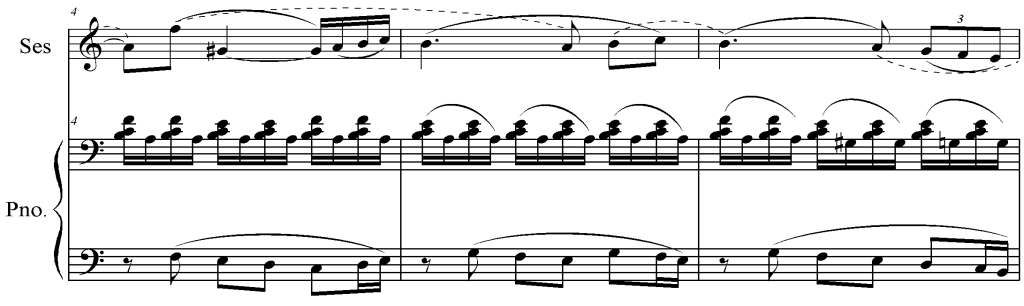
26 ölçü ve yaklaşık 2'48" uzunluğunda olan bölme aynı ölçü sayısı ve süreye sahip solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

3.5.4.1.3. DURAKLAMALAR

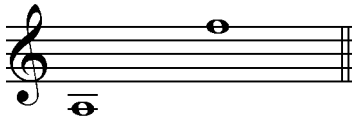
Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, bölmenin bazı kesitlerindeki uzayan dörtlük notalar (bkz. nota 205) sekizlik ve onaltılık değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 206).

Nota 202: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 513-514. Ölçüler

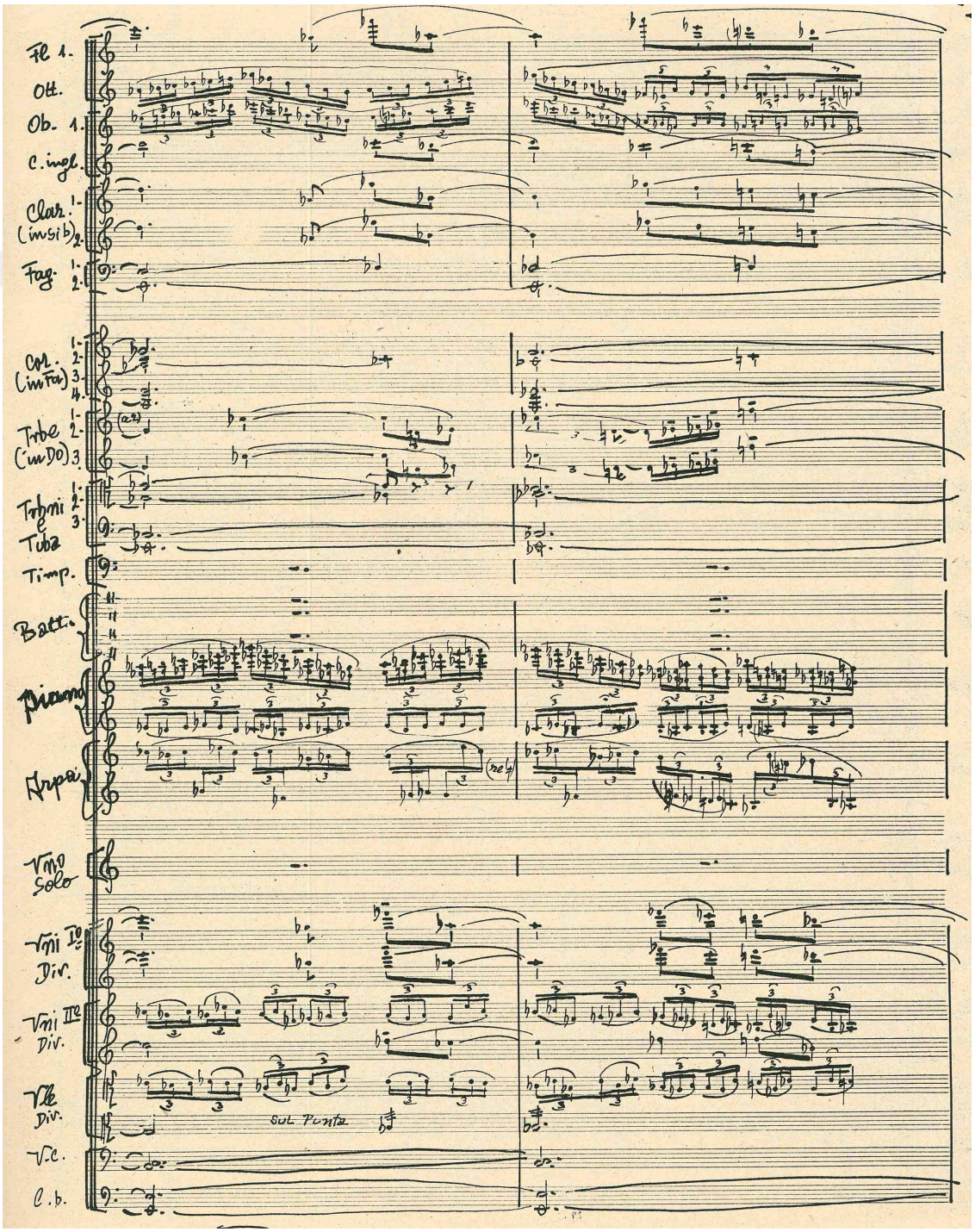

Nota 203: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 4-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

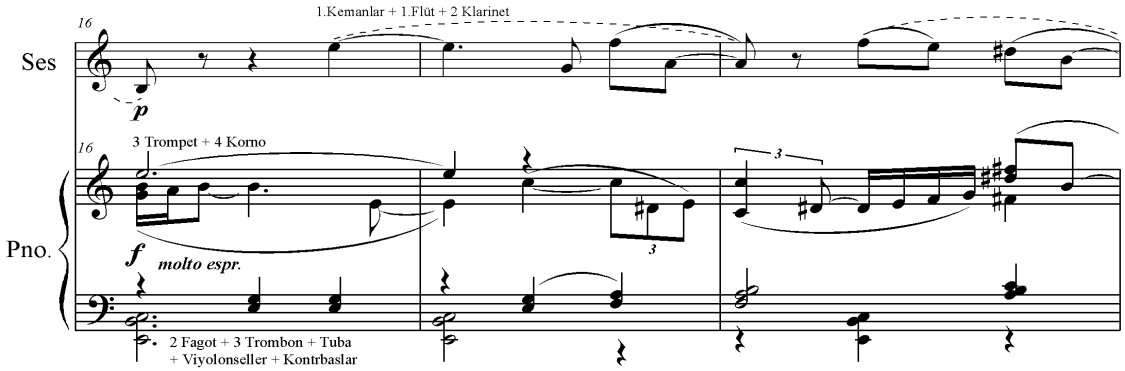

A3 F5

Nota 204: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

Nota 205: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 525-526. Ölçüler

Nota 206: Akses, Keman Konçertosu, Adagio, 16-18. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

3.5.4.1.4. HIZ

Bölmenin sekizlik nota biriminin 72 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği fakat bu hızın okuma için yorucu bir hız olduğu düşünülmüş ve sekizlik nota biriminin yaklaşık olarak 80 metronom değerine karşılık gelebileceği önerilmiştir.

3.5.4.1.5. NEFES BAĞLARI

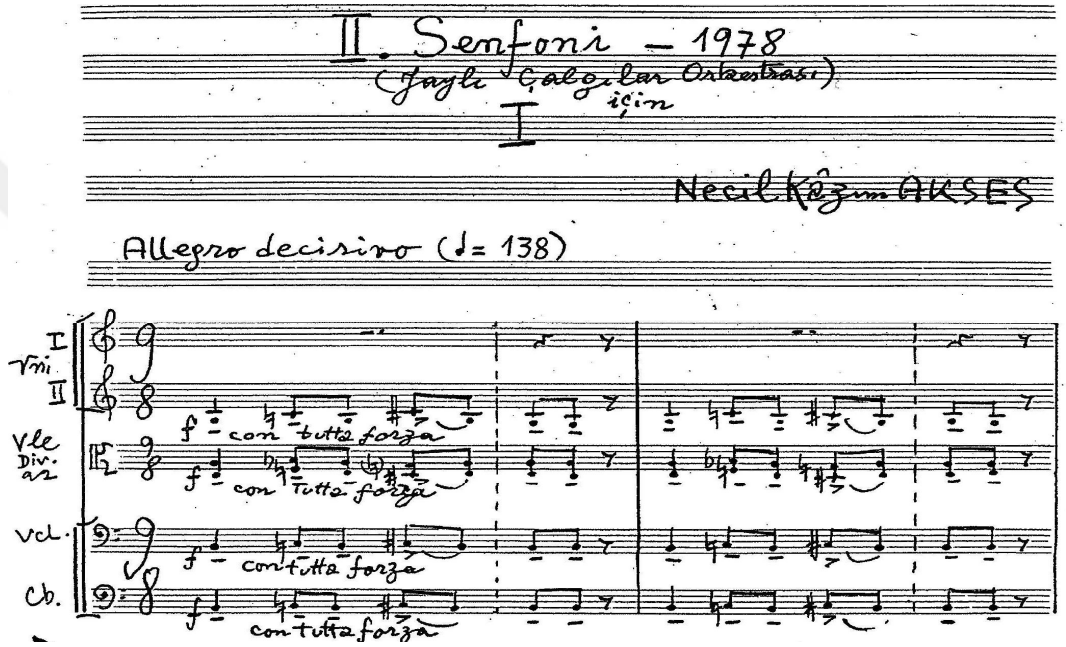
Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 206).

3.5.4.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölmenin eşliği oluşturulurken orkestra yapısı sadeleştirilerek piyanoya indirgenmiş (bkz. nota 202-203); 524. ölçüden itibaren başlayan kesitte orkestrada yer alan uzayan ses yapısı (bkz. nota 205), piyano eşliğinin durağan olmaması düşüncesiyle dörtlük nota değerli ritmik yapı olarak temsil edilmeye çalışılmıştır (bkz. nota 206).

3.5.5. 2. SENFONİ, II. BÖLÜM

Akses'in, Yaylı Çalgılar Orkestrası için yazdığı "2 Senfoni"sinin (bkz. nota 207) ilk seslendirilmesi 1978 yılında Gürer Aykal yönetiminde Ankara Oda Orkestrası tarafından Ankara Radyosu'nda gerçekleştirilmiştir (İlyasoğlu, 1998, s. 257), (Akses, 1978).

Nota 207: Akses, 2. Senfoni, I. Bölüm, 1-2. Ölçüler

3.5.5.1. SOLFEJ PARTİSİNİN OLUŞTURULMASI

Bu çalışma için Akses'in 2. Senfoni'sinden II. Bölüm seçilmiş ve bölümün solfej partisi, orkestranın farklı gruplarında gelen ezgi (bkz. nota 208) takip edilerek oluşturulmaya çalışılmıştır (bkz. nota 209).

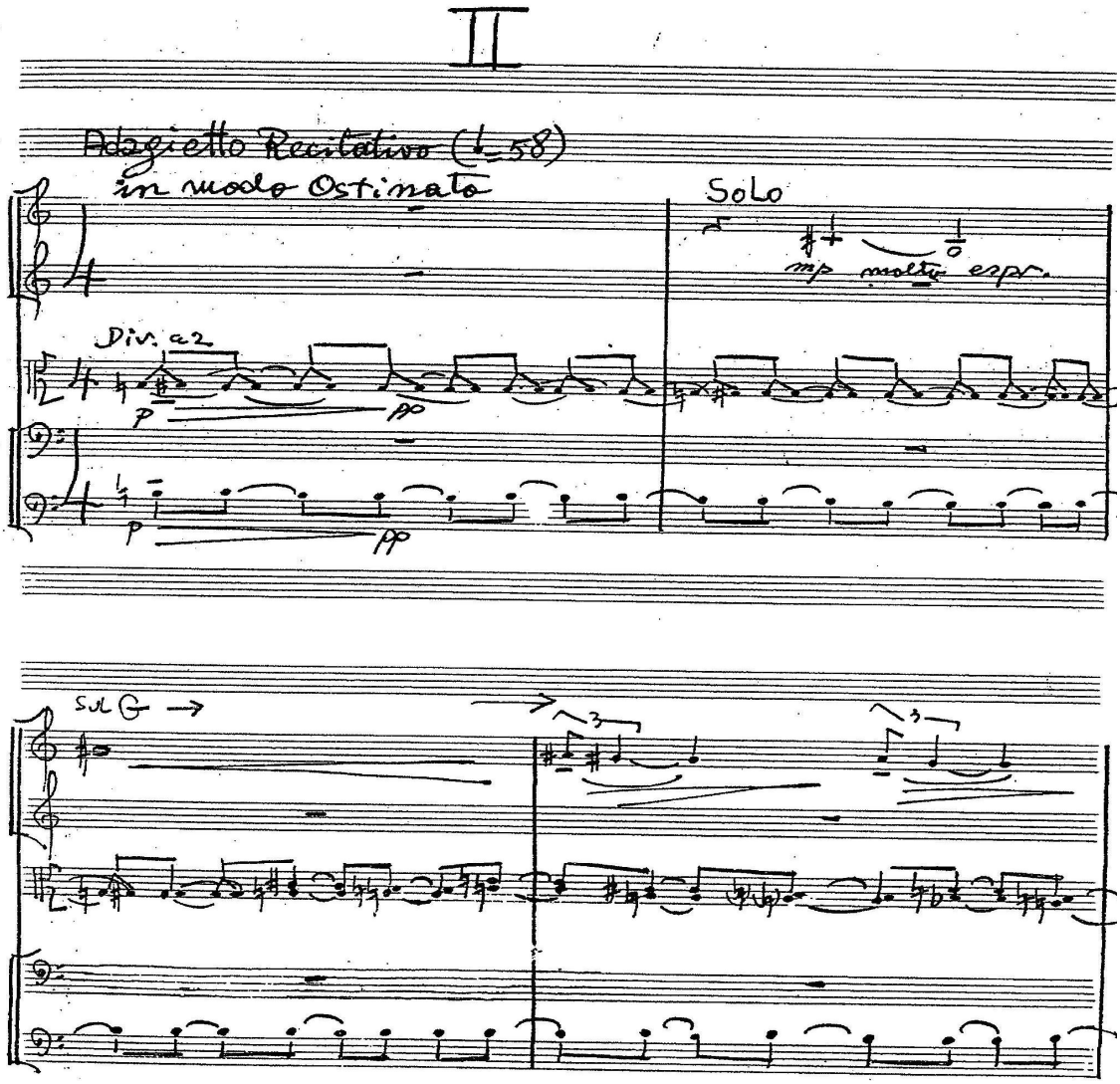
3.5.5.1.1. SES ALANI ve AKTARIM

Seçilen kesitlerin bir kısmı solfej için düşünülen ses alanında seyretmekle beraber bu alanın üst sınır sesini aşan kesitler (bkz. nota 210) oktav aşağı

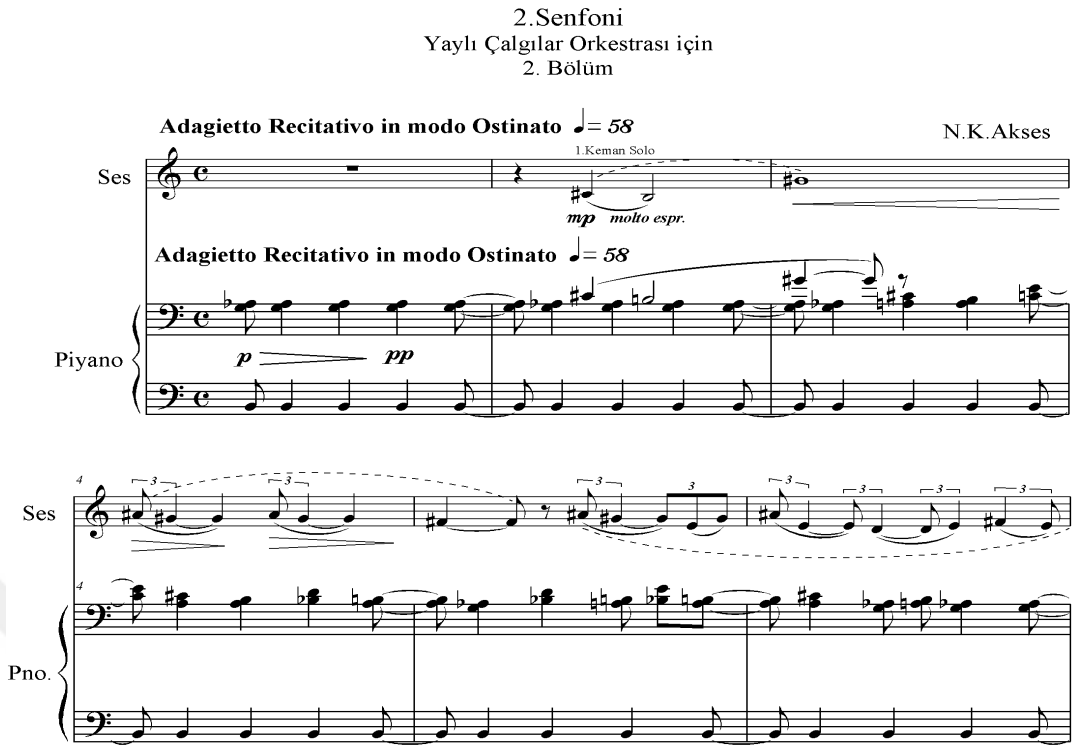
aktarılmış (bkz. nota 211), üst sınır sesini aşan fa diyez sesinin bulunduğu kesit ise (bkz. nota 212) okunabileceği düşünülerek aktarım yapılmamış (bkz. nota 213) ve bölümün solfej partisi B3-F#5 aralığında oluşmuştur (bkz. nota 214).

3.5.5.1.2. UZUNLUK

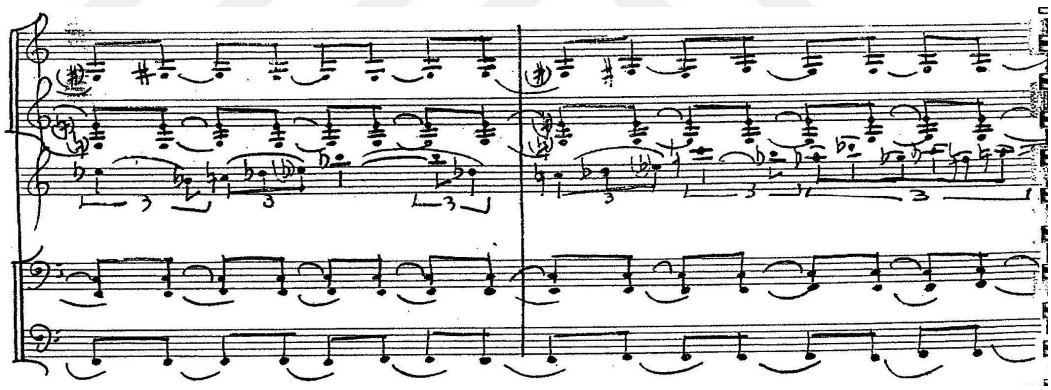
78 ölçü ve yaklaşık 6'30" uzunluğunda olan II. Bölüm, 30 ölçü ve yaklaşık 2'05" uzunluğunda solfej parçası biçiminde oluşturulmaya çalışılmıştır.

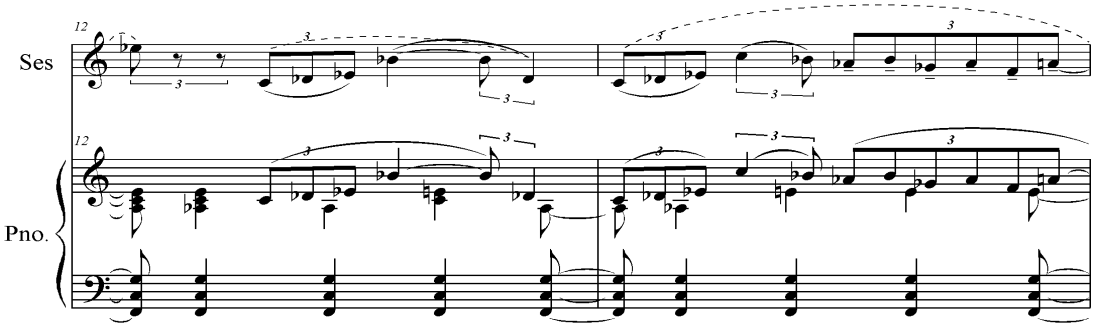
Nota 208: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-4. Ölçüler

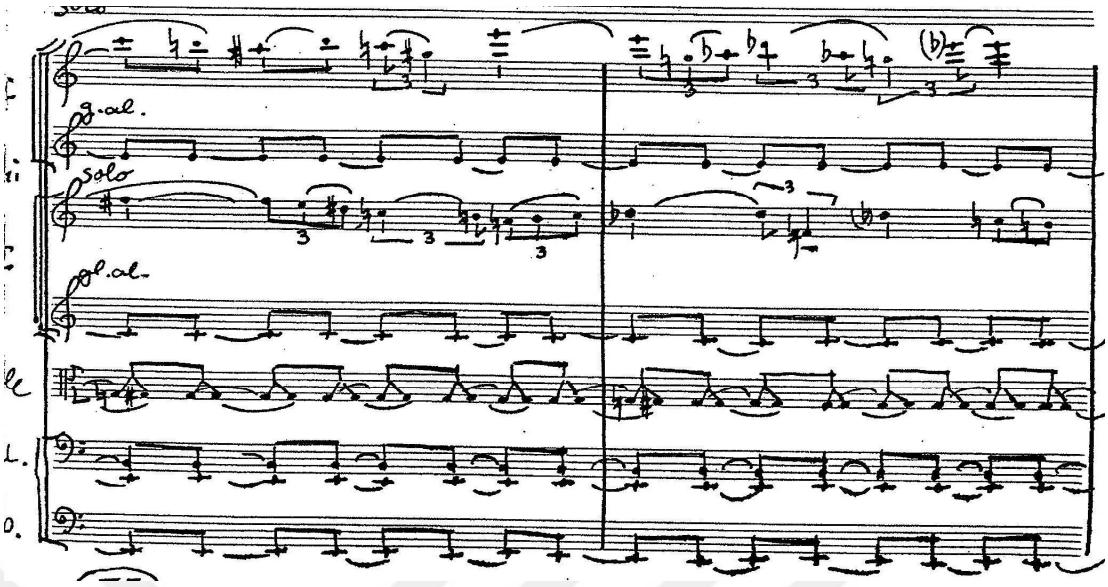
Nota 209: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 1-6. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

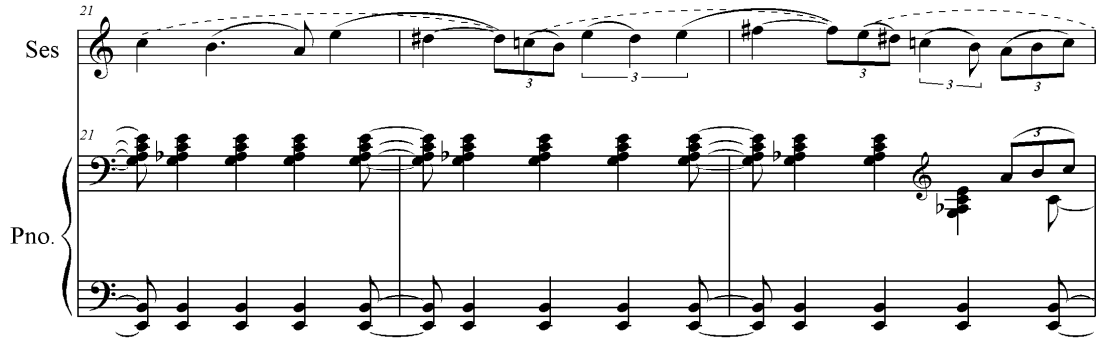
Nota 210: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 23-24. Ölçüler

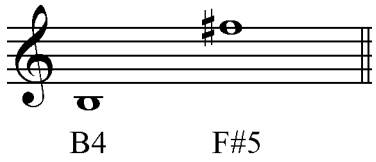
Nota 211: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 12-13. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 212: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 35-36. Ölçüler

Nota 213: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, 21-23. Ölçüler, Solfej Parçası Biçimi

Nota 214: Akses, 2. Senfoni, II. Bölüm, Solfej Parçası Biçiminde Ses Alanı

3.5.5.1.3. DURAKLAMALAR

Okuma esnasında yardımcı olması düşünülerek, seçilen kesitlerdeki uzayan bazı notalar (bkz. nota 210) sekizlik değer erken kesilmek suretiyle solfej partisine duraklamalar eklenmiştir (bkz. nota 211).

3.5.5.1.4. HIZ

Bölümün dörtlük nota biriminin 58 metronom değerine karşılık gelen orijinal hızının solfej parçası biçiminde kullanılabileceği düşünülmüştür.

3.5.5.1.5. NEFES BAĞLARI

Solfej partisi olarak seçilen kesitlere okuma kolaylığı sağlaması düşüncesiyle ezgi bütünlüğünü bozmayacak biçimde nefes bağları eklenmiştir (bkz. nota 213).

3.5.5.2. PİYANO EŞLİĞİNİN OLUŞTURULMASI

Bölümün eşliği oluşturulurken orkestra yapısı kimi yerlerde sadeleştirilerek piyanoya indirgenmeye çalışılmıştır (bkz. nota 212-213).

4. BÖLÜM: SONUÇ

Bu çalışmada, Türkiye'de konservatuvar ve müzik okullarında yer alan solfej derslerindeki müzik dağarına Türk Beşleri'nin yapıtlarıyla katkıda bulunma ve öğrencileri eğitimlerinin ilk yıllarından itibaren Türk Beşleri'nin müzikleriyle tanıştırma gözetilmiş; bu maksatla Türk Beşleri'nin 20 farklı yapıtı solfej parçası olarak biçimlendirilmiş ve bu parçaların piyano eşlikleri yapıtlardaki orijinal müzikal gereçlerden düzenlenmiştir. Parçaların oluşum sürecinde H.Ü. Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Lisesi 9. Sınıf öğrencileri Belgi Karya Olcaytu (Viyolonsel), Ece Ataç (Piyano), Ece Namlı (Keman), Zeynep Yüce (Keman) ve Özge Aksoy (Keman)'un görüşleri alınmış ve her parça bu öğrencilerle deşifre yapıldıktan sonra 2 kere okunmuştur. Parçalar oluşturulduktan sonra öğrencilerin bu çalışma üzerine düşünceleri sorulmuş ve öğrenciler şu görüşleri dile getirmişlerdir:

Belgi Karya Olcaytu: *"Günümüzde Türk bestecileri yeterince tanınmadığı ve icra edilmediği için bu eserleri deşifre etmek oldukça zordu. Bu eserler beni zorladığı gibi oldukça geliştirdi. En önemlisi bu çalışma sayesinde Türk Beşleri'nin birkaç eserini tanıma imkanı buldum. Bu nedenle bu çalışmanın solfej eğitimi için çok faydalı olacağına inanıyorum."*

Ece Ataç: *"Öncelikle bu çalışma sayesinde Türk Beşleri'nin önemli eserlerini tanıdık. Repertuvarımızda Türk bestecilerine çok sık yer verilmedği için bu çalışmanın bize çok şey kattığını düşünüyorum. Parçaları okurken bazılarında zorlandık, bazılarını rahatça seslendirdik. Bu çalışma ses gelişimimiz açısından da oldukça faydalı oldu. Erkin, Rey, Akses, Saygun ve Alnar gibi önemli bestecilerin eserlerini çalışmak bizim için güzel bir deneyim oldu. Bu parçaları her öğrencinin çalışması gerektiğini düşünüyorum."*

Ece Namlı: *"Yaptığımız bu çalışma bana çok şey kazandırdı. Türk Beşleri'nin eserlerini tanıma fırsatı bulmuş oldum. Daha önceden Türk bestecilerinin eserleri ve tarzları hakkında şimdi olduğum kadar bir fikir sahibi değildim.*

Bunların solfej parçası haline getirilmelerini de oldukça yararlı buluyorum. Çünkü farklı tarzdaki müziklerin de öğrencilere aktarılması gerek. Okulumuzda sürekli klasik yani batı müziğinin kurallarını ve onun eğitimini alıyoruz. Ama farklı müzikleri ve farklı kültürleri de öğrenmeliyiz. Okuduğumuz parçalar çok güzel bir düzenlemeye sahipti. Açıkçası zor olanlar da vardı ama oldukça geliştiriciydi. Özellikle eserlerin ritmi zordu ama solfej eğitimi gören öğrencilerin okuduklarında ritim becerisinin gelişeceğini düşünüyorum. Eserlerin duyuluşları alışık olduğumuzdan biraz daha farklıydı ama benim çok hoşuma gitti. Çok güzel eserleri hep birlikte icra ettik ve bence bu çalışma her birimize bir deneyim kazandırdı."

Zeynep Yüce: "*Liseye kadar hep batı müziği okuduğumuz ve icra ettiğimiz için Türk Beşleri'nin eserlerini solfej yapmak benim için çok güzel bir deneyimdi. Aralarından birkaç eser dışında bu müzikleri tanımıyordum ama bu çalışma sayesinde tanışma ve bu müziği yapma imkanı buldum. Özellikle aksak ritmlerin sık geldiği ve ölçü ölçü değişen ritmlerin bulunduğu eserleri deşifre etmesi kolay değildi, bunun yanında entonasyon açısından zor olan eserler de vardı. Hepsini titizlikle çalışarak okuyabilmek, hem benim için çok verimli oldu hem de enstrümanımdaki deşifrelerimde bana çok kolaylık sağladı. Bu nedenle bu çalışmanın çok önemli olduğunu düşünüyorum. Belli bir solfej seviyesindeki herkes bu eserleri okumalı ve tanımalı. Bu çalışmanın bir parçası olduğum için çok mutluyum."*

Özge Aksoy: *"Katılmış olduğum bu çalışma sürecinde itiraf etmeliyim ki zorlandım ve bu da beni yapmam için daha fazla itti. Bu parçaların, onları okuyan çocuklar için ülkemizin çok önemli bestecilerini tanıması ve fikir edinmesi açısından çok yararlı, zorlu ama bir o kadar da faydalı olacağını tüm kalbimle biliyorum. Bu çalışmanın bir parçası olabildiğim için minnet duyuyorum."*

Öğrencilerin görüşlerinde dikkat çeken başlıkları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Türk Beşleri'ni Tanıma Bilinci: Öğrencilerin hemen hepsi Türk Beşleri'nin müziklerini çok tanımadıklarını, onların müziklerini bu dağarcık yoluyla tanımanın kendileri için çok yararlı olduğunu, solfej dersi alan diğer öğrenciler için de faydalı olacağını dile getirmişlerdir. Bu çalışmanın amaçlarından olan müzik eğitiminin ilk aşamalarından itibaren Türk Beşleri ile tanışma fikrinin büyük bir kazanım olacağı öğrenciler tarafından da vurgulanmıştır.
- Deşifre Zorluğu: Öğrencilerin hemen hepsi bu parçaları deşifre etmenin kolay olmadığını söylerken, bazıları bunun ritmik yapıların farklılığı ve aksak ölçülerden kaynaklandığı belirtmiştir. Türkiye'deki müzik eğitiminde kullanılan solfej, dikte ve deşifre materyallerinin büyük çoğunluğunun tonal anlayışta olması, öğrencilerin dağarcık parçalarını deşifre ederken karşılaştıkları sorunların kaynağını berraklaştırmaktadır. Çünkü dağarcık parçalarının hemen hepsinde farklı biçim ve oranlarda yer alan makamsallık, modalite, aksak ölçü, farklı aralık yapıları ve ritmik yapılar gibi unsurlarla o ana değin çok az veya hiç karşılaşmayan öğrencilerin dağarcık parçalarını deşifre ederken zorlanmaları anlaşılabilir bir durumdur. Bu çalışmanın amaçlarından olan bilgi ve bilinç kazanımının, öğrencilere kendi müzikal kültür değerlerini sunarak tasarlanmasının yukarıda değinilen sorunlara yaklaşımda kilit rol olabileceği düşünülmüştür.

Bu çalışma aynı zamanda solfej alanıyla ilgili ve bu alanda tecrübeli 4 öğretim elemanına gösterilmiş ve öğretim elemanları şu görüşleri dile getirmişlerdir:

Sevgi Ünal (H.Ü.A.D.K. Kompozisyon Sanat Dalı, Sanatçı Öğretim Elemanı): "*Önder Özkoç'un bu çalışmasının büyük bir boşluğu doldurduğunu düşünüyorum, şöyle ki Türkiye'deki konservatuvar ve diğer müzik eğitimi verilen kurumlardaki solfej derslerinde genellikle 20.y.y. öncesi repertuvarın tonal yapıdaki eserlerini okuyan öğrenciler, aynı zamanda kuramsal bilgi olarak da bu repertuvarda kullanılan unsurları öğrenmektedirler. Çoğunlukla bu repertuvar*

içerisinde yetişen müzisyenler ileriki müzik yaşamlarında diğer dönemlerden veya Türk bestecilerinden eserlerle karşılaşınca doğal olarak zorluklar yaşayabilmektedir. Öğrencilerin bu zorlukları aşabilmeleri, kendi topraklarının bestecileriyle küçük yaşta tanışabilmeleri ve mod, makam, aksak ölçü, poly-ritm gibi kavramları öğrenebilmeleri için bu dağarcığın çok faydalı olacağını düşünmekteyim. Ümir ederim ki bu dağarcık gibi niceleri yazılır ve öğrenciler kendi müzikal değerlerini solfej derslerinde ilk yıllardan itibaren öğrenirler."

Onur Arınç Duran (Milli Savunma Üniversitesi, Bando Meslek Yüksek Okulu, Öğretim Elemanı): "*Ülkemiz müzik okullarının eğitim programlarında yer alan solfej derslerinin kısıtlı bir alana sıkışması; kültürel ve geleneksel değerlerimizin tanıtılmasında kaynak eksikliği; solfej derslerinin ezbere dayandırılarak amacını yitirmesi ve bu derslerde başarılı olarak mezun olan öğrencilerin solfej dersiyle hedeflenen amaçtan uzak bir anlayışta meslek yapmaları yıllardır gözlemlediğim bir sonuçtur. Solfej dersinin, sadece nüans ya da entonasyon netliği kavramlarına sıkıştığını ve bir anlamda öğretmenler tarafından da işin kolayına kaçılarak nasıl olması gerektiği konusunda arayış yapılmadığını ve tüm bunlara binayen, üzerine düşünülmediğini değerlendirmekteyim. Bir müzisyen gözüyle baktığımda solfej eğitiminin hedefinin, iyi bir icracı olma yolunda temel bileşenlerden biri olduğu kanısının yanında; bir besteci gözüyle baktığımda ise, çağın getirdiği ritmik ve modal yenilikleri tanıtan; majör-minör sistemiyle sınırlandırılmamış, sadece ikişerli ve üçerli tartımlara sıkışmamış; ülkesinin bestecilerini tanıtan, bu müziklere kulak aşinalığı kazandırarak ilerideki meslek hayatlarında bu müzikleri hem daha kolay çözümlemeye giden, hem de daha çok çalınması ve yeni besteler yapılması yönünde bestecilerin en büyük destekleyicileri olan icracıları yetiştirmek olması gerektiğini düşünüyorum. Bu bağlamda, Önder Özkoç'un hazırladığı bu çalışmanın müzik hayatım boyunca gözlemlediğim olması gereken değerleri taşıdığını ve beni çok heyecanlandırdığını ifade etmek isterim. İnanıyorum ki; bu dağarcık hemen ilk derslerden itibaren öğrenciler tarafından sevilecek; öğretmenler tarafından ise bu zamana kadar var olan büyük bir boşluğu doldurduğu fark edilecektir. Dilerim hazırlanan dağarcık bir an önce ülkemizdeki müzik okullarının eğitim*

müfredatına eklenir ve kendi toprağının verimini gören öğrenciler yetişerek, yurdumu yemyeşil bir gelecek bekler…"

Baran Doğaç Ünal (H.Ü.A.D.K. Kompozisyon Sanat Dalı, Öğretim Elemanı): "*Günümüzde Türk Beşleri'nin müzikleri her ne kadar icra ediliyor olsada ne yazıkki bu icraları konservatuvar sisteminde eğitim gören öğrencilerimize ulaştıramıyoruz. Bu çalışma ile beraber konservatuvar öğrencileri Türk Beşleri'nin eserlerini tanımakla beraber her zaman okudukları solfej metodlarından farklı olarak bu metodla karşılaştıklarında, solfej parçalarının önemini (literatür tanıma, deşifre etme, kulak gelişimi ve müzikalite) tekrar hatırlayacaklardır. Bu bağlamda Önder Özkoç'un yaptığı bu çalışmada Türk Beşleri'nin eserleri solfej öğrencilerinin ses aralıkları göz önünde bulundurularak tekrar yazılmış, faydalı ve öğrencilerin zevkle okuyacağı bir çalışma olmuştur."*

Orhan Veli Özbayrak (H.Ü.A.D.K. Kompozisyon Sanat Dalı, Öğretim Elemanı): "*Ülkemiz konservatuvarlarının müzik eğitimi sisteminde görülen en büyük sorunlardan biri ve belki de bu sorunlardan en temeli, ülkemiz müziğinin incelenerek nitelikli çalışmalar yoluyla eğitim programlarında yer almasında ve böylece kendi kültürümüz içinde kendi kimliğimizle filizlenen müziği ve bu müziği biçimlendiren yapıtları öğrencilere öğretmede, en azından kendilerini bu müzik yapıtlarının varlığından haberdar etme çabasında görülen eksiklik ve kayıtsızlıktır. Bu açıdan bakıldığında, Önder Özkoç'un hazırlamış olduğu bu çalışmanın, yukarıda bahsedilen önemli boşluğun doldurulabilmesi için ilk ve önemli adımı oluşturduğunu, bu dağarcığın solfej derslerinde kullanılması yoluyla en başta konservatuvar öğrencilerinin hem ülkemizin modern tarihindeki en çok bilinen bestecilerinin önde gelen eserlerini tanıma olanağına sahip olup bu önemli eserlerin onların belleklerinde yer edineceklerini, hem de tonal şartlanma ve bunun kuramsal olarak en dar kalıpları ile yetişen/yetiştirilen bu öğrencilerin kendi müzik tarihimiz ve kültürümüz üzerinden yapılan bir örneklemle başka müzik biçemlerinin de var olabileceğini anlama ve kavramalarına yardımcı olacağını düşünüyorum. Buna ek olarak, müzik*

hayatımızın en önde gelen ve tartışmalı sorunlarından biri olan, bestecilerimizin eserlerinin nicelik bakımından yeterli düzeyde seslendirilmemesi sorunu, ancak veya en azından ilk olarak böylesi bir dağarcığın konservatuvarların solfej eğitiminin erken döneminde etkili bir biçimde kullanılması yoluyla aşılabilir. Dileğim, bu ve bunu izleyecek/izlemesi gereken çalışmaların müzik eğitimi kurumlarımızın ders programlarında yer alarak okutulmasıdır."

Solfej dersinde bilgi ve birikimi olan 4 öğretim elemanının görüşlerinde dikkat çeken başlıkları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Uygulamadaki Solfej Müfredatının Yetersizliği: Öğretim elemanlarının hemen hepsi Türkiye'de müzik eğitimi verilen kurumların büyük kısmında şu anda uygulanan solfej müfredatının, tonal müziğin belirli bir döneminde sıkışıp kaldığını vurgulamaktadır. Böylelikle öğrenciler bu derste çoğunlukla tonal solfej parçaları okurken bu parçaların gereği olan tonal kuramsal bilgiler edinmektedirler. Oysa bu yapı öğrencilerin ileriki müzik yaşamlarında karşılaşacakları tonal olmayan eserleri daha iyi algılayıp anlayabilmelerini sağlayacak donanımı yeterince vermemektedir. Oysa bu çalışma solfej dersine getirdiği anlayışla, öğrencilerin ileride karşılaşacakları farklı stillerideki eserleri bilinçle icra edebilmeleri için gerekli donanımın alındığı yer olarak katkıda bulunmayı hedeflemektedir.
- Türk Beşleri'nin Müziklerini Tanıma: Öğretim elemanlarının hemen hepsi öğrencilerin bu dağarcık yoluyla Türk Beşleri'nin müziklerine eğitimlerinin ilk aşamalarından itibaren aşina olmasının onlara ileride bu eserleri veya benzer stillerdeki diğer eserleri icra edecekleri zaman büyük kolaylıklar sağlayacağını dile getirmişlerdir.
- Kendi Müzik Kültürümüzü Tanıma: Öğretim elemanlarının yine hemen hepsi bu dağarcığın öğrencilere Türk Beşleri aracılığıyla kendi müzikal değerlerini okutuyor ve öğretiyor olmasının önemli olduğunu vurgulamıştır. Solfej derslerinde okutulan parçaların büyük çoğunluğunun Avrupalı bestecilerden seçildiği göz önüne alındığında bu

dağarcığın tamamen Türk bestecilerinin yapıtlarından parçalarla oluşturulmuş olması diğer bir önemli noktadır.

- Tonal Şartlanmışlığın Kırılması: Yine öğretim elemanlarının ortak olarak dile getirdiğini söyleyebileceğimiz diğer bir nokta, bu çalışmanın solfej derslerindeki muhtemel tonal/ majör-minör şartlanmışlığı kırmada önemli bir rol oynayabileceği olmuştur. Çünkü öğrenciler çoğunlukla solfej derslerinde okudukları parçalarla paralel kuramsal bilgiler öğrenmektedirler, eğer bu parçalar tonal çerçeve ile sınırlıysa kuram bilgisi de tonal çatılı olmaktadır. Oysa bu dağarcık solfej derslerinde okunduğu takdirde dağarcık parçalarında yer alan mod, makam, aksak ölçü, farklı ritmik yapılar, farklı aralıklar, poly-ritmik yapı gibi kavramların doğal olarak öğrencilere öğretilmesi gerekecektir. Bu da öğrencilerin ilk eğitim yıllarının ufuk açıcı ve bilinçli bir süreç olmasını ve ileriki müzik yaşamlarında kendilerini daha donanımlı hissetmelerine katkı sağlayacaktır.

Bu çalışma ile Türk Beşleri'nin müzikleri aracılığıyla Türkiye'deki solfej eğitimine farklı bir bakış açısı ve kendi kültürel değerlerinden yola çıkan bir bilince katkı sağlaması, böylelikle solfej dersi müfredatlarının mod, makam, aksak ölçü gibi unsurları daha fazla içerebilmesi ve geleceğin müzisyenlerinin, kendi topraklarının müzikal gereçlerinden yola çıkarak Modern Türk Müziği'nin oluşumuna büyük katkı sunan Modern Türk Müziği bestecilerinin yapıtlarını tanıyarak yetiştirilebilmeleri amaçlanmıştır. Bu amacın, yukarıda görüşleri alınan öğrenci ve öğretim elemanlarının hemen hepsi tarafından farklı açılardan destekleyici savlarla dile getirilmiş olmasından hareketle yapılan bu çalışmanın Türk müzik yaşamında önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

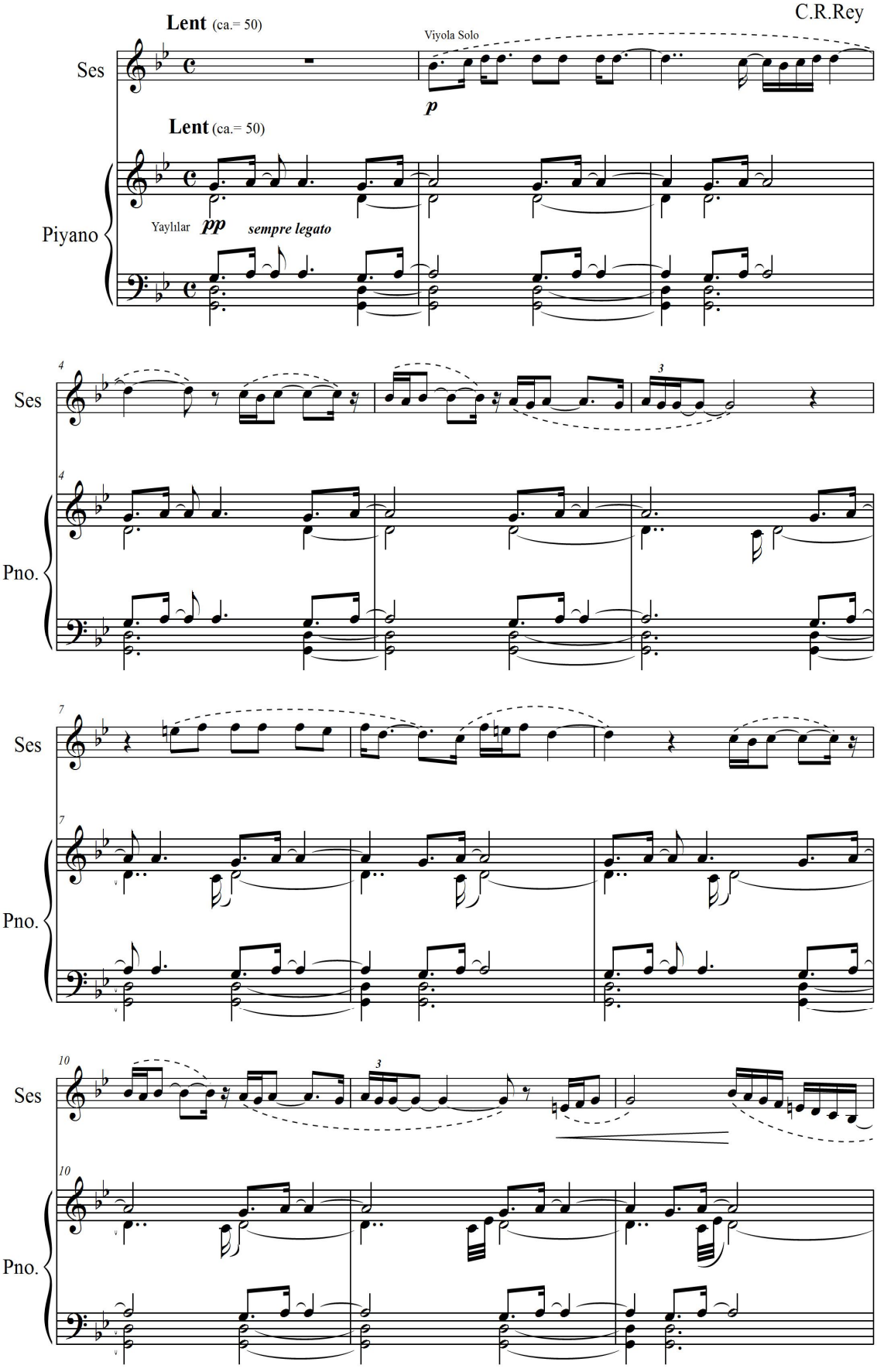
Bu çalışmanın sonucu diyebileceğimiz Türk Beşleri'nin 20 yapıtından yola çıkarak oluşturulan 20 solfej parçasının piyano eşlikli notaları, bestecilerin doğum tarihi ve eserlerin yazılış tarihi sırasıyla aşağıda sunulmuştur.

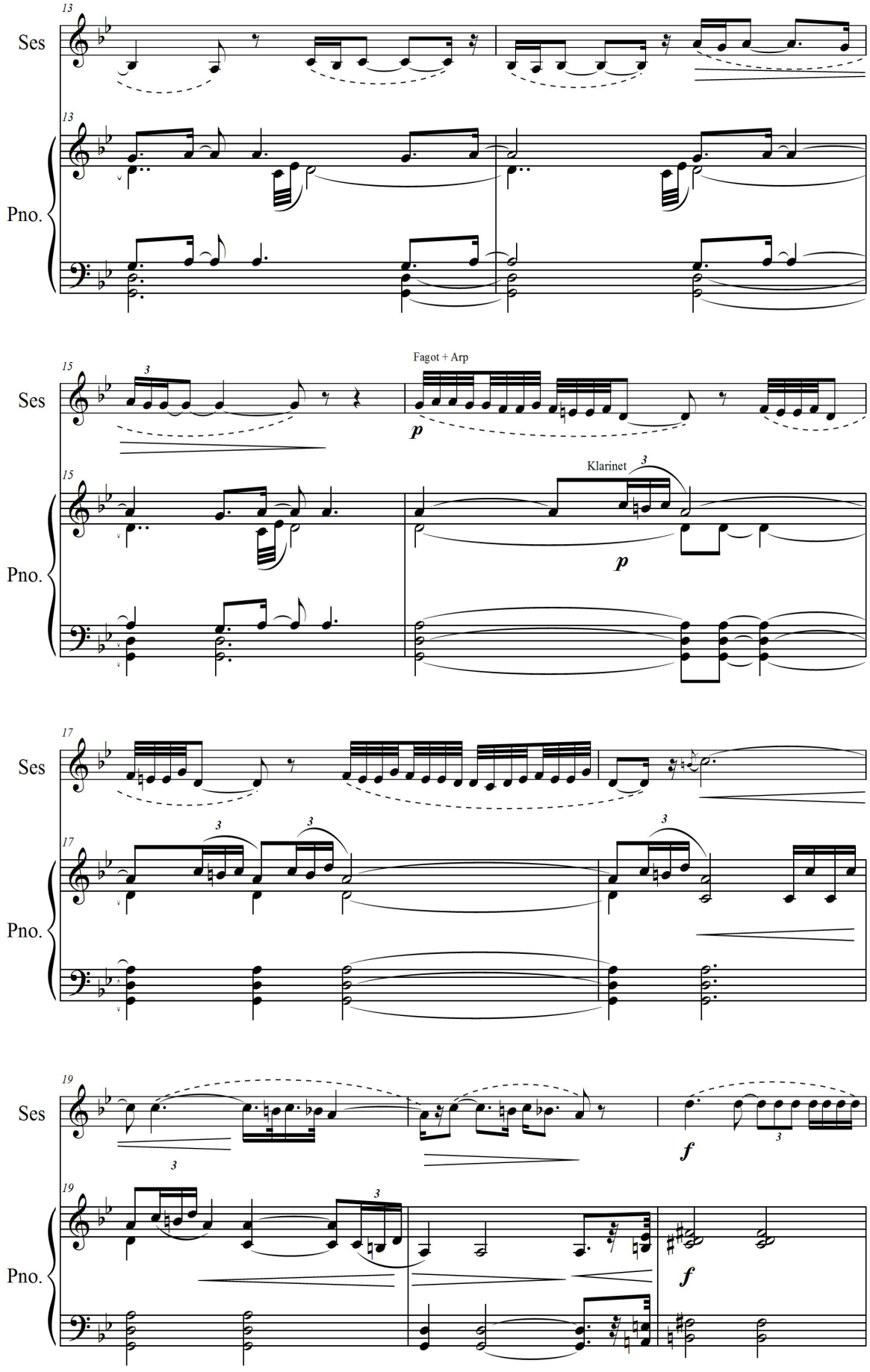
Bebek Efsanesi

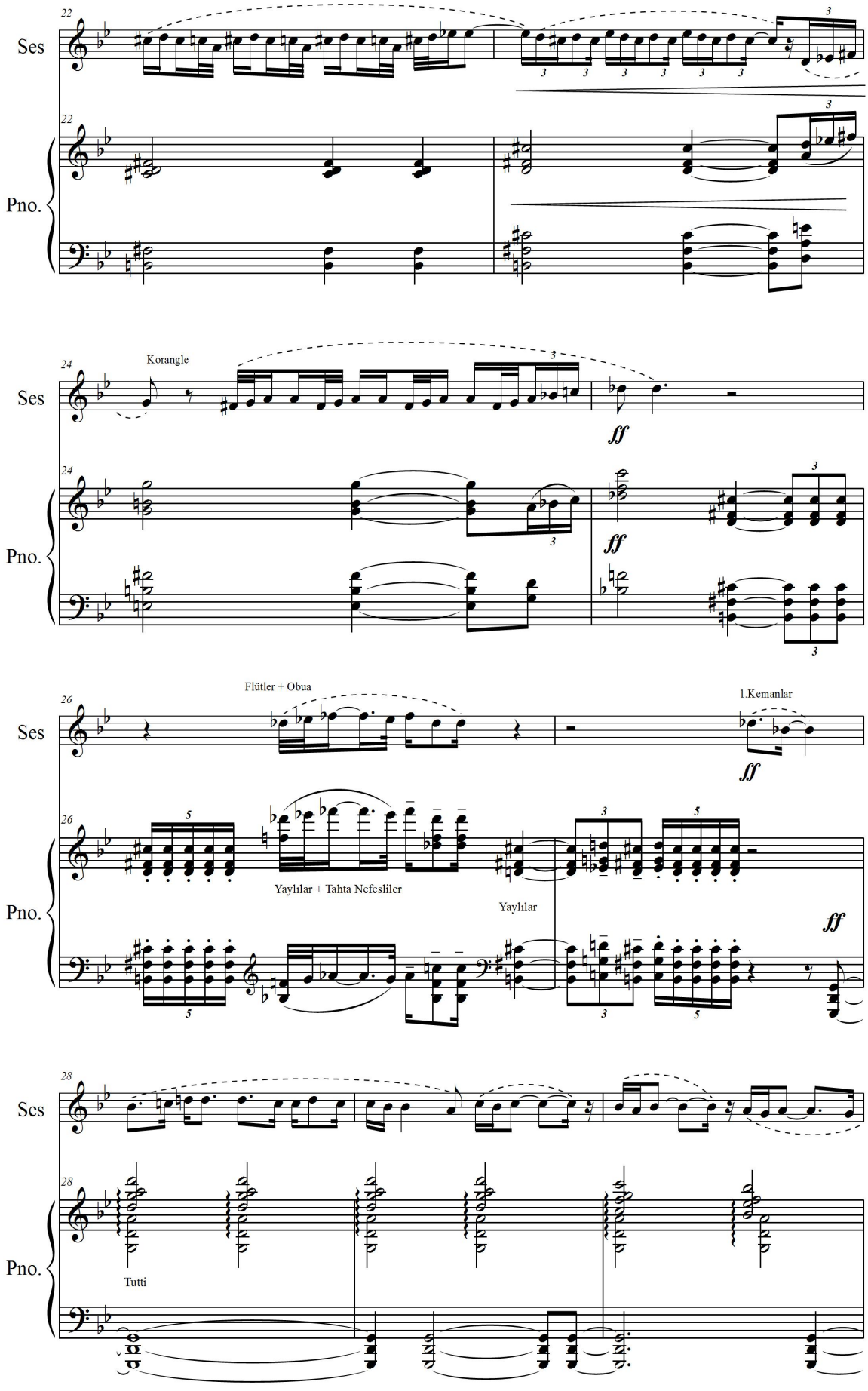
Orkestra için Senfonik Şiir

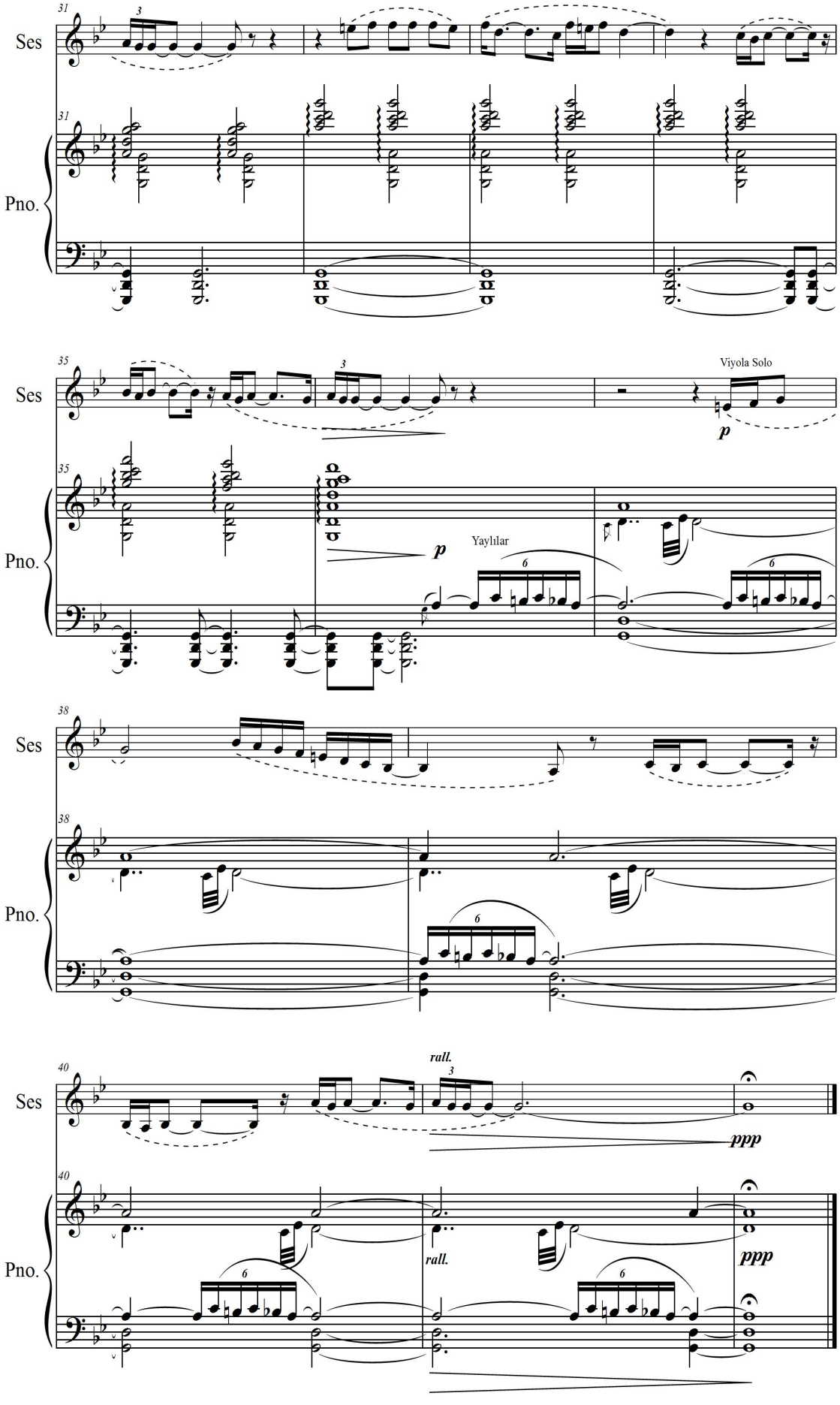
III. Bölüm - Complainte

C.R.Rey

13
Ses
13
Pno.
15
Fagot + Arp
p
Klarinet
3
p
17
f
19
f

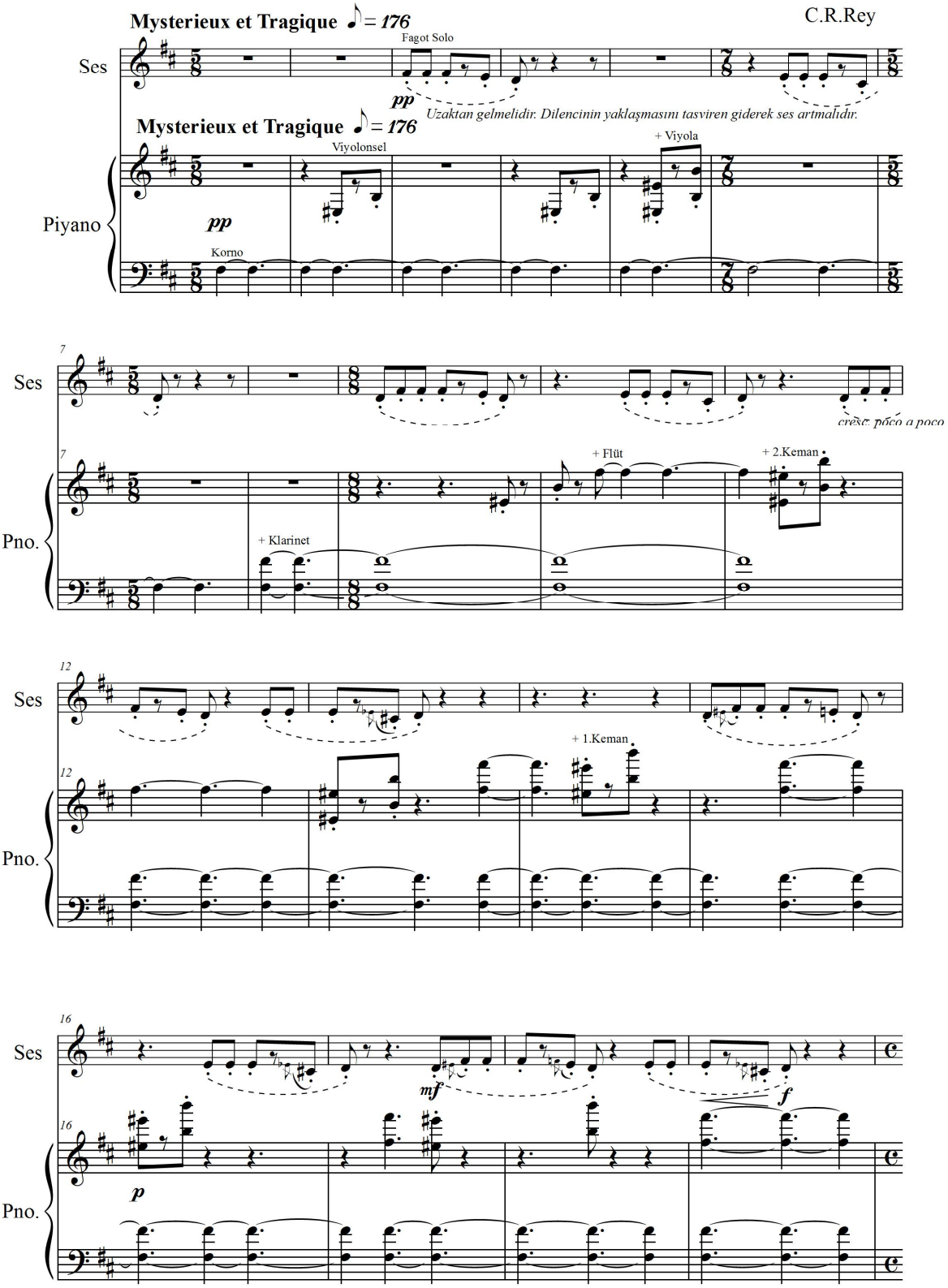

22
Ses
Pno.
24
Korangle
ff
26
Flütler + Obua
1.Kemanlar
Yaylılar + Tahta Nefesliler
Yaylılar
28
Tutti

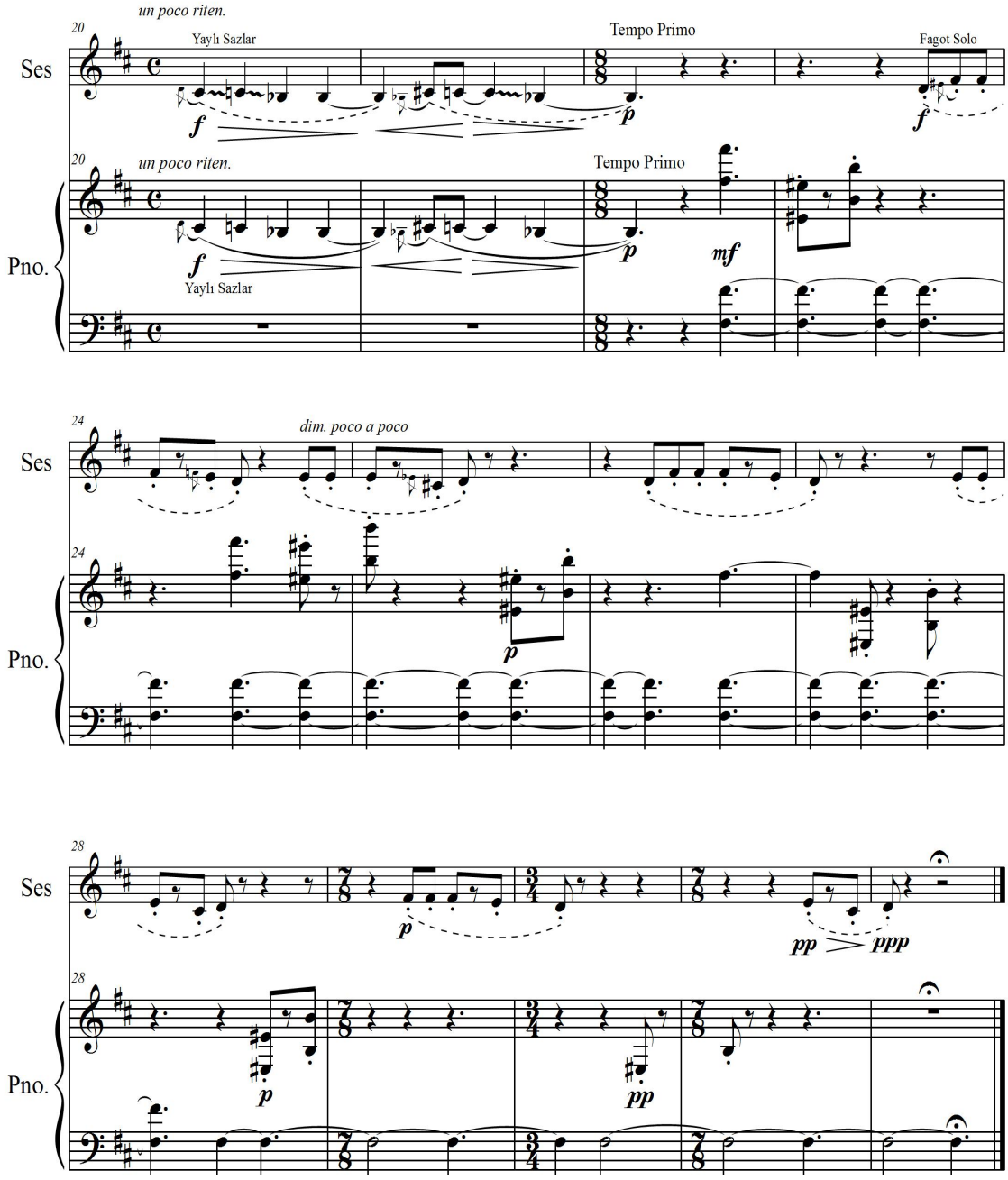

31
Ses
31
Pno.
35
Ses
Viyola Solo
p
35
Pno.
p
Yaylılar
38
Ses
38
Pno.
40
Ses
rall.
ppp
40
Pno.
rall.
ppp

Enstantaneler

Orkestra için Senfonik Eskiz

II. Bölüm- Âmâ dilenci kadın

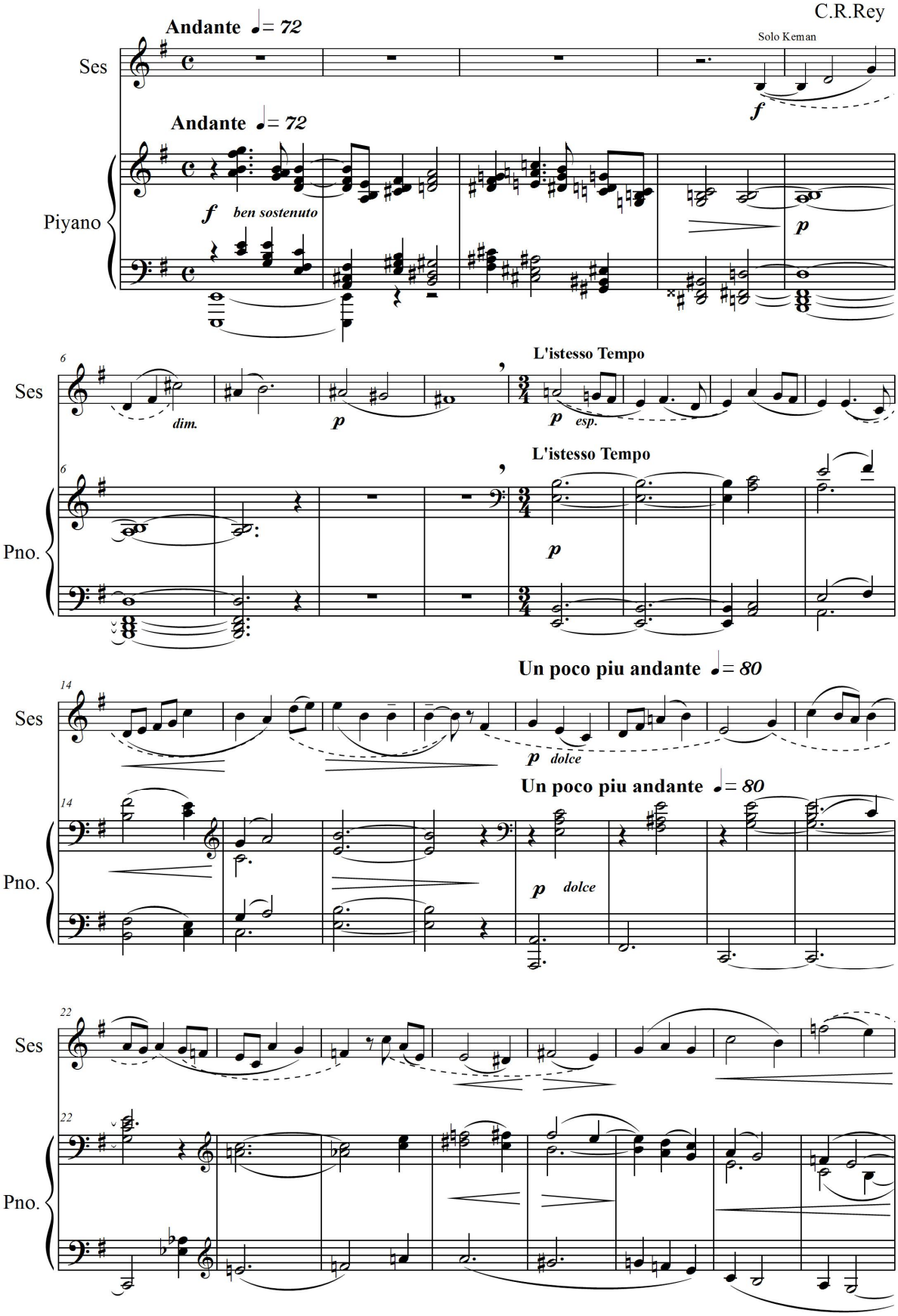

20
un poco riten.
Yaylı Sazlar
Tempo Primo
Fagot Solo
Ses
Pno.
f
p
mf
24
dim. poco a poco
28
pp
ppp

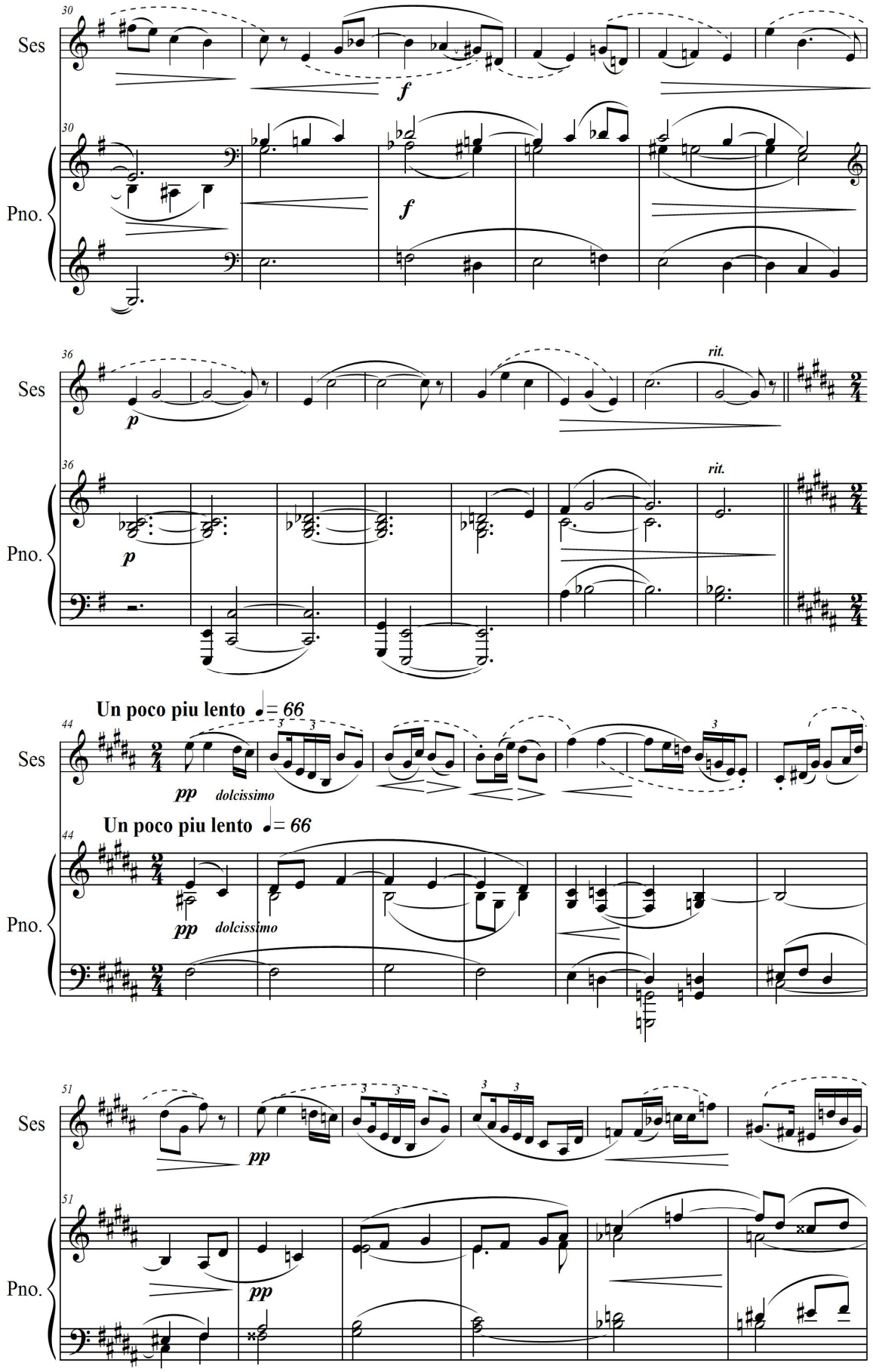
Andante et Allegro

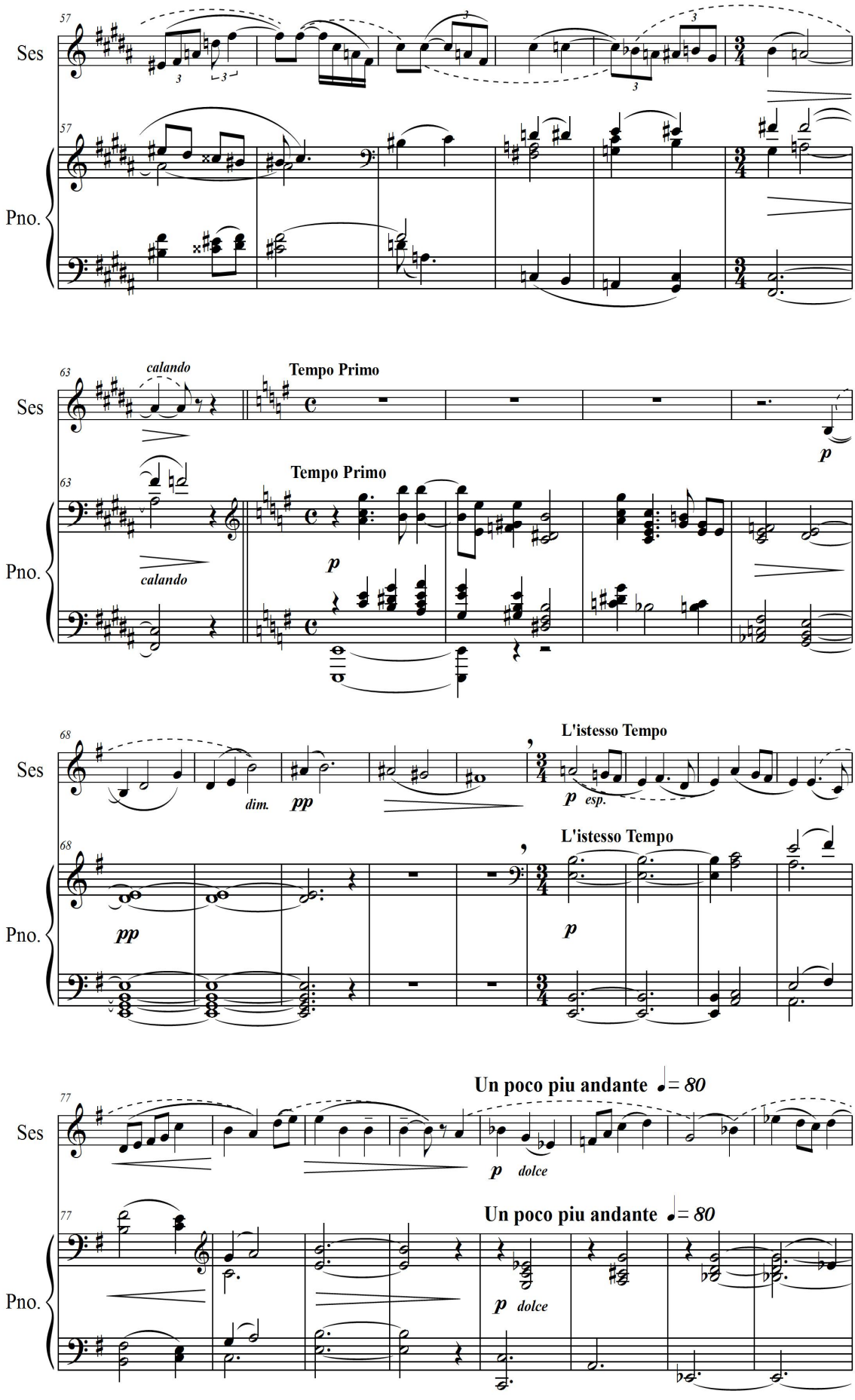
Keman ve Yaylı Çalgılar için

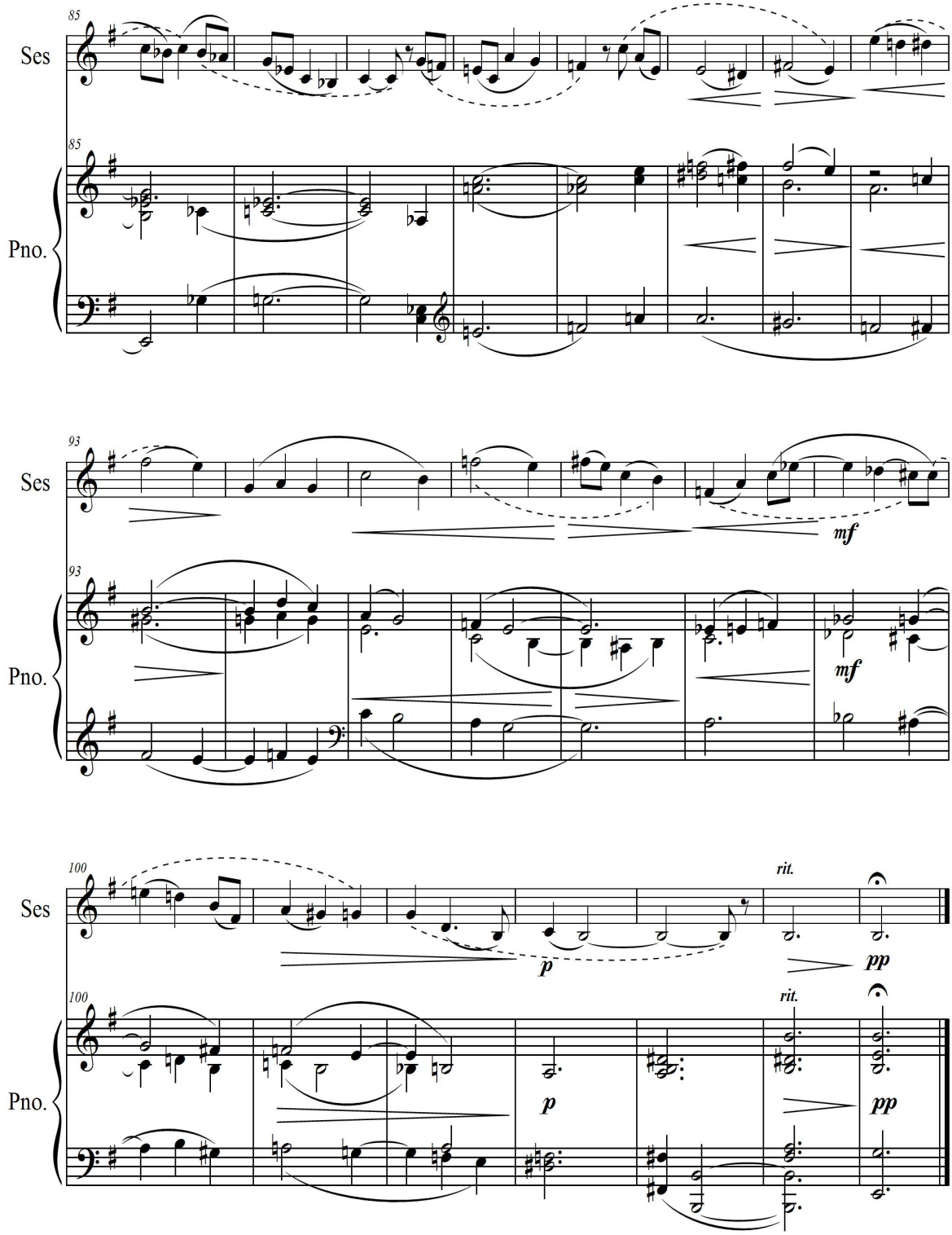
I. Bölüm

C.R.Rey

30
Ses
Pno.
f
36
p
rit.
Un poco piu lento ♩= 66
44
pp
dolcissimo
51

Ses
Pno.
57
63
68
77
calando
Tempo Primo
L'istesso Tempo
Un poco piu andante ♩= 80
dim.
pp
p
esp.
dolce

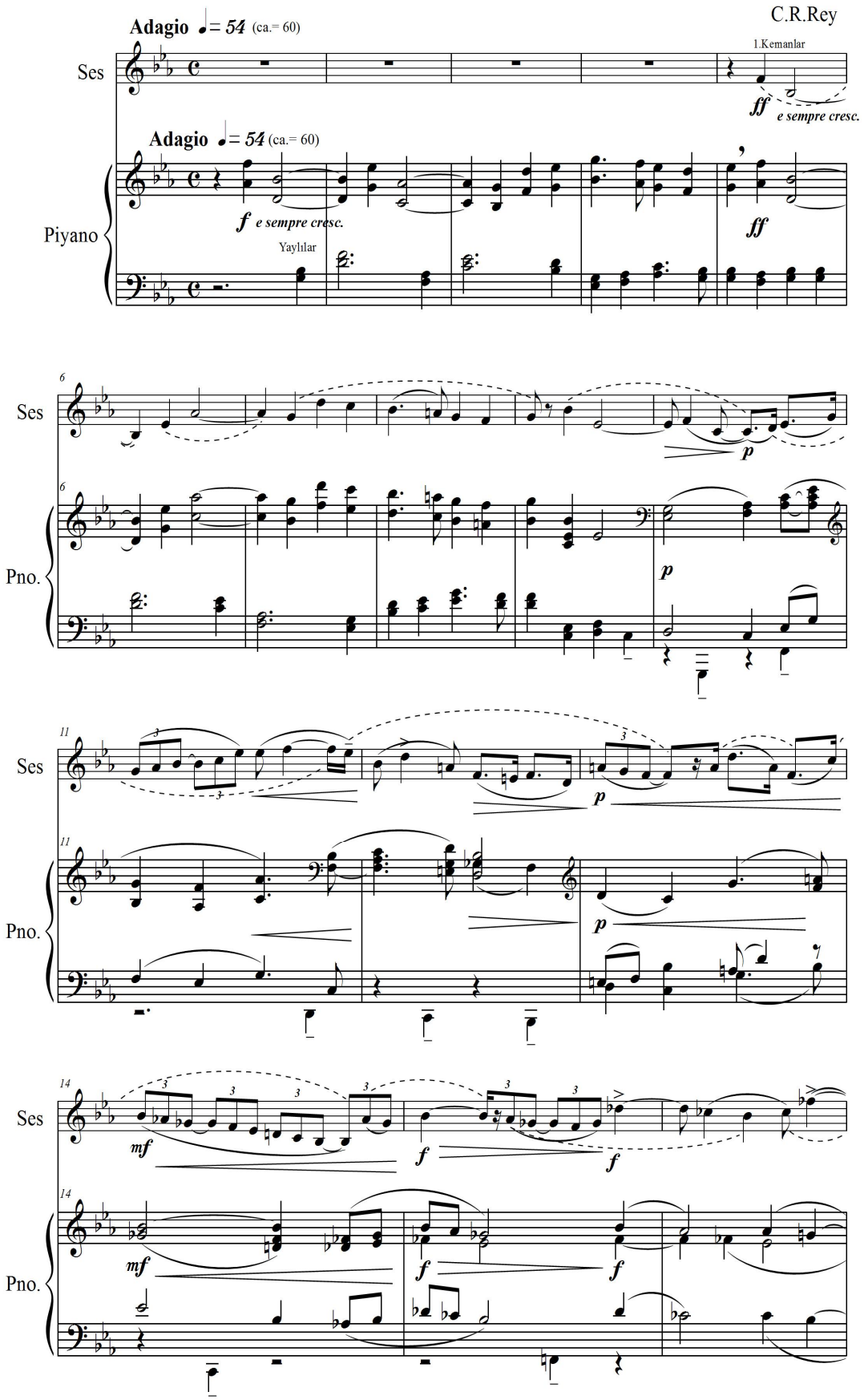

85
Ses
85
Pno.
93
Ses
mf
93
Pno.
mf
100
Ses
rit.
p
pp
100
rit.
Pno.
p
pp

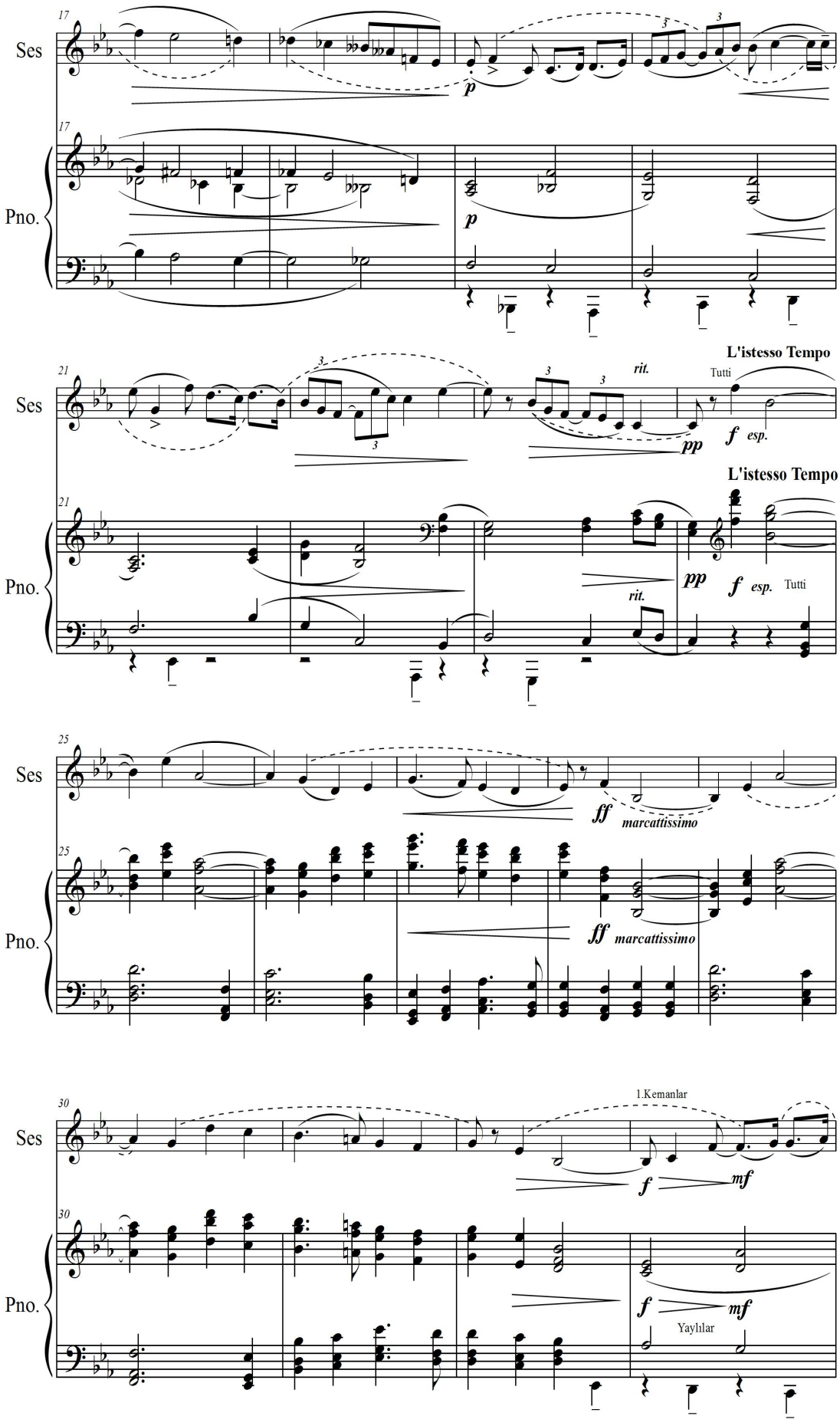
2. Senfoni

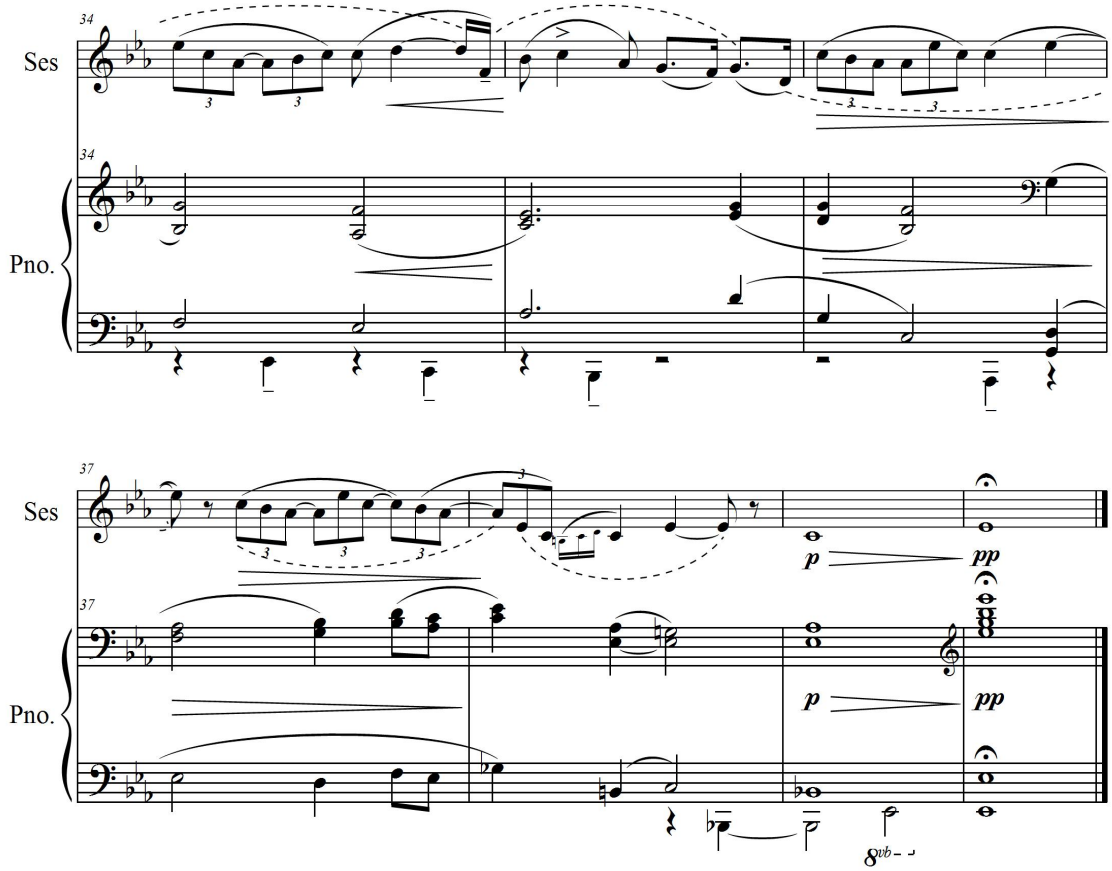
Orkestra için

II. Bölüm

C.R.Rey

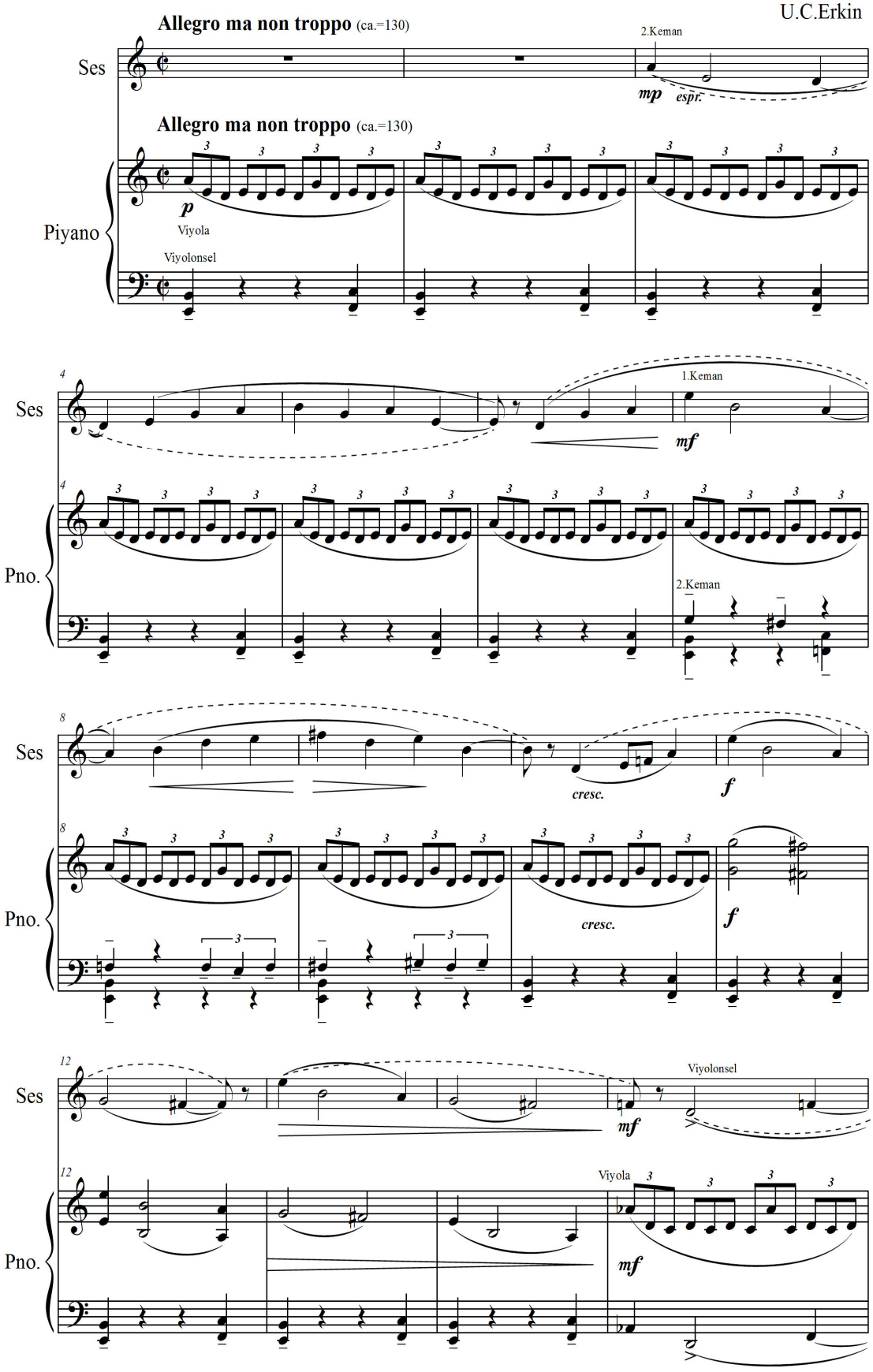

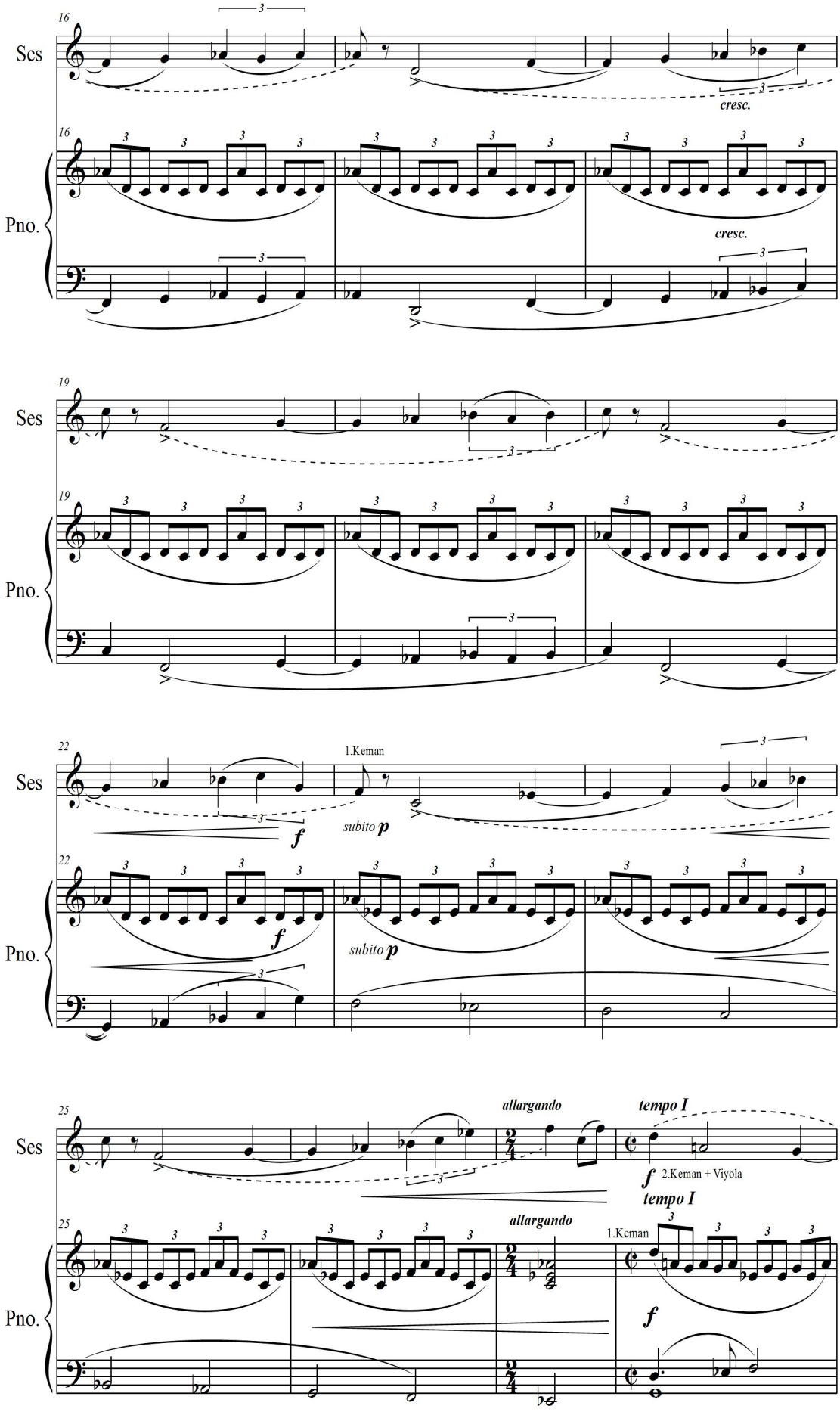

17
Ses
Pno.
p
21
L'istesso Tempo
rit.
Tutti
pp
f esp.
25
ff marcattissimo
30
1.Kemanlar
mf
Yaylılar

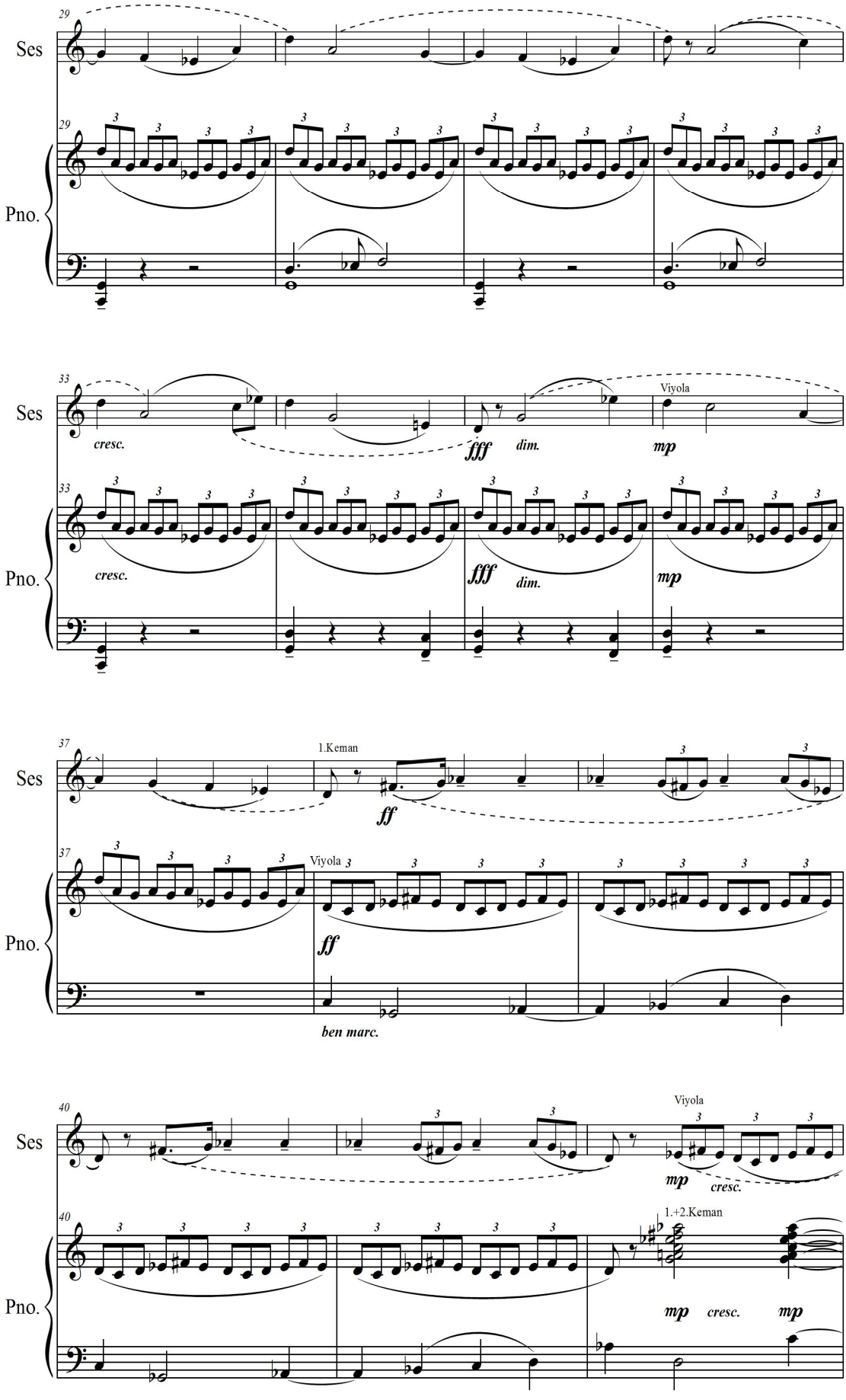

Ses
Pno.
34
37
p
pp
8vb

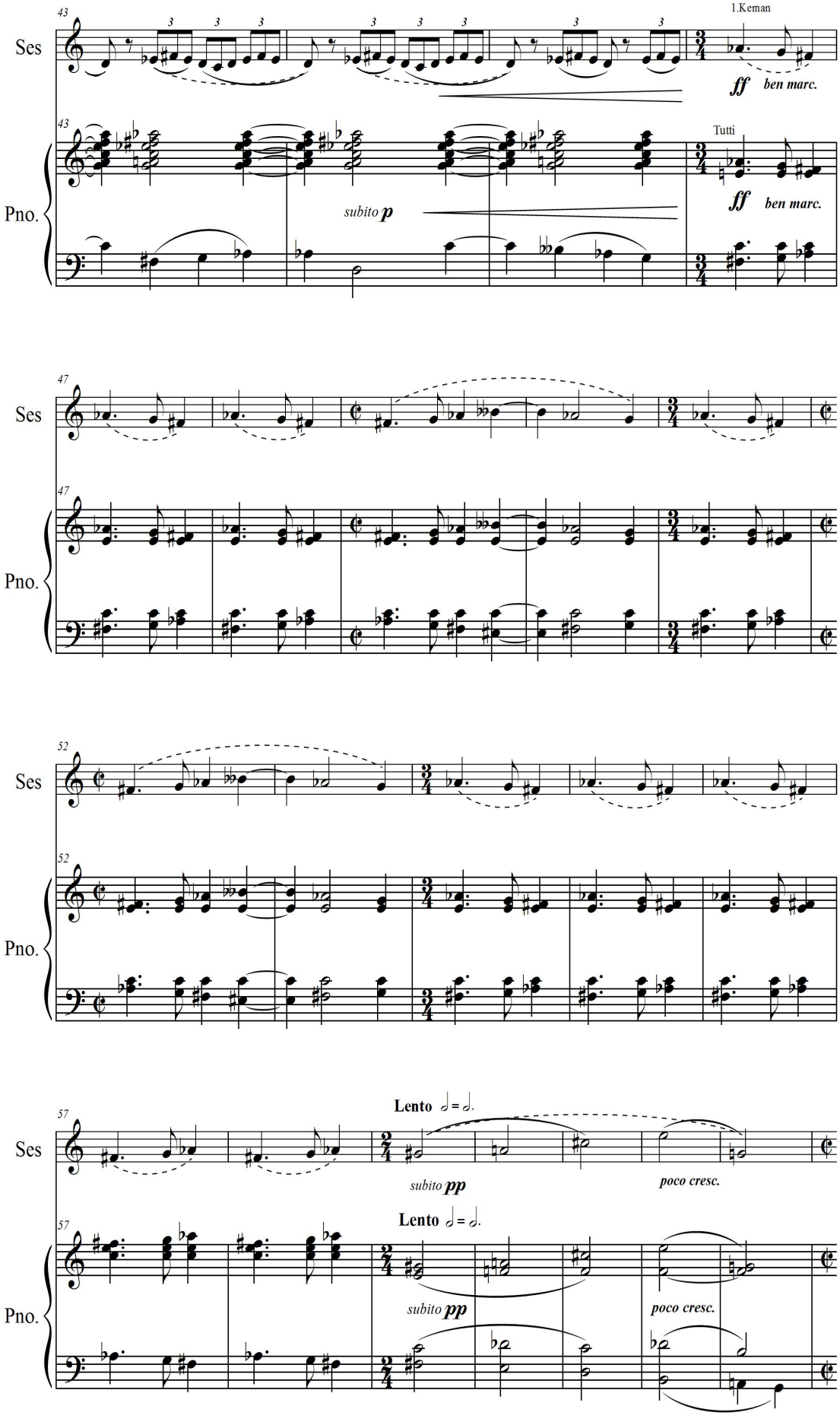
Yaylı Dörtlü
I. Bölüm

U.C.Erkin

16
Ses
Pno.
cresc.
19
22
1.Keman
f
subito p
25
allargando
tempo I
2.Keman + Viyola

29
Ses
Pno.
33
cresc.
fff
dim.
Viyola
mp
37
1.Keman
ff
Viyola
ben marc.
40
mp
cresc.
1.+2.Keman

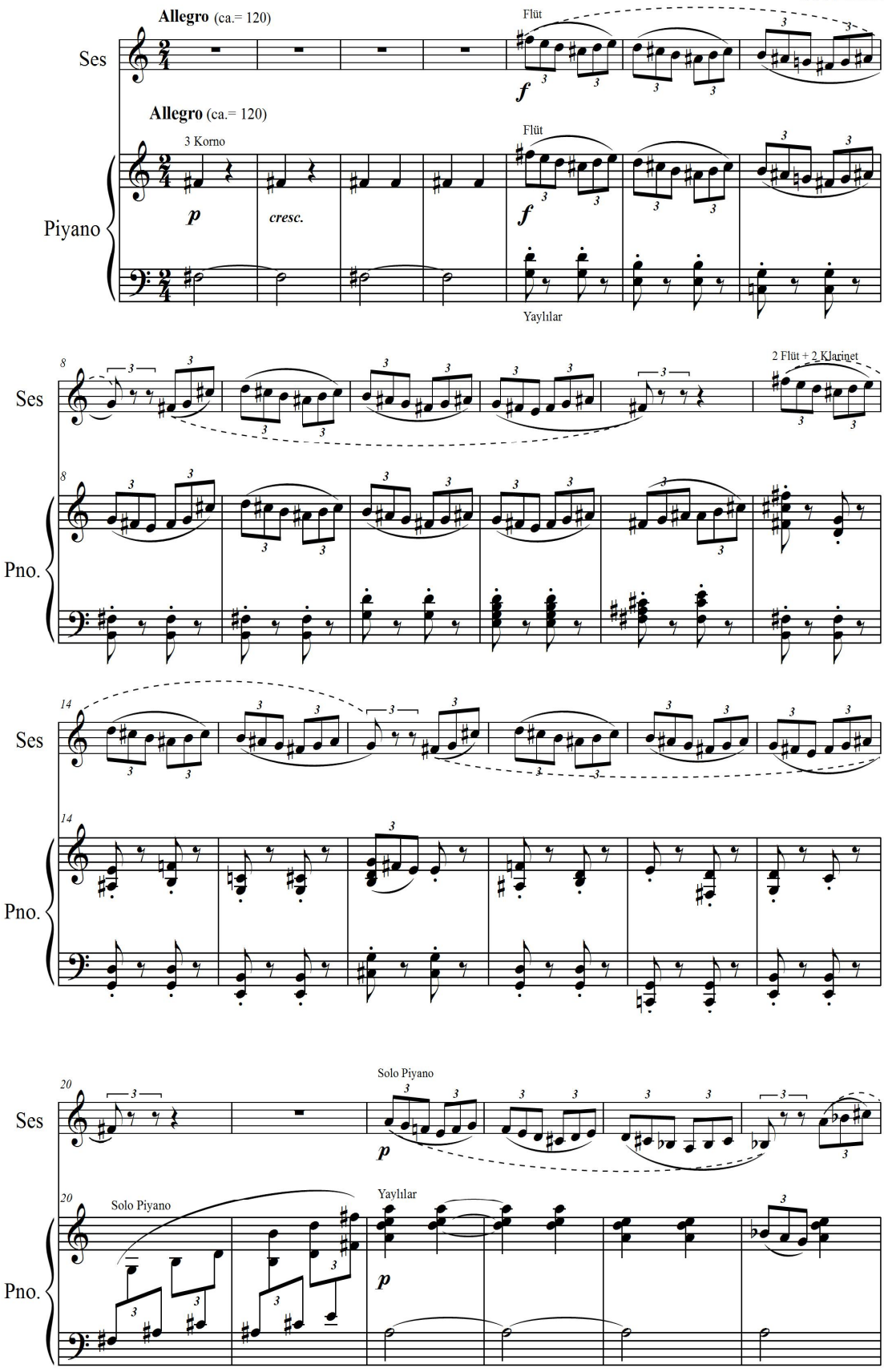

43
Ses
Pno.
1.Keman
ff ben marc.
Tutti
subito p
47
52
57
Lento
subito pp
poco cresc.

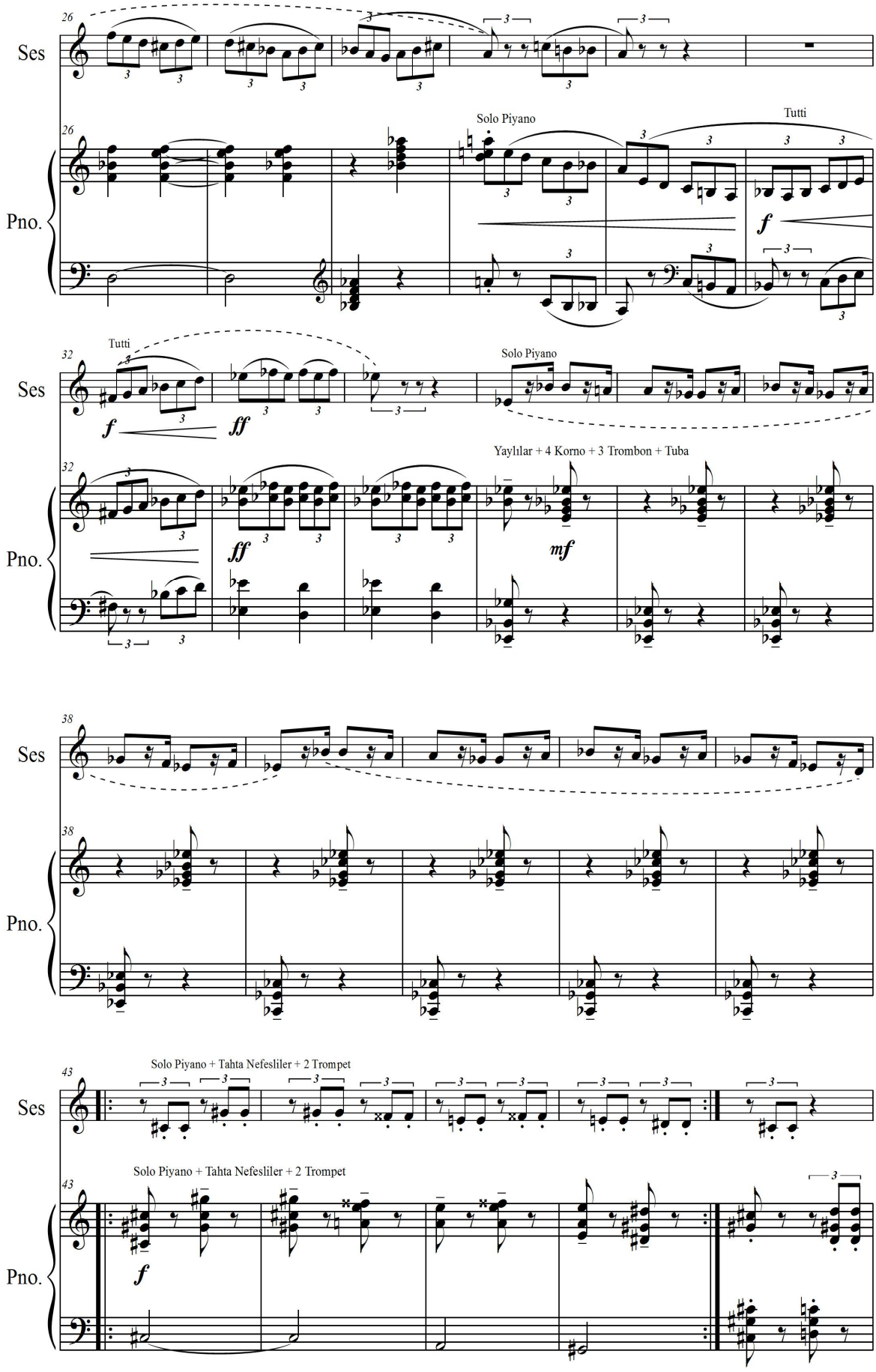

64
tempo I
Ses
Viyola
2.Keman
mp molto espr.
tempo I
64
Pno.
Viyola
pp
Viyolonsel
68
+ 1.Keman
Ses
mf accell.
68
Pno.
p accell.
72
Ses
poco piu accell.
molto cresc.
72
Pno.
poco piu accell.
molto cresc.
76
tempo I
Ses
ff
sfz
tempo I
76
Pno.
ff Tutti
sfz

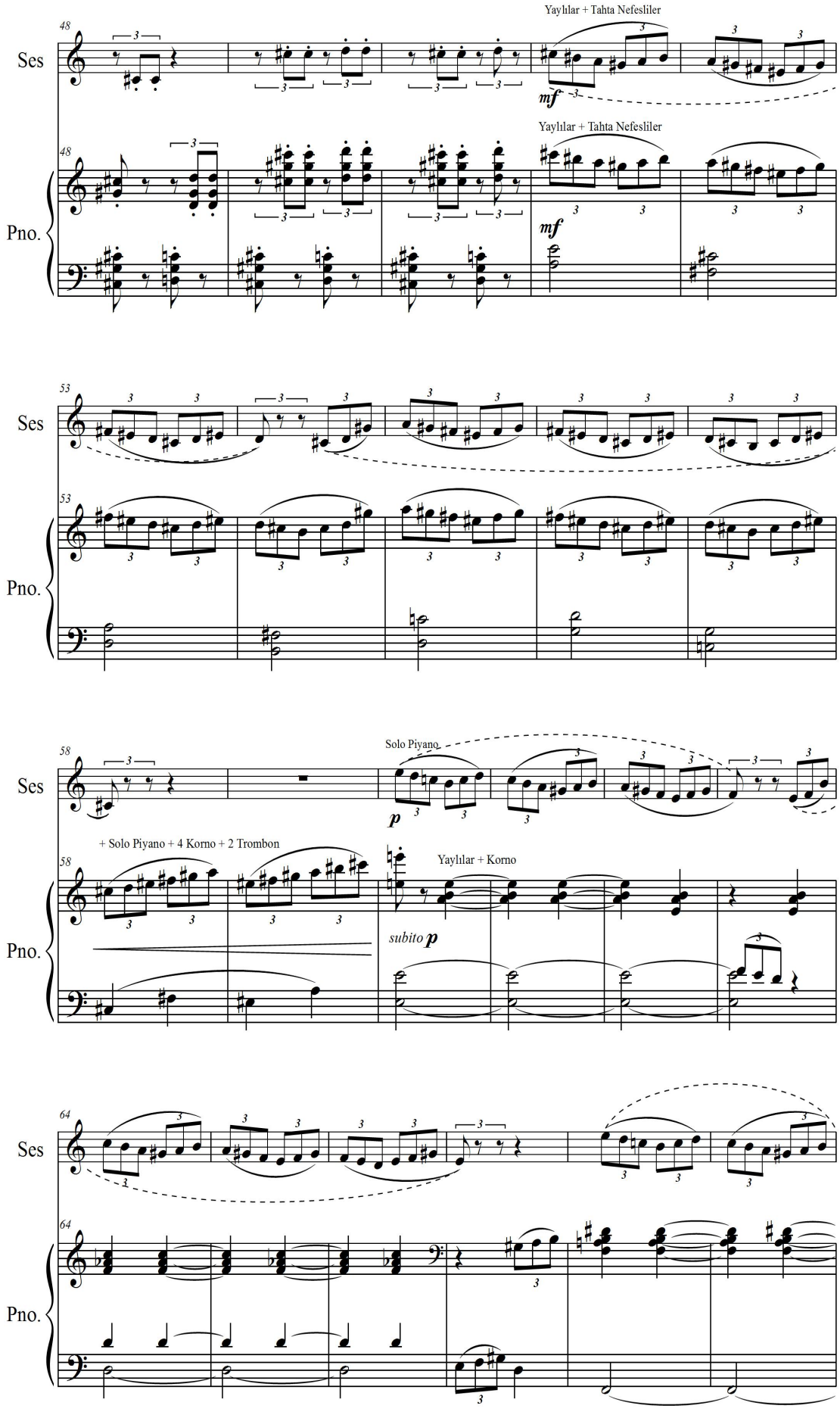
Piyano Konçertosu

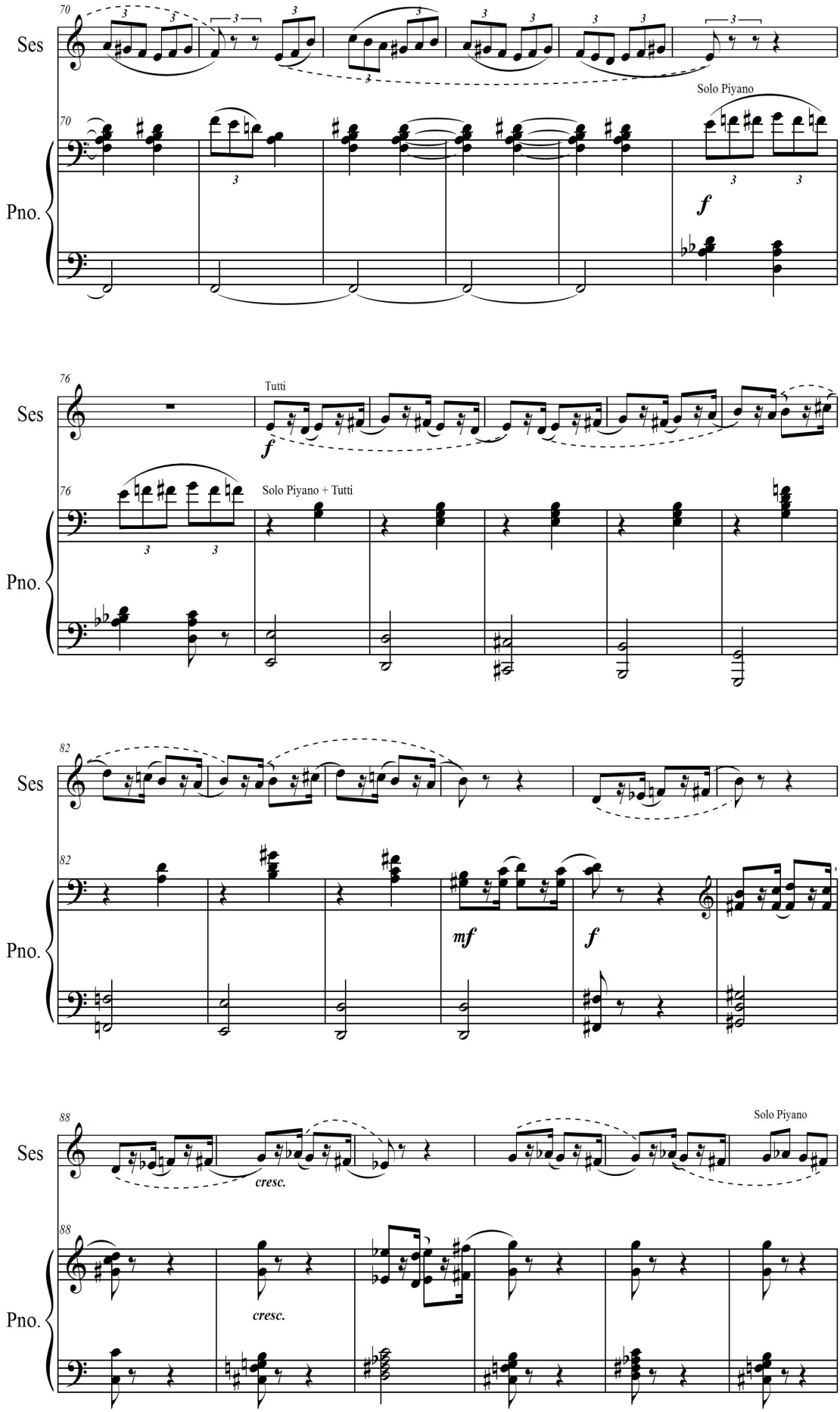
IV. Bölüm

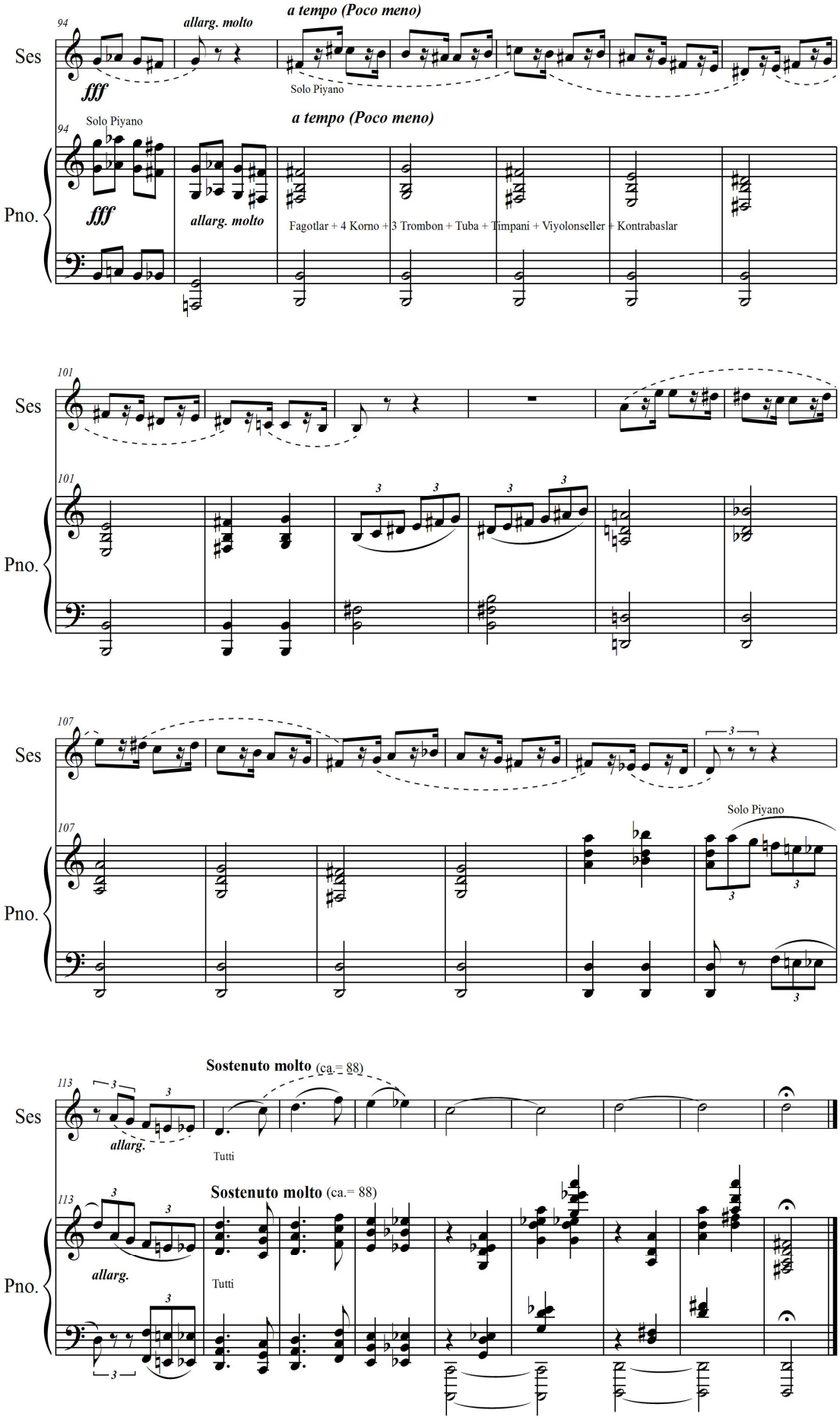
U.C.Erkin

26
Ses
Pno.
Solo Piyano
Tutti
f
32
Tutti
Solo Piyano
f
ff
Yaylılar + 4 Korno + 3 Trombon + Tuba
mf
38
43
Solo Piyano + Tahta Nefesliler + 2 Trompet

Yaylılar + Tahta Nefesliler
48
Ses
mf
Yaylılar + Tahta Nefesliler
48
Pno.
mf
53
Ses
53
Pno.
58
Solo Piyano
Ses
p
+ Solo Piyano + 4 Korno + 2 Trombon
58
Yaylılar + Korno
Pno.
subito p
64
Ses
64
Pno.

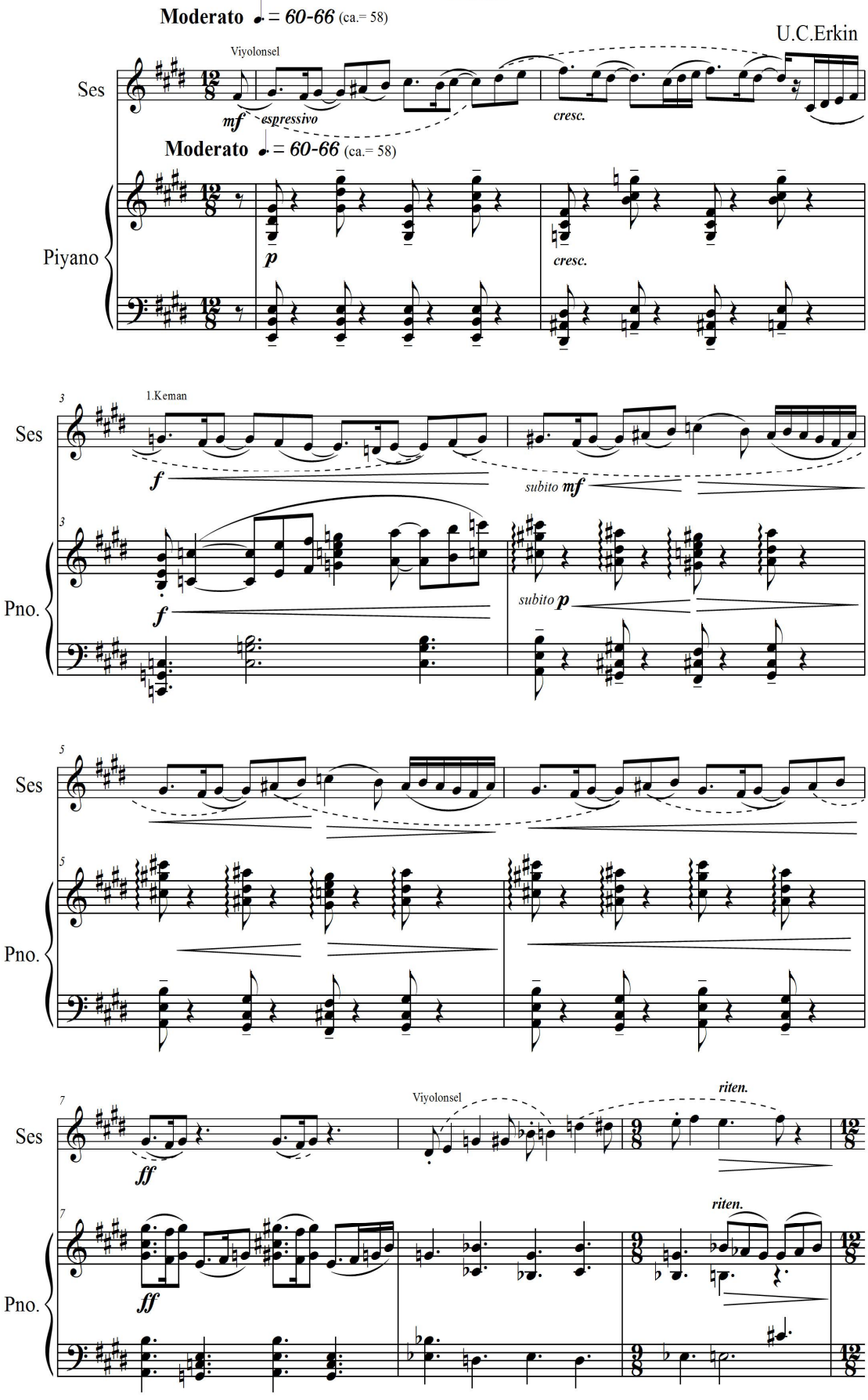

70
Ses
Pno.
Solo Piyano
f
76
Tutti
f
Solo Piyano + Tutti
82
mf
f
88
Solo Piyano
cresc.
cresc.

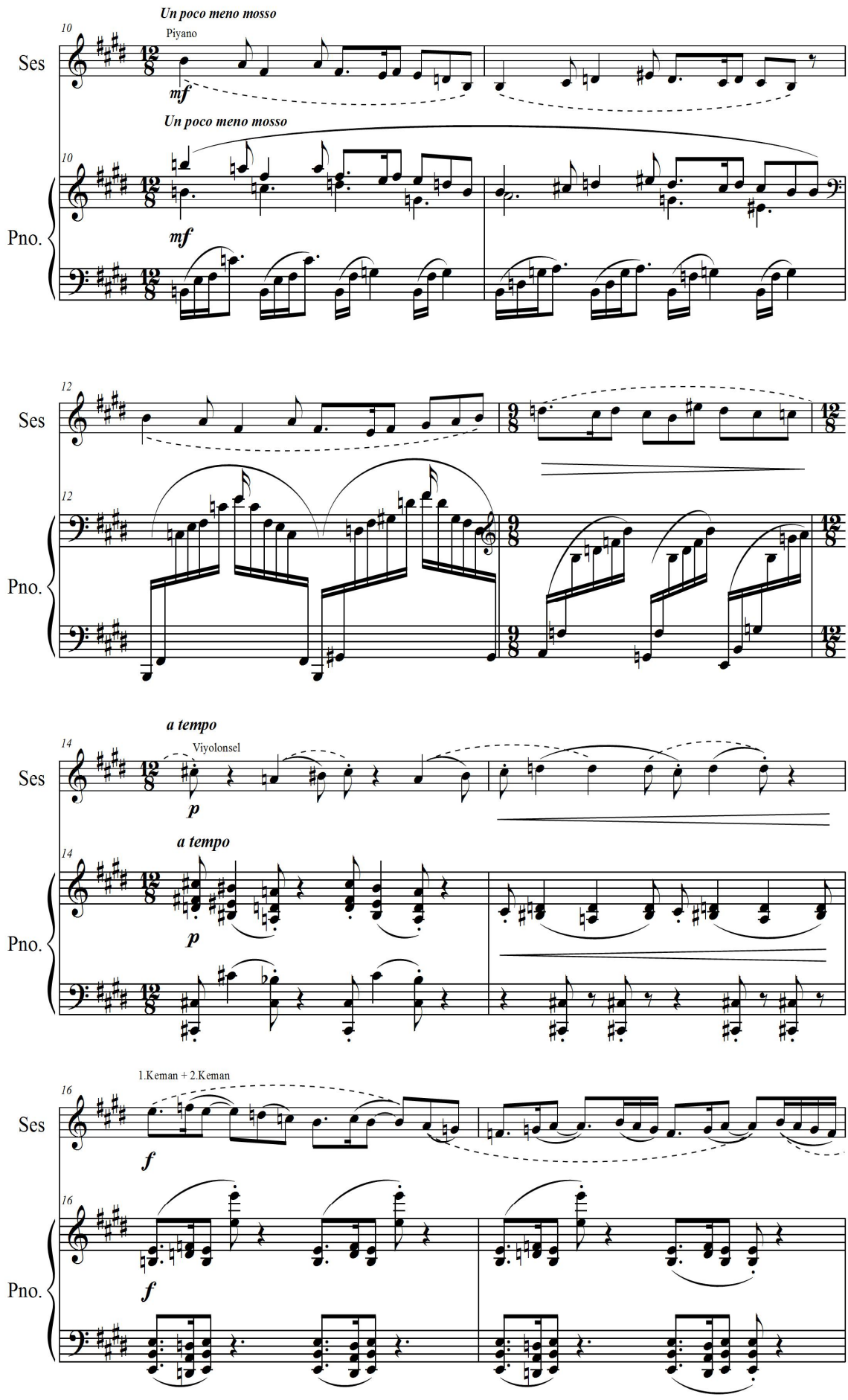

94
Ses
allarg. molto
a tempo (Poco meno)
fff
Solo Piyano
94
Solo Piyano
a tempo (Poco meno)
Pno.
fff
allarg. molto
Fagotlar + 4 Korno + 3 Trombon + Tuba + Timpani + Viyolonseller + Kontrabaslar
101
Ses
101
Pno.
3
107
Ses
Solo Piyano
107
Pno.
Sostenuto molto (ca.= 88)
113
Ses
allarg.
Tutti
Sostenuto molto (ca.= 88)
113
Pno.
allarg.
Tutti

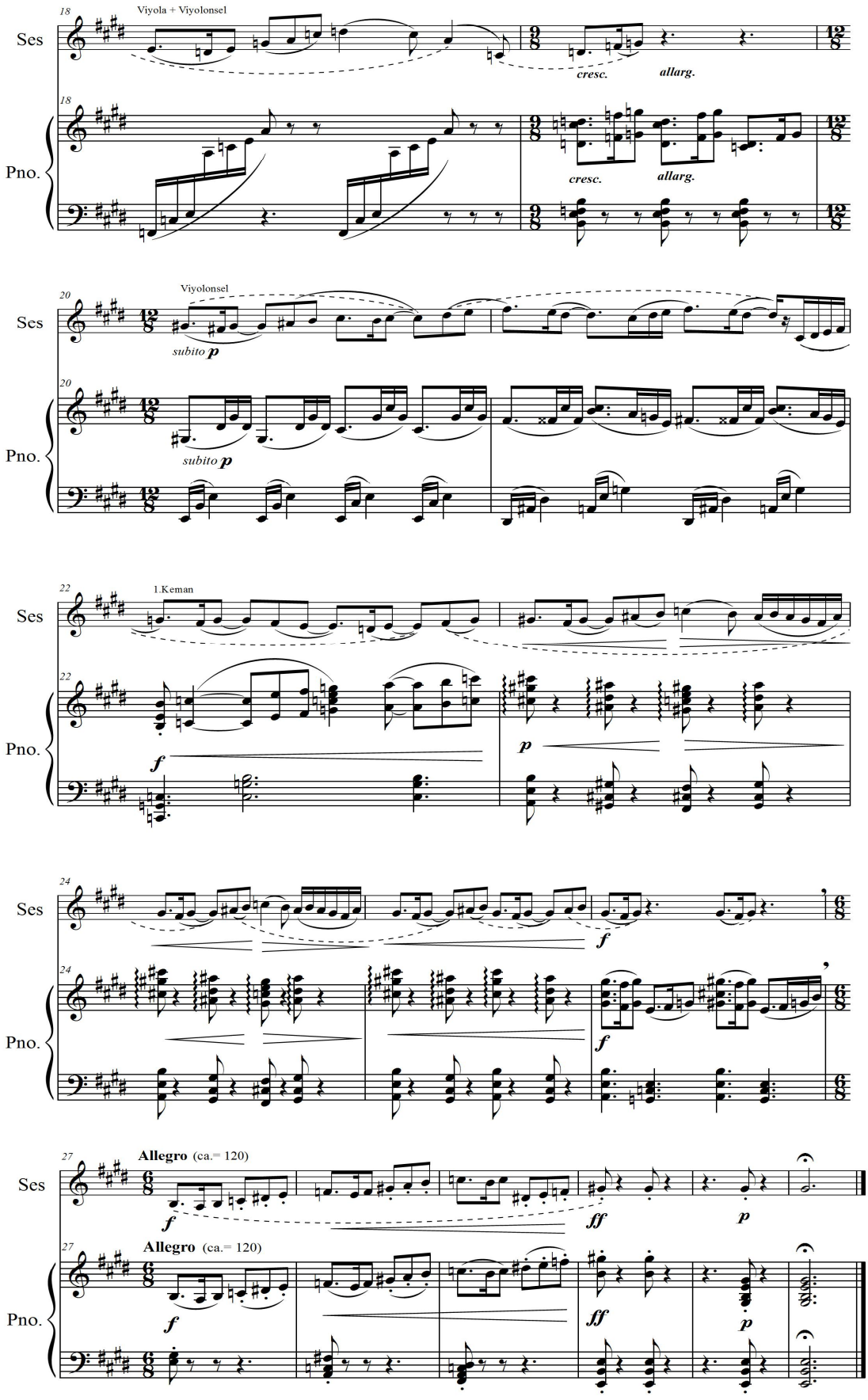
Beşil

Piyano ve Yaylı Sazlar için

I.Bölüm

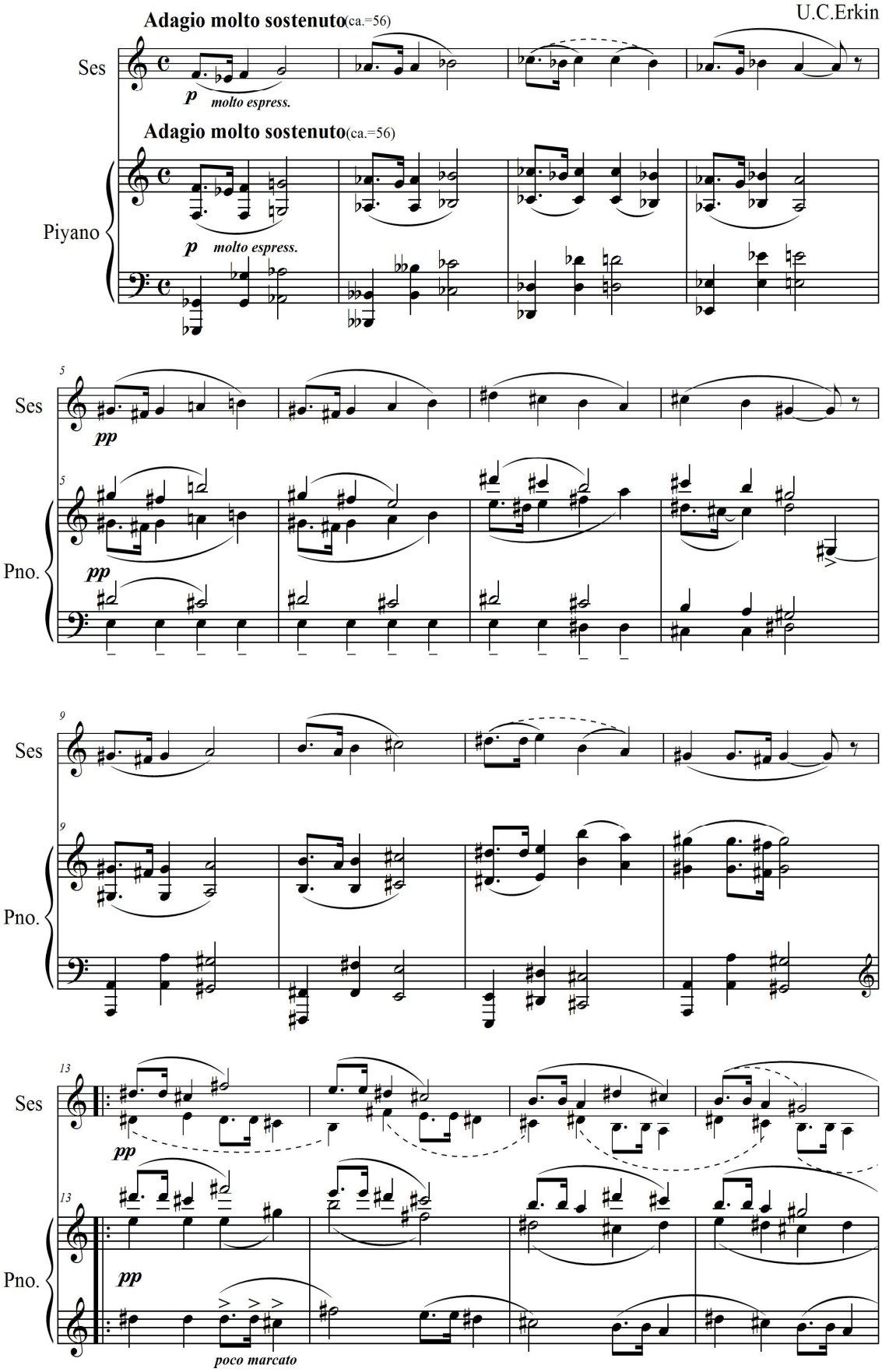

Un poco meno mosso
Piyano
Ses
Pno.
mf
Un poco meno mosso
mf
12
12
a tempo
Viyolonsel
a tempo
p
p
1.Keman + 2.Keman
f
f

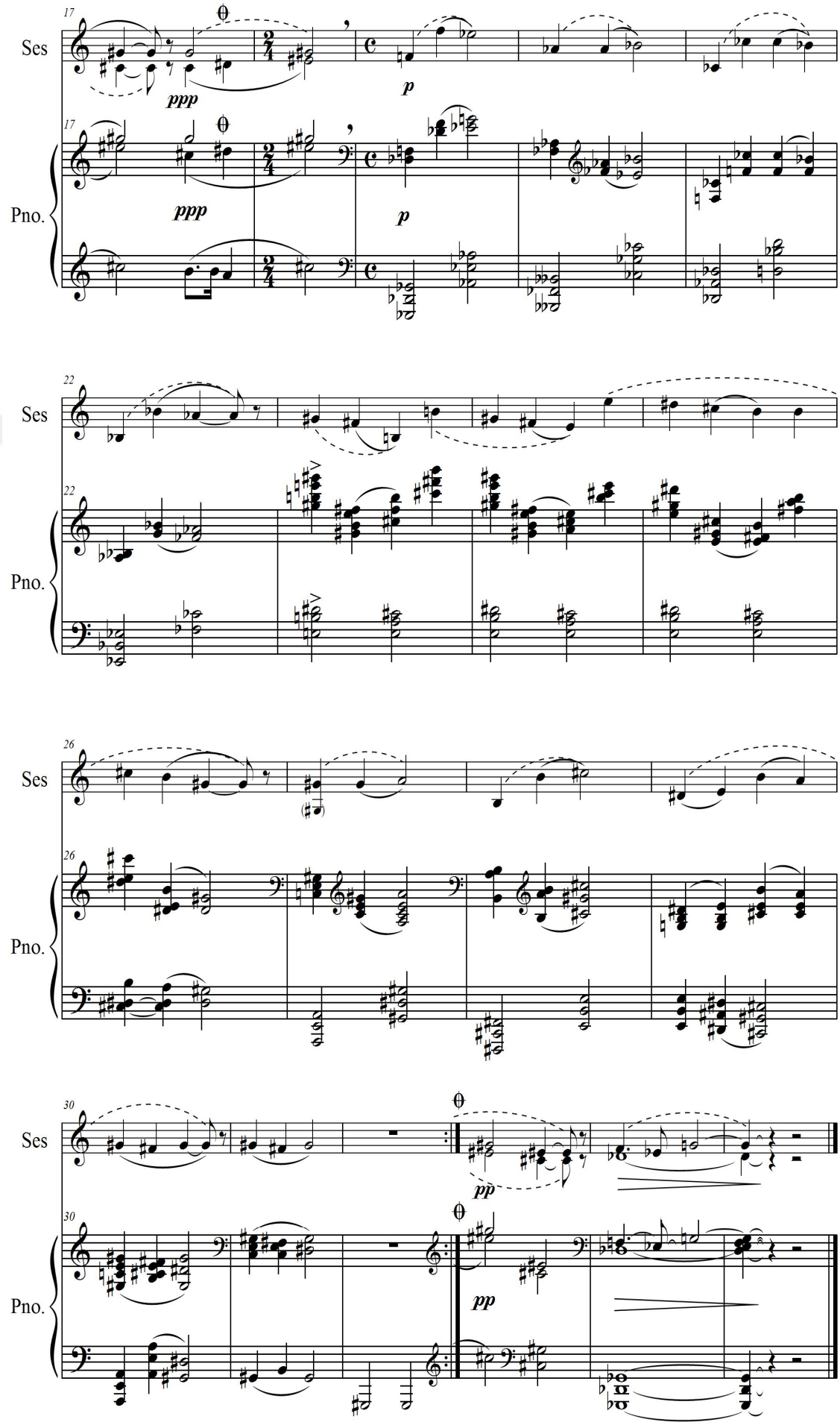

18
Viyola + Viyolonsel
Ses
Pno.
cresc.
allarg.
20
Viyolonsel
subito p
22
1.Keman
f
p
24
ff
27
Allegro (ca.= 120)

Piyano Sonatı

II. Bölüm

U.C.Erkin

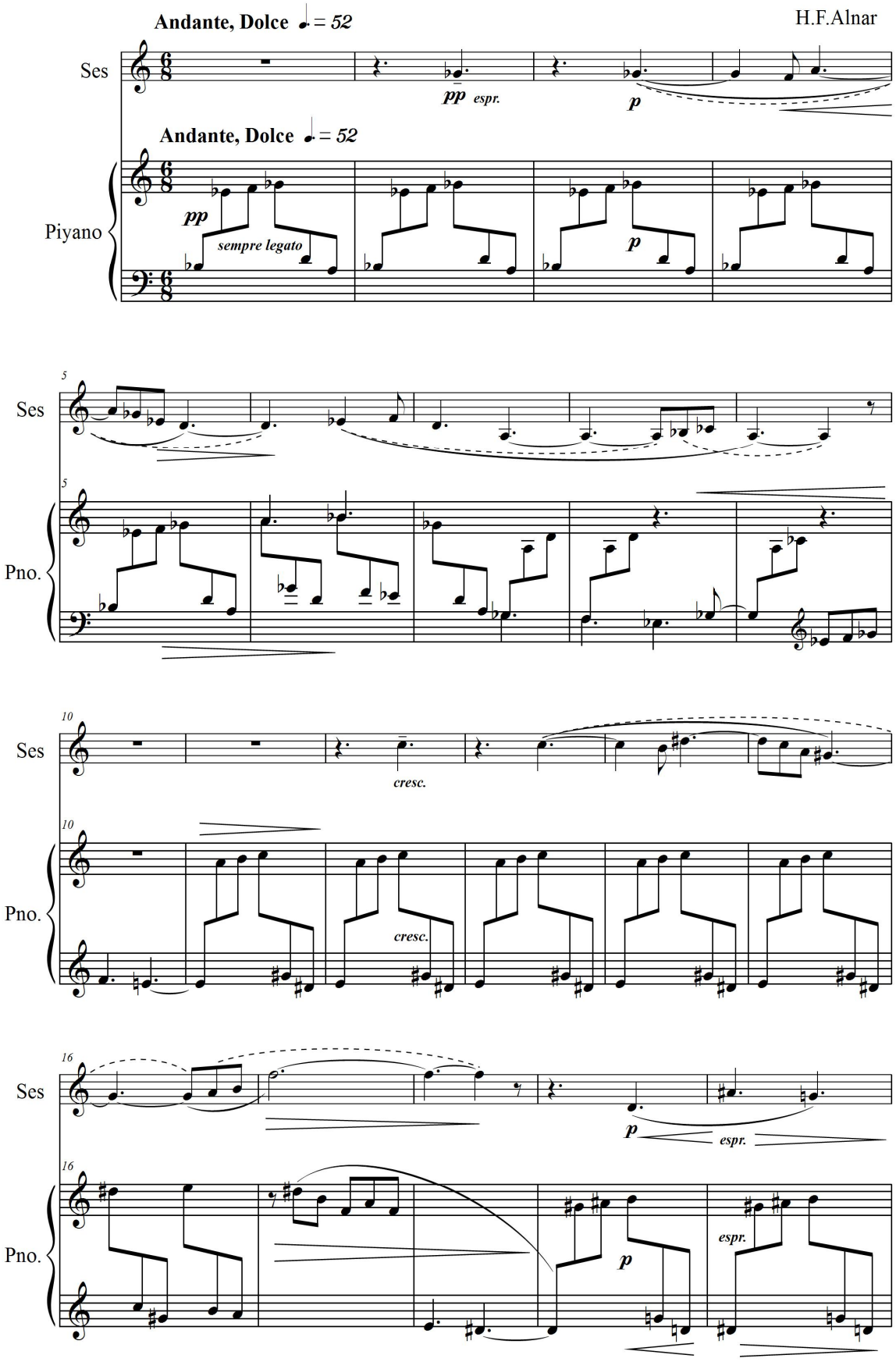

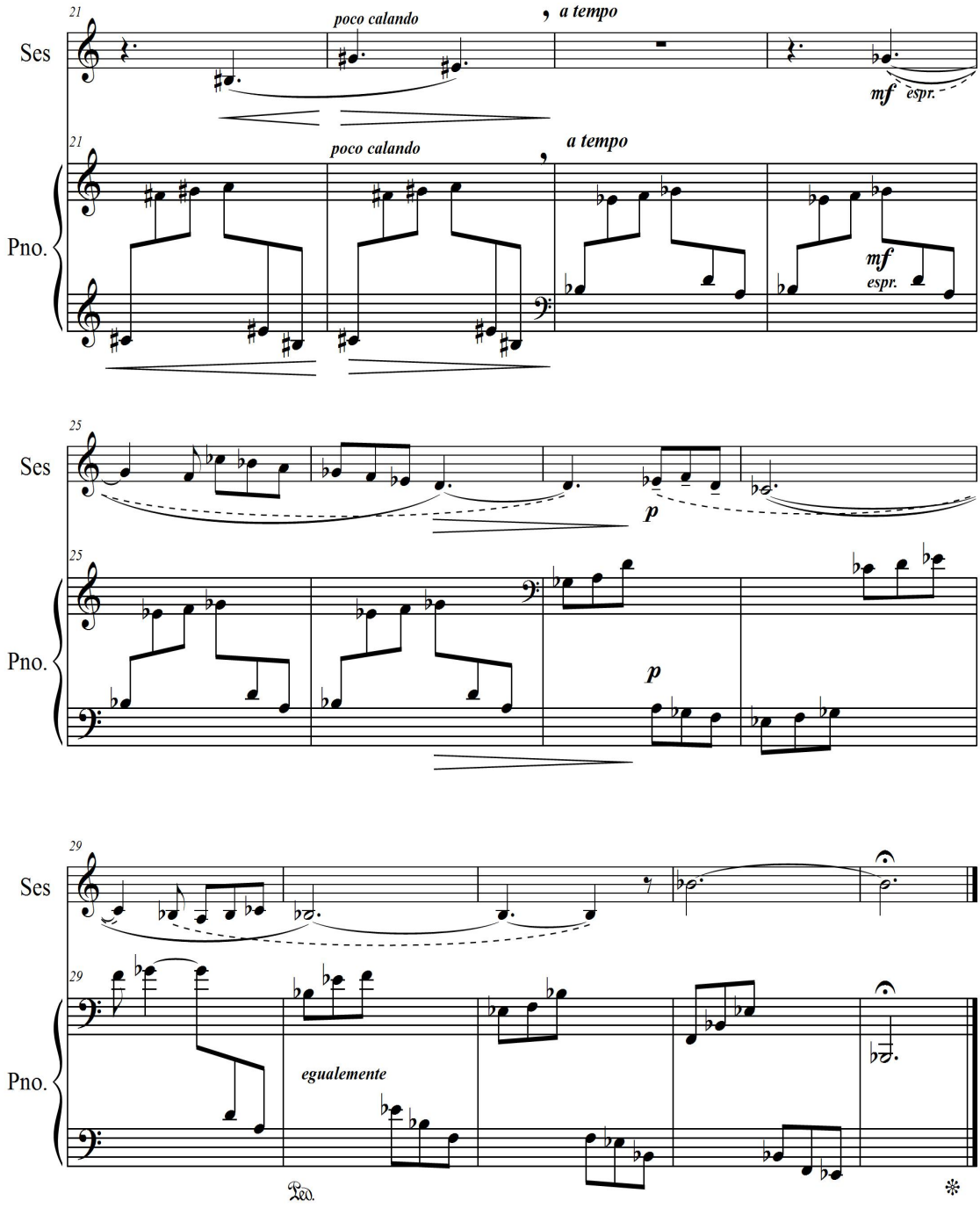

17
Ses
ppp
p
17
Pno.
ppp
p
22
Ses
22
Pno.
26
Ses
26
Pno.
30
Ses
pp
30
Pno.
pp

8 Piyano Parçası

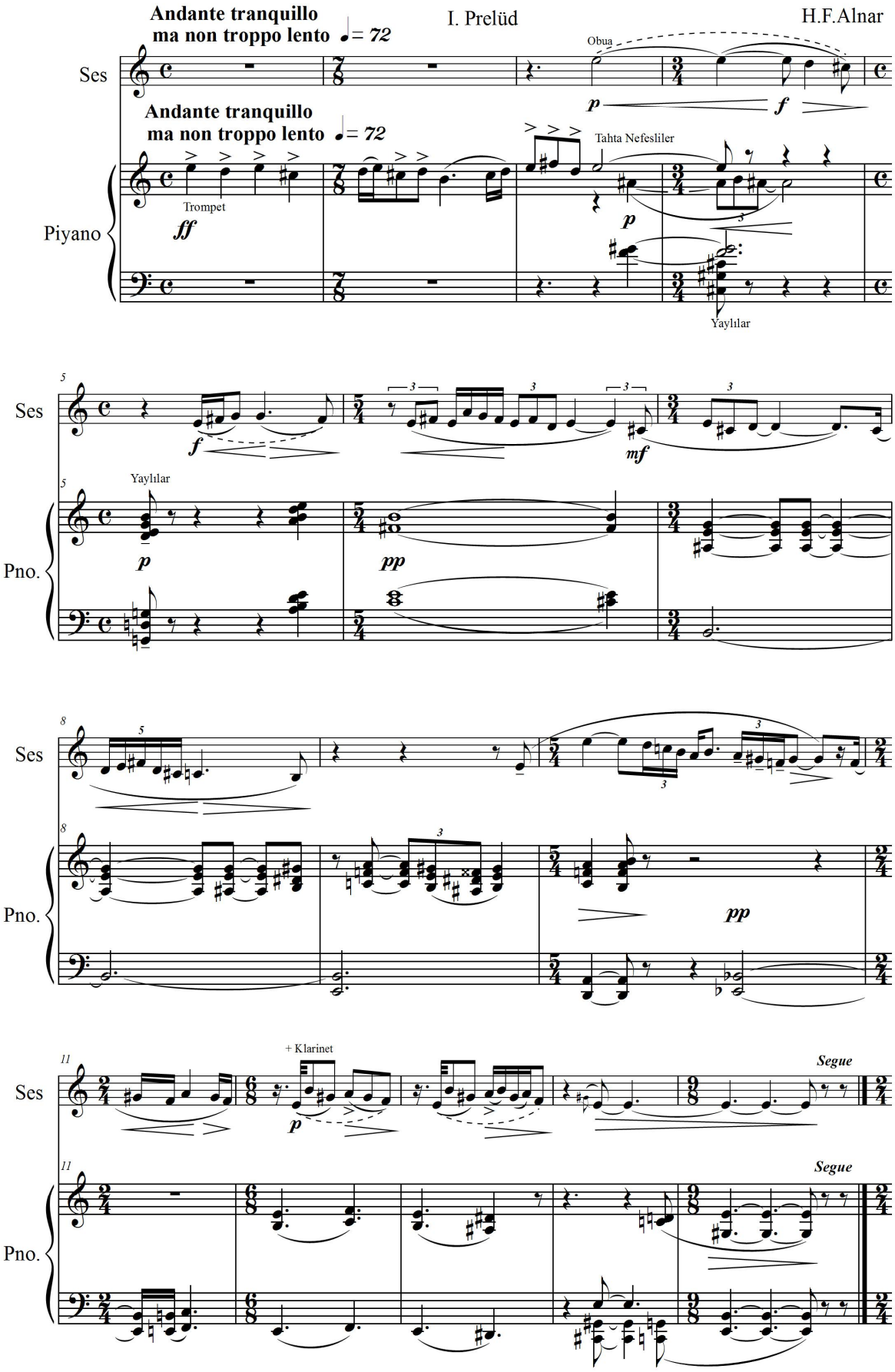
No.VII - Perdeden Sızan Ay Işığı

H.F.Alnar

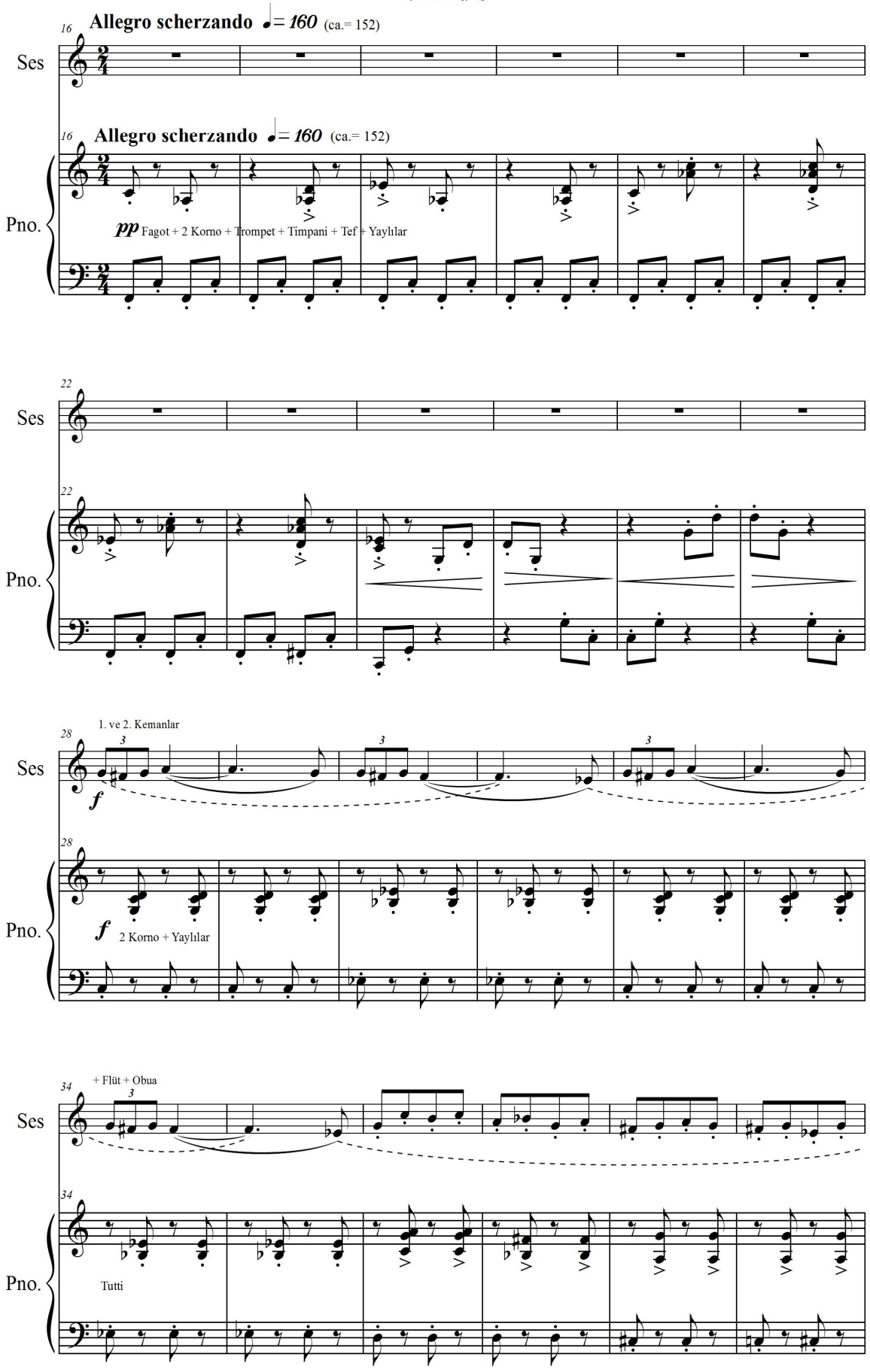

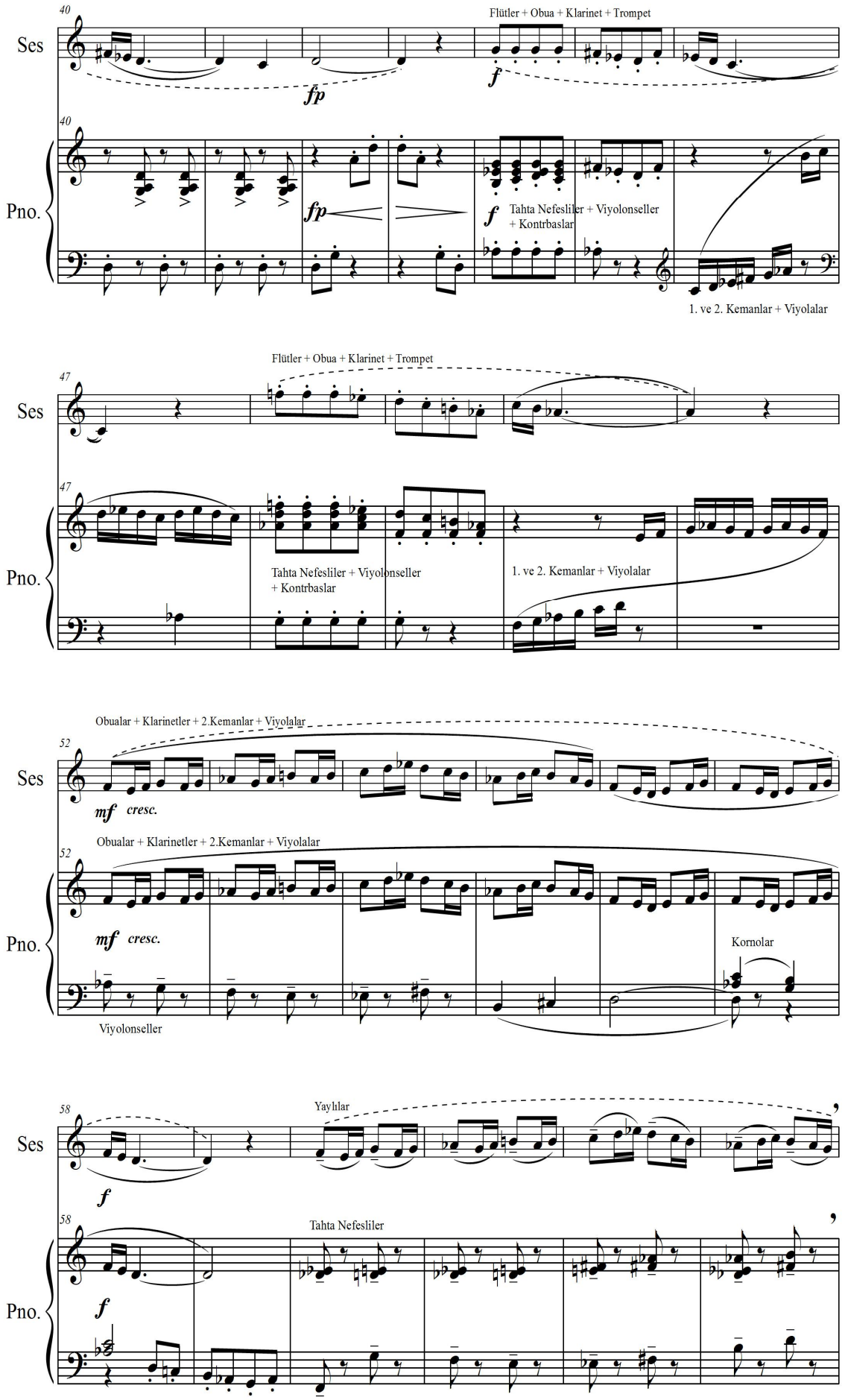

21
Ses
poco calando
a tempo
mf espr.
21
Pno.
poco calando
a tempo
mf
espr.
25
Ses
p
25
Pno.
p
29
Ses
29
Pno.
egualemente
Ped.

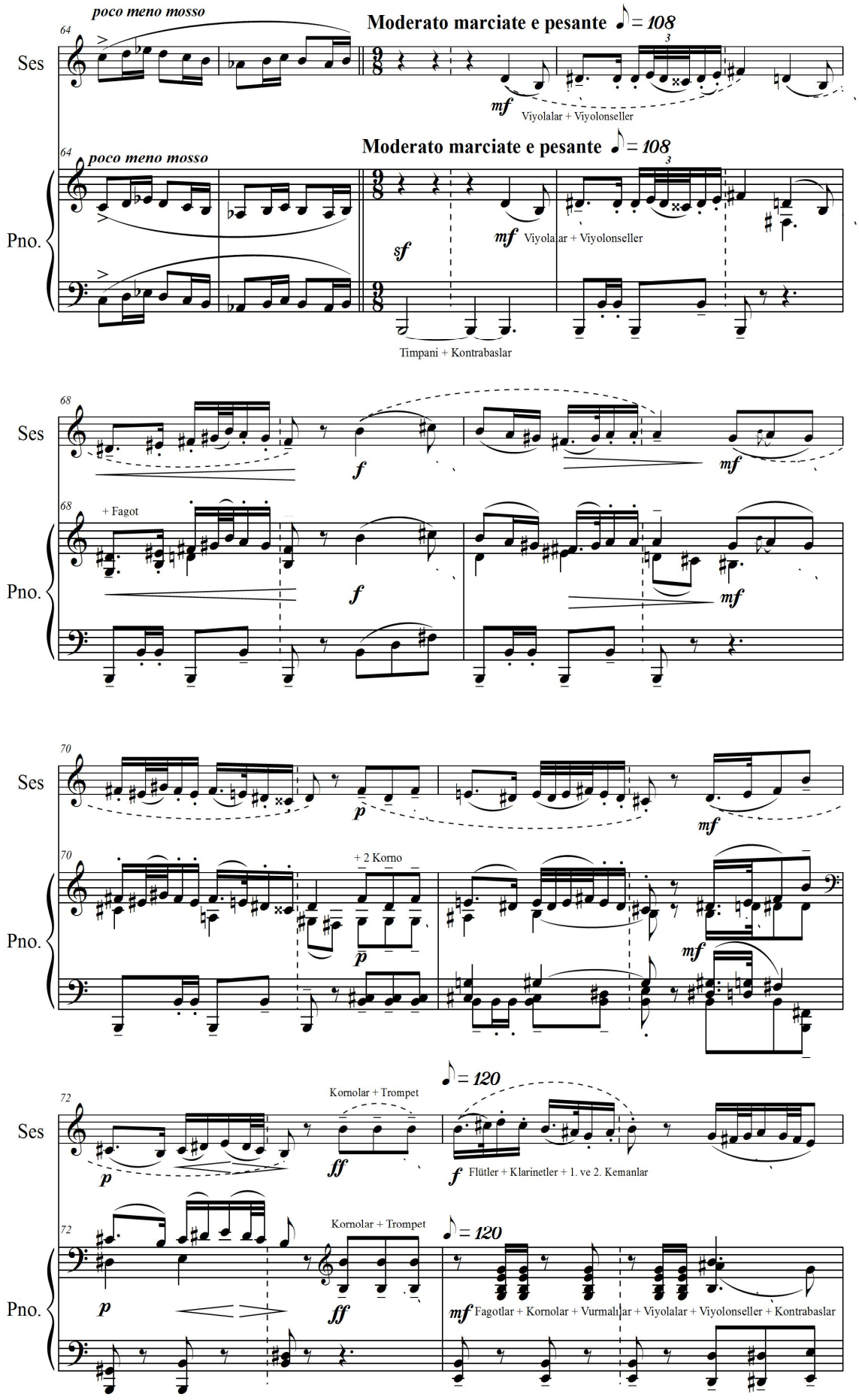
Prelüd ve İki Dans

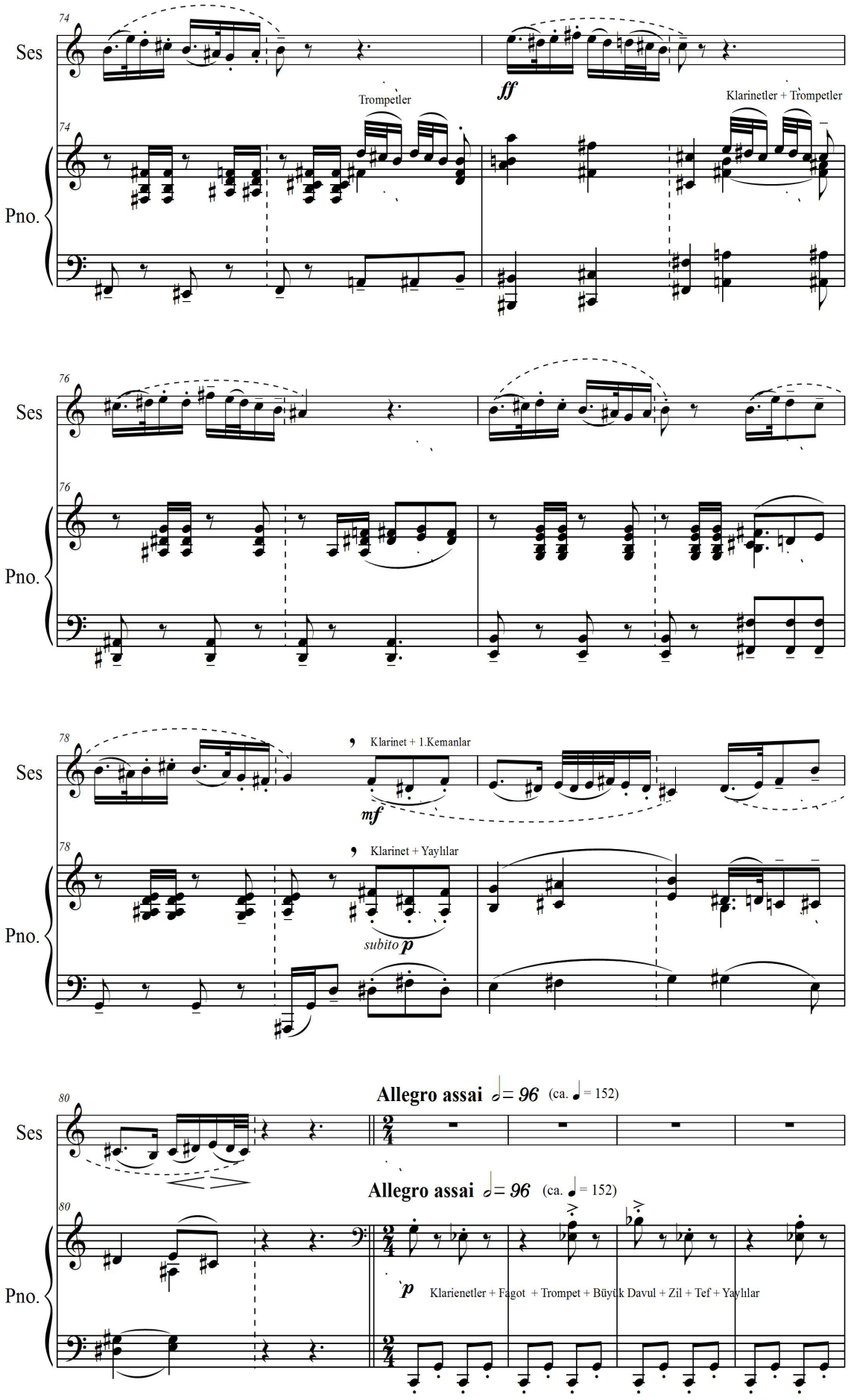

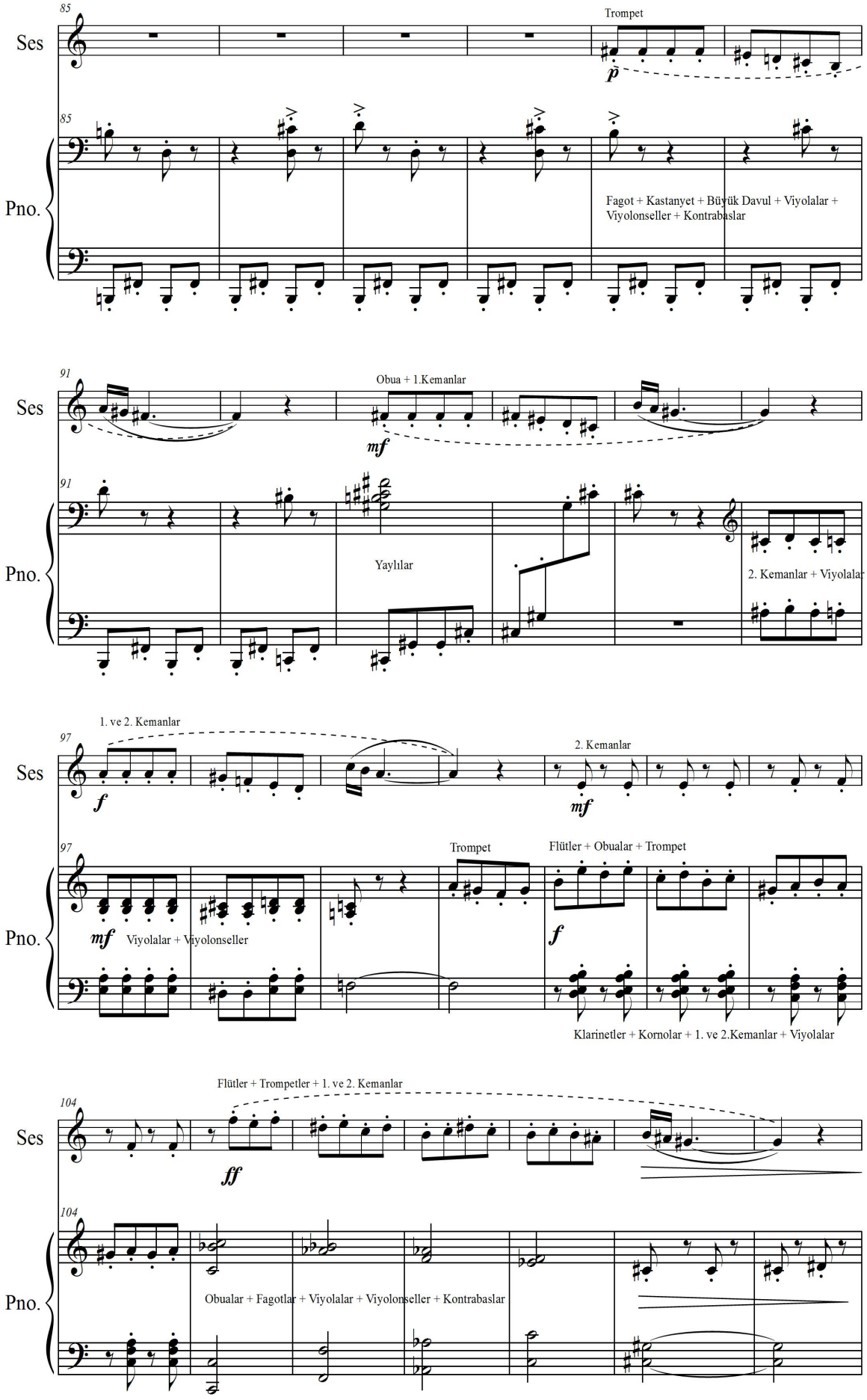
II. İki Dans

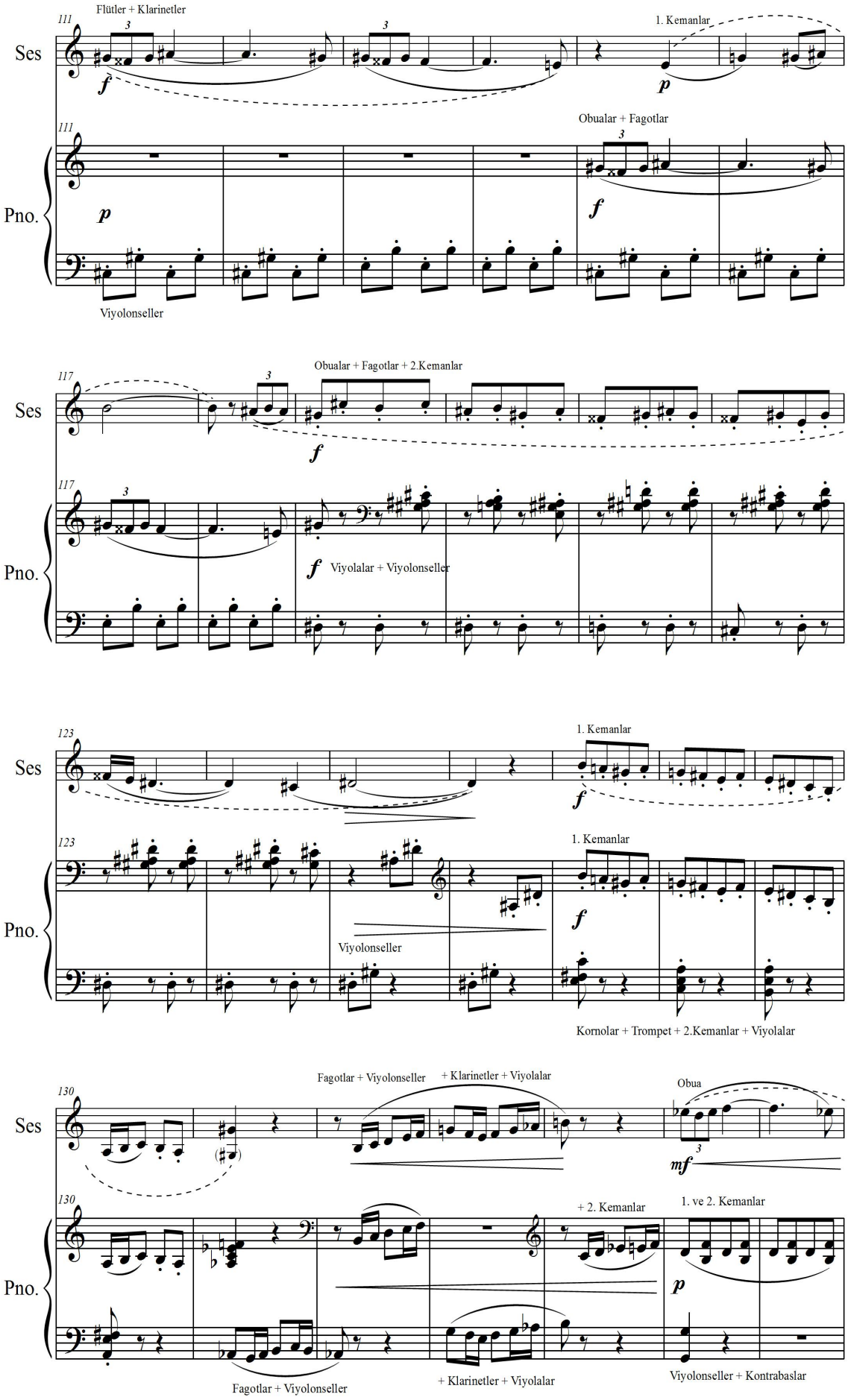

16
Allegro scherzando ♩= 160 (ca.= 152)
Ses
Pno.
pp Fagot + 2 Korno + Trompet + Timpani + Tef + Yaylılar
22
28
1. ve 2. Kemanlar
f
2 Korno + Yaylılar
34
+ Flüt + Obua
Tutti

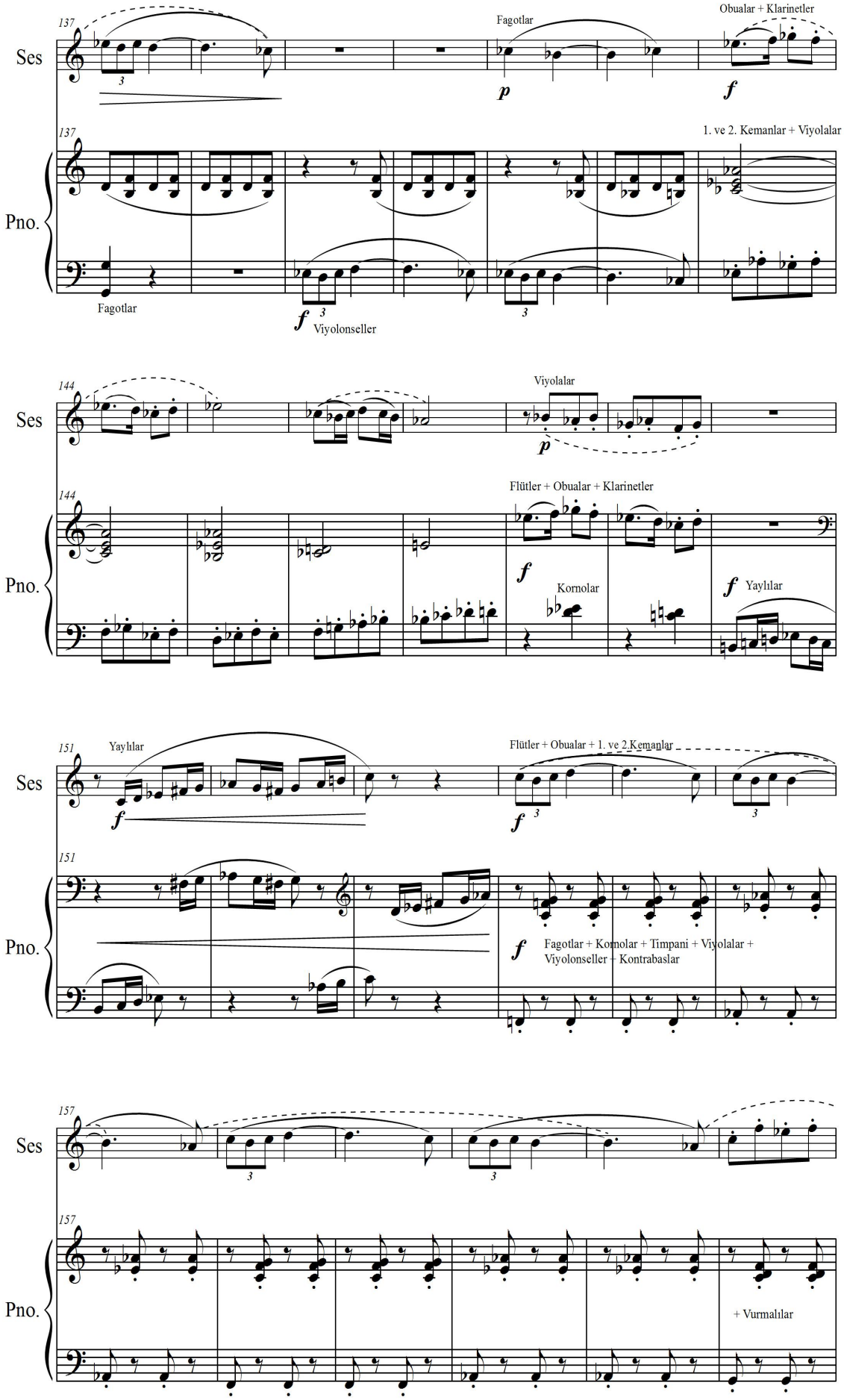

Ses
Pno.
40
Flütler + Obua + Klarinet + Trompet
fp
f
fp
f
Tahta Nefesliler + Viyolonseller
+ Kontrbaslar
1. ve 2. Kemanlar + Viyolalar
47
Flütler + Obua + Klarinet + Trompet
Tahta Nefesliler + Viyolonseller
+ Kontrbaslar
1. ve 2. Kemanlar + Viyolalar
52
Obualar + Klarinetler + 2.Kemanlar + Viyolalar
mf cresc.
Viyolonseller
Kornolar
58
Yaylılar
f
Tahta Nefesliler

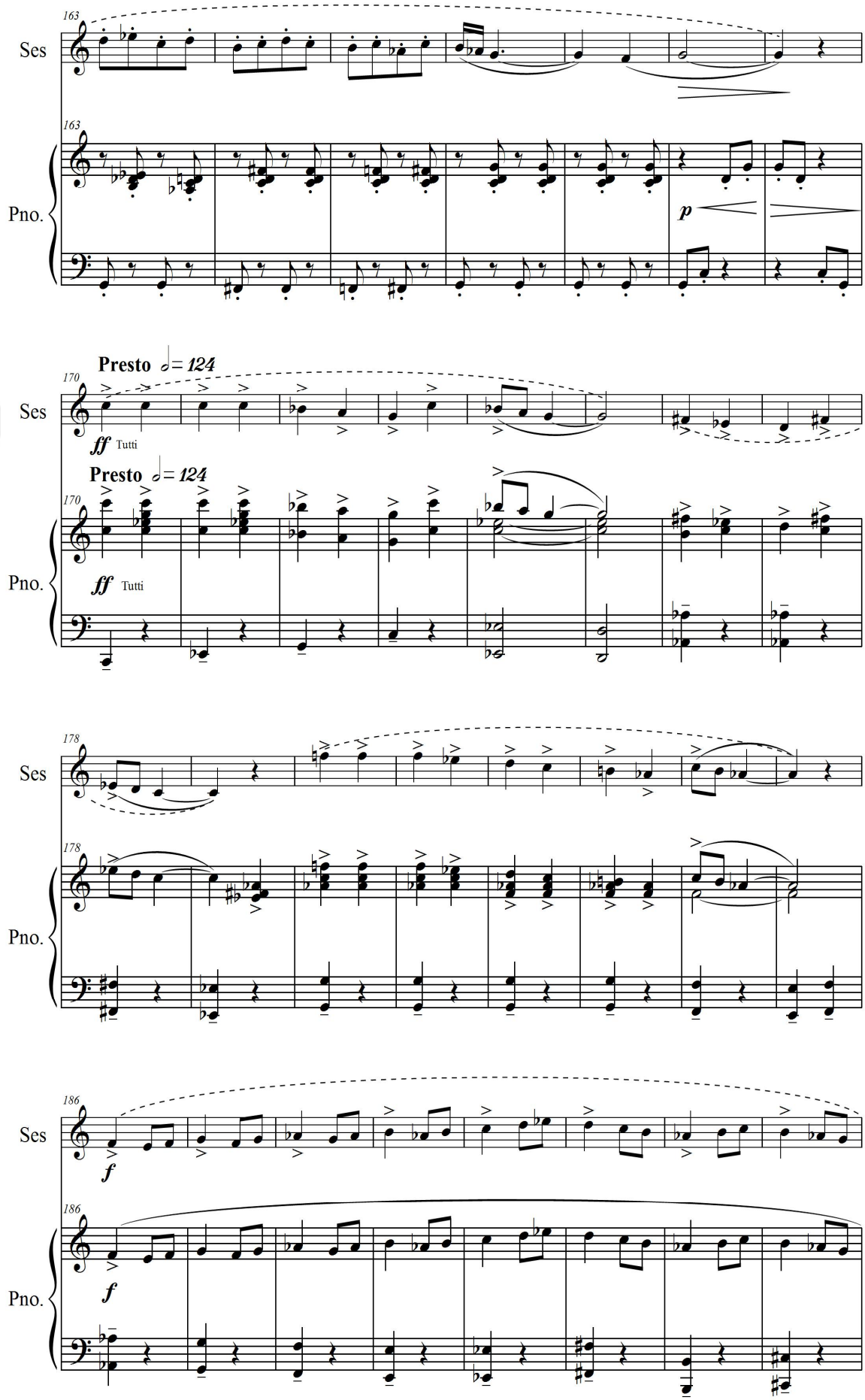

poco meno mosso
Moderato marciate e pesante ♪ = 108
Ses
Pno.
64
mf
Viyolalar + Viyolonseller
sf
Timpani + Kontrabaslar
68
+ Fagot
f
mf
70
+ 2 Korno
p
72
Kornolar + Trompet
ff
♪ = 120
Flütler + Klarinetler + 1. ve 2. Kemanlar
Fagotlar + Kornolar + Vurmalılar + Viyolalar + Viyolonseller + Kontrabaslar

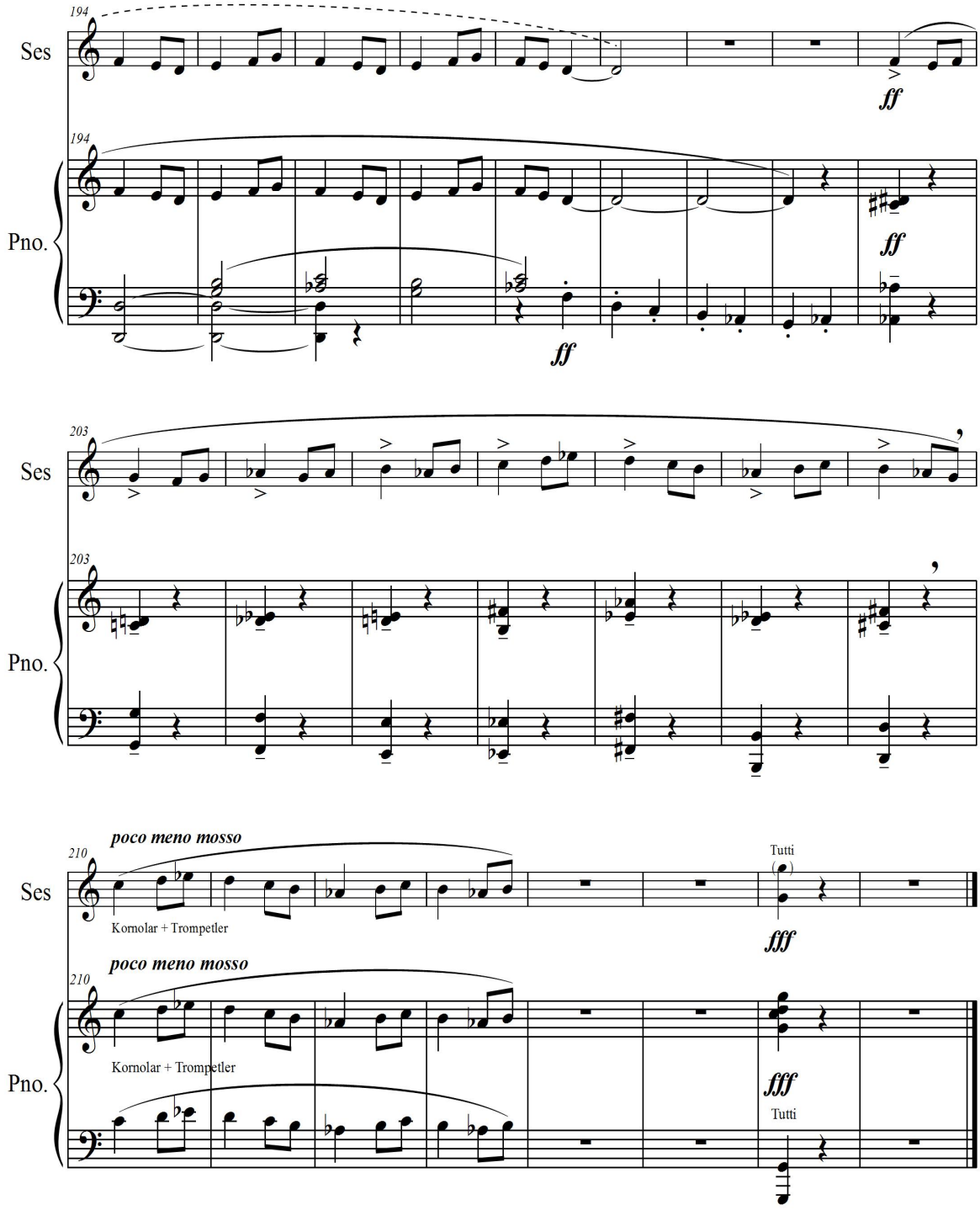

74
Ses
Pno.
Trompetler
ff
Klarinetler + Trompetler
76
78
Klarinet + 1.Kemanlar
mf
Klarinet + Yaylılar
subito p
80
Allegro assai 𝅗𝅥 = 96 (ca. ♩ = 152)
p
Klarienetler + Fagot + Trompet + Büyük Davul + Zil + Tef + Yaylılar

85
Ses
Trompet
p
85
Pno.
Fagot + Kastanyet + Büyük Davul + Viyolalar +
Viyolonseller + Kontrabaslar
91
Ses
Obua + 1.Kemanlar
mf
91
Pno.
Yaylılar
2. Kemanlar + Viyolalar
1. ve 2. Kemanlar
97
Ses
f
2. Kemanlar
mf
97
Trompet
Flütler + Obualar + Trompet
Pno.
mf
Viyolalar + Viyolonseller
f
Klarinetler + Kornolar + 1. ve 2.Kemanlar + Viyolalar
Flütler + Trompetler + 1. ve 2. Kemanlar
104
Ses
ff
104
Pno.
Obualar + Fagotlar + Viyolalar + Viyolonseller + Kontrabaslar

111
Flütler + Klarinetler
Ses
Pno.
f
p
1. Kemanlar
Obualar + Fagotlar
Viyolonseller
117
Obualar + Fagotlar + 2.Kemanlar
Viyolalar + Viyolonseller
123
1. Kemanlar
Kornolar + Trompet + 2.Kemanlar + Viyolalar
130
Fagotlar + Viyolonseller
+ Klarinetler + Viyolalar
Obua
mf
+ 2. Kemanlar
1. ve 2. Kemanlar
Viyolonseller + Kontrabaslar

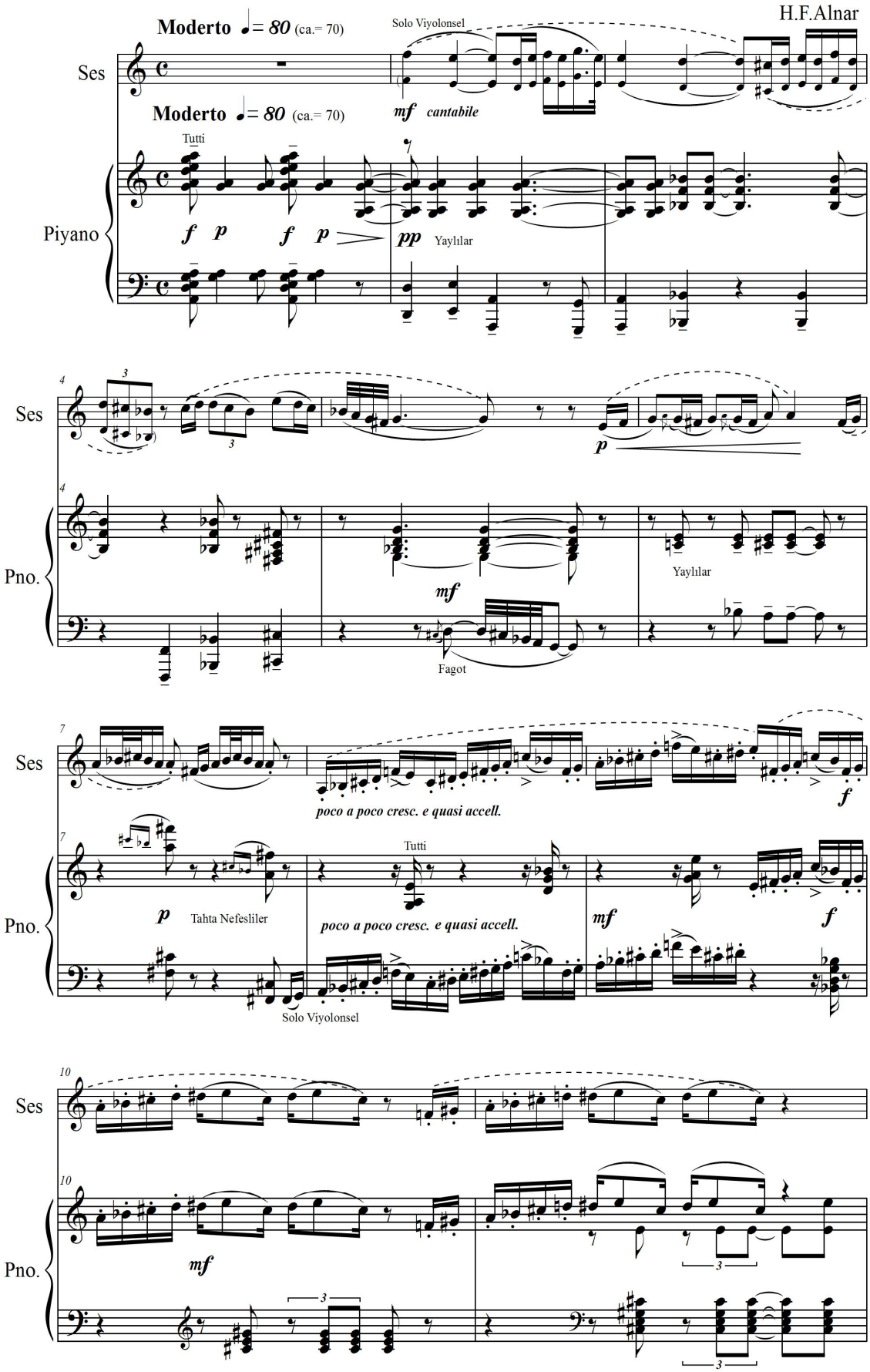

137
Ses
Fagotlar
Obualar + Klarinetler
p
f
137
Pno.
1. ve 2. Kemanlar + Viyolalar
Fagotlar
f
Viyolonseller
144
Ses
Viyolalar
p
144
Pno.
Flütler + Obualar + Klarinetler
f
Kornolar
f
Yaylılar
151
Ses
Yaylılar
f
Flütler + Obualar + 1. ve 2 Kemanlar
f
151
Pno.
f
Fagotlar + Kornolar + Timpani + Viyolalar +
Viyolonseller + Kontrabaslar
157
Ses
157
Pno.
+ Vurmalılar

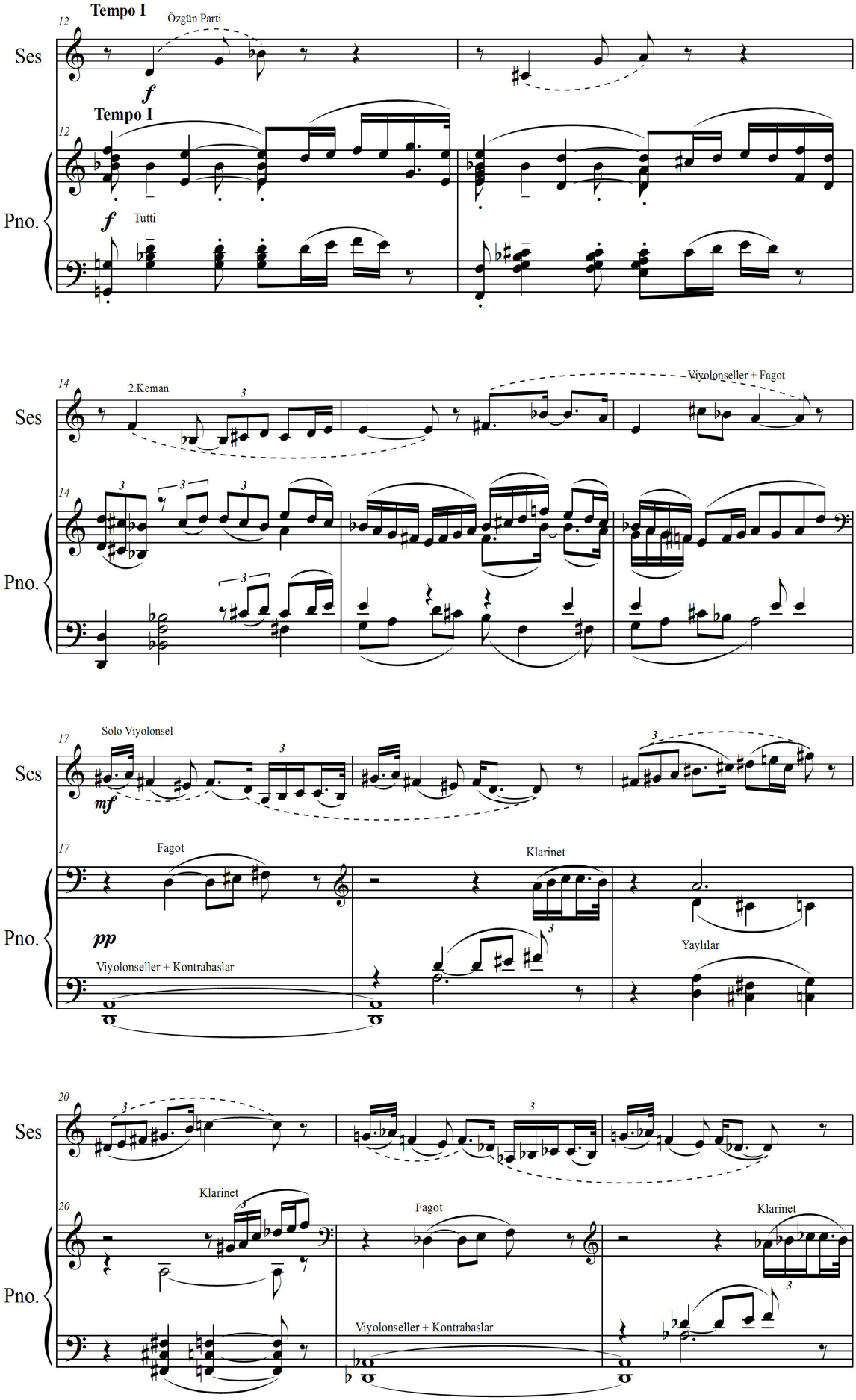

163
Ses
163
Pno.
p
Presto 𝅗𝅥 = 124
170
Ses
ff Tutti
Presto 𝅗𝅥 = 124
170
Pno.
ff Tutti
178
Ses
178
Pno.
186
Ses
f
186
Pno.
f

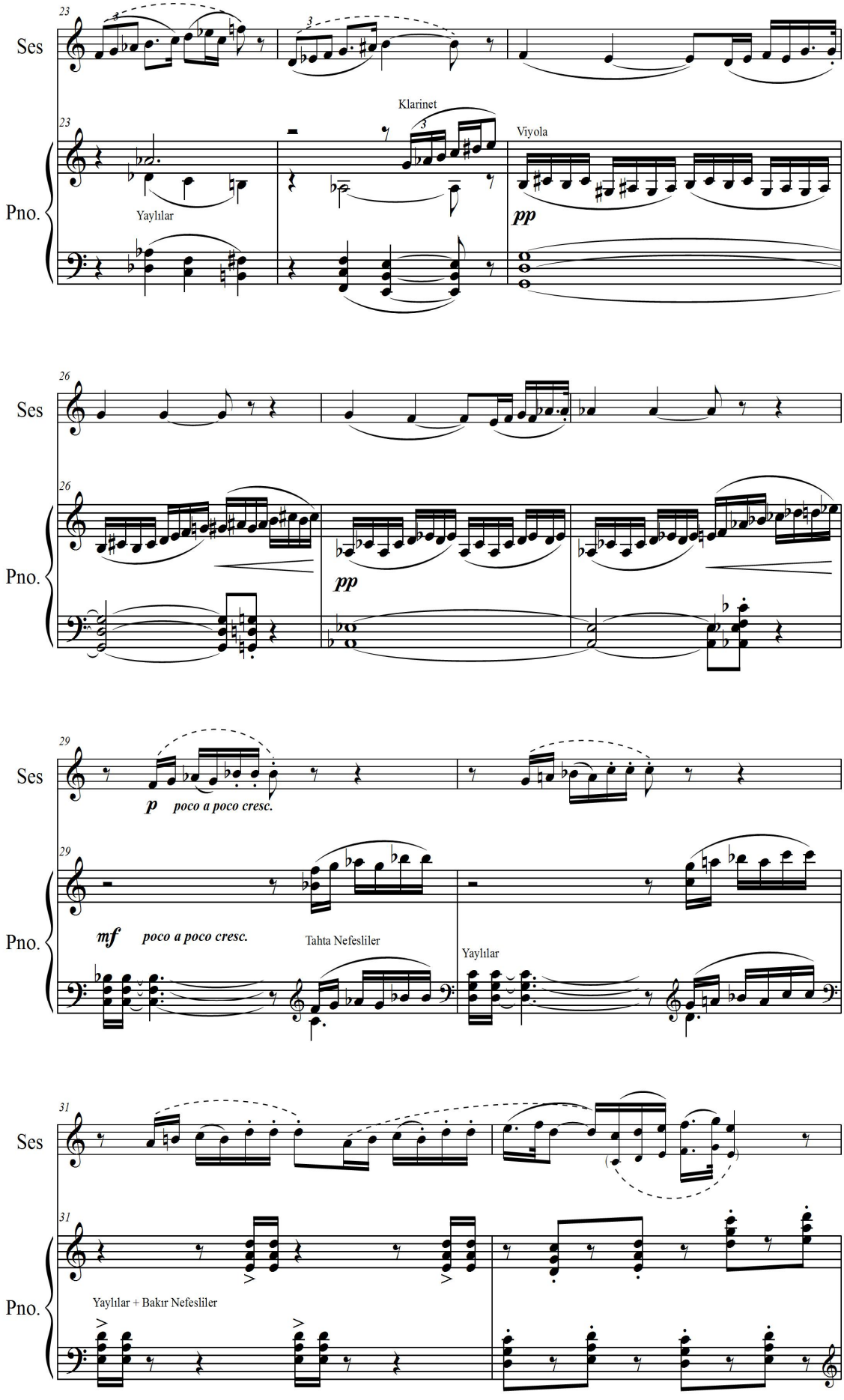

194
Ses
194
Pno.
ff
ff
ff
203
Ses
203
Pno.
poco meno mosso
210
Ses
Kornolar + Trompetler
Tutti
fff
poco meno mosso
210
Pno.
Kornolar + Trompetler
fff
Tutti

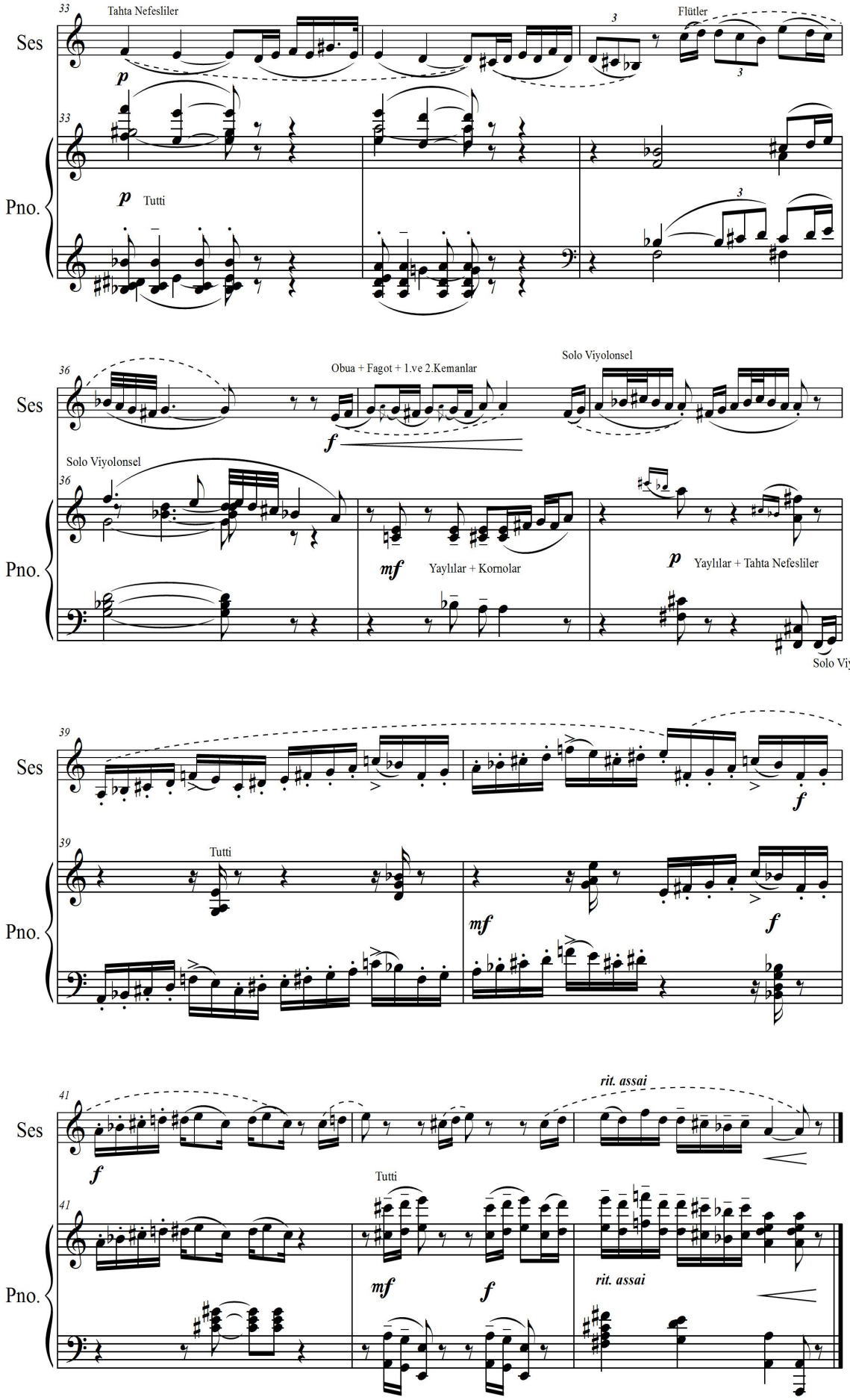
Viyolonsel Konçertosu

I. Bölüm

Tempo I
Özgün Parti
Ses
Tempo I
Pno.
Tutti
2.Keman
Viyolonseller + Fagot
Solo Viyolonsel
Fagot
Klarinet
Yaylılar
Viyolonseller + Kontrabaslar

23
Ses
23
Pno.
Klarinet
Viyola
Yaylılar
pp
26
Ses
26
Pno.
pp
29
Ses
p
poco a poco cresc.
29
Pno.
mf
poco a poco cresc.
Tahta Nefesliler
Yaylılar
31
Ses
31
Pno.
Yaylılar + Bakır Nefesliler

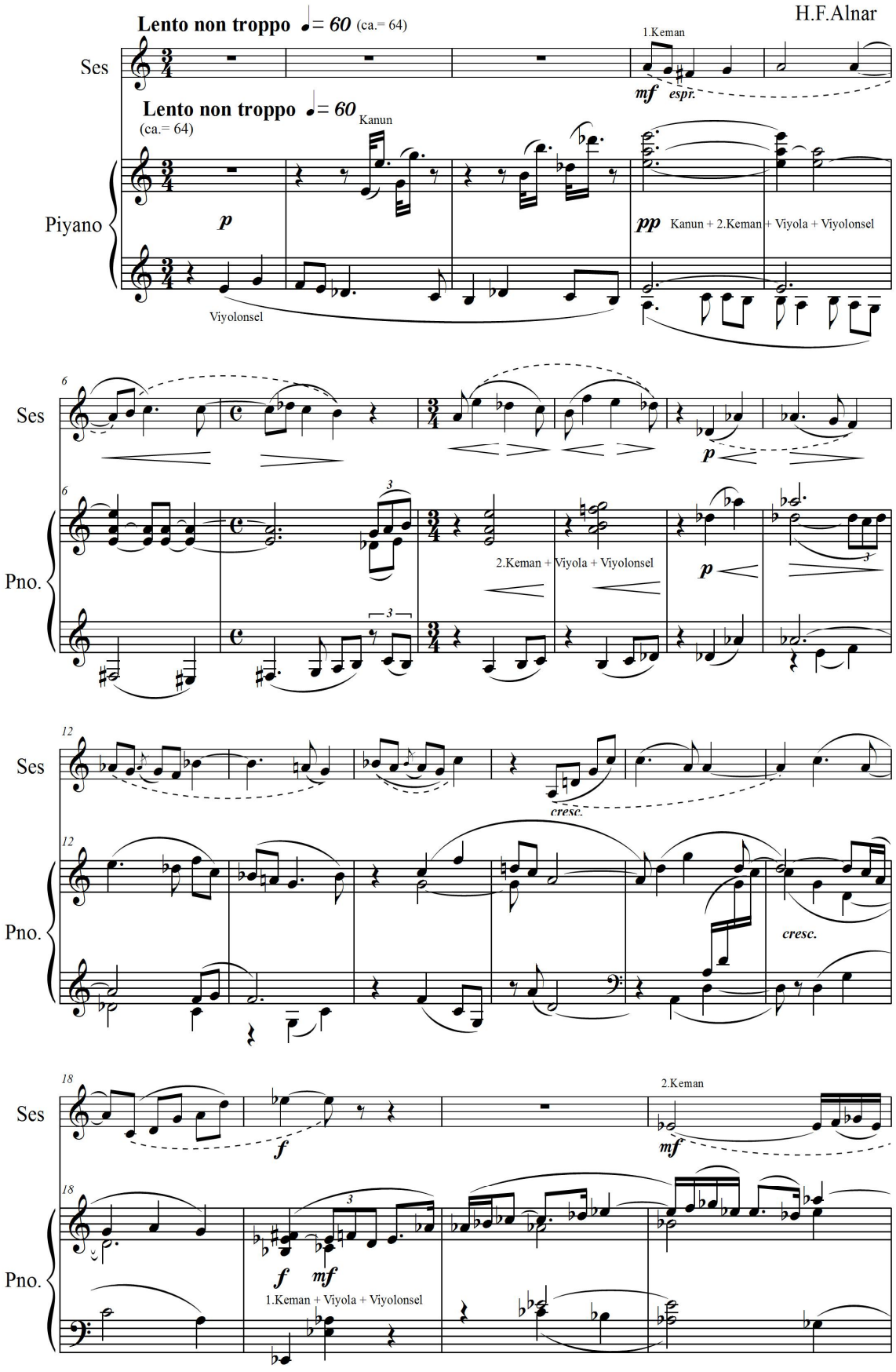

33
Tahta Nefesliler
Flütler
Ses
Pno.
Tutti
36
Obua + Fagot + 1.ve 2.Kemanlar
Solo Viyolonsel
Yaylılar + Kornolar
Yaylılar + Tahta Nefesliler
39
Tutti
41
rit. assai

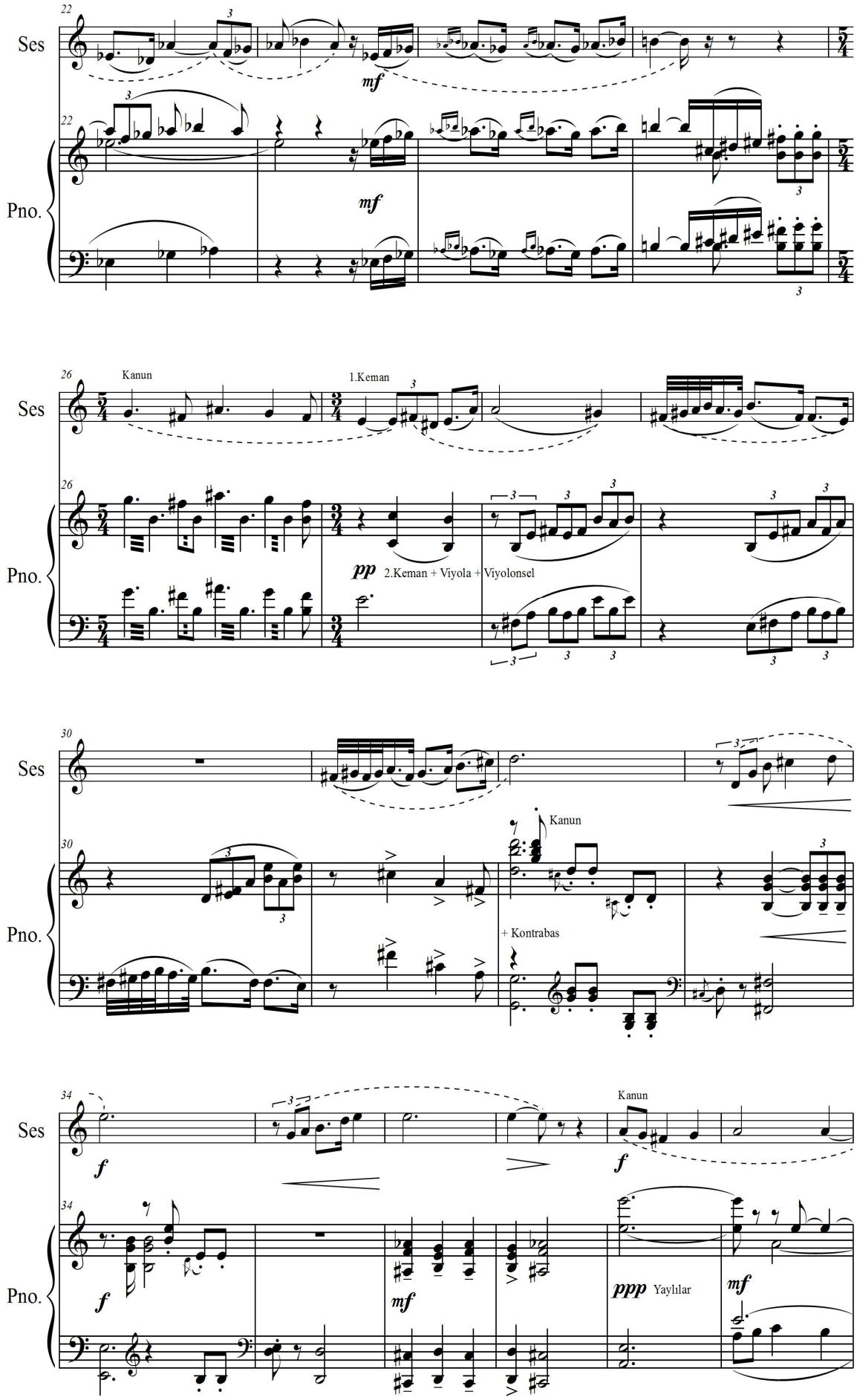
Kanun Konçertosu

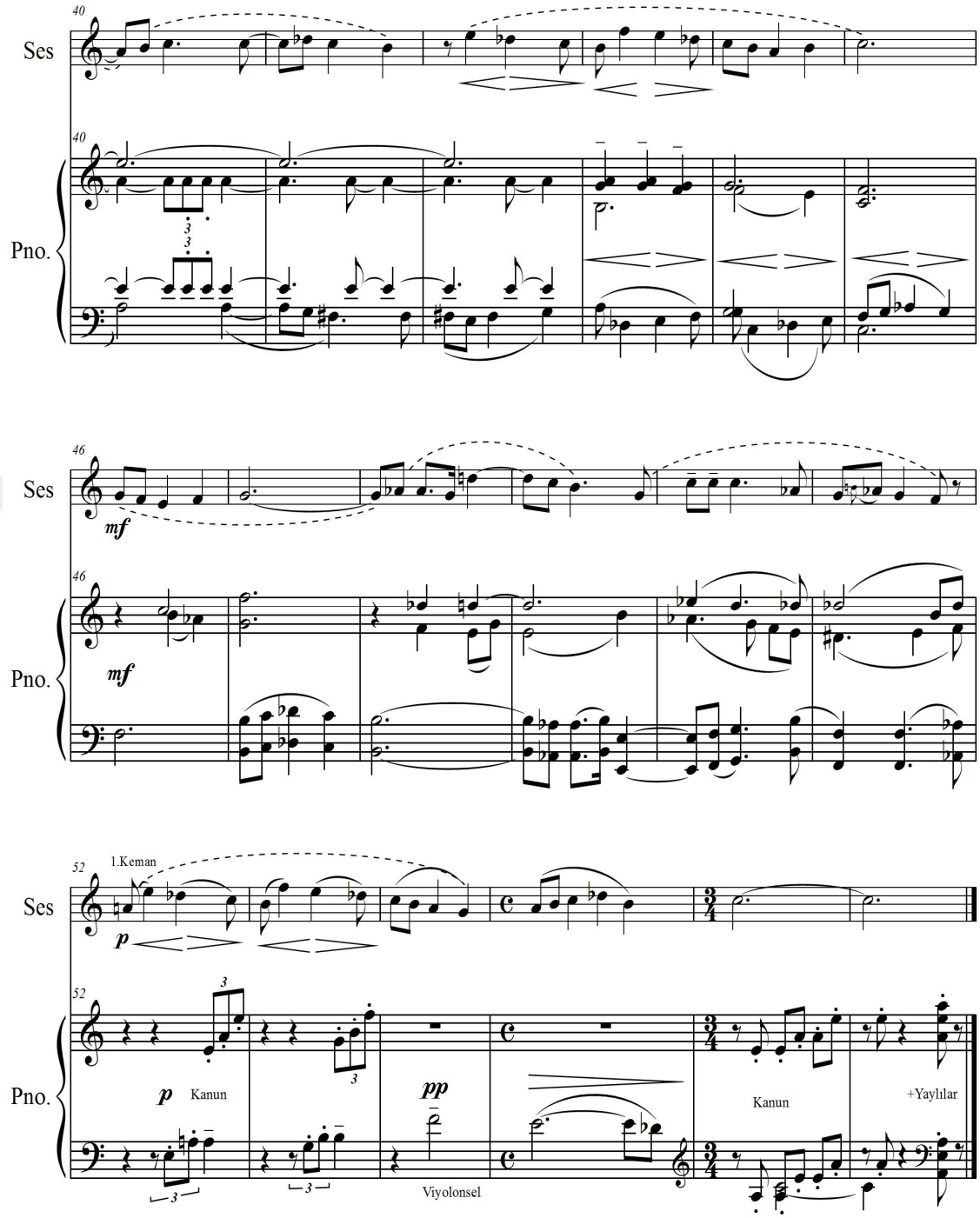
Kanun ve Yaylı Çalgılar Orkestrası için

II.Bölüm

H.F.Alnar

Ses
Pno.
22
mf
26
Kanun
1.Keman
pp
2.Keman + Viyola + Viyolonsel
30
Kanun
+ Kontrabas
34
f
Kanun
ppp
Yaylılar
mf

40
Ses
40
Pno.
46
Ses
mf
46
Pno.
mf
52
1.Keman
Ses
p
52
Pno.
p
Kanun
pp
Viyolonsel
Kanun
+Yaylılar

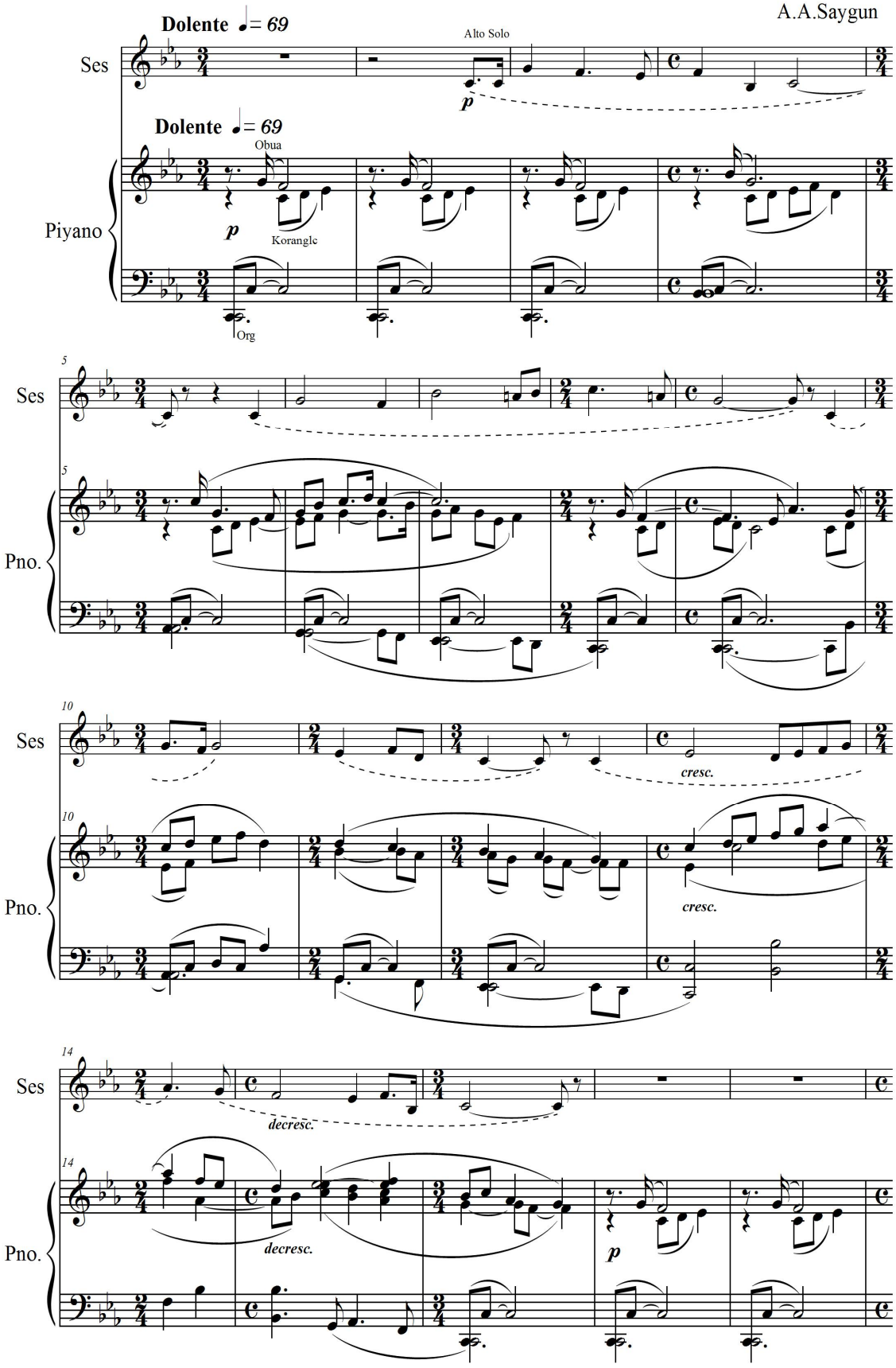
Yunus Emre

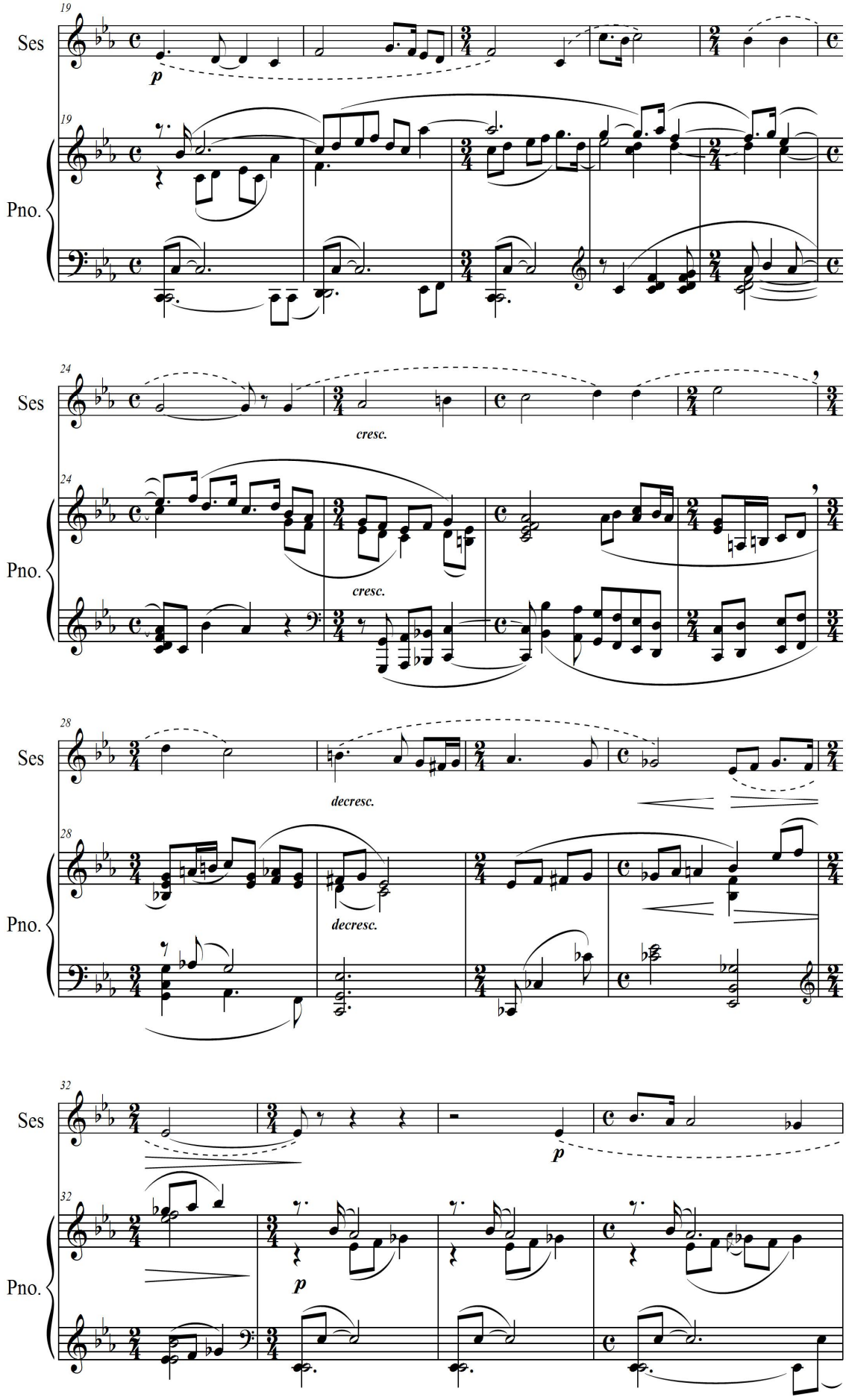
Solo Sesler, Karma Koro ve Orkestra için Oratoryo

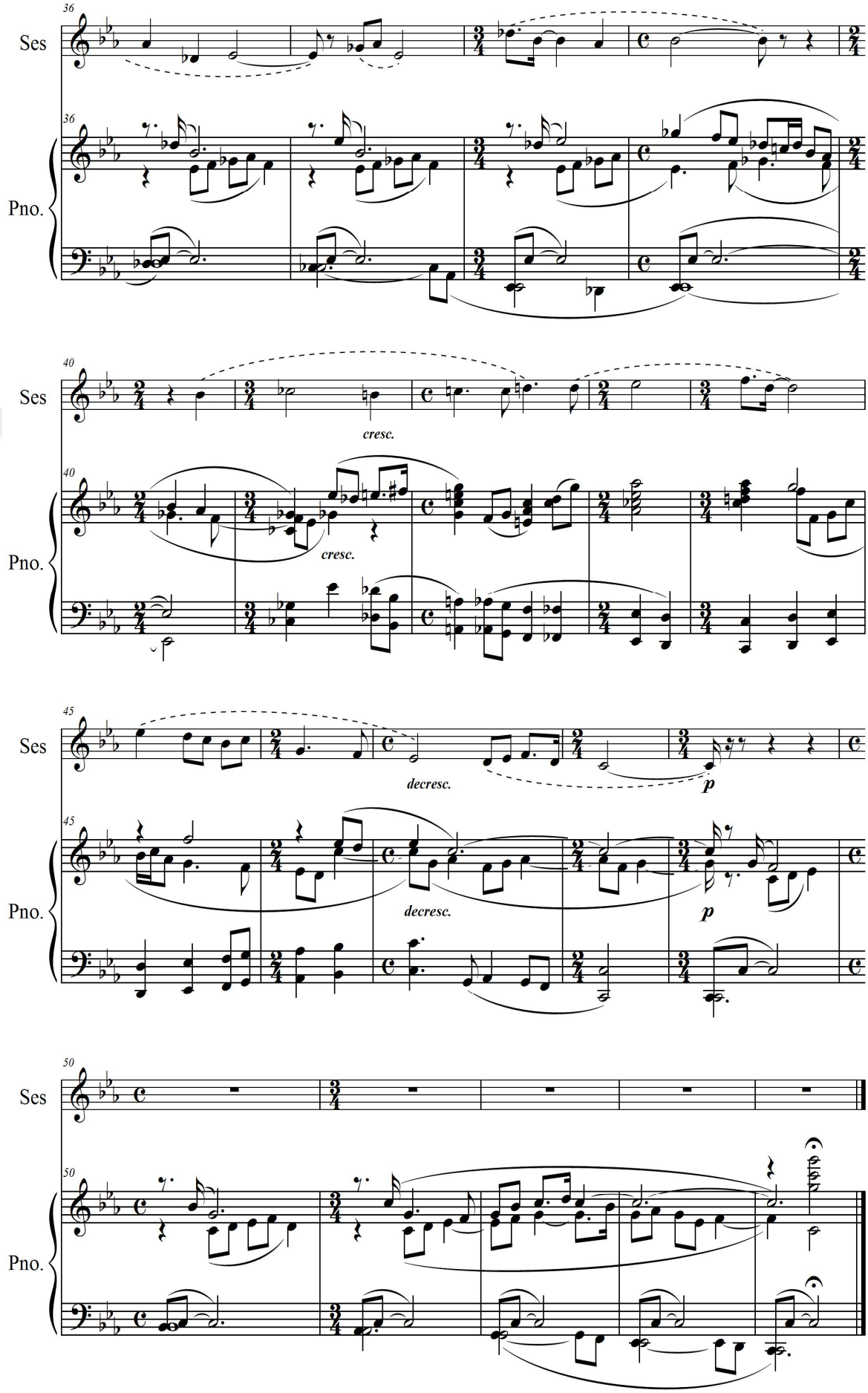
No. III - Aria

(Alto Solo, Obua, Korangle ve Yaylılar için)

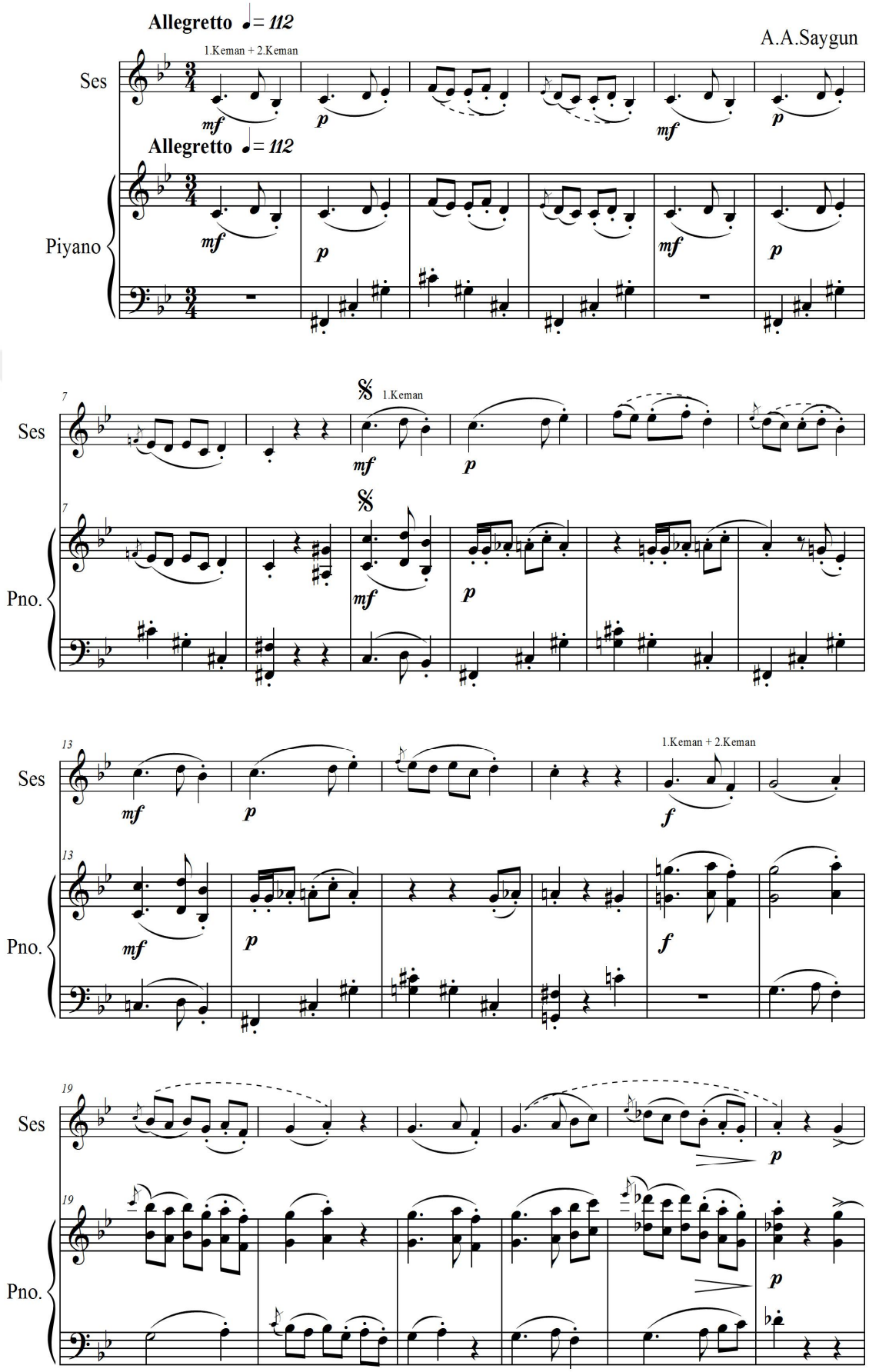
A.A.Saygun

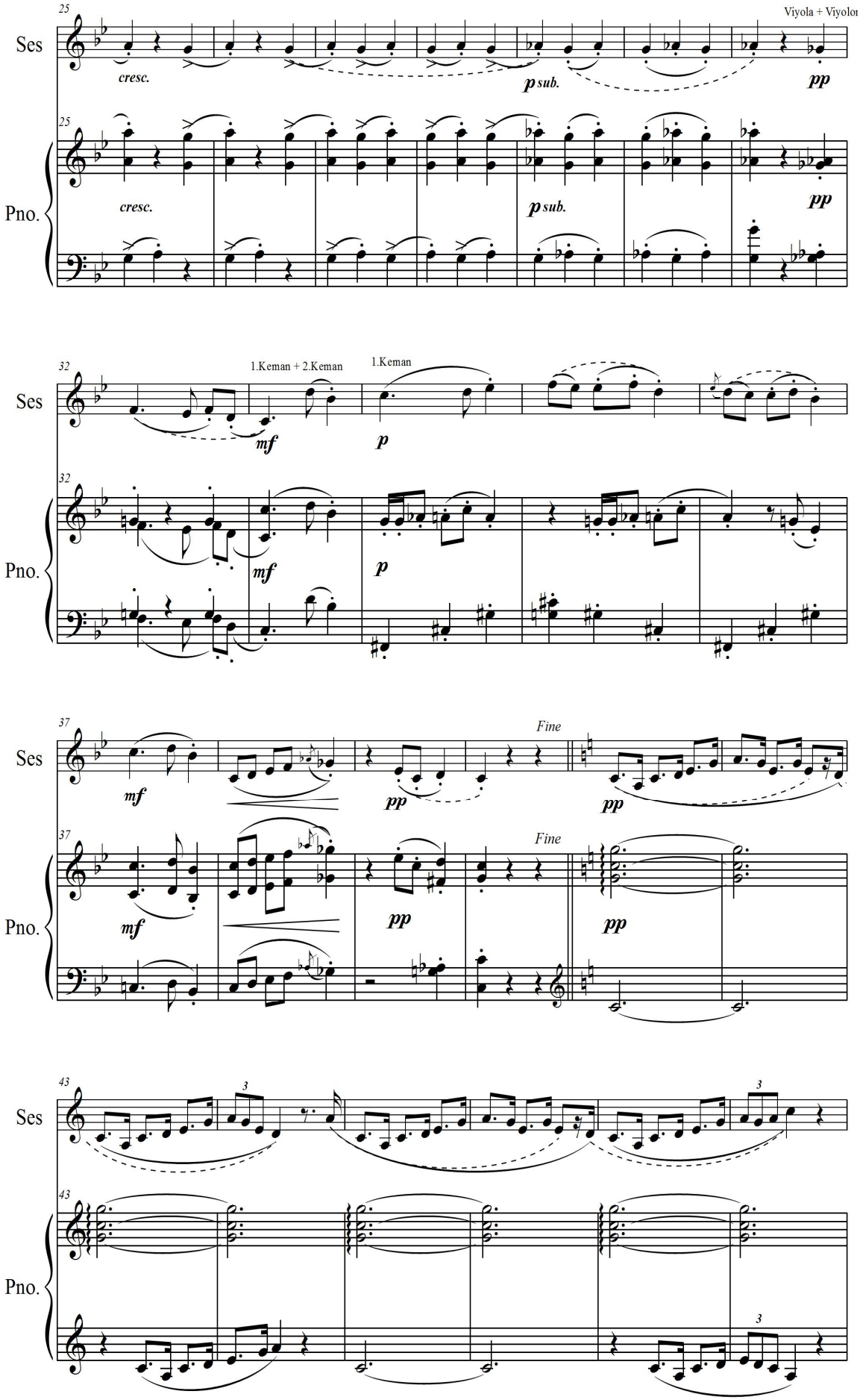

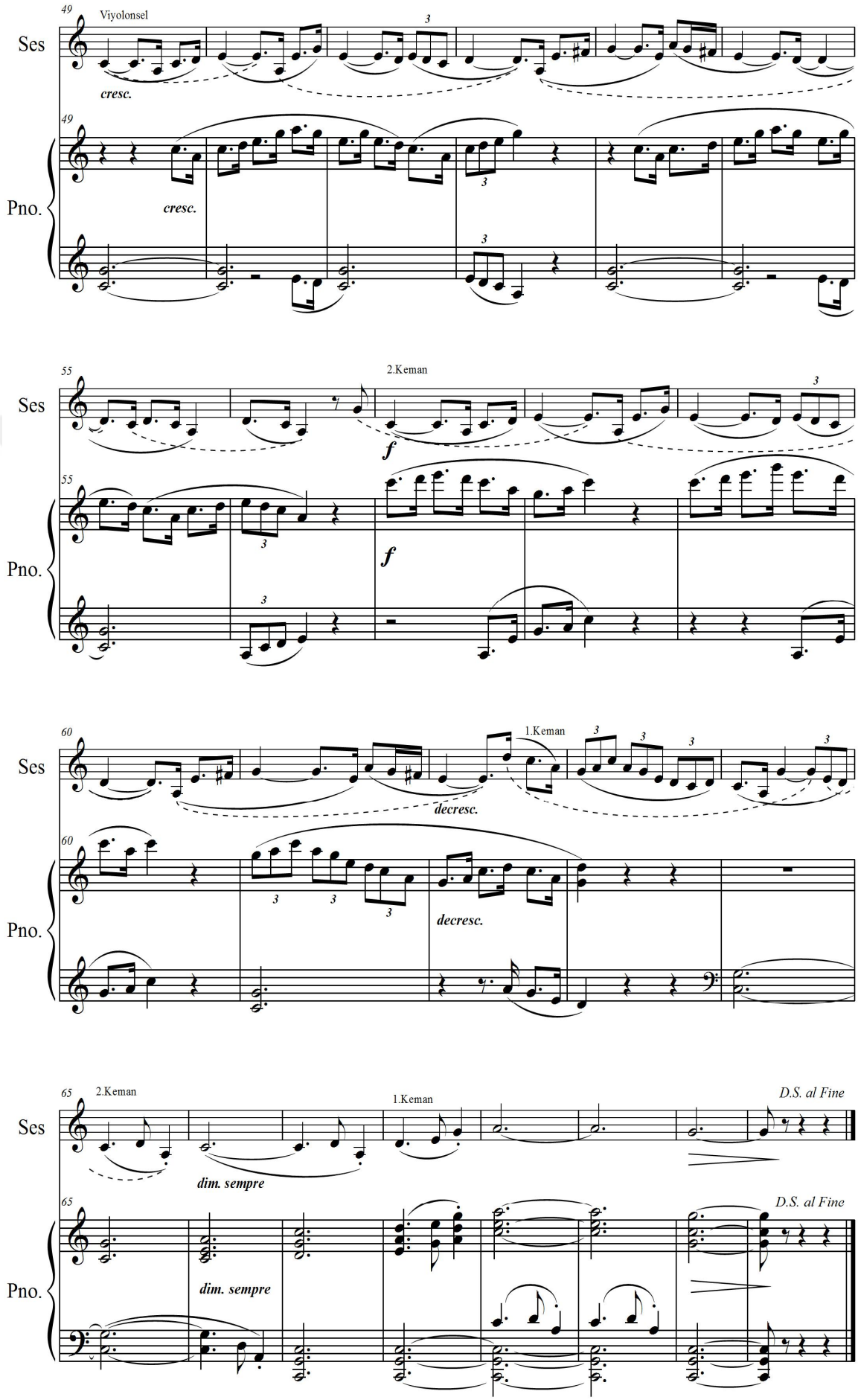

19
Ses
p
19
Pno.
24
Ses
cresc.
24
Pno.
cresc.
28
Ses
decresc.
28
Pno.
decresc.
32
Ses
p
32
Pno.
p

36
Ses
36
Pno.
40
Ses
cresc.
40
cresc.
Pno.
45
Ses
decresc.
p
45
decresc.
p
Pno.
50
Ses
50
Pno.

1. Yaylı Dörtlü
III. Bölüm

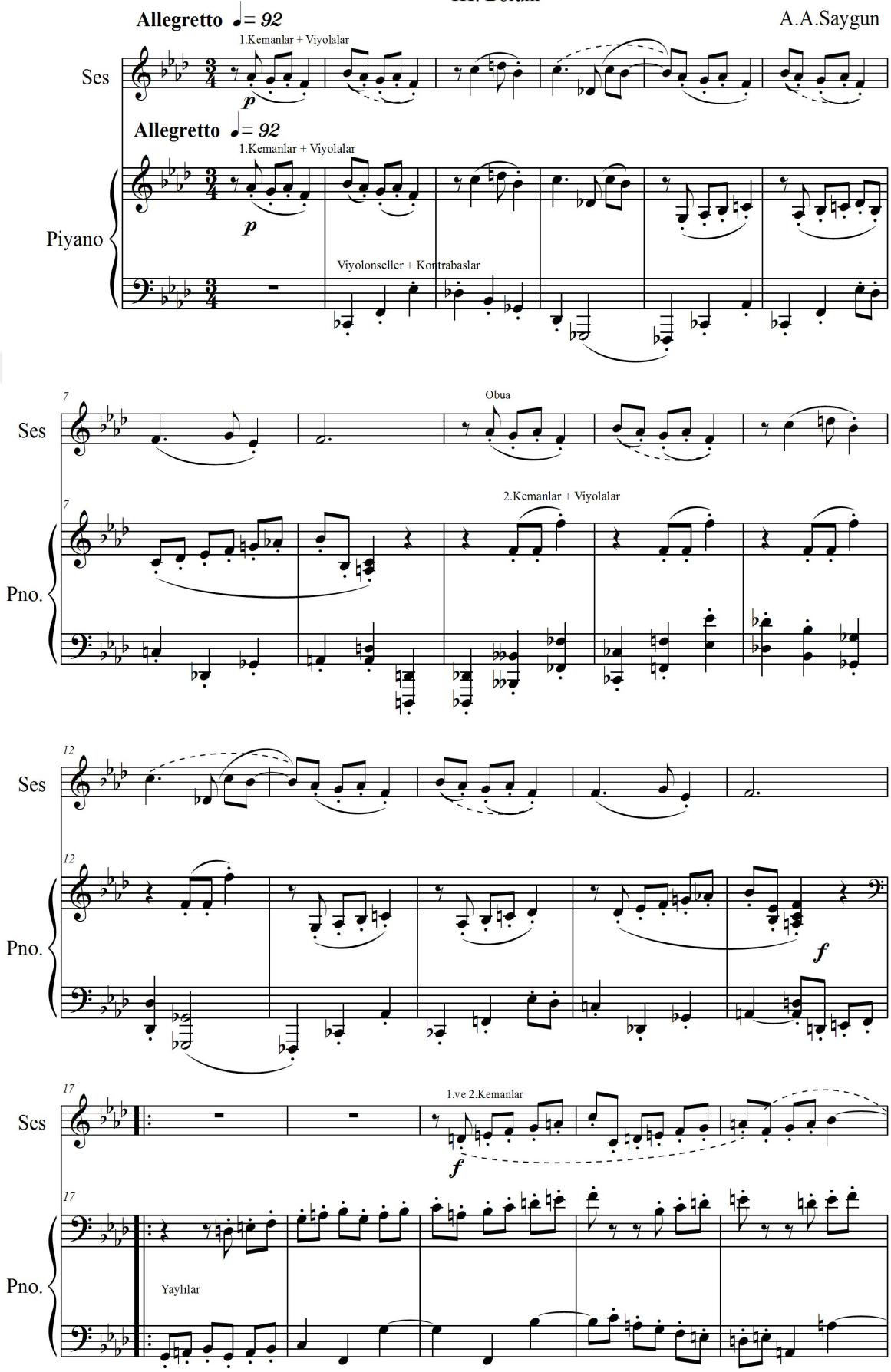

25
Ses
Viyola + Viyolon
cresc.
p sub.
pp
25
Pno.
cresc.
p sub.
pp
32
1.Keman + 2.Keman
1.Keman
Ses
mf
p
32
Pno.
mf
p
37
Ses
mf
pp
Fine
pp
37
Pno.
mf
pp
Fine
pp
43
Ses
3
3
43
Pno.
3

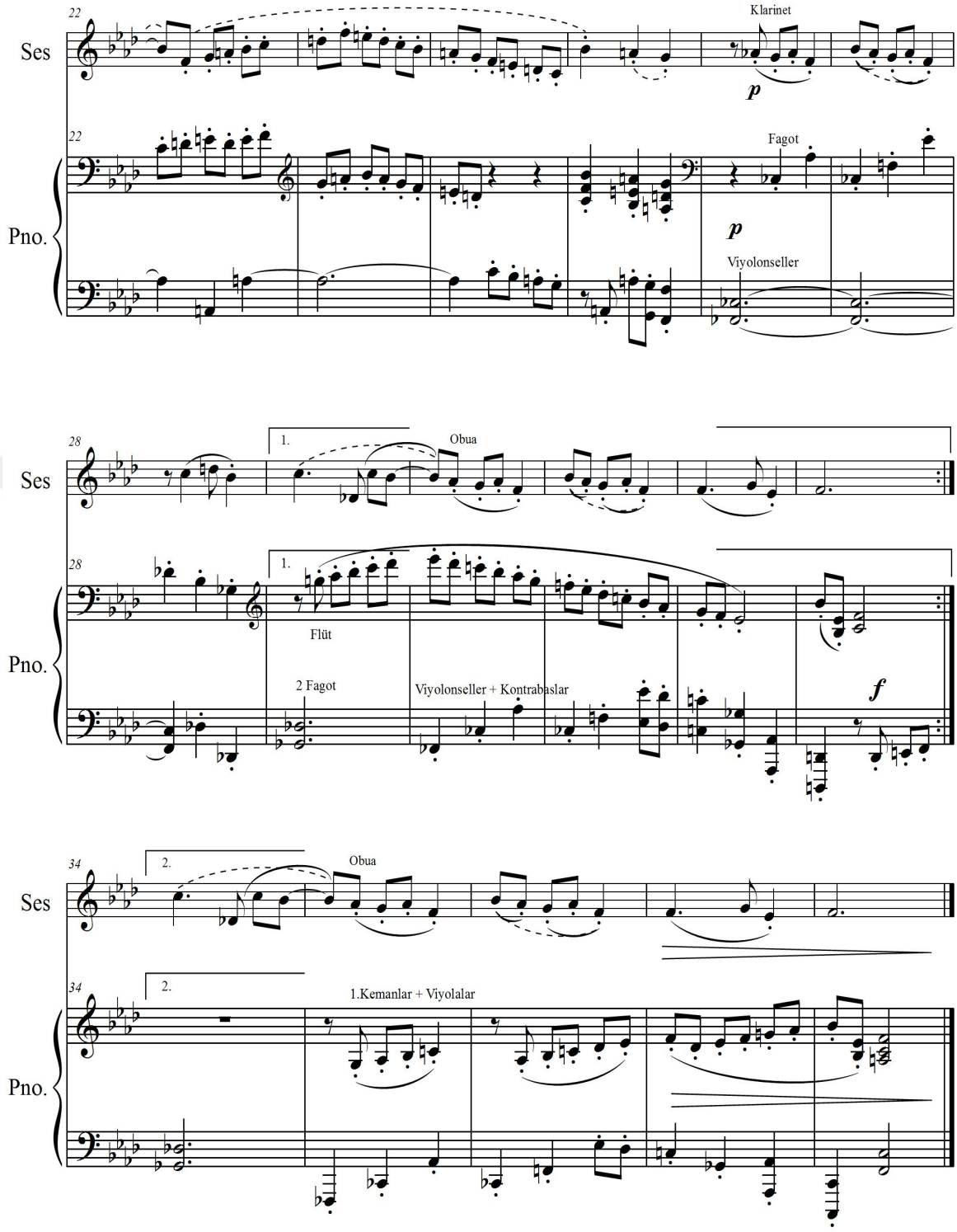

49
Viyolonsel
Ses
cresc.
49
Pno.
cresc.
55
2.Keman
Ses
f
55
Pno.
f
60
1.Keman
Ses
decresc.
60
Pno.
decresc.
65
2.Keman
1.Keman
D.S. al Fine
Ses
dim. sempre
65
D.S. al Fine
Pno.
dim. sempre

1. Senfoni

Orkestra için

III. Bölüm

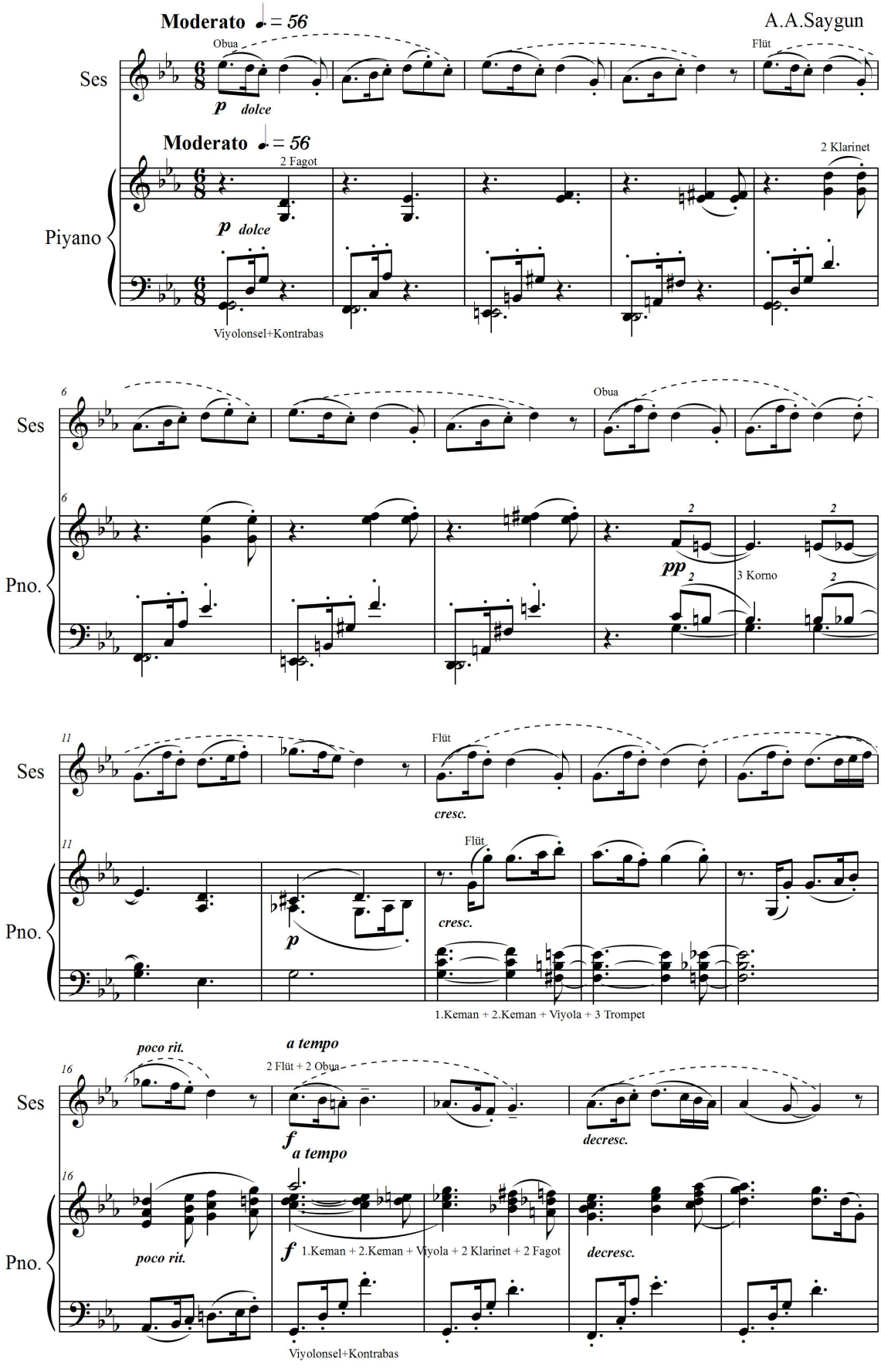

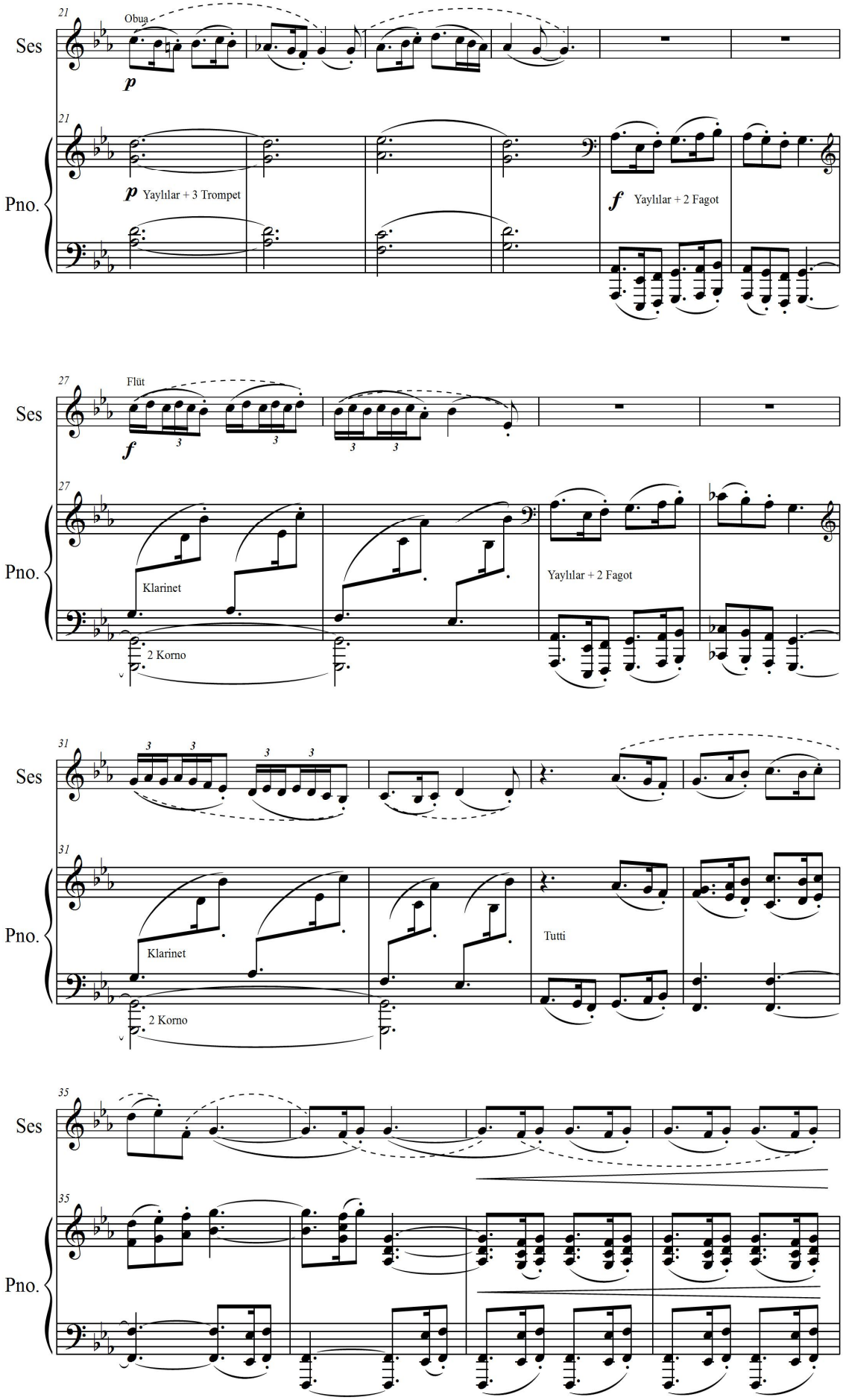

22
Ses
Klarinet
p
22
Pno.
Fagot
p
Viyolonseller
28
Ses
1.
Obua
28
Pno.
1.
Flüt
2 Fagot
Viyolonseller + Kontrabaslar
f
34
Ses
2.
Obua
34
Pno.
2.
1.Kemanlar + Viyolalar

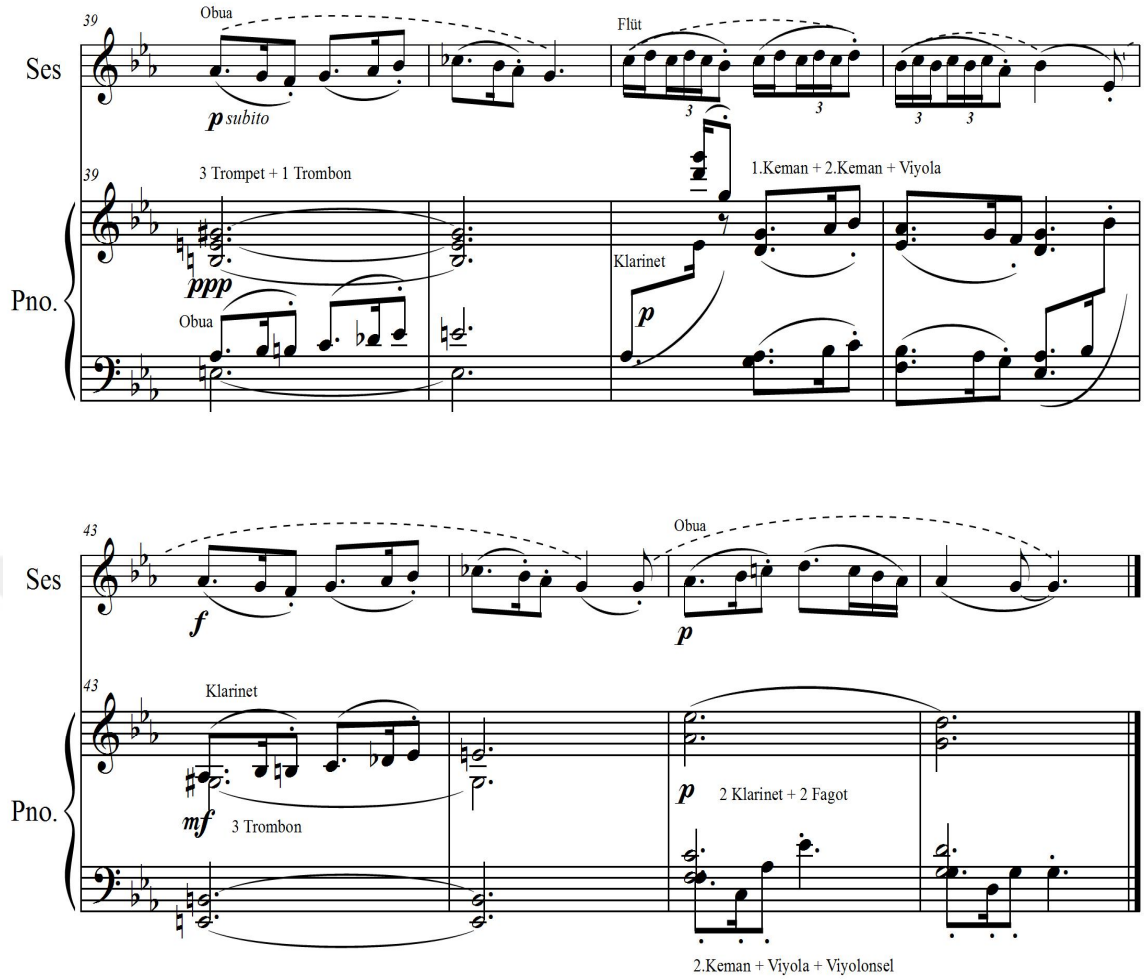
2. Senfoni

Orkestra için

III. Bölüm

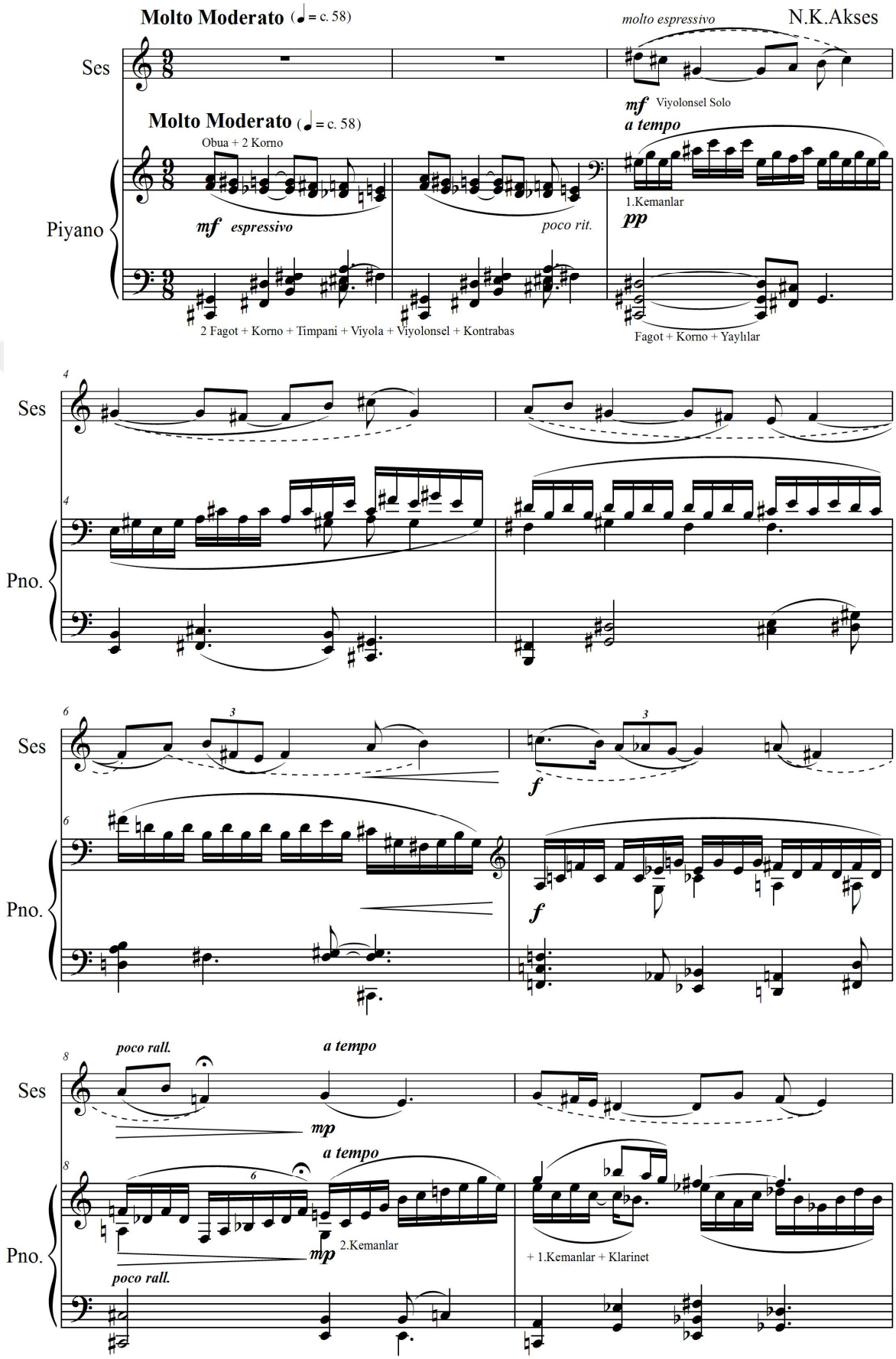

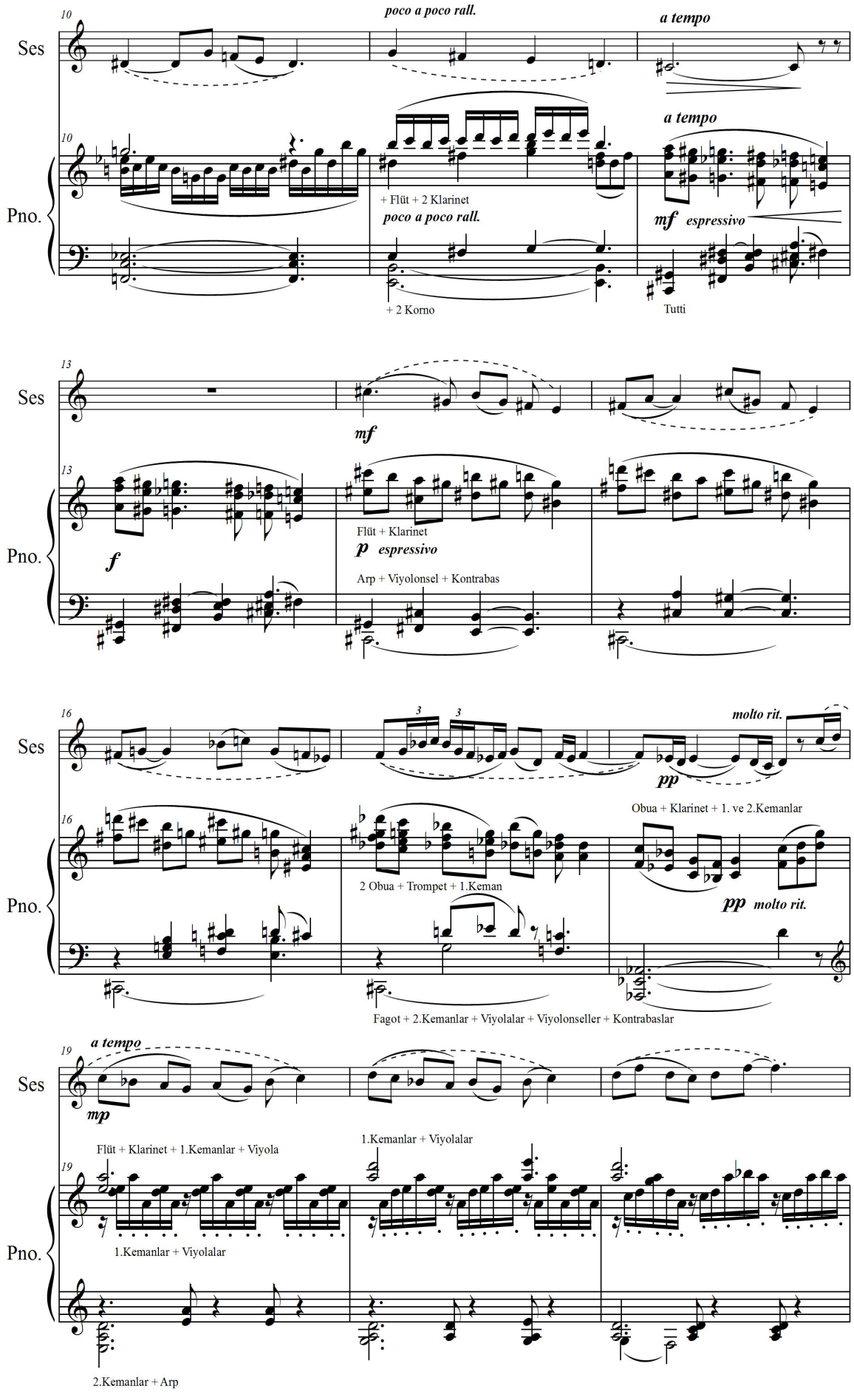

21
Obua
Ses
p
21
Pno.
p Yaylılar + 3 Trompet
f Yaylılar + 2 Fagot
27
Flüt
Ses
f
27
Pno.
Klarinet
2 Korno
Yaylılar + 2 Fagot
31
Ses
31
Pno.
Klarinet
2 Korno
Tutti
35
Ses
35
Pno.

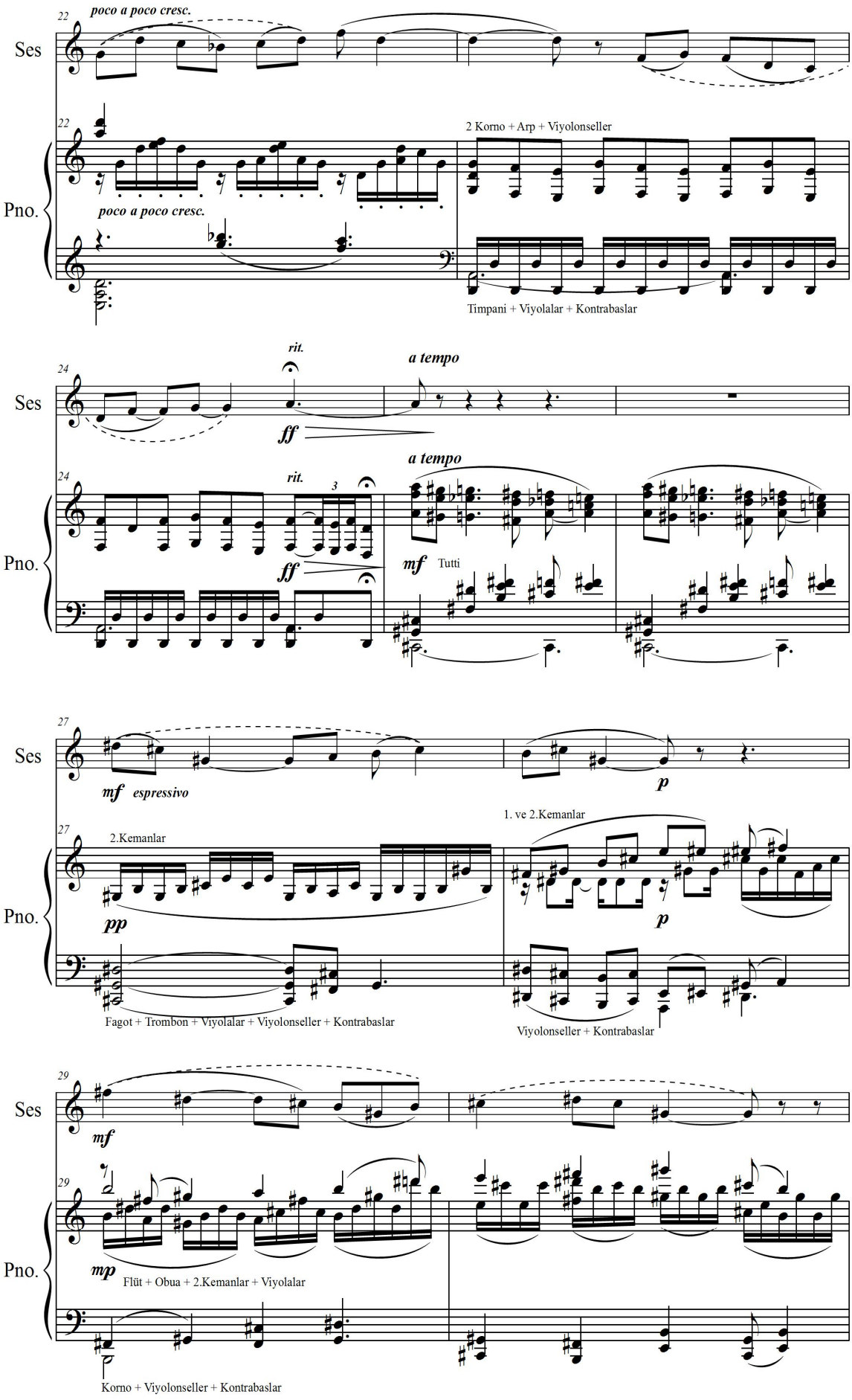

39
Obua
Flüt
Ses
p subito
39
3 Trompet + 1 Trombon
1.Keman + 2.Keman + Viyola
Pno.
ppp
Obua
Klarinet
p
43
Obua
Ses
f
p
43
Klarinet
Pno.
mf
3 Trombon
p
2 Klarinet + 2 Fagot
2.Keman + Viyola + Viyolonsel

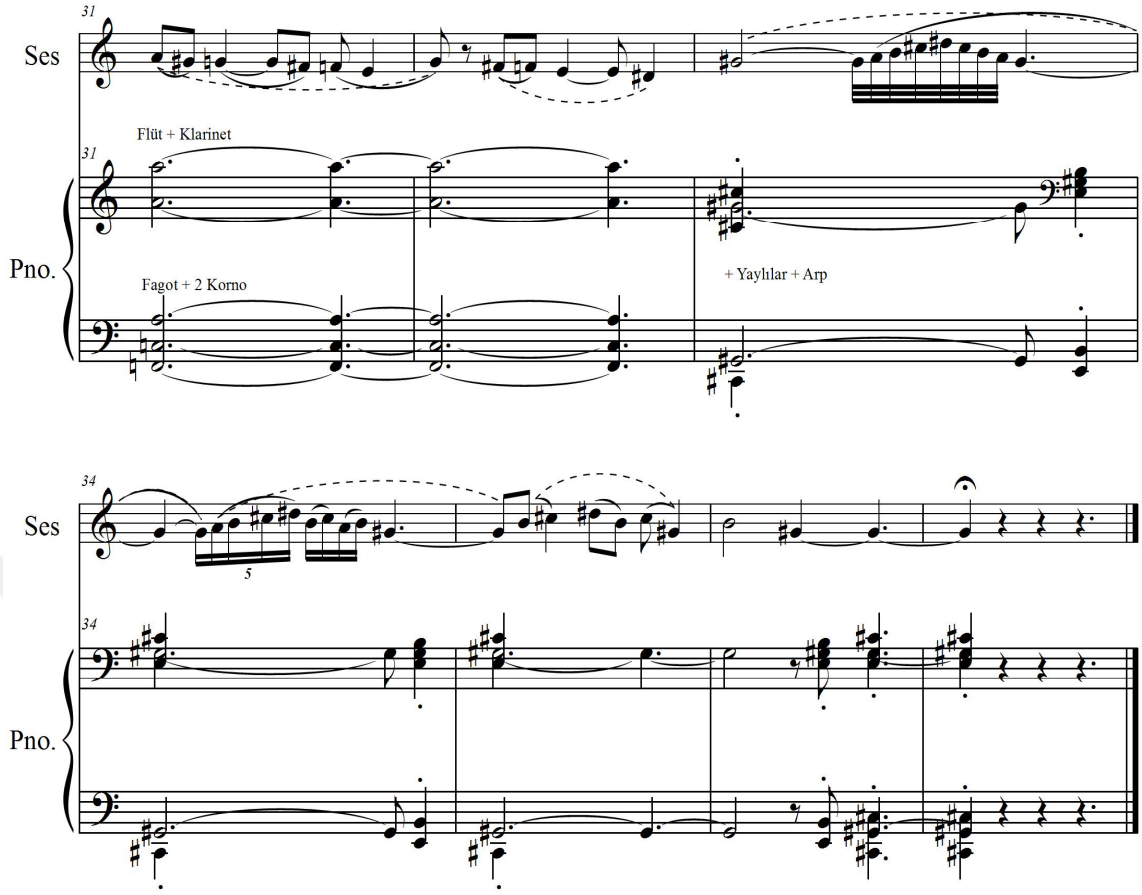
Poem

Viyolonsel ve Orkestra için

10
Ses
Pno.
poco a poco rall.
a tempo
+ Flüt + 2 Klarinet
+ 2 Korno
Tutti
mf espressivo
13
f
mf
Flüt + Klarinet
p espressivo
Arp + Viyolonsel + Kontrabas
16
molto rit.
pp
Obua + Klarinet + 1. ve 2.Kemanlar
2 Obua + Trompet + 1.Keman
Fagot + 2.Kemanlar + Viyolalar + Viyolonseller + Kontrabaslar
19
mp
Flüt + Klarinet + 1.Kemanlar + Viyola
1.Kemanlar + Viyolalar
2.Kemanlar + Arp

22
poco a poco cresc.
Ses
22
2 Korno + Arp + Viyolonseller
Pno.
poco a poco cresc.
Timpani + Viyolalar + Kontrabaslar
24
rit.
a tempo
Ses
ff
24
rit.
a tempo
3
Pno.
ff
mf
Tutti
27
Ses
mf espressivo
p
1. ve 2.Kemanlar
27
2.Kemanlar
Pno.
pp
p
Fagot + Trombon + Viyolalar + Viyolonseller + Kontrabaslar
Viyolonseller + Kontrabaslar
29
Ses
mf
29
Pno.
mp
Flüt + Obua + 2.Kemanlar + Viyolalar
Korno + Viyolonseller + Kontrabaslar

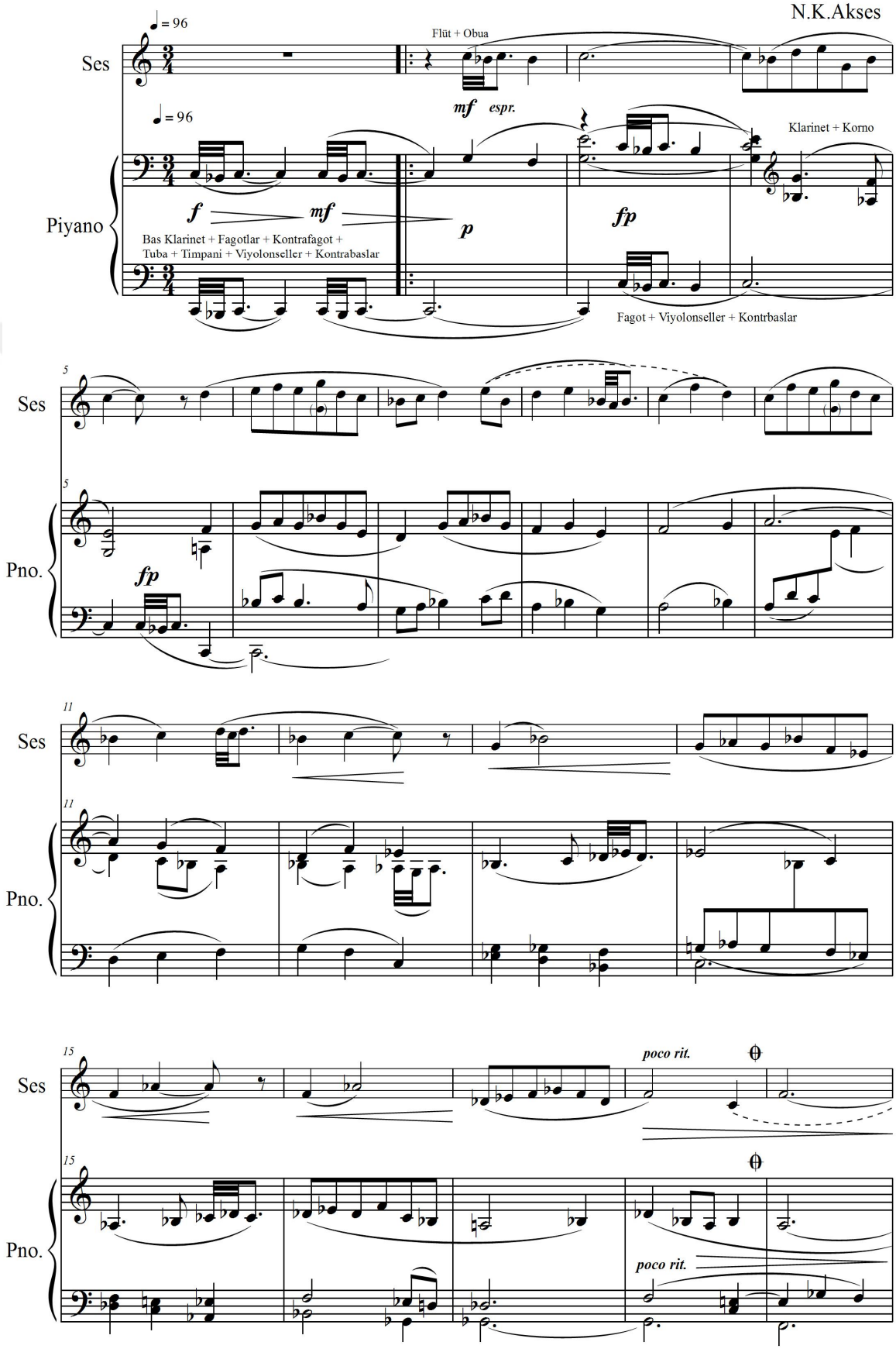

31
Ses
Flüt + Klarinet
31
Pno.
Fagot + 2 Korno
+ Yaylılar + Arp
34
Ses
5
34
Pno.

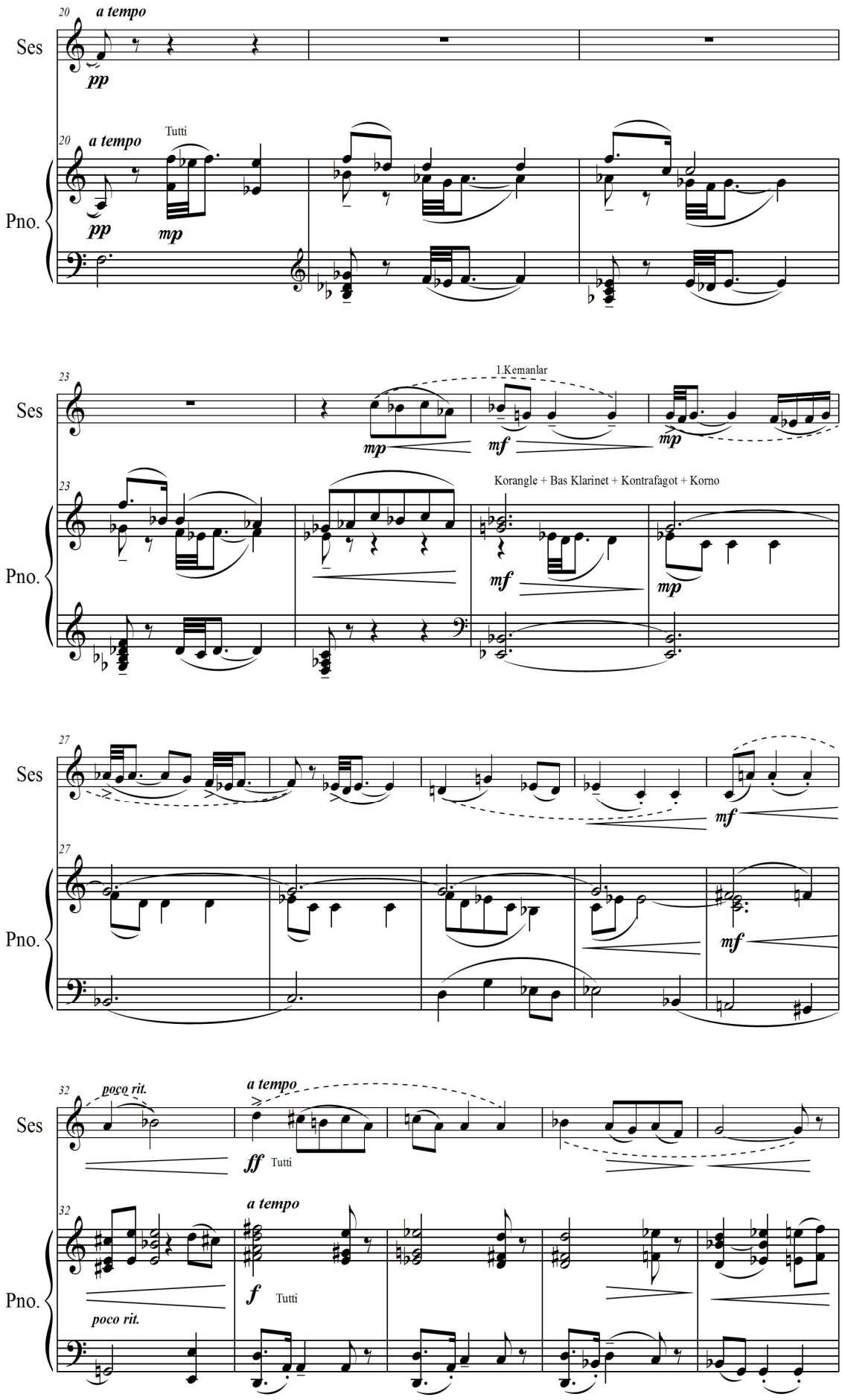
Eskilerden İki Dans

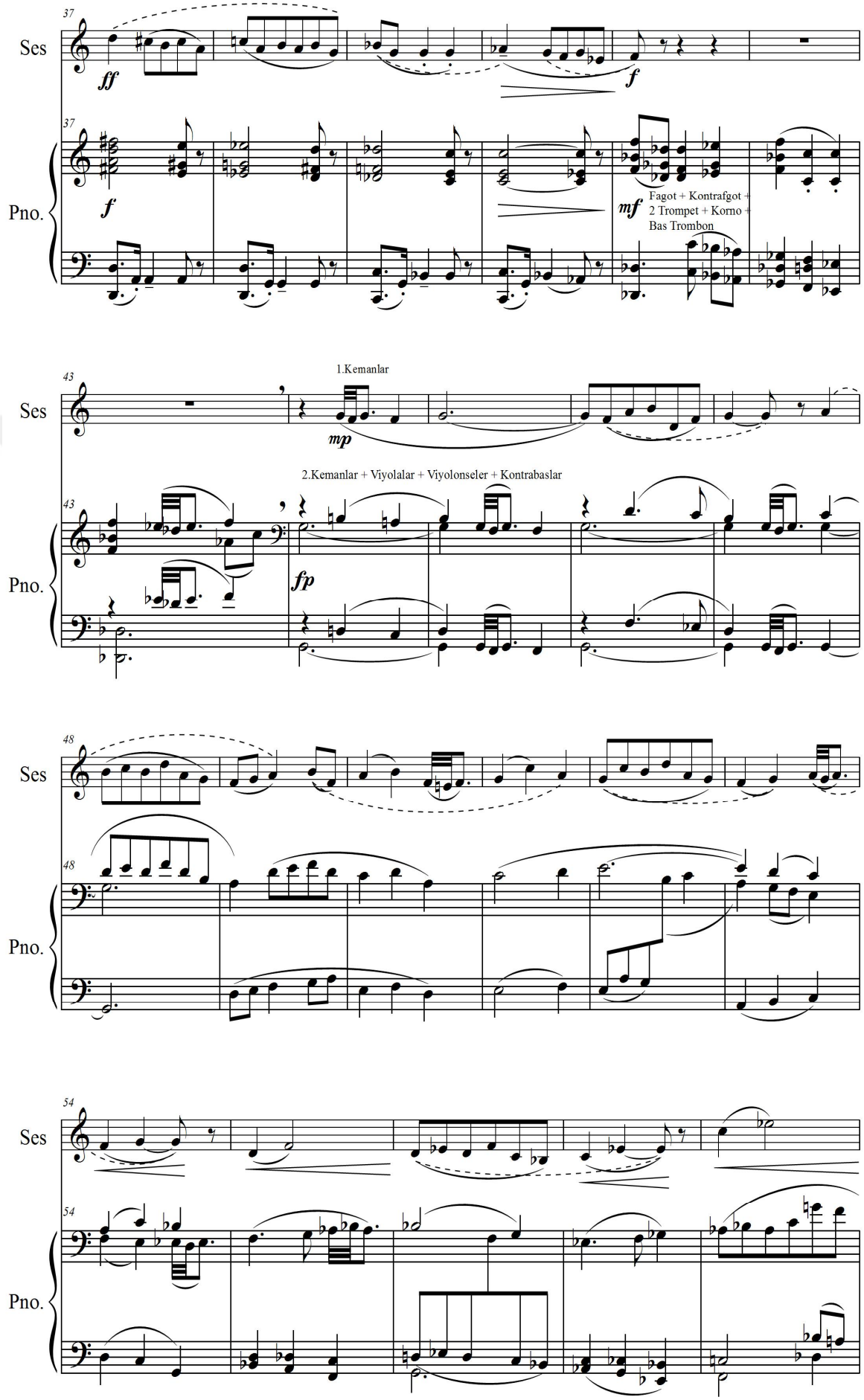
Orkestra için

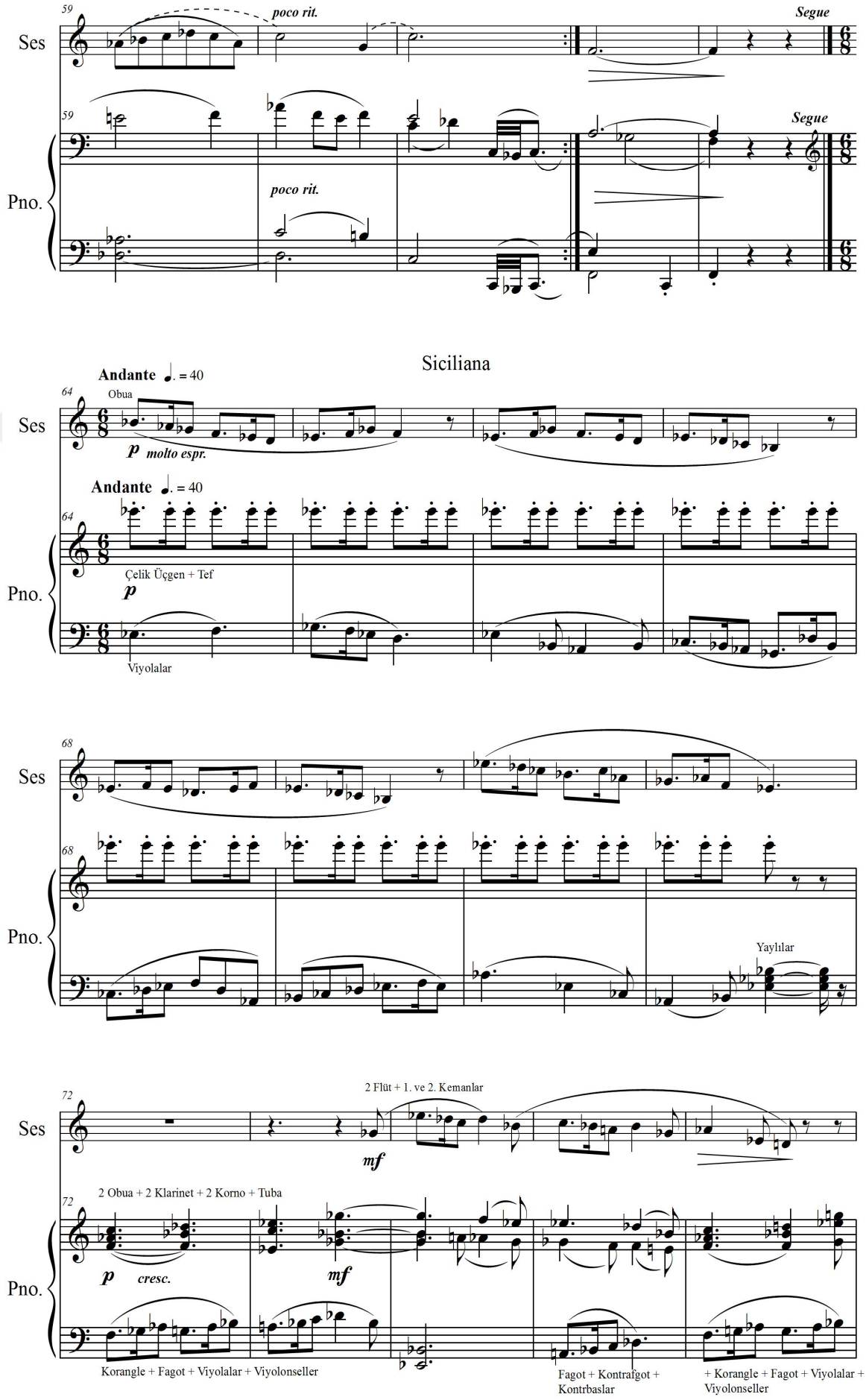
Minuetto

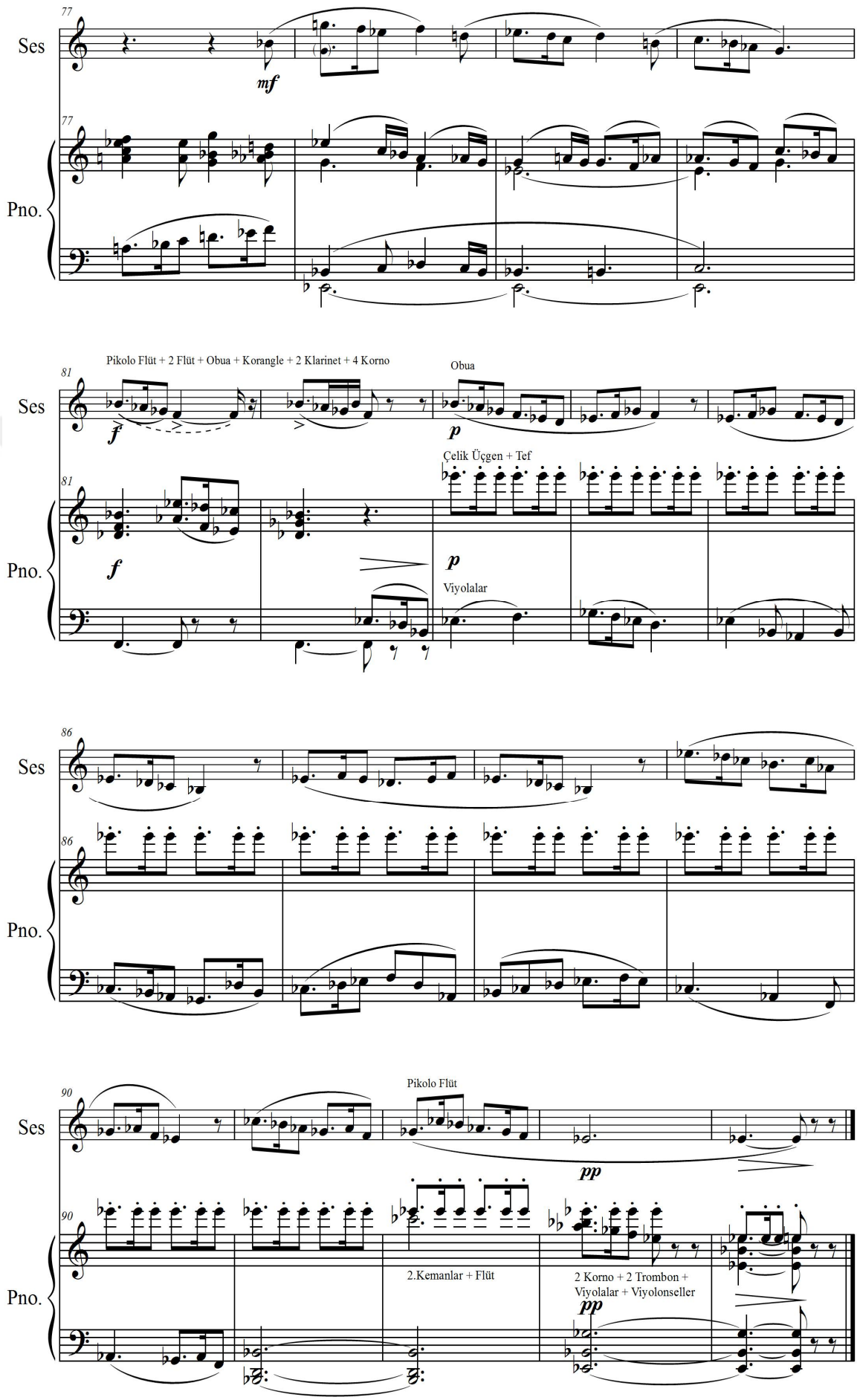
N.K.Akses

20
a tempo
Ses
pp
20
a tempo
Tutti
Pno.
pp
mp
23
Ses
1.Kemanlar
mp
mf
mp
23
Korangle + Bas Klarinet + Kontrafagot + Korno
Pno.
mf
mp
27
Ses
mf
27
Pno.
mf
32
poco rit.
a tempo
Ses
ff
Tutti
32
a tempo
Pno.
f
Tutti
poco rit.

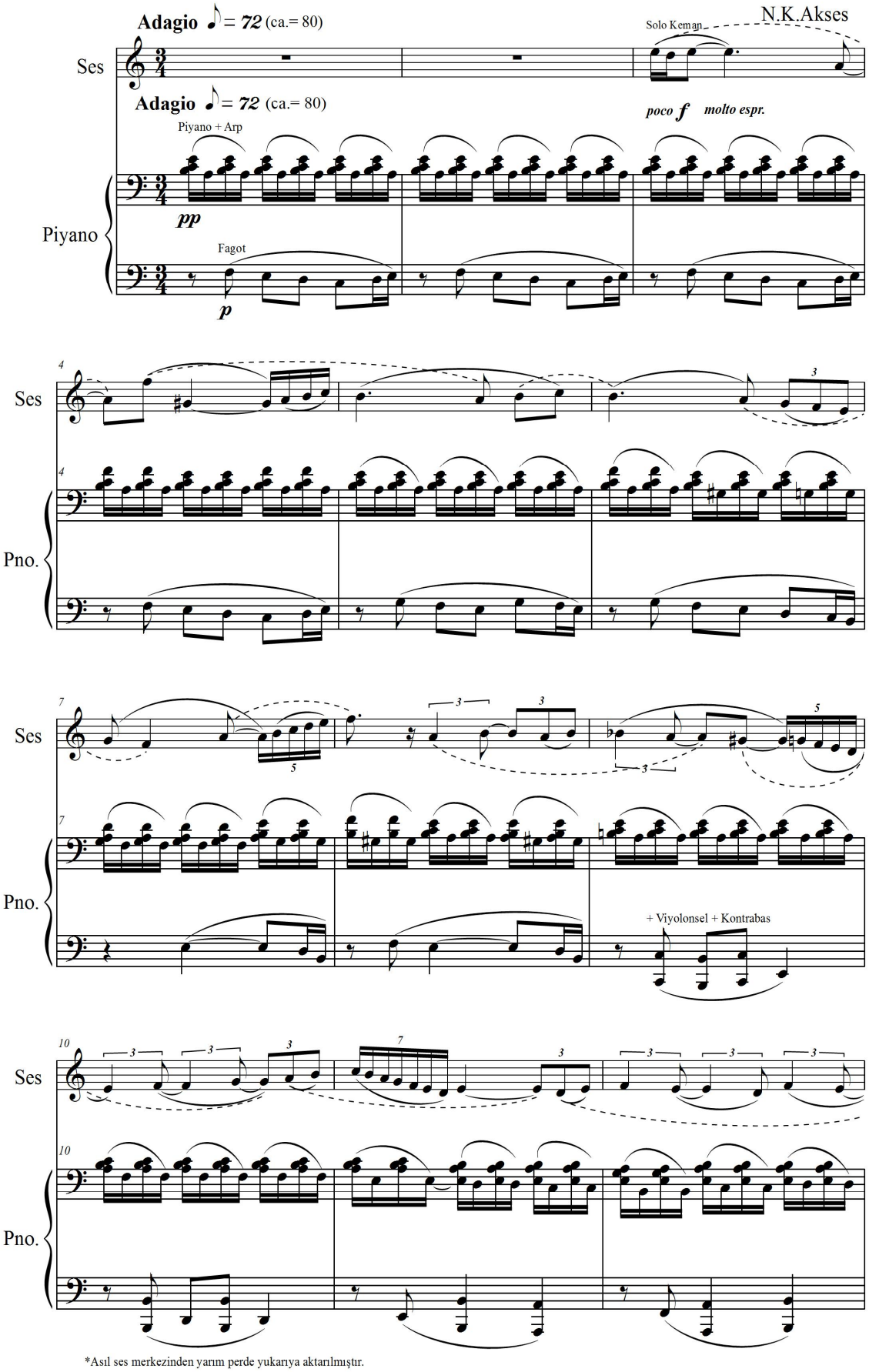

37
Ses
ff
f
37
Pno.
f
mf
Fagot + Kontrafgot +
2 Trompet + Korno +
Bas Trombon
43
1.Kemanlar
Ses
mp
2.Kemanlar + Viyolalar + Viyolonseler + Kontrabaslar
43
Pno.
fp
48
Ses
48
Pno.
54
Ses
54
Pno.

59
poco rit.
Segue
Ses
Pno.
Siciliana
Andante ♩. = 40
Obua
p molto espr.
Çelik Üçgen + Tef
Viyolalar
68
Yaylılar
72
2 Flüt + 1. ve 2. Kemanlar
mf
2 Obua + 2 Klarinet + 2 Korno + Tuba
cresc.
Korangle + Fagot + Viyolalar + Viyolonseller
Fagot + Kontrafgot + Kontrbaslar
+ Korangle + Fagot + Viyolalar + Viyolonseller

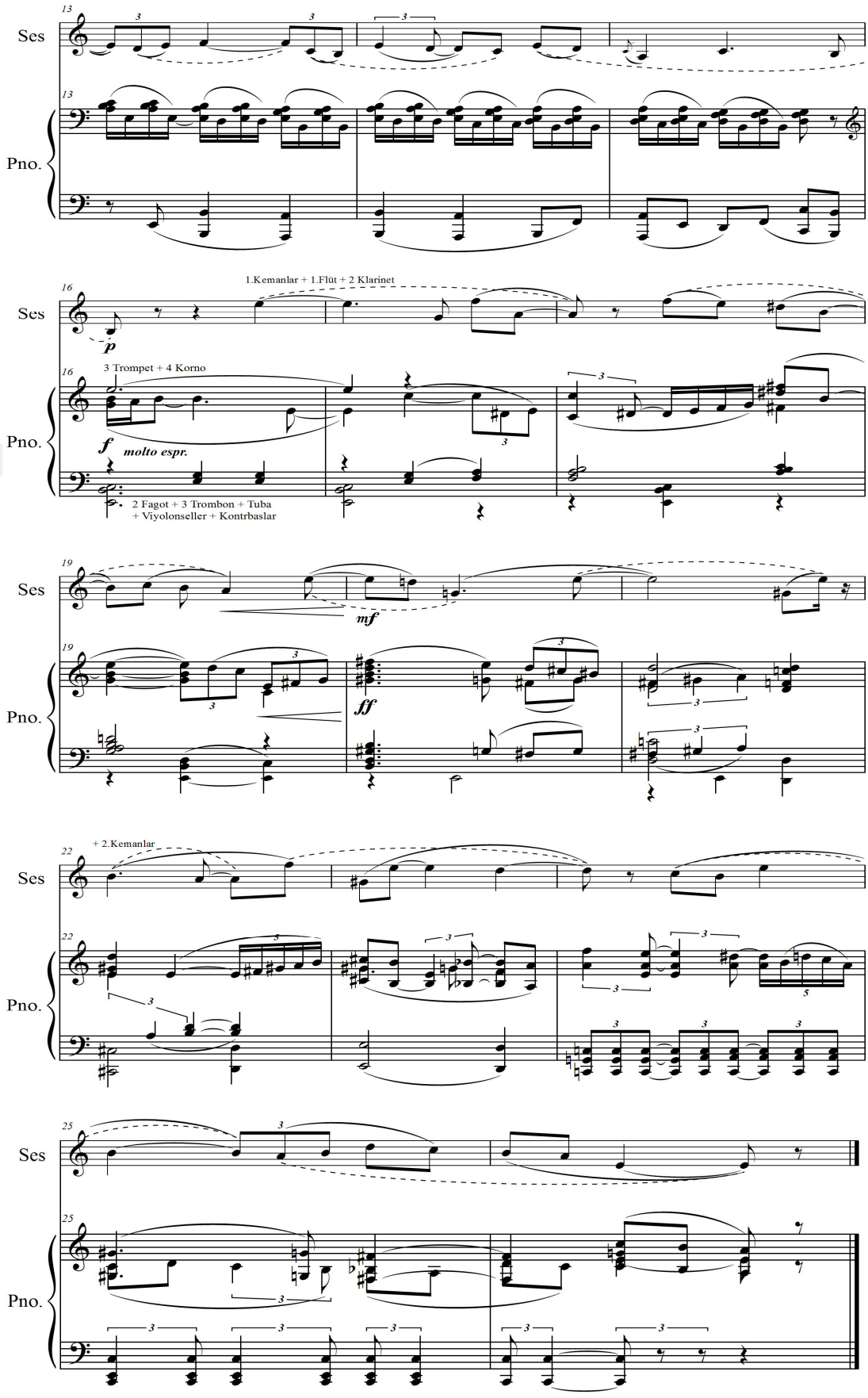

77
Ses
mf
77
Pno.
Pikolo Flüt + 2 Flüt + Obua + Korangle + 2 Klarinet + 4 Korno
81
Ses
f
p
Obua
Çelik Üçgen + Tef
81
Pno.
f
p
Viyolalar
86
Ses
86
Pno.
90
Ses
Pikolo Flüt
pp
90
Pno.
2.Kemanlar + Flüt
2 Korno + 2 Trombon +
Viyolalar + Viyolonseller
pp

Keman Konçertosu

Adagio *

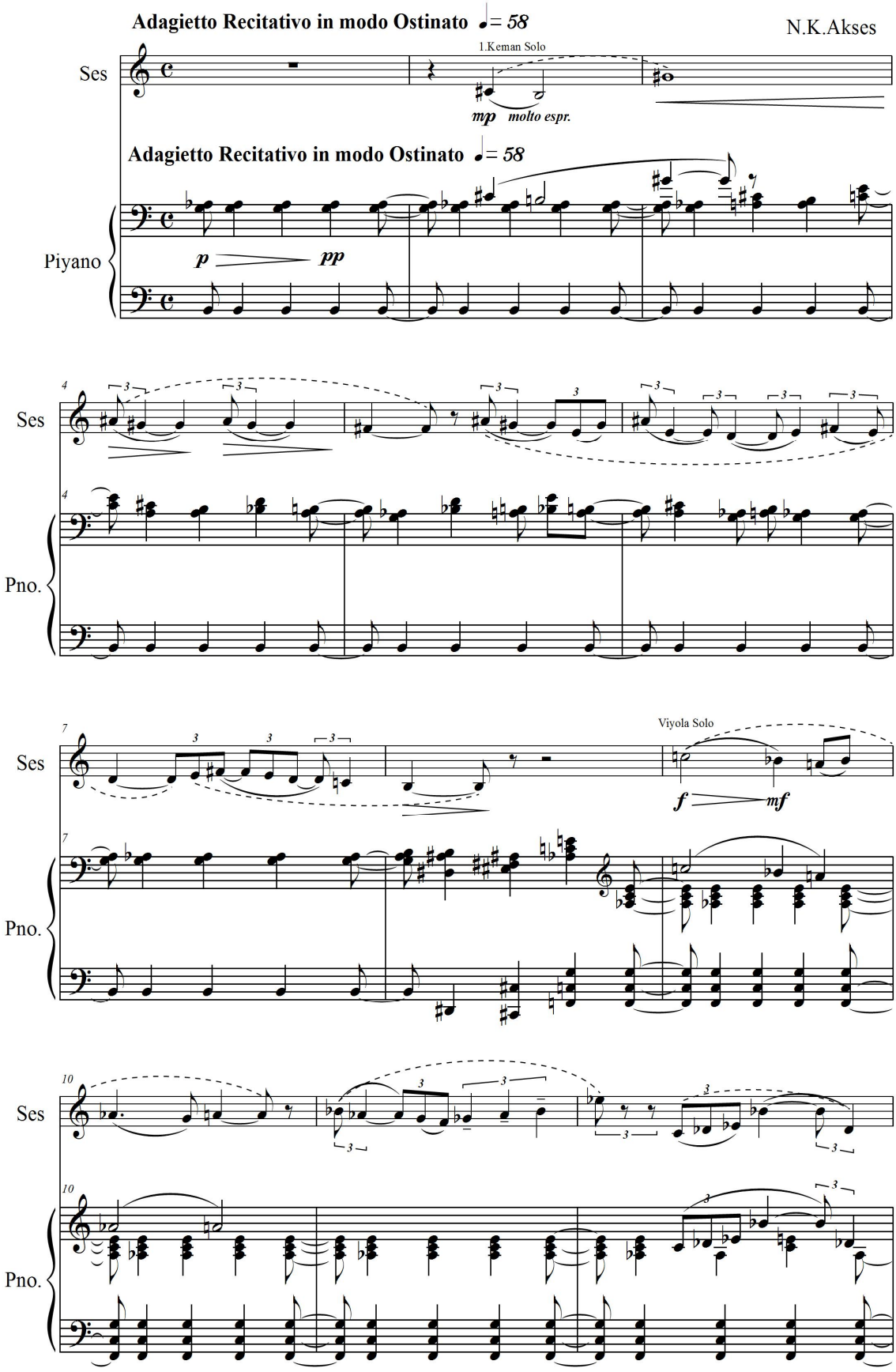
*Asıl ses merkezinden yarım perde yukarıya aktarılmıştır.

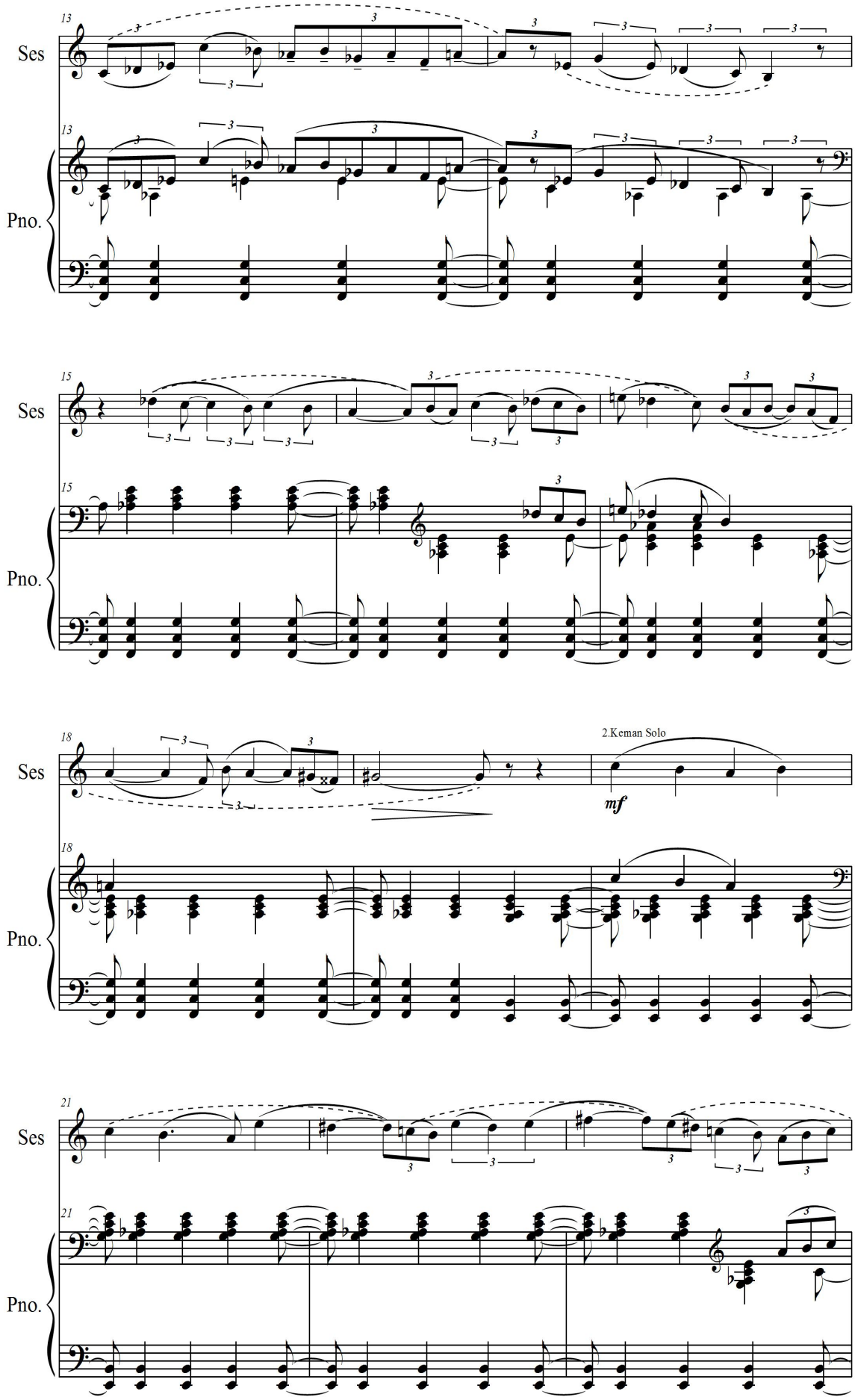

Ses
Pno.
13
1.Kemanlar + 1.Flüt + 2 Klarinet
3 Trompet + 4 Korno
p
f molto espr.
2 Fagot + 3 Trombon + Tuba
+ Viyolonseller + Kontrbaslar
16
mf
ff
19
+ 2.Kemanlar
22
25

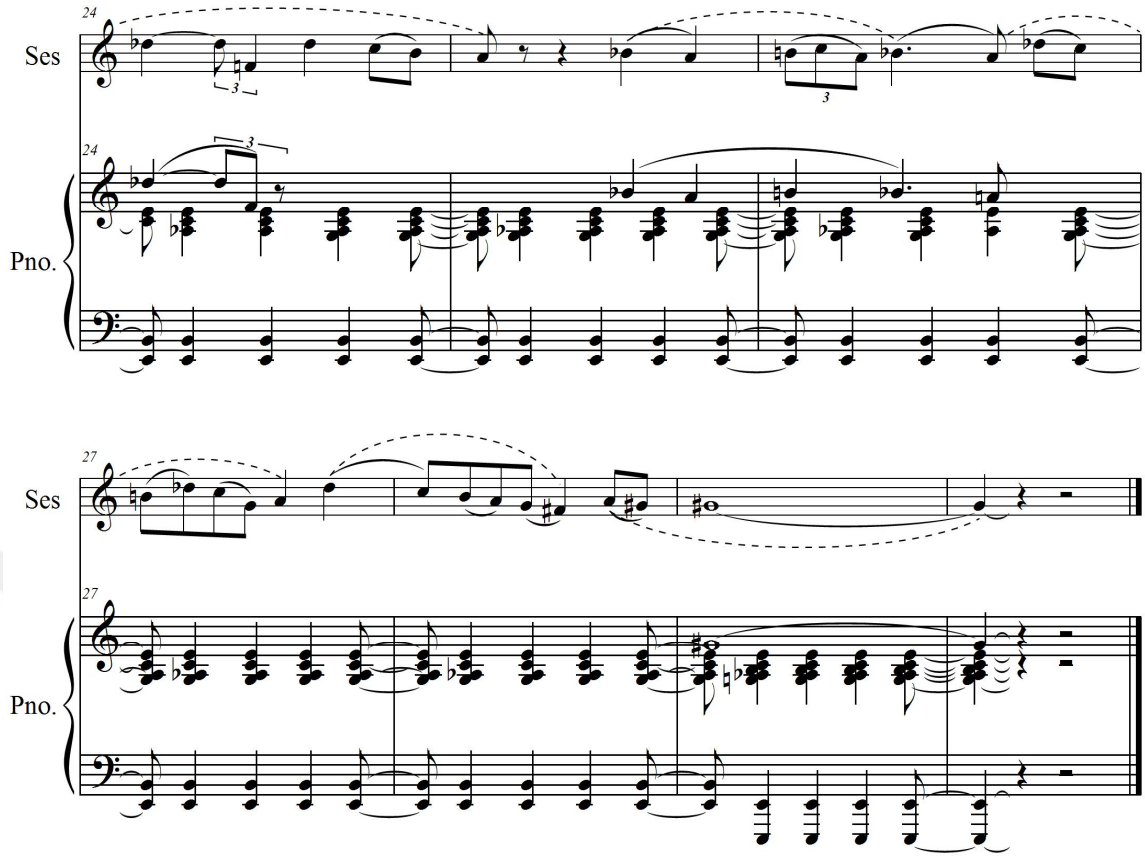
2.Senfoni

Yaylı Çalgılar Orkestrası için

II. Bölüm

13
Ses
13
Pno.
15
Ses
15
Pno.
18
Ses
2.Keman Solo
mf
18
Pno.
21
Ses
21
Pno.

24
Ses
24
Pno.
27
Ses
27
Pno.

KAYNAKÇA

Kitaplar:

Aracı, E. (2001). *Ahmed Adnan Saygun Doğu-Batı Arası Müzik Köprüsü.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Çalgan, K. (1992). *Ulvi Cemal Erkin'e Armağan*. Ankara: Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları Onur Ödülü Altın Madalyası Sahipleri Dizisi No.3

İlyasoğlu, E. (1997). *Cemal Reşit Rey Müzikten İbaret Bir Dünyada Gezintiler.* İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.

İlyasoğlu, E. (1998). *Necil Kazım Akses Minyatürden Destana Bir Yolculuk.* İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.

İlyasoğlu, E. (2007). *71 Türk Bestecisi.* İstanbul: Pan Yayıncılık.

Okyay, E. (1999). *Ferit Alnar'a Armağan*. Ankara: Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları Onur Ödülü Altın Madalyası Sahipleri Dizisi No.11

Notalar:

Akses, N.K. (1962). *Poem, Solo Viyolonsel ve Orkestra için*. Ankara: Devlet Konservatuarı Yayınları No.25

Akses, N.K. (1967). *Eskilerden İki Dans*. Ankara: Devlet Konservatuarı Yayınları No.40

Akses, N.K. (1969). *Konçerto-1969, Keman ve Orkestra için*. Ankara: Devlet Konservatuarı Yayınları

Akses, N.K. (1978). *2. Senfoni*. El Yazısı Partisyon

Alnar, H.F. (1935a). *8 Piyano Parçası*. Yayınevi Bulunamadı

Alnar, H.F. (1935b). *Prelüd ve İki Dans*. Avusturya: Universal-Edition A.G. No. 10.272

Alnar, H.F. (1942). *Viyolonsel Konçertosu*. El Yazısı Partisyon

Alnar, H.F. (1958). *Kanun Konçertosu*. El Yazısı Partisyon

Erkin, U.C. (1942). *Piyano Konçertosu*. El Yazısı Partisyon

Erkin, U.C. (1954). *Yaylı Sazlar Kuarteti*. Ankara: Devlet Konservatuarı Yayınları

Erkin, U.C. (1958). *Sonat, Piyano için*. Ankara: Güzel Sanatlar Matbaası, Devlet Konservatuarı Yayınları No.11

Erkin, U.C. (1965). *Beşil, Piyano ve Yaylı Sazlar için*. Ankara: Devlet Konservatuarı Yayınları No.28

Rey, C.R. (1928). *La Légende du Bebek, Poéme Symphonique pour Orchestre*. El Yazısı Partisyon

Rey, C.R. (1967). *Andante et Allegro pour Violin et Cordes*. El Yazısı Partisyon

Rey, C.R. (1976). *II. Senfoni Sol Minör*. TRT Müzik Dairesi Yayınları

Rey, C.R. (2008). *Enstantaneler*. Ankara: Bilkent Symphony Orchestra

Saygun, A.A. (1961). *String Quartet No.1.* New York: Southern Music Publishing Co. Inc.

Saygun, A.A. (1967). *Symphony No.1.* New York: Southern Music Publishing Co. Inc.

Saygun, A.A. (1969). *Yunus Emre, Oratorio for Solo Voices, Mixed Chorus and Orchestra.* New York: Southern Music Publishing Co. Inc.

Saygun, A.A. (1971). *Symphony No.2.* New York: Southern Music Publishing Co. Inc.

Türk Beşleri'nin Müziklerinden Kesitlerle Solfej Dağarcığı

Yazar Önder Özkoç

Gönderim Tarihi: 06-Haz-2018 02:04PM (UTC+0300)
Gönderim Numarası: 972954731
Dosya adı: T_rk_Be_leri_nin_M_ziklerinden_Kesitlerle_Solfej_Da_arc.txt (143.27K)
Kelime sayısı: 17459
Karakter sayısı: 111320

Türk Beşleri'nin Müziklerinden Kesitlerle Solfej Dağarcığı

ORIJINALLIK RAPORU

%6	%5	%1	%4
BENZERLIK ENDEKSI	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCI ÖDEVLERI

BIRINCIL KAYNAKLAR

1	Submitted to Hacettepe University Öğrenci Ödevi	%1
2	archive.is İnternet Kaynağı	%1
3	Submitted to Erciyes Ãniversitesi Öğrenci Ödevi	%1
4	Submitted to TechKnowledge Turkey Öğrenci Ödevi	%1
5	tr.wikipedia.org İnternet Kaynağı	<%1
6	Submitted to Istanbul University Öğrenci Ödevi	<%1
7	www.haberturk.com İnternet Kaynağı	<%1
8	nedirnedemek.net İnternet Kaynağı	<%1
9	acikerisim.deu.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1

10	www.elitegitim.com İnternet Kaynağı	<%1
11	media.proquest.com İnternet Kaynağı	<%1
12	www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<%1
13	library.cu.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
14	www.resmigazete.gov.tr İnternet Kaynağı	<%1
15	Submitted to Brigham Young University Öğrenci Ödevi	<%1
16	Submitted to Trakya University Öğrenci Ödevi	<%1
17	Submitted to Istanbul Aydin University Öğrenci Ödevi	<%1
18	"Cantatas", Music Educators Journal, 2016 Yayın	<%1
19	Submitted to Kocaeli Üniversitesi Öğrenci Ödevi	<%1
20	www.ayk.gov.tr İnternet Kaynağı	<%1
21	Submitted to Beykent Universitesi	

	Öğrenci Ödevi	<%1
22	www.bby.hacettepe.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
23	www.evetbenim.com İnternet Kaynağı	<%1

Alıntıları çıkart	Kapat	Eşleşmeleri çıkar	< 4 words
Bibliyografyayı Çıkart	Kapat		